

แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

จัดทำโดย

คณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
คณะอนุกรรมการพัฒนาอาชีพ
คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

download
<https://is.gd/99P0nt>

สารบัญ

หน้า

๑. บทที่ ๑ บทนำ

- ๑.๑ ขอบเขตของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ๑-๑
- ๑.๒ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑-๓
- ๑.๓ พระราชดำริสำคัญ ๑-๕

๒. บทที่ ๒ สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

- ๒.๑ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ๒-๑
- ๒.๑.๑ สภาพภูมิประเทศ ๒-๑
- ๒.๑.๒ ทรัพยากรดิน ๒-๒
- ๒.๑.๓ ทรัพยากรป่าไม้ ๒-๑๑
- ๒.๑.๔ ทรัพยากรน้ำ ๒-๒๐
- ๒.๑.๕ การกัดเซาะชายฝั่ง ๒-๒๔
- ๒.๒ ด้านสังคม และเศรษฐกิจ ๒-๒๗
- ๒.๒.๑ ขอบเขตการปกครองและจำนวนประชากร ๒-๒๗
- ๒.๒.๒ ด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ ๒-๒๙
- ๒.๒.๓ ด้านการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม ๒-๓๘
- ๒.๓ ด้านสิ่งแวดล้อม ๒-๔๐
- ๒.๓.๑ การจัดการน้ำเสีย ๒-๔๐
- ๒.๓.๒ การจัดการขยะมูลฝอยและสารอันตราย ๒-๕๕
- ๒.๔ ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามตัวชี้วัดที่สำคัญ ๒-๖๐

๓. บทที่ ๓ นโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้อง

- ๓.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ๓-๑
- ๓.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ๓-๗
- ๓.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ ๓-๑๑
- ๓.๔ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๓-๑๕
- ๓.๕ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ๓-๑๗
- ๓.๖ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ๓-๑๙
- ๓.๗ ยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ๓-๒๓
- ๓.๘ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) ๓-๒๔
- ๓.๙ แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ๓-๒๖

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๔. บทที่ ๔ การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา	
๔.๑ การวิเคราะห์ปัญหาด้านทรัพยากรดิน	๔-๑
๔.๑.๑ ดินปัญหา (Soil Problem)	๔-๑
๔.๑.๒ ปัญหาจากการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๔-๔
๔.๒ การวิเคราะห์ปัญหาด้านทรัพยากรป่าไม้	๔-๔
๔.๒.๑ พื้นที่ป่าต้นน้ำลดลง	๔-๔
๔.๒.๒ พื้นที่ป่าพรุควนเคร็งขาดความอุดมสมบูรณ์	๔-๕
๔.๒.๓ พื้นที่ป่าชายเลนขาดความอุดมสมบูรณ์	๔-๗
๔.๓ การวิเคราะห์ปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ	๔-๘
๔.๓.๑ ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร	๔-๘
๔.๓.๒ ปัญหาน้ำท่วม	๔-๙
๔.๔ การวิเคราะห์ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล	๔-๑๑
๔.๕ การวิเคราะห์ปัญหาด้านอาชีพ	๔-๑๒
๔.๕.๑ ปัญหาการประกอบอาชีพทางการเกษตร	๔-๑๒
๔.๕.๒ ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร	๔-๑๔
๔.๕.๓ ปัญหาหนี้สินและปัญหาความยากจน	๔-๑๖
๔.๖ การวิเคราะห์ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม	๔-๑๖
๔.๖.๑ แม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามมาตรฐาน	๔-๑๖
๔.๖.๒ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล	๔-๑๘
๔.๗ ปัญหาและความต้องการของพื้นที่	๔-๑๙
๔.๘ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์ กระทรวง กับแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐	๔-๒๒
๔.๙ การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๔-๔๐
๕. บทที่ ๕ แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐	
๕.๑ วิสัยทัศน์	๕-๑
๕.๒ พันธกิจ	๕-๑
๕.๓ เป้าประสงค์	๕-๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
๕.๔ มาตรการดำเนินงาน	๕-๑
๕.๔.๑ มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากร ทางทะเลและชายฝั่ง	๕-๒
๕.๔.๒ มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม	๕-๕
๕.๔.๓ มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ	๕-๗
๕.๔.๔ มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร	๕-๘
๕.๔.๕ มาตรการที่ ๕ เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพและเสริมสร้าง สังคมที่เข้มแข็ง	๕-๑๐
๕.๔.๖ มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	๕-๑๒
๖. บทที่ ๖ แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐	
๖.๑ การถ่ายทอดแผนลงสู่การปฏิบัติ	๖-๑
๖.๒ กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงาน	๖-๑
ภาคผนวก ชุดดินในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	ผ-๑

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๒-๑	สรุปผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๖๔	๒-๑๐
ตารางที่ ๒-๒	พื้นที่สภาพป่าในพื้นที่เขตอนุรักษ์ ลุ่มน้ำปากพนังในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓	๒-๑๑
ตารางที่ ๒-๓	สรุปข้อมูลการเกิดเหตุไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็งในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๑๔
ตารางที่ ๒-๔	การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน ปี พ.ศ. ๒๕๕๙	๒-๑๗
ตารางที่ ๒-๕	สรุปพื้นที่ที่ดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง	๒-๒๕
ตารางที่ ๒-๖	จำนวนตำบล หมู่บ้าน คริวเรือน และประชากรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๒๘
ตารางที่ ๒-๗	ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของคนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๒๙
ตารางที่ ๒-๘	พื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวนาปีในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๒-๓๐
ตารางที่ ๒-๙	พื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ยของปาล์มน้ำมัน ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๒-๓๑
ตารางที่ ๒-๑๐	ปริมาณการผลิตโคเนื้อในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	๒-๓๒
ตารางที่ ๒-๑๑	ปริมาณการผลิตกุ้งทะเลในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๒-๓๒
ตารางที่ ๒-๑๒	ปริมาณการผลิตปลานิลในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๒-๓๓
ตารางที่ ๒-๑๓	ปริมาณการผลิตปลาตุกในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๒-๓๓
ตารางที่ ๒-๑๔	ปริมาณการผลิตปูทะเลในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๒-๓๓
ตารางที่ ๒-๑๕	มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ ตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ	๒-๔๐
ตารางที่ ๒-๑๖	จุดเก็บตัวอย่างน้ำผิวดินในแม่น้ำปากพนัง	๒-๔๐
ตารางที่ ๒-๑๗	คุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนังตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๔๑
ตารางที่ ๒-๑๘	คุณภาพน้ำทะเลตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๔๖
ตารางที่ ๒-๑๙	ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๕๔
ตารางที่ ๒-๒๐	ปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๕๕
ตารางที่ ๒-๒๑	สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๕๘
ตารางที่ ๒-๒๒	ภาวะเศรษฐกิจ สังคม ของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๙	๒-๖๑
ตารางที่ ๔-๑	พื้นที่ป่าต้นน้ำในเขตอนุรักษ์พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓	๔-๔
ตารางที่ ๔-๒	พื้นที่ป่าพรุในเขตอนุรักษ์พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓	๔-๖
ตารางที่ ๔-๓	การขอรับการสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง และพื้นที่ป่าต้นน้ำ	๔-๘
ตารางที่ ๔-๔	การแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๔-๑๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ ๔-๕ ปัญหาและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๔-๑๙
ตารางที่ ๔-๖ ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง กับแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐	๔-๒๓
ตารางที่ ๔-๗ วิเคราะห์จุดแข็ง และจุดอ่อน โดยใช้ ๗s McKinsey Framework	๔-๔๑
ตารางที่ ๔-๘ วิเคราะห์ปัจจัยภายนอกโดยใช้ I - STEP Analysis	๔-๔๒
ตารางที่ ๔-๙ การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง โดยใช้ TOWS Matrix	๔-๔๕
ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐	๕-๑๓
ตารางที่ ๖-๑ ประเด็นการขับเคลื่อนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๖-๔

สารบัญรูป

	หน้า	
รูปที่ ๑-๑	ขอบเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๑-๒
รูปที่ ๒-๑	สภาพภูมิประเทศ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒-๒
รูปที่ ๒-๒	แผนที่กลุ่มชุดดิน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒-๓
รูปที่ ๒-๓	แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒-๖
รูปที่ ๒-๔	ปัญหาคุณภาพดินในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๒-๗
รูปที่ ๒-๕	พื้นที่ป่าจำแนกตามประเภทในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑	๒-๑๒
รูปที่ ๒-๖	แผนที่แสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ แนวเขตกันคืน	๒-๑๖
รูปที่ ๒-๗	การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน ปี พ.ศ. ๒๕๕๙	๒-๑๘
รูปที่ ๒-๘	โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดนครศรีธรรมราช	๒-๑๙
รูปที่ ๒-๙	การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำ	๒-๒๑
รูปที่ ๒-๑๐	แผนที่กัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๒๔
รูปที่ ๒-๑๑	การดำเนินงานแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง	๒-๒๖
รูปที่ ๒-๑๒	สถานการณ์คุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๔๒
รูปที่ ๒-๑๓	คะแนนดัชนีคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินของแม่น้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๓	๒-๔๓
รูปที่ ๒-๑๔	ความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) ที่มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ค่าเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๔๓
รูปที่ ๒-๑๕	แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ที่มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ค่าเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๔๔
รูปที่ ๒-๑๖	แบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) ที่มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ค่าเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๔๔
รูปที่ ๒-๑๗	จุดเก็บตัวอย่างและสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลพื้นที่ปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๒-๔๕
รูปที่ ๒-๑๘	คะแนนดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (MWQI) พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๔๖
รูปที่ ๒-๑๙	ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส (PO_4^{3-} -P) และแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓	๒-๔๗
รูปที่ ๒-๒๐	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลชะอวด (วัดศรีมาประสิทธิ์)	๒-๔๘
รูปที่ ๒-๒๑	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพนัง (วัดนาควารี)	๒-๔๙
รูปที่ ๒-๒๒	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพนัง (หลังเรือนจำ)	๒-๕๐
รูปที่ ๒-๒๓	ระบบบำบัดน้ำเสียองค์การบริหารส่วนตำบลหูล่อง	๒-๕๑
รูปที่ ๒-๒๔	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (ถนนสุขาภิบาล ๑)	๒-๕๒
รูปที่ ๒-๒๕	ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (ตลาดสดบางแค)	๒-๕๓

สารบัญรูป (ต่อ)

	หน้า	
รูปที่ ๒-๒๖	สถานที่กำจัดขยะองค์การบริหารส่วนตำบลหัวไทร	๒-๕๖
รูปที่ ๒-๒๗	สถานที่กำจัดขยะเทศบาลเมืองปากพอง	๒-๕๗
รูปที่ ๔-๑	แผนที่ดินปัญหา โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๔-๓
รูปที่ ๔-๒	การเติมน้ำผิวดิน และการเก็บน้ำใต้ผิวดิน	๔-๙
รูปที่ ๔-๓	น้ำท่วมพื้นที่การเกษตรในอำเภอพระพรหม และน้ำท่วมขังในพื้นที่อำเภอปากพอง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓	๔-๑๐
รูปที่ ๔-๔	การพัฒนาอาชีพเสริมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๔-๑๕
รูปที่ ๔-๕	ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรดิน	๔-๓๒
รูปที่ ๔-๖	ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	๔-๓๓
รูปที่ ๔-๗	ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ	๔-๓๔
รูปที่ ๔-๘	ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร	๔-๓๕
รูปที่ ๔-๙	ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร	๔-๓๗
รูปที่ ๔-๑๐	ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านสังคม	๔-๓๘
รูปที่ ๔-๑๑	ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการ	๔-๓๙
รูปที่ ๔-๑๒	การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพองในระยะต่อไป	๔-๔๐
รูปที่ ๖-๑	การกำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน	๖-๓

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ขอบเขตของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ตั้งอยู่บริเวณตอนใต้ของจังหวัดนครศรีธรรมราช ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย ๑๐ อำเภอ ได้แก่ อำเภอปากพนัง อำเภอหัวไทร อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอชะอวด อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภอจุฬาภรณ์ อำเภอพระพรหม อำเภอลานสกา อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช (เฉพาะตำบลท่าเรือ ตำบลท่าไร่ และตำบลบางจาก) และจังหวัดสงขลา ในเขตอำเภอระโนด (เฉพาะตำบลบ้านขาว และตำบลคลองแดน) รวมทั้ง จังหวัดพัทลุง ในเขตอำเภอควนขนุน (เฉพาะตำบลแหลมไทร) และอำเภอป่าพะยอม (เฉพาะตำบลลานข่อย) มีพื้นที่รวมทั้งหมด ๒,๒๙๓,๖๘๔.๕๗ ไร่ ดังรูปที่ ๑-๑ โดยมีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช และอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ทิศใต้ ติดกับอำเภอระโนด จังหวัดสงขลา อำเภอป่าพะยอม และอำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

ทิศตะวันออก ติดกับอ่าวไทย

ทิศตะวันตก ติดกับอำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอห้วยยอด จังหวัดตรัง

แม่น้ำปากพนังเป็นแม่น้ำสายหลัก มีความยาวประมาณ ๑๕๖ กิโลเมตร มีลำน้ำสาขาที่เป็นแหล่งน้ำต้นทุนที่สำคัญ ได้แก่ คลองลาไม คลองถ้ำพระ คลองรากไม้ คลองซ้อง คลองเชียรใหญ่ คลองเสาชัง คลองชะเมา เป็นต้น ซึ่งอยู่ทางแม่น้ำปากพนังตอนบน ส่วนลำน้ำสาขาทางทิศตะวันออกของแม่น้ำปากพนัง ได้แก่ คลองหัวไทร คลองท่าพญา คลองพรุ คลองบางทราย คลองบางโค คลองบางไทรปก เป็นต้น

รูปที่ ๑-๑ ขอบเขตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๑.๒ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ในอดีตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีความหลากหลายทางชีวภาพและเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์มาก เหมาะแก่การเพาะปลูกและติดต่อค้าขายทางทะเล จึงกลายเป็นเมืองท่าสำคัญ และได้ขึ้นชื่อว่าเป็น “เมืองอู่ข้าวอู่น้ำ” ที่สำคัญของภาคใต้ เมื่อเวลาผ่านไปประชากรมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น “ลุ่มน้ำปากพนัง” ที่เคยอุดมสมบูรณ์ กลับมีความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่า ระบบนิเวศเสียสมดุลอย่างรุนแรง ตั้งแต่ป่าต้นน้ำ ป่าพรุ ป่าชายเลนเสื่อมโทรม ทำให้เกิดปัญหา ๔ น้ำ ๓ รส (น้ำเค็ม - น้ำเปรี้ยว น้ำท่วม - น้ำแล้ง) ในพื้นที่ที่กล่าว คือ เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง จากลักษณะของแม่น้ำปากพนังที่มีระดับท้องน้ำอยู่ต่ำกว่าระดับน้ำทะเล และมีความลาดชันน้อย เมื่อน้ำจืดทางด้านต้นน้ำมีปริมาณน้อย ทำให้น้ำเค็มสามารถรุกกล้าเข้าไปในแม่น้ำปากพนังและลำน้ำสาขาเป็นระยะทางเกือบ ๑๐๐ กิโลเมตร นอกจากนี้ ตอนกลางของลุ่มน้ำปากพนัง ยังมี “พรุควนเคร็ง” ซึ่งเป็นพื้นที่ลุ่มขนาดใหญ่ ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ เป็นพื้นที่ที่มีน้ำท่วมขังตลอดปี มีสารไฟโรที่อยู่ในชั้นดินทำให้ดินมีสภาพเป็นกรดและเกิดปัญหาน้ำเปรี้ยว ราษฎรไม่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อการเกษตรได้ ปัญหาน้ำเน่าเสียจากการเพาะเลี้ยงกุ้งกุลาดำได้ไหลลงในลำน้ำต่างๆ จนไม่สามารถนำน้ำไปใช้ในการเพาะปลูกได้ กลายเป็นปัญหาความขัดแย้งที่รุนแรงขึ้นระหว่างชาวนาข้าว และชาวนากุ้ง ปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี ก็เป็นปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งของลุ่มน้ำปากพนังที่เกิดขึ้นในช่วงฤดูฝน เนื่องจากมีปริมาณฝนตกมาก แต่พื้นที่ลุ่มน้ำเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีความลาดชันน้อย ประกอบกับภาวะอุทกภัยมักเกิดในช่วงน้ำทะเลหนุนสูง ทำให้ไม่สามารถระบายน้ำออกสู่ทะเลได้ เกิดภาวะน้ำท่วมสร้างความเสียหายให้แก่พื้นที่เพาะปลูก และพื้นที่ชุมชนเมืองเป็นบริเวณกว้างขวาง

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ทรงทราบถึงความเดือดร้อนของประชาชน ความขัดแย้งอย่างรุนแรงในพื้นที่ ทรงศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างลึกซึ้ง วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุของปัญหา ทั้งปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง น้ำเสีย ดินเปรี้ยว การขาดแคลนน้ำจืด การรุกกล้าของน้ำเค็ม ระบบนิเวศเสียสมดุล ความขัดแย้งอย่างรุนแรงของประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จึงได้พระราชทานพระราชดำริอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๑๓ ครั้ง ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมบูรณาการดำเนินการ “โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยให้หาแนวทางแก้ไข ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนครอบคลุมทุกด้านโดยเฉพาะปัญหา ๔ น้ำ ๓ รส (น้ำเค็ม - น้ำเปรี้ยว น้ำท่วม-น้ำแล้ง) ในพื้นที่ โดยก่อสร้างประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ ป้องกันไม่ให้น้ำเค็มรุกกล้าในพื้นที่เป็นจุดเริ่มต้นเพื่อรักษาคุณภาพน้ำให้ใช้ประโยชน์ได้ ป้องกันน้ำเปรี้ยวจากพรุที่อยู่ตอนกลางของลุ่มน้ำ ไม่ให้แพร่กระจายสร้างความเสียหายกับระบบนิเวศในช่วงฤดูแล้ง การขุดคลองระบายน้ำขนาดใหญ่พร้อมประตูระบายน้ำเพื่อช่วยระบายน้ำในพื้นที่ลัดออกสู่ทะเลด้านตะวันออกในช่วงฤดูน้ำหลาก และกักเก็บน้ำไว้ใช้เพื่อกิจกรรมต่างๆ ในช่วงฤดูแล้ง การพัฒนาระบบชลประทานตามศักยภาพของพื้นที่ การแยกพื้นที่ใช้ประโยชน์น้ำจืด - น้ำเค็มให้ชัดเจน การบริหารจัดการน้ำและการใช้ประโยชน์ที่ดิน การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

การบริหารการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีคณะกรรมการบริหารโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำหน้าที่กำหนดแนวทาง และดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตลอดจนอำนวยการ กำกับ ดูแล การดำเนินงานให้เป็นไปตามแนวพระราชดำริอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง โดยมีนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ อธิบดีกรมชลประทาน เป็นกรรมการและเลขานุการ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการ จำนวน ๓ คณะ เพื่อทำหน้าที่ดำเนินงานในพื้นที่ คือ

๑) คณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานอนุกรรมการ กรมควบคุมมลพิษ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๒) คณะอนุกรรมการพัฒนาอาชีพโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานอนุกรรมการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๓) คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นประธานอนุกรรมการ ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการ และประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และมีศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นองค์กรในการบูรณาการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานในรูปแบบ One Stop Service

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะอนุกรรมการทั้ง ๓ คณะ ได้ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ แผนแม่บทฯ อย่างต่อเนื่อง แต่การแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านพัฒนาอาชีพของ ประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงได้หารือร่วมกันและกำหนดให้มีการจัดทำ แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ เพื่อเป็นกรอบในการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานร่วมกัน โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังให้มีทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมที่สมดุล เป็นแหล่งอาหารที่อุดมสมบูรณ์ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในลุ่มน้ำปากพนังมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๑.๓ พระราชดำริสำคัญ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชดำริเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สำคัญดังนี้

๑.๓.๑ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ทรงทราบถึงความเดือดร้อนของประชาชน ได้พระราชทานแนวพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาลุ่มน้ำปากพนังอย่างต่อเนื่องทั้งหมด ๑๓ ครั้ง สรุปสาระสำคัญดังนี้

๑) วันที่ ๑๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๑ ณ โรงปูนซีเมนต์ อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช ความว่า “...ให้พัฒนาลุ่มน้ำคลองชะอวด โดยการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส เพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ในเขตอำเภอชะอวด และป้องกันบรรเทาปัญหาน้ำเค็มในฤดูแล้งและเป็นแหล่งน้ำสำหรับอุปโภคบริโภคในพื้นที่บริเวณอ่างเก็บน้ำฯ แต่เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาก่อสร้างไม่น้อยกว่า ๕ ปี จึงให้พิจารณาฝ่ายทดน้ำคลองไม้เสียบที่ตำบลเกาะขันธุ์ ในเขตอำเภอชะอวด พร้อมระบบส่งน้ำโดยแรงดัน เพื่อใช้ประโยชน์ก่อน ต่อไปเมื่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใสขึ้นแล้วก็ช่วยพัฒนาโครงการชลประทานดังกล่าวให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น...” จากนั้น กรมชลประทานได้เริ่มวางโครงการสำรวจและออกแบบฝ่ายทดน้ำคลองไม้เสียบและได้ดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๒๙ และดำเนินการสำรวจออกแบบอ่างเก็บน้ำห้วยน้ำใส เริ่มก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ได้เกิดฝนตกหนักติดต่อกันทำให้พื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเสียหายเป็นจำนวนมาก

๒) วันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๑ ณ อาคารชัยพัฒนา สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต ความว่า “...ให้กรมชลประทาน ดำเนินการแก้ไขและบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เพาะปลูกบริเวณลุ่มน้ำปากพนังโดยเร่งด่วนตามที่ได้รับ ความเสียหายเนื่องจากอุทกภัยฝนตกหนักติดต่อกัน ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๑ เพื่อมิให้เกิดขึ้นอีก โดยพิจารณาวางแผนดำเนินงานเป็น ๒ ระยะ คือ ๑) ระยะที่ ๑ ขุดลอกคลองธรรมชาติและปรับปรุงคลองระบายน้ำต่างๆ เพื่อเร่งการระบายน้ำออกจากพื้นที่ คือ ขยายคลองระบายน้ำท่าพญา และคลองสาขา ขุดคลองระบายน้ำบ่อคนตี ขุดคลองระบายน้ำหน้าโกฏี ขุดคลองแพรกเมือง - ชะอวด ๒) ระยะที่ ๒ ให้ขุดคลองใหม่เป็นช่วงแนวลาด เพื่อระบายน้ำในแม่น้ำปากพนังลงสู่ทะเลให้เร็วขึ้น โดยก่อสร้างประตูระบายน้ำและคันกันน้ำเพื่อกักน้ำจืดในลุ่มน้ำปากพนังทั้งหมดสำหรับใช้ในการเกษตรและป้องกันน้ำเค็ม”

๓) วันที่ ๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวศน์ ความว่า “... ควรก่อสร้างประตูระบายน้ำพร้อมอาคารประกอบ ที่บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง ห่างจากอำเภอปากพนังไปทางทิศใต้ประมาณ ๓ กิโลเมตร เพื่อป้องกันน้ำทะเลมิให้ไหลเข้าแม่น้ำปากพนัง และกักเก็บน้ำจืดไว้ในแม่น้ำและตามลำน้ำต่างๆ สำหรับการบรรเทาน้ำท่วม ควรขุดคลองระบายน้ำแยกจากปากแม่น้ำปากพนังเพิ่มเติมตามความเหมาะสม...”

๔) วันที่ ๑๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ณ โครงการพัฒนาลุ่มน้ำบางนราอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส ได้พระราชทานพระกระแสอีกครั้ง ความว่า “...ควรก่อสร้างเขื่อนทดน้ำในแม่น้ำปากพนัง ณ จุดห่างจากอำเภอปากพนังไปทางทิศใต้ประมาณ ๕ กิโลเมตร เพื่อป้องกันน้ำเค็มบุกรุกและกักเก็บน้ำจืดไว้ในลำน้ำให้ราษฎรได้ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรและอุปโภคบริโภค พร้อมทั้งก่อสร้างระบบระบายน้ำออกจากพื้นที่น้ำท่วมลงทะเลให้เร็วที่สุด...”

๕) วันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน สวนจิตรลดา พระราชวังดุสิต ได้พระราชทานแนวพระราชดำริเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลือกตำแหน่งที่จะสร้างประตูระบายน้ำอีกครั้ง ความตอนหนึ่งว่า “... การทำเขื่อนหรือประตูบังคับน้ำห่างจากอำเภอปากพนัง ประมาณ ๓ - ๕ กิโลเมตรนี้ จะต้องทำอาคารบังคับน้ำขนาดใหญ่ ๑ ตัว และขนาดเล็ก ๒ ตัว รวมทั้งขุดคลองเชื่อมและทำคลองน้ำแบ่งเหมือนโครงการบางนรา ถ้าทำแล้ว นาทุ่งจะอยู่ส่วนนาทุ่ง นาข้าวจะอยู่ส่วนนาข้าว...”

๖) กรมชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการสนองพระราชดำริ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๑ ในการพัฒนาโครงการพื้นฐานด้านชลประทาน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศรฯ ได้ทรงติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิด และได้พระราชทานแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังครั้งสำคัญที่สุด ซึ่งถือเป็นจุดเริ่มต้นโครงการ ในวันที่ ๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ณ พระตำหนักทักษิณราชินีเวสต์ จังหวัดนราธิวาส มีใจความดังนี้

๖.๑) ควรเร่งดำเนินการก่อสร้างประตูระบายน้ำปากพนังให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพราะงานนี้จะเป็นจุดเริ่มต้นของโครงการฯ และเป็นศูนย์รวมในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำจืดสำหรับใช้ในการเกษตร การอุปโภคบริโภคแล้ว ปัญหาน้ำทะเลบรุกลงในฤดูแล้ง และปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ทำกินของราษฎรเป็นบริเวณกว้าง

๖.๒) ควรพิจารณาขุดคลองระบายน้ำพร้อมอาคาร เพื่อระบายน้ำจากแม่น้ำปากพนังออกทะเลอีกทางหนึ่ง โดยขุดบริเวณหน้าประตูระบายน้ำปากพนังจะช่วยระบายน้ำออกจากพื้นที่ได้เร็วขึ้น จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่ทำกินของราษฎรได้

๖.๓) เร่งขุดลอกคลองท่าพญา พร้อมก่อสร้างประตูระบายน้ำท่าพญา เพื่อช่วยระบายน้ำออกจากพื้นที่ได้เร็วขึ้น

๖.๔) เร่งขุดลอกขยายคลองบ้านกลาง คลองปากพนัง และคลองหน้าโกฏี พร้อมก่อสร้างประตูระบายน้ำ เพราะประตูระบายน้ำที่บ้านเสีอร่องและหน้าโกฏีจะช่วยระบายน้ำจากคลองบ้านกลางและคลองปากพนังจากพื้นที่โครงการฯ ลงสู่ทะเลได้เร็วขึ้น

๖.๕) ควรพิจารณาขุดคลองระบายน้ำสายชะอวด - แพรกเมือง พร้อมก่อสร้างอาคารประตูระบายน้ำ เพื่อช่วยระบายน้ำออกจากพื้นที่โครงการฯ ได้อีกทางหนึ่ง

๖.๖) พิจารณากำหนดแนวเขตที่แน่นอน เพื่อแยกพื้นที่น้ำจืดและพื้นที่น้ำเค็ม โดยพิจารณาบริเวณด้านทิศตะวันออกของคลองหรือแม่น้ำปากพนังให้เป็นพื้นที่น้ำเค็ม

๖.๗) ควรจัดตั้งศูนย์ศึกษาเฉพาะกิจที่บริเวณประตูระบายน้ำหน้าโกฏี ในพื้นที่ของกรมประมง เพื่อทำการทดลองศึกษาและวิจัยด้านการประมงแบบครบวงจร

๖.๘) เนื่องจากด้านทิศตะวันตกของลุ่มน้ำปากพนังเป็นเทือกเขา สภาพภูมิประเทศเป็นพื้นที่สูง มีปัญหาการขาดแคลนน้ำใช้ทำการเกษตร และอุปโภคบริโภคของราษฎรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ควรพิจารณาวางโครงการและก่อสร้างอ่างเก็บน้ำหรือฝายกั้นน้ำ

๖.๙) ควรพิจารณาเกี่ยวกับระบบการระบายน้ำเสียจากนาทุ่ง และน้ำเปื้อนจากพรุ รวมทั้งระบบบำบัดน้ำเสียจากชุมชน เช่น เขตชุมชนอำเภอเชียรใหญ่ และอำเภอชะอวด เพื่อให้ น้ำจืดที่กักเก็บไว้ในลำคลองต่างๆ ในเขตลุ่มน้ำสามารถนำมาใช้ในการอุปโภคบริโภคได้อย่างสมบูรณ์

๗) วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ขณะที่พระราชดำเนินไปทอดพระเนตรพื้นที่โครงการพัฒนา ลุ่มน้ำคลองน้ำจืด - คลองแม่แม อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอสายบุรี และบ้านแม่แม อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ได้มีพระราชดำรัสความว่า “... ควรพิจารณาวางโครงการและก่อสร้างระบบแยกน้ำสามารถ ออกจากกัน ได้แก่ การก่อสร้างระบบป้องกันน้ำเปรี้ยวจากพรุที่ทำให้พื้นที่เพาะปลูกดินเป็นกรด ระบบป้องกัน น้ำเค็มบุกรุก และระบบส่งน้ำจืดช่วยเหลือการเพาะปลูก และการอุปโภคบริโภคของราษฎรในอัมมิ่ง ตำบล แม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช...”

๘) วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา ได้พระราชทานพระราชดำรัส ดังนี้

๘.๑) ส่วนหนึ่งจะแจ้งให้ทราบได้ว่ากำลังทำอยู่ คือ โครงการปากพนัง เมื่อ ๒ - ๓ ปีนี้ ทางราชการทั้งทหารและพลเรือนต้องไปช่วยปากพนัง แม่น้ำบริเวณของอำเภอปากพนังนั้นก็ต้องบรรทุกรถไป การบรรทุกรถน้ำด้วยรถไปให้นี้ ท่านนักเศรษฐศาสตร์ต่างๆ ก็ย่อมทราบดีว่าต้นทุนขนาดใหญ่ การสร้างเขื่อนหรือ อ่างเก็บน้ำจะสิ้นเงินเป็นสิบล้าน หรือร้อยๆ ล้าน แต่ถ้าสร้างแล้วสามารถที่จะบริการประชาชนได้ โดยไม่ต้องใช้ รถบรรทุก การบรรทุกรถด้วยรถจะต้องใช้เงินงบประมาณเป็นร้อยๆ ล้าน ไม่มีใครได้คิด

๘.๒) ปีที่ ๕๐ ในรัชกาลปัจจุบัน ซึ่งใครต่อใครเริ่มคิดจะทำการฉลอง อยากให้โครงการปากพนัง สำเร็จสำหรับเฉลิมฉลอง ๕๐ ปีของรัชกาลปัจจุบัน มีความหมายดี แล้วก็ทำให้ครึกครื้นดี ทำให้ปลื้มใจ ทั่วทั้งประเทศ

๘.๓) บางคนอาจจะเอะอะว่าน่ากังงัน น่ากังงันก็ทำได้ เพราะว่าทางอำเภอหัวไทรอยู่ใกล้ทะเล และมีคลองที่เรียกว่าคลองปากพนังขนานกับฝั่งทะเล คลองนั้นยอมเป็นน้ำกร่อยจะทำนาได้เป็นอย่างดี เป็นลำเป็นสัน ซึ่งประเทศไทยสามารถจะส่งนอกเรื่องกังงันนี้ ส่งออกไปจำนวนมากที่สุดในโลก ขายไปประเทศญี่ปุ่น และถึง ประเทศอเมริกา และนอกจากกังงันที่มีปลาที่เลี้ยงได้ในนากังงันนั้น ก็จะสามารถเป็นรายได้เข้าประเทศอย่างมากมาย ประชาชนที่จะทำกิจการเหล่านั้นก็จะร่ำรวย ไม่เสียเพราะแยกน้ำกร่อยกับน้ำจืดได้ โครงการนี้เลี้ยงเอาไว้ให้ได้ผล ภายใน ๓ ปี ทางกรมชลประทานและทางเจ้าหน้าที่ทหาร และพลเรือนอื่นๆ ก็กำลังร่วมมือกันทำอยู่เดี๋ยวนี้ ซึ่งก็จะเป็นผล เรื่องนี้เกี่ยวข้องกับน้ำเหมือนกัน การสู้ภัยแล้งนี้เราดำเนินไปเรื่อย สู้ไปเรื่อย และสำหรับโครงการ เช่น โครงการปากพนัง หรือโครงการนครนายก โครงการป่าสักเหล่านี้ กำไรนั้นมาที่ประชาชน ประชาชนอยู่ดี กินดี เมื่อประชาชนอยู่ดีกินดี ก็จะเสียภาษีให้กับรัฐบาล รัฐบาลก็เก็บภาษีได้อย่างดี ฉะนั้น ที่เล่าเรื่องโครงการ เหล่านี้ก็เพราะว่ามันเป็นสิ่งที่จะทำให้อนาคตมีความสุขได้ มีความเจริญได้ โครงการเหล่านี้ก็จะประโยชน์ ทัณฑ์ได้ด้วย แม้แต่ทุกวันนี้ ถ้าหากว่าเราลงมือทำก็จะเกิดมีงานทำ

๘) วันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา ได้พระราชทานพระราชดำรัส เกี่ยวกับการแก่วิกฤตการณ์ที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดังความตอนหนึ่งว่า “... ยังมีโครงการที่ภาคใต้ที่ปากพนังจะต้อง ทำความเข้าใจต่อไป โครงการปากพนังนี้ทางราชการและทางราชการทหารได้ช่วยเป็นกำลัง แต่จะต้องอธิบายอีกมาก เพราะว่ามีคนบอกว่า ถ้าทำโครงการปากพนัง สิ่งแวดล้อมจะเสีย เขาบอกว่าน้ำในแม่น้ำชะวอดในคลองชะวอดนั้น เป็นน้ำกร่อย มีประโยชน์สำหรับสิ่งแวดล้อม ขอชี้แจงว่าไม่จริง สมัยก่อนนี้ คลองชะวอดเป็นน้ำจืด มาเป็นน้ำกร่อย ตอนนี้อยู่ เพราะว่าเกี่ยวข้องกับน้ำตื้นเขิน และเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมทั่วไป และเปลี่ยนแปลงไป จนกระทั่งทำให้ ประชาชนในอำเภอเชียรใหญ่ซึ่งมีจำนวนมากต้องอพยพไปพืทลุงบ้าง ไปอำเภอทุ่งสง ทุ่งใหญ่ ทำให้เกิดปัญหา

อย่างมาก เพราะว่าคนเชียรใหญ่ เท่ากับว่าไปกินที่เขา แล้วก็เกิดทะเลาะกัน ยุ่งกัน ก็ไม่มีทางแก้ไข ส่วนผู้ที่เหลือที่เชียรใหญ่นั้น ในหน้าแล้งยังปลูกผักยังไม่ได้ เพราะน้ำกร่อยน้ำเค็ม

ฉะนั้น ถ้าทำโครงการปากพนังขึ้น น่าจะทำได้เร็วพอใช้ จะแก้ไขความขาดแคลนน้ำจืดเพื่อการเกษตรในที่ลุ่มของแม่น้ำชะอวด และมีน้ำใช้ในหน้าแล้งด้วย ตลอดจนมีน้ำเค็มน้ำกร่อย เพื่อที่จะเลี้ยงกุ้งกุลาดำเป็นลำเป็นสัน ในเขตเชียรใหญ่ หัวไทร ปากพนัง จะเป็นพื้นที่ที่เป็นอยู่อาศัยและจะเป็นที่มีส่วนที่เป็นรายได้อย่างมหาศาลสำหรับคนไทย ถ้าไม่ทำแล้วก็จะอยู่อย่างนี้ ต้องเกิดปัญหาเรื่องโจรผู้ร้าย เรื่องความไม่เรียบร้อยในอำเภอทุ่งใหญ่ เป็นต้น ฉะนั้น การแก้ไขปัญหาจะต้องแก้ไขโดยเบ็ดเสร็จ โดยถือหลักว่ามีอะไรที่จะต้องทำก็ต้องทำ อย่าไปทะเลาะกันว่า อันนี้จะทำอย่างนั้นอย่างนี้ไม่ได้ ต้องรวมทั้งหมด ฉะนั้นก็ได้พูดถึงเรื่องโครงการปากพนังให้เข้าใจอย่างนี้...”

๑๐) วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๓๘ ได้มีพระราชกระแสรับสั่ง ภายหลังจากกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ถวายรายงานสรุปสถานการณ์การจัดทำและพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการ ความว่า “... ควรทำโครงการชลประทานปากพนังโดยด่วน เพราะโครงการนี้จะช่วยให้มีน้ำได้ กล่าวคือ จะสามารถแยกพื้นที่เลี้ยงกุ้ง (ซึ่งต้องใช้น้ำเค็ม) กับพื้นที่เพาะปลูก (ซึ่งต้องใช้น้ำจืด) ในบริเวณคลองชะอวด ทั้งยังแก้ปัญหาน้ำเสียจากฟาร์มควนเค็ง ทำนองเดียวกันกับการแก้ปัญหาที่ฟาร์มโต๊ะแดง ถ้ายังไม่ทำโครงการชลประทาน จะไม่สามารถแก้ปัญหาเรื่องการเลี้ยงกุ้งหรือปัญหาอื่นๆ ได้ กรรมการสิ่งแวดล้อมจะเป็นห่วงผู้ที่ประกอบอาชีพการทำนากุ้ง แต่ในเวลาเดียวกันก็บอกว่าการทำนากุ้งทำลายสิ่งแวดล้อม น้ำเค็มจะซึมลงน้ำบาดาล ทั้ง ๒ ข้อนี้ จะหมดปัญหาถ้าทำโครงการ เพราะกรมประมงสามารถช่วยให้อาชีพนี้ได้เป็นอย่างดี เป็นลำเป็นสันโดยไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม โครงการนี้สามารถทำให้ฝ่ายนากุ้ง และการประมง (ปลาในกระชัง) ร่ำรวย ส่วนผู้ที่ทำนาข้าวและสวน (ที่ต้องใช้น้ำจืด) จะสามารถประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี...” ซึ่งในปีนี้ได้เริ่มเปิดโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๘ พร้อมกับเริ่มก่อสร้างประตูระบายน้ำปากพนัง

๑๑) วันที่ ๑๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๑ มีพระราชดำรัสกับนายจุลนท สนิทวงศ์ ณ อยุธยา องคมนตรี ความว่า “... คลองชะอวด - แพรกเมือง น้ำในคลองชะอวด ควรเป็นน้ำจืดให้มากที่สุด และพัฒนาประชาชนที่ทำกินอยู่สองฝั่งคลอง...”

๑๒) วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ พระราชดำรัสถึงแนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ณ วังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดย “... ให้บริหารน้ำในลุ่มน้ำให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยเมื่อเกิดภาวะฝนตกหนักผนวกกับน้ำทะเลหนุน ให้พิจารณาวิธีการระบายน้ำจากตอนบนของลุ่มน้ำออกสู่ทะเลด้านตะวันออกมากที่สุด โดยอาศัยหลักการทางอุทกศาสตร์ ให้นำรูปแบบการเลี้ยงกุ้งร่วมกับการทำนาข้าว การเลี้ยงปลาโดยใช้ระบบการถ่ายเทน้ำให้ได้ประโยชน์สูงสุด ที่ทดลองทำแล้วที่โครงการพัฒนาส่วนพระองค์ บ้านบางแตน อำเภอบ้านสร้าง จังหวัดปราจีนบุรี ไปทดลองทำที่โครงการปากพนังด้วย ...”

๑๓) พระราชดำรัสครั้งหลังสุดในการแก้ไขปัญหาที่ท่วมและน้ำเน่าเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ได้พระราชทาน เมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๕ ระหว่างเสด็จพระราชดำเนินไปยังโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย บริเวณพื้นที่วนอุทยานปราณบุรี อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีใจความสรุปดังนี้

๑๓.๑) ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และน้ำเน่าเสียในอำเภอปากพนัง โดยให้ระบายน้ำจากแม่น้ำปากพนังออกทางคลองธรรมชาติไปออกทะเลอีกด้านหนึ่ง

๑๓.๒) เร่งดำเนินการขุดคลองชะอวด - แพรกเมืองให้แล้วเสร็จโดยเร็ว

๑๓.๓) ให้พิจารณาก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ เพื่อควบคุมระดับน้ำในพรวนเครื่องให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดไฟไหม้พรุ

๑.๓.๒ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง พระราชทานพระราชดำริ

๑) ให้เร่งพิจารณาโครงการและก่อสร้างระบบส่งน้ำเพื่อจัดหาน้ำจืดไปช่วยเหลือราษฎรในเขตพื้นที่บ้านเนินธัมมัง ให้ราษฎรสามารถทำการเพาะปลูกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ให้พัฒนาที่ดินในเขตพื้นที่มีปัญหาดินเปรี้ยวจัด บริเวณบ้านเนินธัมมัง และบริเวณบ้านค้อแดง เพื่อให้ราษฎรสามารถทำการเพาะปลูกได้

๑.๓.๓ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริในการฟื้นฟูและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จำนวน ๑๔ ครั้ง ดังนี้

๑) วันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ณ พื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีใจความสรุปดังนี้

๑.๑) ควรพิจารณาพื้นที่ว่างเปล่าที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์ ส่งเสริมการทำนาในลักษณะบูรณาการให้ครบวงจร ทั้งในเรื่องพันธุ์ข้าว ลานตากข้าว ยุ้งฉาง โรงสี และการตลาด โดยยุ้งฉางสำหรับเก็บข้าว ควรมีรูปแบบที่มีราคาถูกแบบยุ้งฉางในท้องถิ่น และควรเป็นรูปแบบรายการสินค้า (Catalogue) เพื่อให้มีหลากหลายรูปแบบ หลากหลายราคา และเหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น ส่วนในการบริหารจัดการโรงสีข้าวที่จังหวัดนครศรีธรรมราช จะสนับสนุนให้แก่ท้องถิ่นนั้น ควรให้ผู้จัดการโรงสีได้เรียนรู้จากของจริงเพื่อที่จะได้มีความรู้ในการบริหารจัดการทุกขั้นตอนการผลิต และเป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป อาจทำเป็นตำราเพื่อจะได้อ่านว่าจะต้องบริหารงานแบบใด สามารถเป็นตัวอย่างให้บุคคลอื่นมาดูงานได้ และควรมีรางวัลให้แก่ผู้ทำให้งานประสบผลสำเร็จ

๑.๒) ในพื้นที่ว่างเปล่าอื่นที่ไม่ได้ส่งเสริมการทำนา ควรพิจารณาดำเนินการ เจริญกับองค์การบริหารส่วนตำบล จัดรูปที่ดินให้เหมาะสมเพื่อส่งเสริมการเกษตร สร้างโรงงานแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร โดยไม่ทำให้เกิดของเสียต่อชุมชน

๒) วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหินจอก ตำบลลิพัง อำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง พระราชดำริความตอนหนึ่งว่า “... ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ควรมีการส่งเสริมให้ราษฎรได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ...”

๓) วันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ โรงเรียนชุมชนบ้านขาว ตำบลบ้านขาว อำเภอระโนด จังหวัดสงขลา พระราชดำริความตอนหนึ่งว่า “...ให้รักษาข้าวพันธุ์พื้นเมืองเอาไว้...”

๔) วันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ ตำบลเกาะเกิด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริ ความว่า “.... ให้กรมชลประทานพิจารณาจัดสร้างคลองส่งน้ำให้กับพื้นที่การเกษตรของราษฎร ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และให้พิจารณาแนะนำส่งเสริมให้ราษฎรในเขตพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ปลูกข้าวให้มากขึ้น เนื่องจากมีน้ำจืดเพิ่มมากขึ้นแล้ว ...”

๕) วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ นิคมสร้างตนเองควนขนุน ตำบลลานข่อย อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง พระราชดำริ ความว่า “... ควรเร่งรัดระบบกระจายน้ำในการทำนาของราษฎร หมู่ที่ ๔ และหมู่ที่ ๘ ในเขตตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช และให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการสูบน้ำ ด้วยไฟฟ้า ...”

๖) วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านขอนหาด ตำบลขอนหาด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริมีใจความสรุปดังนี้

๖.๑) ควรแนะนำการจัดการกับผลิตภัณฑ์ของเกษตรกร โดยอาจจะจัดตลาดรองรับหรือตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชน

๖.๒) การผลิตสินค้าชุมชนจำหน่าย ควรมีเครื่องหมายเป็นเอกลักษณ์ของตนเอง

๗) วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๒ ณ องค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริ มีใจความสรุปดังนี้

๗.๑) จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นแหล่งผลิตข้าวที่สำคัญ แต่ปัจจุบันมีไม่เพียงพอ กลุ่มน้ำปากพองต้องซื้อข้าวบริโภค ควรเร่งส่งเสริมการทำนามากขึ้น เพิ่มโรงสีข้าวให้เพียงพอ และส่งเสริมการตลาด

๗.๒) ให้ส่วนราชการต่างๆ บูรณาการเพื่อส่งเสริมราษฎร มีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ มากขึ้น

๘) วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ณ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านยางยวน ตำบลดอนตรอ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริมีใจความสรุปดังนี้

๘.๑) กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านขอนหาด ตำบลขอนหาด อำเภอชะอวด ซึ่งแปรรูปพริกผลิตเป็นเครื่องแกง ควรติดตามการดำเนินงานของกลุ่มแม่บ้านอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกระบวนการผลิต

๘.๒) เมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี ควรมีให้แก่เกษตรกรอย่างพอเพียง ส่วนใหญ่หน่วยงานจะเก็บสำรองไว้มากพอจะนำไปให้เกษตรกร เมล็ดพันธุ์ข้าวจะมีคุณภาพการงอกที่ต่ำ

๘.๓) ผลิตภัณฑ์ของศูนย์การศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่มีการเชิญผู้ประกอบการ เช่น ซีพี โกลด์ส เข้ามาควรพิจารณาให้ดี บางศูนย์ศึกษา เช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ ก็ดำเนินการได้อยู่แล้ว จะต้องรักษาผลประโยชน์ที่จะเกิดแก่ชาวบ้านให้ดี

๙) วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๔ ณ โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงดินเปรี้ยวตามทฤษฎีแก้มดิน บ้านควนโถ๊ะ ตำบลแหลม อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริความว่า “... ให้กรมชลประทานพิจารณาดำเนินการก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า จากคลองชะอวด-แพรกเมือง ลงคลองธรรมชาติในบริเวณโครงการ ทดแทนเครื่องสูบน้ำชั่วคราวที่ติดตั้งอยู่เดิม เพื่อสนับสนุนพื้นที่โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการปรับปรุงดินเปรี้ยวตามทฤษฎีแก้มดินบ้านควนโถ๊ะ...”

๑๐) วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ณ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนประชารัฐบำรุง ๑ บ้านหนองหญ้าปล้อง ตำบลบ้านไร่ อำเภอรัฐประเศ จังหวัดสระแก้ว พระราชดำริความว่า “... ต้องปิดทางเข้าออกป่าพรุควนเคร็ง เพื่อให้สามารถดำเนินการดับไฟโดยการสูบน้ำเข้าไปได้ง่ายขึ้น การทำฝนเทียมที่ได้ดำเนินการไปแล้วก็ช่วยได้ระดับหนึ่ง ถ้าไม่ปิดทางเข้าออกจะเทน้ำเข้าไป ทำได้ยาก ...”

๑๑) วันที่ ๑๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ โครงการศึกษาวิจัยการปลูกไม้เสม็ดและการนำไม้เสม็ดมาใช้ประโยชน์แบบครบวงจร พื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง ตำบลเกาะเกด อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริมีใจความสรุปดังนี้

๑๑.๑) ให้ดำเนินการขุดแพรงเพิ่มเติมเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่และป้องกันไฟป่า

๑๑.๒) ให้ปลูกฝัง สร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับเด็กนักเรียนและเยาวชนในพื้นที่ โดยเน้นให้เห็นถึงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรป่าพรุ

๑๑.๓) ให้เพิ่มเติมเอกสารครุป่าไม้ที่สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ ได้ถวาย โดยเน้นเสริมความรู้ ทักษะ เพิ่มเติมบทบาท - ทบอบ ในเอกสาร

๑๑.๔) ให้ศึกษาแลกเปลี่ยน ตัวอย่างพรุโต๊ะแดง (ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ) และตัวอย่างของอ่างเอ็ด (บ้านอ่างเอ็ด จังหวัดนนทบุรี)

๑๑.๕) ให้กรมป่าไม้ และสถาบันการศึกษาร่วมบูรณาการดำเนินงานโครงการศึกษาวิจัยการปลูกและใช้ประโยชน์ไม้เสม็ดครบวงจร โดยมีมูลนิธิชัยพัฒนาเป็นหน่วยงานกลางในการประสานการปฏิบัติ และให้กรมป่าไม้ร่วมกับมูลนิธิชัยพัฒนาปลูกต้นไม้ให้เต็มพื้นที่ที่มูลนิธิฯ ได้รับอนุญาตโดยใช้พันธุ์ไม้หลากหลายชนิด

๑๑.๖) ให้เพิ่มพื้นที่ปลูกพืชอาหาร เช่น ข้าว ทดแทนพืชพลังงาน

๑๑.๗) ให้ลดความถี่ในการปลูกพืชนาปรัง

๑๑.๘) ให้หาวิธีจัดสรรน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตร

๑๒) วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ พื้นที่ส่งเสริมการผลิตข้าว บ้านอ่าวเคียน ตำบลชะเมา อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริมีใจความสรุปดังนี้

๑๒.๑) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาโรงสีข้าวชุมชนป่าระกำ อำเภอปากพนัง

๑๒.๒) ให้กรมชลประทาน สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พิจารณาก่อสร้างระบบกระจายน้ำเพื่อช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ส่งเสริมการผลิตข้าว บ้านอ่าวเคียน ตำบลชะเมา ซึ่งประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง

๑๒.๓) ให้สนับสนุนการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในการเกษตร

๑๒.๔) อยากให้ปรับปรุงปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ไม่อยากให้เป็นปุ๋ยเคมี

๑๒.๕) ให้ประสานกับทางเทศบาลตำบลชะเมาเพื่อช่วยเหลือเด็กพิการ

๑๒.๖) ให้ดูแลระบบการจัดการน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่นี้ให้เพียงพอตลอดฤดูกาล

๑๒.๗) ให้สอนบัญชีแก่นักเรียน ให้เด็กทำจนเป็นนิสัย ให้อยู่ในสมองเด็ก

๑๓) วันที่ ๑๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗ ณ พื้นที่นาทุ่ง นาข้าว บริเวณสวนจันทรังซี ตำบลขนานนาก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช พระราชดำริความว่า “... ควรอนุรักษ์พื้นที่นาข้าว ป่าจาก ที่ตำบลขนานนาก ไว้คูลุ่มน้ำปากพนังต่อไป...”

๑๔) วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ นิทรรศการของศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริและเครือข่ายขยายผล โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑๔.๑) พระราชดำรัสกับนางอัมพร สวัสดิ์สุข หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริส้มโอทับทิมสยาม ความว่า “... จะนำส้มโอทับทิมสยามที่นางอัมพร สวัสดิ์สุข ทูลเกล้าฯ ถวายไปทดลองปลูกที่จังหวัดสมุทรสงคราม ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศคล้ายกับของปากพนัง ...”

๑๔.๒) พระราชดำรัสกับนายประนอม ดำหนูอินทร์ หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปพริกแกงบ้านขอนหาด ความว่า “... การผลิตพริกแกงควรจะต้องเพิ่มเครื่องปรุงอย่างอื่นด้วย ถ้าเพิ่มแต่พริกอย่างเดียวทำให้เผ็ดมากเกินไป เช่น ผิวนะครูด ตะไคร้ กระเทียม หอมแดง เมื่อมีคุณภาพครบแล้ว ควรทำมาตรฐานบอกระดับความเผ็ดด้วย และพัฒนาช่องทางการจำหน่ายออนไลน์ให้ค้าขายได้กว้างขึ้น ...”

๑๔.๓) พระราชดำรัสกับนายช่วง สิงโพล หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงช้างซ้าย ความว่า “... ควรคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ข้าวดี ๆ จากในแปลงนาไว้สำหรับปลูกในปีต่อไป และมีการแปรรูปข้าวเพื่อเพิ่มรายได้ ...”

๑๔.๔) พระราชดำรัสกับ ดร.ธเนศ มณีกุล และคณะตามเสด็จ ความว่า “...ให้ทดลองนำข้าวกล้องงอกเป็นส่วนผสมผลิตอาหารไก่ไข่ เนื่องจากมีโปรตีนสูง มีสารอาหารมาก จะได้ไก่ไข่อารมณ์ดี ผลิตไข่ไก่ได้คุณภาพสูง ...”

๑๔.๕) พระราชดำรัสกับนายอำนาจ มาศเมฆ หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริกลุ่มผักปลอดสารพิษ ความว่า “... มะนาวไข่พันธุ์พื้นเมืองก็ต้องช่วยอนุรักษ์เอาไว้...”

๑๔.๖) พระราชดำรัสกับนางปิยะมาศ เกษนทร์คำแหง หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริชุมชนขอนหาด ความว่า “... ต้นไม้ที่นำมาแสดงคืออะไร ใช้ประโยชน์อย่างไร...” ซึ่งได้ตอบพระราชปวงญาไปว่า “... เป็นต้นดีปัสีเซีย พบได้ตามป่าเขา ปัจจุบันนำมาขยายพันธุ์ที่ศูนย์เรียนรู้ตั้งแต่สมัยปู่ย่า ใช้ประกอบทำเครื่องแกงเผ็ดอาหารป่า ดอกตากแห้งใช้ทำยา...”

๑๔.๗) พระราชดำรัสกับนายจรูญ แดงขาว และนายไมตรี สุกุณา หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ความว่า “... การทำนาข้าว การเลี้ยงปลา ควรมีพืชผักอย่างหลากหลาย ปลูกผสมผสาน จะได้มีอาหารครบ ...”

๑๔.๘) พระราชดำรัสกับนางพวงเพ็ญ จันทรงาม หัวหน้าศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริตำบลเกาะหวด ความว่า “... นักวิชาการเองงานพัฒนาเรื่องข้าวมาขยายผลในพื้นที่เป็นเรื่องที่ดีทำให้เกษตรกรมีทางเลือก...”

๑๔.๙) พระราชดำรัสกับนายมุฮัมมัดยุดูชฟู บุญผล หัวหน้าศูนย์เรียนรู้การพัฒนาพืชแซมสวนยางพาราบ้านเขาวัง ความว่า “... ศูนย์เรียนรู้จากบ้านเขาวัง ยังมีดินสไลด์ฟังหรือไม่มีการดำเนินการแก้ไขอย่างไรบ้าง” ซึ่งได้ตอบพระราชปวงญาไปว่า “...ในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้ มีการปลูกพืชเสริมในร่องสวนยางพารา มีรากพืชช่วยยึดดิน ทำให้ไม่มีช่องว่างให้น้ำกัดเซาะสามารถแก้ไขได้บางจุด...”

๑๔.๑๐) พระราชดำรัสกับนางจันทร์พร ผาดศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนป่าระกำ ผู้นำนักเรียนมาจัดนิทรรศการเรื่อง พี่เลี้ยงน้อง โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันตามแนวพระราชดำริ ความว่า “...ดีจังที่มีโครงการนี้ ช่วยเหลือโรงเรียนได้มากเลย ให้ทำต่อไปนะ และควรให้เด็กนักเรียนที่อื่นๆ ได้มาศึกษาดูงานด้วย...”

บทที่ ๒

สถานการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๒.๑ ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

๒.๑.๑ สภาพภูมิประเทศ

ลุ่มน้ำปากพรมมีรูปร่างเป็นสี่เหลี่ยม สภาพภูมิประเทศของลุ่มน้ำปากพรมประกอบด้วยเทือกเขาสูงชันด้านตะวันตกของพื้นที่ โดยทอดตัวยาวตามแนวเหนือ - ใต้ เกือบขนานกับแนวชายฝั่งทะเล สภาพของพื้นที่จะลาดเอียงลงมาจากด้านตะวันออกของลุ่มน้ำจนถึงชายฝั่งทะเล สามารถแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังรูปที่ ๒-๑ คือ

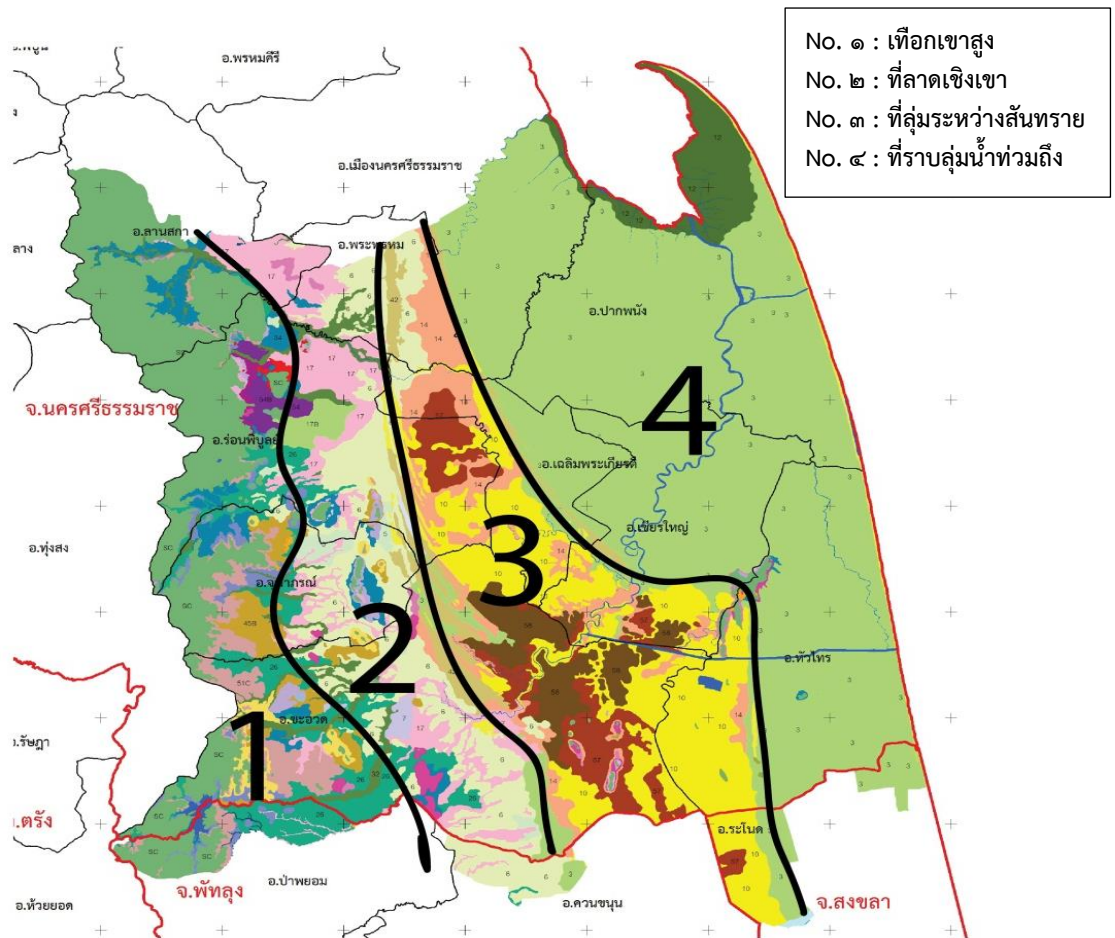
๑) เทือกเขาสูง ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพรม ซึ่งเรียกว่าเทือกเขาบรรทัด โดยจุดสูงสุดของพื้นที่อยู่ที่เทือกเขาหลวง สูง ๑,๓๖๕ เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง เป็นแหล่งต้นกำเนิดของแม่น้ำลำคลองสายสำคัญของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพรม มีความลาดชันของพื้นที่โดยเฉลี่ยมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์

๒) ที่ลาดเชิงเขา ถัดจากแนวภูเขาทางด้านตะวันออก สภาพพื้นที่จะค่อยๆ ลาดลงมาเป็นที่ลาดเชิงเขา มีลักษณะพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนชันถึงพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ

๓) ที่ลุ่มระหว่างสันทราย เป็นพื้นที่ตอนกลางของพื้นที่ลุ่มน้ำ จะปรากฏมีแนวสันทรายเก่า ๒ แนวทอดตัวตามแนวเหนือใต้ และในระหว่างแนวของสันทรายทะเลเก่าทั้งสองนี้ จะเป็นพื้นที่ราบลุ่มต่ำประกอบด้วยพื้นที่ที่เป็นพรุซึ่งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ มักเกิดปัญหาดินเปรี้ยวจัดเป็นส่วนใหญ่

๔) ที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง ถัดจากสันทรายเก่าออกมาทางด้านตะวันออก เป็นพื้นที่ลาดลงสู่แม่น้ำปากพรมฝั่งตะวันตก เป็นแหล่งปลูกข้าวที่ใหญ่ที่สุดของลุ่มน้ำปากพรม พื้นที่ฝั่งขวาของแม่น้ำปากพรมกับสันทรายริมทะเล เป็นพื้นที่ราบลุ่ม แอ่งที่ลุ่ม อยู่ค่อนข้างไกลจากสันทรายและมีแนวเกือบขนานกับสันทราย ด้านที่ชิดกับสันทรายเป็นแอ่ง มีน้ำท่วมขัง

พื้นที่ลุ่มน้ำปากพรมตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกของภาคใต้ สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้เกิดฤดูกาล ๒ ฤดู คือ ฤดูฝนและฤดูร้อน สำหรับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดผ่านช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ก่อให้เกิดฝนในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปากพรมไม่มากนัก เนื่องจากมีภูเขาสูงด้านทิศตะวันตกเป็นแนวขวางทิศทางลมไว้ ส่วนลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านบริเวณอ่าวไทยในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม ก่อให้เกิดปริมาณฝนตกชุกในบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปากพรม ตั้งแต่ป่าต้นน้ำจนถึงชายทะเล ทำให้มีปริมาณน้ำสะสมเป็นจำนวนมาก ประกอบกับในช่วงนี้มักมีน้ำทะเลหนุนสูง ทำให้เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่ลุ่มต่ำเป็นเวลานาน

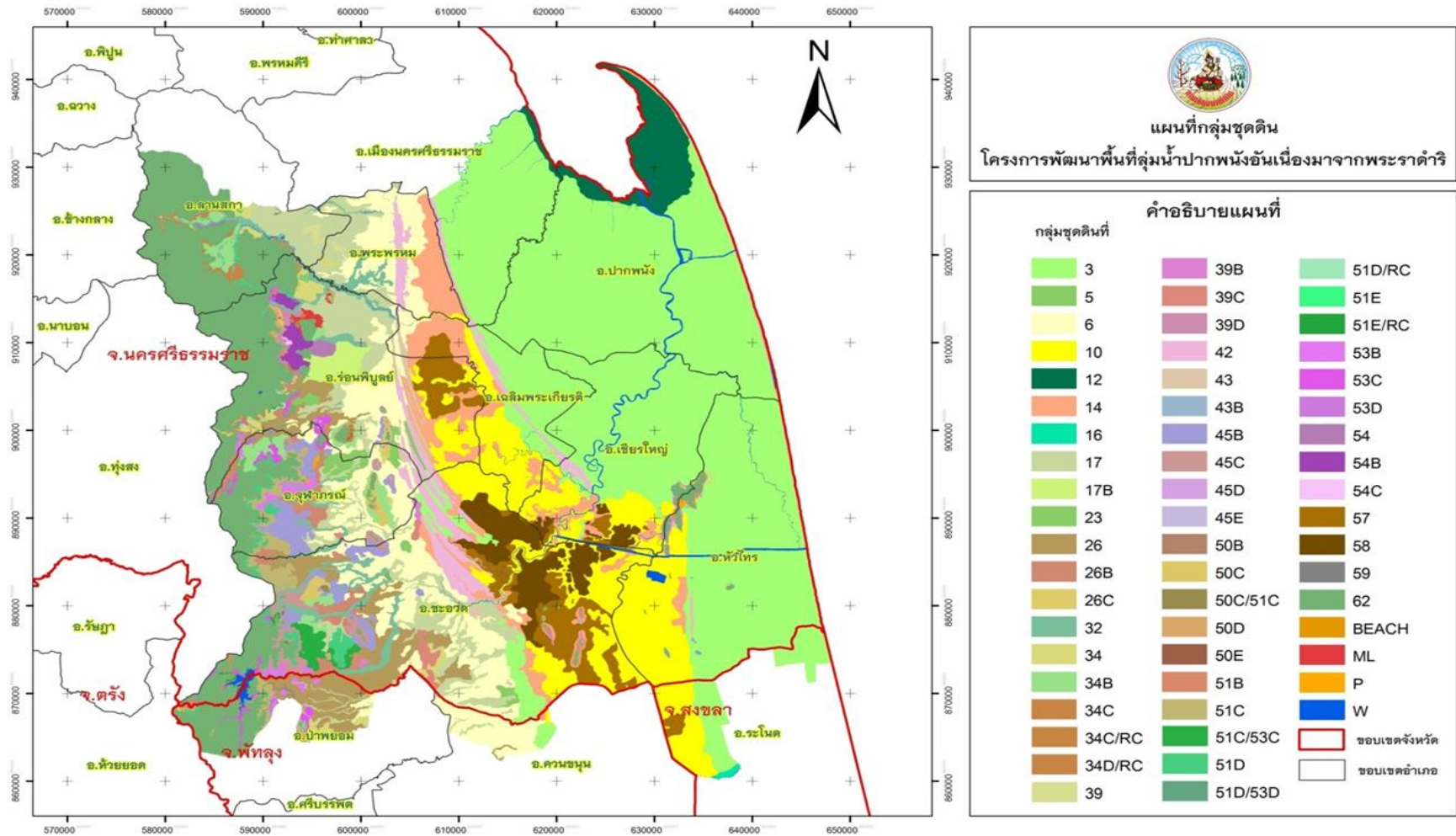
รูปที่ ๒-๑ สภาพภูมิประเทศ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

๒.๑.๒ ทรัพยากรดิน

๑) ลักษณะของดิน

กรมพัฒนาที่ดินได้ทำการสำรวจดินในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยสามารถจำแนกดินออกเป็น ๒๕ กลุ่มชุดดิน โดยชุดดินที่พบมากที่สุด ๓ อันดับ ได้แก่ ชุดดินที่ ๓ ชุดดินที่ ๖๒ และชุดดินที่ ๑๐ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๔ ๑๐.๗ และ ๙.๔ ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๕๕.๔ ของเนื้อที่ทั้งหมดดังรูปที่ ๒-๒ โดยแต่ละชุดดินมีสมบัติที่มีลักษณะเด่นดังนี้

- ชุดดินที่ ๓ พบในที่ราบลุ่ม มีเนื้อที่ประมาณ ๘๑๑,๐๖๗ ไร่ หรือร้อยละ ๓๕.๓๖๑ ของพื้นที่ เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลว มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๐-๘.๕ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกพืชผักและผลไม้ ซึ่งเป็นดินที่พบมากที่สุดในลุ่มน้ำปากพนัง

รูปที่ ๒-๒ แผนที่กลุ่มชุดดิน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

● ชุดดินที่ ๖๒ พบบริเวณพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ หรือเรียกว่า Slope complex (SC) มีเนื้อที่ประมาณ ๒๔๔,๒๖๖ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๖๕๐ ของพื้นที่ ดินที่พบมีลักษณะเป็นดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

● ชุดดินที่ ๑๐ พบบริเวณที่ลุ่มตอนกลางของพื้นที่ลุ่มน้ำ เป็นดินเปรี้ยวจัด มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๖,๓๙๓ ไร่ หรือร้อยละ ๙.๔๓๔ ของพื้นที่ เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำแล้ว เนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีแดง ปะปนตลอดชั้นดิน และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซด์ และเป็นกรดรุนแรงมากถึงกรดจัดมาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มักขาดธาตุอาหารพืช พวกไนโตรเจนและฟอสฟอรัส ในขณะเดียวกันจะมีสารละลายพวกอะลูมิเนียมและเหล็กเป็นปริมาณมากจนเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก สามารถใช้ประโยชน์โดยการยกร่องปลูกพืชผัก ส้มเขียวหวาน และสนประดิพัทธ์

ทั้งนี้ รายละเอียดของชุดดินอื่นๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช แสดงไว้ในภาคผนวก ก

๒) ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน

จากข้อมูลสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๔ ของกรมพัฒนาที่ดิน เนื้อที่ทั้งหมด ๒,๒๙๓,๖๘๕ ไร่ สามารถสรุปประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน ดังรูปที่ ๒-๓ ได้ดังนี้

๒.๑) พื้นที่เกษตรกรรม เนื้อที่ ๑,๕๕๖,๕๔๗ ไร่ ร้อยละ ๖๗.๘๖ ประกอบด้วย

(๑) พื้นที่นาข้าว	เนื้อที่	๒๘๔,๕๐๔	ไร่
(๑.๑) พื้นที่นาข้าวร้าง	เนื้อที่	๓๘,๗๑๐	ไร่
(๑.๒) พื้นที่นาข้าว	เนื้อที่	๒๔๕,๗๙๔	ไร่
(๒) พื้นที่ปลูกพืชไร่	เนื้อที่	๑๖,๙๒๔	ไร่
(๓) พื้นที่ไม้ยืนต้น	เนื้อที่	๑,๐๑๗,๓๔๒	ไร่
(๓.๑) พื้นที่ปลูกยางพารา	เนื้อที่	๔๙๐,๙๒๑	ไร่
(๓.๒) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน	เนื้อที่	๔๓๐,๓๓๘	ไร่
(๓.๓) พื้นที่ปลูกไม้ยืนต้นอื่นๆ	เนื้อที่	๙๖,๐๘๓	ไร่
(๔) พื้นที่ปลูกไม้ผล	เนื้อที่	๑๒๐,๓๓๘	ไร่
(๕) พื้นที่ปลูกพืชสวน	เนื้อที่	๑๐,๑๖๔	ไร่
(๖) พื้นที่ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	เนื้อที่	๕,๔๑๙	ไร่
(๗) พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	เนื้อที่	๑๐๑,๘๕๖	ไร่

๒.๒) พื้นที่ป่าไม้ เนื้อที่ ๓๔๗,๑๔๖ ไร่ ร้อยละ ๑๕.๑๓ ประกอบด้วย ป่าดิบพรุสภาพฟื้นฟู ป่าดิบสมบูรณ์ ป่าชายเลนรอสภาพฟื้นฟู ป่าชายเลนสมบูรณ์ ป่าพรุรอสภาพฟื้นฟู และป่าพรุสมบูรณ์

๒.๓) พื้นที่เบ็ดเตล็ด เนื้อที่ ๑๑๗,๗๘๓ ไร่ ร้อยละ ๕.๑๔ ประกอบด้วย ทุ่งหญ้า เหมืองแร่ บ่อลูกรัง และพื้นที่ถมดิน

๒.๔) พื้นที่ชุมชนและสิ่งก่อสร้าง เนื้อที่ ๑๙๖,๖๙๗ ไร่ ร้อยละ ๘.๕๘ ประกอบด้วย ตัวเมือง ย่านการค้า หมู่บ้าน สถานที่ราชการ สนามบิน สถานีรถไฟ ท่าเรือ ถนน นิคมอุตสาหกรรม โรงงาน อุตสาหกรรม และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

๒.๕) พื้นที่น้ำ เนื้อที่ ๗๕,๕๑๒ ไร่ ร้อยละ ๓.๒๙ ประกอบด้วย แม่น้ำลำคลอง ทะเลสาบ บึง อ่างเก็บน้ำ บ่อน้ำในไร่นา และคลองชลประทาน

๓) ปัญหาคุณภาพดิน

ดินที่มีปัญหาโดยทั่วไปมักเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในทางการเกษตร ซึ่งปกติจะไม่สามารถกำหนดลักษณะของดินที่เป็นปัญหาได้แน่ชัด เนื่องจากปัญหาแต่ละชนิดของดินขึ้นอยู่กับ การนำไปใช้ประโยชน์ เช่น ปลูกพืชเศรษฐกิจ เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ หรือทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ยิ่งไปกว่านั้น แม้แต่ดินชนิดเดียวกัน หากปลูกพืชต่างชนิดกัน ลักษณะปัญหาของดินก็แตกต่างกัน การพิจารณาว่าดินบริเวณดังกล่าวมีปัญหาต่อการเกษตรหรือไม่ นั้น สามารถดูได้จากลักษณะและสมบัติของดินที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ถ้าดินมีลักษณะและสมบัติที่ไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืชที่ปลูก ทั้งทางด้านสมบัติทางกายภาพและเคมีก็จัดเป็นดินปัญหาทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้ความรุนแรงของปัญหาอาจมากหรือน้อยแตกต่างกัน ดินปัญหาในภาพรวม หมายถึง ดินที่มีสมบัติทางกายภาพและทางเคมีไม่เหมาะสมทางการเกษตร ซึ่งเมื่อนำไปใช้ประโยชน์แล้วจะทำให้ผลผลิตต่ำหรือไม่ให้ผลผลิต รวมถึงพื้นที่ที่นำไปใช้ประโยชน์แล้วจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังจำแนกดินที่มีปัญหาได้เป็น ๖ ปัญหาหลัก ดังรูปที่ ๒-๔ ได้แก่

๓.๑) ดินเค็ม (salt affected soils) มีพื้นที่ ๔๙,๒๓๗ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๒๐ ของพื้นที่

๓.๒) ดินเปรี้ยวจัด (acid sulfate soils) มีพื้นที่รวม ๓๐๙,๑๕๗ ไร่ หรือร้อยละ ๑๓.๖๕ ของพื้นที่ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ค่อนข้างมาก

๓.๓) ดินทรายจัด (sandy soils) มีพื้นที่รวม ๖๔,๙๘๘ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๘๙ ของพื้นที่

๓.๔) ดินอินทรีย์ (organic soil) มีพื้นที่รวม ๑๑๙,๐๖๒ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๓๑ ของพื้นที่

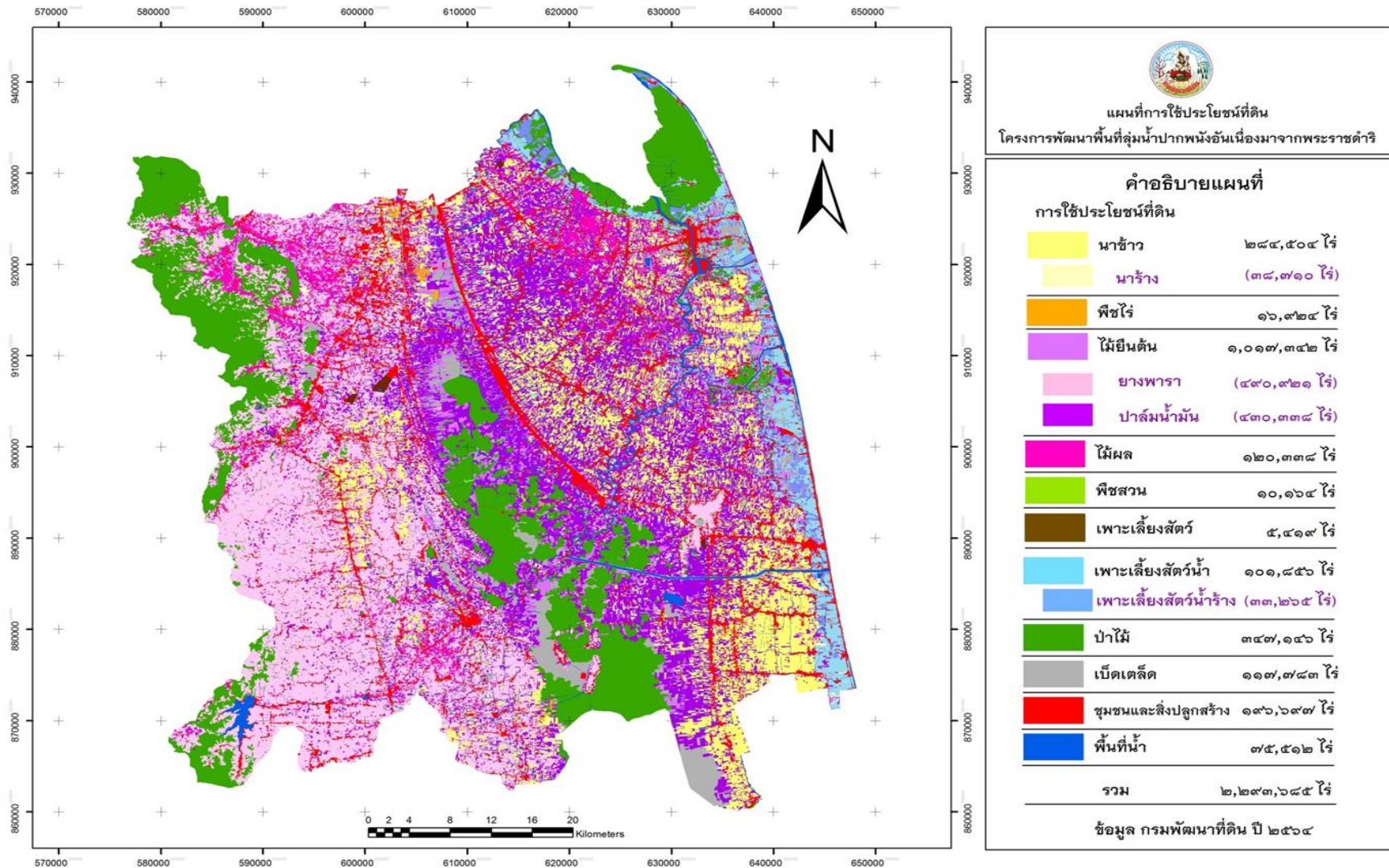
๓.๕) ดินตื้น (shallow soils) มีพื้นที่รวม ๕๑,๓๘๕ ไร่หรือร้อยละ ๒.๒๙ ของพื้นที่

๓.๖) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (slope complex soils) มีพื้นที่ ๒๓๕,๔๓๘ ไร่หรือร้อยละ ๑๐.๔๙ ของพื้นที่

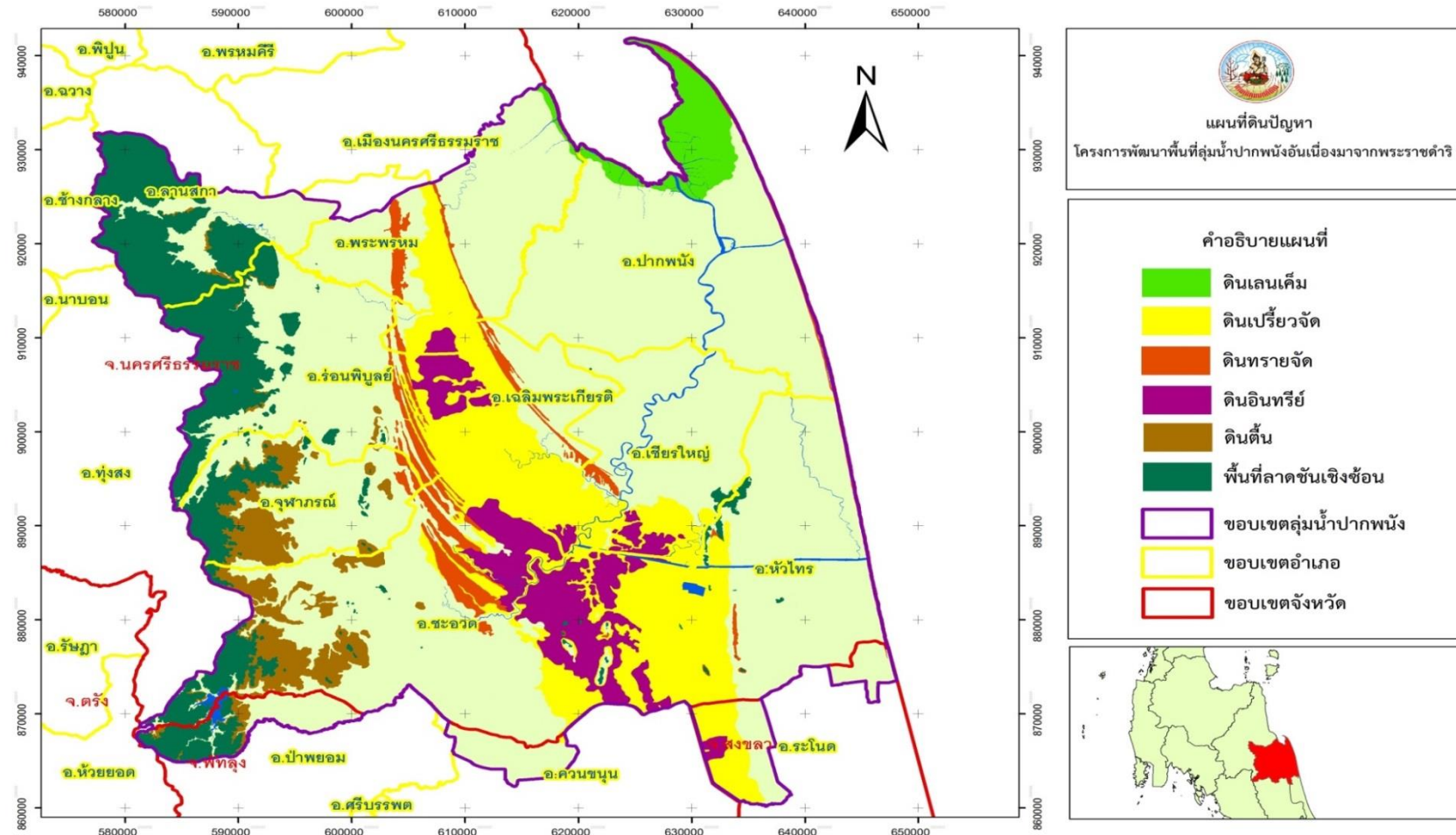
๔) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๖๔ หน่วยงานกรมพัฒนาที่ดินได้ ดำเนินการภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ อย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ กลยุทธ์ที่ ๑ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน โดยการพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรดินที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการทำการเกษตร พร้อมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน ซึ่งมีการดำเนินงาน ตามตารางที่ ๒-๑ ดังนี้

๔.๑) การจัดระบบโครงสร้างการพัฒนาที่ดิน เป็นการจัดการระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อให้ใช้ทรัพยากรดินและน้ำอย่างเหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ เกิดความคุ้มค่า เกิดประโยชน์สูงสุด และมีความยั่งยืน การอนุรักษ์ดินและน้ำจะลดการชะล้างพังทลายของดิน ซึ่งพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังสภาพพื้นที่เป็นพื้นที่ราบ การใช้ประโยชน์ทางการเกษตรจะเป็นพื้นที่นาข้าว มีปัญหาการชะล้างพังทลายน้อย แต่จะมีปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูฝน และขาดแคลนน้ำในฤดูแล้ง การจัดการที่เหมาะสมเป็นการจัดรูปแบบนาให้มีการระบายน้ำเข้าออกได้สะดวก

รูปที่ ๒ - ๓ แผนที่การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

รูปที่ ๒-๔ ปัญหาคุณภาพดินในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

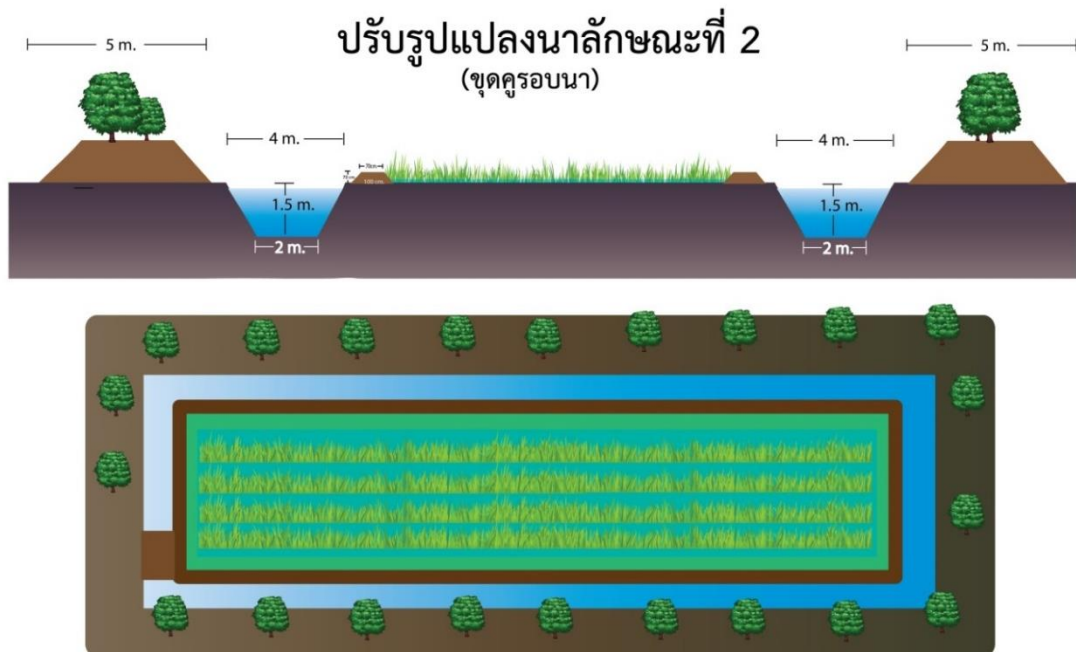
ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๕๕,๒๙๑ ไร่ ได้แก่

(๑) การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑ (ขุดคันดิน) ก่อสร้างโดยการลบน้ำเดิม ซึ่งมีขนาดเล็ก และเป็นผืนนาแปลงเล็กแปลงน้อย แล้วสร้างคันนาขึ้นมาใหม่ โดยให้มีขนาดกว้างและสูงกว่าเดิม เป็นคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับของคันดินอยู่ในระดับเดียวกัน เพื่อเก็บกักน้ำไว้ในแปลงนา บนตัวคันนาสามารถปลูกพืชชนิดต่างๆ ได้ เช่น ไม้ผล และพืชผัก ความสูงและความกว้างของคันนาจะผันแปรไปตามลักษณะพื้นที่ ลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาหรือปริมาณน้ำที่จะเก็บกักหรือระบายออก วัตถุประสงค์หลักของพื้นที่ใช้ทำนา การพัฒนาพื้นที่นาดังกล่าวเพื่อให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดผลตอบแทนสูงสุด คู่มากับการลงทุน ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๔๓,๓๒๗ ไร่

ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 1

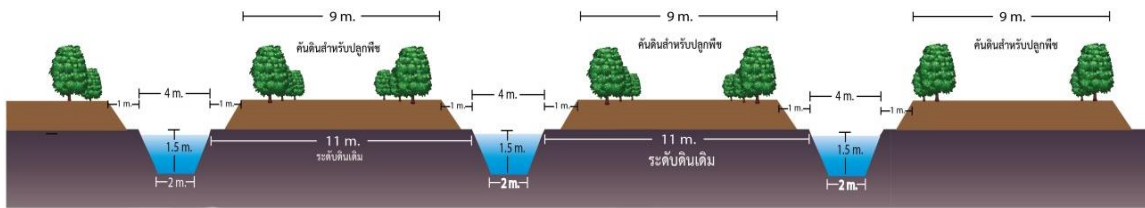
(๒) การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒ (ขุดคูรอบแปลงนา) มีลักษณะเป็นคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับของคันดินอยู่ในระดับเดียวกันตลอดเช่นเดียวกับแบบที่ ๑ แต่มีการขุดคูน้ำเพื่อเก็บกักน้ำ และระบายน้ำ โดยการขุดดินทำเป็นคูแล้วเอาดินนั้นขึ้นมาทำถมเป็นคันดิน วัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำ ระบายน้ำ และส่งน้ำในแปลงปลูกพืช บนคันดินยังสามารถปลูกพืชเศรษฐกิจต่างๆ การใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่ของพื้นที่ยังใช้ทำนา และพื้นที่ส่วนหนึ่งปลูกพืชเศรษฐกิจ ร่องน้ำสามารถเลี้ยงปลาได้ ซึ่งเป็นทางเลือกให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ที่ดินในลักษณะผสมผสาน ลดความเสี่ยงจากการทำนาเพียงอย่างเดียว ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๖,๑๕๓ ไร่

(๓) การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ (ขุดคูยกร่อง) มีลักษณะคันดินที่สร้างขึ้นโดยให้ระดับของคันดินอยู่ในระดับเดียวกัน ทำโดยการขุดดินขึ้นให้เป็นคูน้ำทั้งสองด้านแล้วนำดินนั้นมาถมเป็นคันดิน

วัตถุประสงค์เพื่อเก็บกักน้ำและระบายน้ำในพื้นที่ราบและราบลุ่ม บนคันดินสามารถปลูกพืชเศรษฐกิจ เช่น ไม้ผล ไม้ยืนต้น ขนาดของร่องปลูกไม้ผลจะผันแปรไปตามลักษณะดิน การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓ สามารถออกแบบต่อเนื่องทำเป็นแปลงใหญ่ๆ ได้ เพื่อให้เกษตรกรที่มีพื้นที่ทำนามที่มีศักยภาพต่ำได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มค่าได้มีทางเลือกในการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดผลตอบแทนสูงสุด ผลการดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๕,๘๑๑ ไร่

ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 3
(ขุดคูยกร่องปลูกพืช)

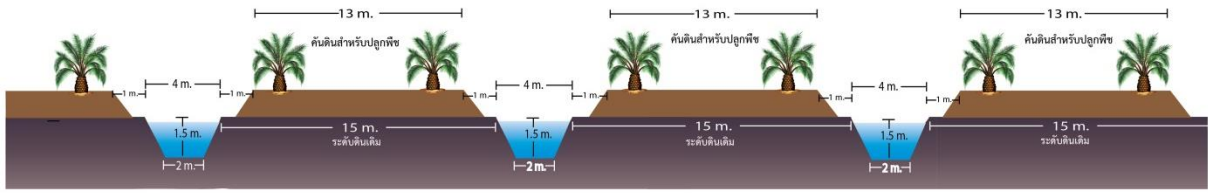

๔.๒) กิจกรรมปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกข้าว พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีพื้นที่ดินเปรี้ยวจัด ๓๐๖,๑๕๗ ไร่ กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๓๙ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๑๑๐,๑๙๖ ไร่ ซึ่งดินเปรี้ยวเป็นดินที่มีศักยภาพในการผลิตต่ำ การปลูกพืชในดินเปรี้ยวจัดจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดการดินเปรี้ยวจัด แต่เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการดิน ส่งผลให้ผลผลิตที่ได้จากการปลูกพืชในดินเปรี้ยวจัดให้ผลผลิตที่ต่ำ

จากสภาพปัญหา พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรทรงพระราชดำริให้นำรูปแบบการพัฒนาในพื้นที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มาขยายผลและปรับใช้ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ซึ่งสภาพพื้นที่มีพืชพวกเสม็ด กระจูด กก ขึ้นอยู่ในพื้นที่ดินเปรี้ยว เมื่อขุดลึกลงไปใ้ดินประมาณ ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตร จะพบจุดประซึ่งเป็นสารสีเหลืองคล้ายสีฟางข้าว หรือลักษณะเป็นผงของสารประกอบกำมะถันกระจายอยู่ตามเนื้อดิน การจัดการปรับปรุงแก้ไขปัญหาดินในพื้นที่ด้วยการใช้หินปูนบดอัตรา ๑ - ๒ ตัน/ไร่ หว่านลงในพื้นที่แล้วไถกลบ หลังจากนั้นจึงทำนาตามปกติ หินปูนบดจะค่อยๆ ทำปฏิกิริยากับดินเปรี้ยว ซึ่งใช้ระยะเวลาทำปฏิกิริยาและสลายไปในดินนาน ๓ - ๔ ปี ส่วนใหญ่เกษตรกรปลูกข้าวพันธุ์เฉื่อยพัทลุง เล็บนก สังข์หยด ชัยนาท ๑ จากเดิมผลผลิตเฉลี่ย ๑๕๐ - ๓๕๐ กิโลกรัม/ไร่ ภายหลังการปรับปรุงดินทำให้ได้ผลผลิตข้าวพันธุ์เฉื่อยพัทลุงเพิ่มขึ้นเป็น ๖๓๐ กิโลกรัม/ไร่ และผลผลิตข้าวพันธุ์ชัยนาท ๑ เพิ่มขึ้นเป็น ๗๕๐ กิโลกรัม/ไร่

๔.๓) กิจกรรมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน โดยดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวที่มีสภาพเป็นที่นาร้าง/ที่ทิ้งร้าง โดยการฟื้นฟูและจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ขุดยกร่อง) เพื่อส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน โดยดำเนินการในเขตส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๓๖,๖๓๗ ไร่

โครงการปรับปรุงดินเปรี้ยวเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน
(ขุดคูยกร่องปลูกปาล์ม)

แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

๔.๔) กิจกรรมปรับปรุงพื้นที่บ่อกักน้ำในเขตน้ำเค็มเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการการปรับปรุงพื้นที่บ่อกักที่มีสภาพเป็นที่ร้าง/ที่ทิ้งร้าง โดยกรมพัฒนาที่ดินได้ฟื้นฟูและจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ขุดยกร่อง) เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ ดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๓๔๒ ไร่ และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ส่งเสริมการปลูกป่าจากเพื่อฟื้นฟูพื้นที่นาบ่อร้าง ดำเนินการปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๖๐๐ ไร่ โดย รวมพื้นที่ที่ดำเนินการทั้งสิ้น ๙๔๒ ไร่

๔.๕) กิจกรรมสาธิต/ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน ปุ๋ยพืชสดเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยยกระดับของอินทรีย์วัตถุในดินให้สูงขึ้นเพื่อปรับปรุงบำรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ ป้องกันการเสื่อมโทรมของดินและช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ หลังจากไถกลบส่วนหนึ่งของเศษพืชที่ตกค้างอยู่จะทำหน้าที่คลุมดินป้องกันการระเหยของน้ำจากผิวดิน ขณะเดียวกันเศษพืชที่อยู่ในดินเมื่อสลายตัวจะกลายเป็นอินทรีย์วัตถุช่วยให้สภาพทางกายภาพของดินดีขึ้น ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๖๐,๗๗๑ ไร่

๔.๖) กิจกรรมสาธิตการทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ดำเนินการระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔ แล้วรวมเนื้อที่ ๕,๒๐๐ ไร่

ตารางที่ ๒-๑ สรุปผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ - ๒๕๖๔

กิจกรรมการดำเนินงาน	ปี พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๖๔
๑. การจัดระบบโครงสร้างการพัฒนาที่ดิน	๕๕,๒๙๑ ไร่
๑.๑ การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑	๔๓,๓๒๗ ไร่
๑.๒ การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒	๖,๑๕๓ ไร่
๑.๓ การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓	๕,๘๑๑ ไร่
๒. การฟื้นฟูพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกข้าว	๖๐,๘๘๕ ไร่
๓. การปรับปรุงพื้นที่นาเพื่อปลูกข้าว	๓๐,๔๐๖ ไร่
๔. การฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	
๔.๑ การฟื้นฟูพื้นที่ที่ผ่านการเลี้ยงกุ้งกุลาดำ	๙๙๗ ไร่
๔.๒ ปรับปรุงพื้นที่บ่อกักน้ำในเขตน้ำเค็มเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม	๙๔๒ ไร่
๕. ปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเค็ม	๒,๕๐๐ ไร่
๖. ปรับปรุงพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน	๒,๐๙๕ ไร่
๗. ปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน	๓๖,๖๓๗ ไร่
๘. ปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว-ดินกรด เพื่อปลูกพืชเศรษฐกิจ	๑๖๔,๐๑๙ ไร่
๘.๑ ปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกข้าว	๑๑๐,๑๙๖ ไร่
๘.๒ ปรับปรุงพื้นที่ดินกรดเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน	๒๗,๒๕๖ ไร่
๘.๓ ปรับปรุงพื้นที่ดินกรดเพื่อปลูกไม้ผล/ยางพารา	๒๘,๐๖๗ ไร่

ตารางที่ ๒-๑ สรุปผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ - ๒๕๖๔ (ต่อ)

กิจกรรมการดำเนินงาน	ปี พ.ศ. ๒๕๓๙-๒๕๖๔
๙. ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ทดแทนสารเคมีทางการเกษตร/เกษตรอินทรีย์	๖๙๗,๗๕๕ ไร่
๙.๑ จัดตั้งกลุ่มเกษตรกรใช้สารอินทรีย์ฯ	๖๓๗ กลุ่ม
๙.๒ สาธิต/ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสด	๖๐,๗๗๑ ไร่
๙.๓ สาธิตการใช้ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานสมเด็จพระรัตนราชสุตาฯ สยามบรมราชกุมารี	๕,๒๐๐ ไร่
๑๐. ผลิตและปลูกหญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	๙,๖๕๐,๐๐๐ กิ่ง ๒๓,๕๕๐ ไร่
๑๑. ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบควบคุมน้ำ	๓๐ แห่ง

ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดินนครศรีธรรมราช

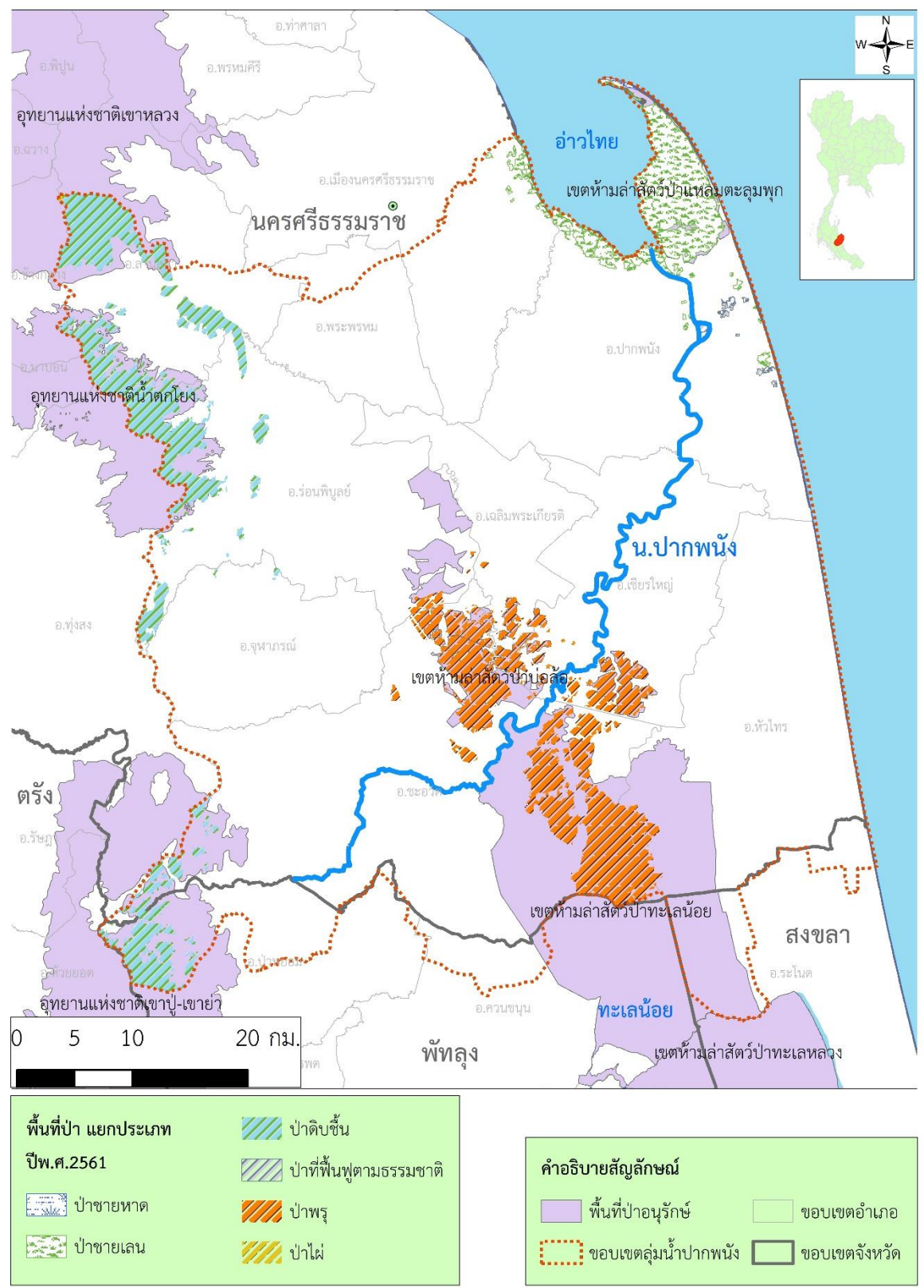
๒.๑.๓ ทรัพยากรป่าไม้

พื้นที่ป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ประกอบด้วย พื้นที่ป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติ ๓ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง อุทยานแห่งชาติเขาหลวง และอุทยานแห่งชาติเขาปู่ - เขาย่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๓ แห่ง ได้แก่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแหลมตะลุมพุก ลักษณะป่าที่พบส่วนใหญ่ ได้แก่ ป่าดิบชื้น ป่าพรุ และป่าชายเลน ดังรูปที่ ๒-๕ จากข้อมูลกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช พบว่ามีพื้นที่ป่าอนุรักษ์ มีพื้นที่ ๔๓๓,๗๘๒.๑๒ ไร่ ซึ่งในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ พบว่าพื้นที่ป่าอนุรักษ์มีแนวโน้มการฟื้นฟูที่ดีขึ้น โดยพบพื้นที่ที่มีสภาพป่าเพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๒๐๘,๙๖๒.๙๒ ไร่ เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็น ๒๒๙,๔๕๗.๖๔ ไร่ ดังตารางที่ ๒-๒

ตารางที่ ๒-๒ พื้นที่สภาพป่าในพื้นที่เขตอนุรักษ์ ลุ่มน้ำปากพนังในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓

เขตอนุรักษ์	พื้นที่เขต อนุรักษ์(ไร่)	พื้นที่สภาพป่า (ไร่)					
		ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
อุทยานแห่งชาติเขาหลวง	๒๘,๖๑๔.๗๓	๒๓,๐๕๗.๖๐	๒๒,๖๖๐.๓๖	๒๒,๖๖๐.๓๖	๒๒,๖๔๕.๘๘	๒๒,๓๒๘.๐๑	๒๒,๓๒๘.๐๑
อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง	๕๐,๔๓๒.๘๖	๓๕,๘๙๐.๕๒	๓๖,๕๒๐.๖๓	๓๕,๕๕๓.๓๙	๓๖,๓๖๒.๐๙	๓๖,๓๓๐.๔๘	๓๖,๐๑๙.๑๖
อุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า	๕๕,๘๑๕.๖๕	๒๑,๔๕๓.๔๕	๑๙,๒๗๓.๑๑	๑๙,๗๑๒.๔๙	๒๐,๐๖๖.๗๓	๒๐,๐๖๔.๘๑	๒๐,๐๕๓.๓๗
เขตห้ามล่าสัตว์ป่าแหลม ตะลุมพุก	๔๒,๐๓๐.๖๒	๓๗,๗๔๗.๗๗	๓๗,๗๗๙.๗๐	๓๗,๙๒๘.๓๒	๓๘,๔๖๐.๖๗	๓๘,๒๖๘.๖๐	๓๘,๓๓๗.๗๗
เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	๑๙๔,๐๖๔.๔๕	๔๓,๖๕๒.๕๑	๕๒,๒๗๘.๓๑	๕๔,๕๐๔.๙๔	๕๔,๖๘๔.๔๔	๖๑,๘๕๗.๗๙	๖๑,๙๔๐.๗๖
เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ	๖๒,๘๒๓.๘๑	๔๗,๑๖๑.๐๖	๔๖,๙๖๗.๒๗	๔๖,๕๒๘.๓๙	๔๖,๔๑๒.๔๑	๔๙,๒๔๖.๐๑	๕๐,๗๗๘.๑๒
รวมทั้งสิ้น	๔๓๓,๗๘๒.๑๒	๒๐๘,๙๖๒.๙๒	๒๑๕,๔๗๙.๓๙	๒๑๖,๘๘๗.๘๘	๒๑๘,๖๓๒.๒๓	๒๒๘,๐๙๕.๖๙	๒๒๙,๔๕๗.๖๔

ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

รูปที่ ๒-๕ พื้นที่ป่าจำแนกตามประเภทในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑
ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๑) ป่าต้นน้ำ

๑.๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

พื้นที่ป่าต้นน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ประกอบด้วย พื้นที่ป่าไม้ในเขตอุทยานแห่งชาติ ๓ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง อุทยานแห่งชาติเขาหลวง และอุทยานแห่งชาติเขาปู่ - เขาย่า มีพื้นที่ ๑๓๔,๘๖๓.๒๔ ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ ๒-๒ ปัจจุบันพื้นที่ป่าต้นน้ำปากพนัง ในเขตอำเภอลานสกา และอำเภอ ร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของลุ่มน้ำปากพนัง ยังคงประสบปัญหาขาดความอุดมสมบูรณ์ และความชุ่มชื้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อระดับน้ำในแม่น้ำ ลำห้วย ลำคลอง ลดลงทำให้กระทบต่อการใช้ประโยชน์ ของประชาชนในการทำการเกษตร รวมทั้ง ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศขาดความสมดุล

๑.๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ และมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ได้มี การดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ กลยุทธ์ที่ ๑ : สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ ป่าต้นน้ำ มีเป้าหมายในการดูแลรักษาพื้นที่ป่าต้นน้ำ พื้นที่ ๑๓๔,๘๖๓.๒๔ ไร่ โดยมีการป้องกันและปราบปราม การบุกรุกป่า และล่าสัตว์ ตลอดจน ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และ จัดสร้างฝายต้นน้ำ จำนวน ๑๐๐ แห่ง ในพื้นที่อำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อเป็นแหล่งกักเก็บน้ำ ให้กับประชาชนในการทำการเกษตร นอกจากนี้ ยังมีการจัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกต้นชกเพื่อเสริมรายได้และ พื้นฟูระบบนิเวศชุมชนต้นน้ำปากพนัง อำเภอ ร่อนพิบูลย์และอำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีการติดตาม การเติบโตของต้นชก ส่งเสริมชุมชนแปรรูปผลิตภัณฑ์จากลูกชก เช่น การทำผ้ามัดย้อมจากน้ำต้มผลลูกชก เป็นต้น มีการจัดทำโครงการผักพื้นบ้านอาหารท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมวิถีชุมชนคนอยู่กับป่าต้นน้ำ โดยมีการคัดเลือกพืชผักเด่น และศักยภาพทางเศรษฐกิจในการสร้างมูลค่าเพิ่ม จัดอบรมการทำสบู่สมุนไพรเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับพืชผักสมุนไพร เป็นต้น

๒) ป่าพรุ

๒.๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

พื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง มีพื้นที่ ๓๐๙,๕๑๔ ไร่ ซึ่งอยู่ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ พื้นที่ ๖๒,๕๙๙ ไร่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จังหวัดนครศรีธรรมราช พื้นที่ ๑๕๘,๗๘๖ ไร่ อยู่ในพื้นที่ของมูลนิธิ ชัยพัฒนา พื้นที่ ๑,๙๙๗ ไร่ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๒๗,๕๐๑ ไร่ พื้นที่ สปก. ๕๘,๖๓๑ ไร่ ป่าพรุควนเคร็ง ส่วนใหญ่ เป็นป่าเสม็ด เนื่องจากประสบปัญหาไฟไหม้ป่าพรุมาโดยตลอด โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้เกิดเหตุการณ์ไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็งมากกว่า ๑๐๐ ครั้ง มีพื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ จำนวน ๑๑,๗๕๔ ไร่ และ ๑๖,๒๖๐ ไร่ ตามลำดับ ทั้งนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าเกิดเหตุไฟไหม้เพียง ๑๒ ครั้ง มีพื้นที่ป่าถูกไฟไหม้ ๒๓๓ ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ ๒-๓ ซึ่งทุกภาคส่วนได้ให้ความร่วมมือในการดำเนินการป้องกันการเกิดไฟไหม้ป่าพรุ ประกอบกับปริมาณน้ำฝนในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ มากกว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงทำให้ควบคุมสถานการณ์ไฟป่า ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ตารางที่ ๒-๓ สรุปข้อมูลการเกิดเหตุไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็งในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ปี พ.ศ.	เกิดเหตุไฟไหม้ (ครั้ง)	พื้นที่ที่ถูกไฟไหม้ (ไร่)
๒๕๕๙	๑๑๗	๑๑,๗๔๒
๒๕๖๐	๑๖	๒๑๑
๒๕๖๑	๓๑	๙๒๑
๒๕๖๒	๑๐๖	๑๖,๒๖๐
๒๕๖๓	๑๒	๒๓๓

ที่มา : ส่วนควบคุมและปฏิบัติการไฟป่า สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕

นอกจากนี้ ยังพบปัญหาพื้นที่ทับซ้อนระหว่างเขตป่าอนุรักษ์และพื้นที่ทำกินของประชาชน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์และการป้องกันไฟไหม้ป่า และเกิดความขัดแย้งกับประชาชนในพื้นที่ในการใช้ประโยชน์ที่ดิน

๒.๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล และกรมทรัพยากรน้ำ ได้มีการดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ กลยุทธ์ที่ ๒ อนุรักษ์ฟื้นฟู และรักษาระดับน้ำในพื้นที่ป่าพรุ ได้กำหนดเป้าหมายฟื้นฟูระบบนิเวศป่าพรุ จำนวน ๕,๐๐๐ ไร่ ซึ่งกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ ได้ดำเนินการปลูกฟื้นฟูระบบนิเวศป่าพรุ ไปแล้วจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๓๐๐ ไร่ ซึ่งดำเนินการได้น้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินงานที่เพียงพอ นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ส่งเสริมการปลูกป่าแบบวนเกษตรเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง และปลูกกระจุต ๕๐ ไร่ การป้องกันและแก้ไขปัญหาไฟไหม้ป่าพรุควนเคร็ง ในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ ได้แก่ จัดทำฝายชะลอน้ำเพื่อรักษาระดับน้ำและสร้างความชุ่มชื้น จัดการปริมาณเชื้อเพลิง ๑๒,๐๐๐ ไร่ จัดทำแนวกันไฟ ๙๐ กิโลเมตร ตลอดจนประสานกรมชลประทานในการสูบน้ำเพื่อเพิ่มระดับน้ำในป่าพรุ จัดสร้างแหล่งน้ำสำรองจากน้ำใต้ดิน บ่อพลวง อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก เพื่อรักษาระดับน้ำและใช้เป็นแหล่งน้ำใช้ดับไฟป่า ลาดตระเวนป้องกันไฟไหม้ป่า และประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชน เพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการควบคุมดับไฟป่า เช่น จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ รณรงค์ป้องกันไฟป่า อบรมเครือข่ายประชาชนในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน ๒๑ หมู่บ้าน ส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน เพื่อลดการจุดไฟหาของป่า เช่น ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรง เป็นต้น รวมทั้งมีการลาดตระเวนตรวจปราบปรามป้องกันการบุกรุกถือครองพื้นที่ป่าไม้และลักลอบล่าสัตว์ป่า และจัดตั้งจุดสกัดเพื่อคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้และสัตว์ป่า รวมทั้งจัดทำโครงการปลาดุกลำพันคืนถิ่น โครงการครูป่าไม้เพื่อสร้างจิตสำนึกให้แก่นักเรียนในการอนุรักษ์ป่าไม้

ทั้งนี้ ในการขุดแพรงเพื่อทำแนวเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ เพื่อป้องกันการบุกรุกและเป็นแหล่งน้ำในการควบคุมไฟป่า ซึ่งมีเป้าหมายที่จะต้องดำเนินการ ระยะทาง ๒๑๕.๔๔ กิโลเมตร ดำเนินการแล้วเสร็จ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ระยะทาง ๑๕๒.๗๔ กิโลเมตร ระยะทางที่เหลือ ๖๒.๗๐ กิโลเมตร ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากมีปัญหาพื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่ทำกินของประชาชน ซึ่งจังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีคำสั่ง

แต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาค้นพื้นที่ทับซ้อนระหว่างเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อยกับพื้นที่ ส.ป.ก. และ สทก.๑ โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชเป็นประธาน ผู้อำนวยการส่วนทรัพยากรธรรมชาติ สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นฝ่ายเลขานุการ โดยได้มีการพิจารณาแนวทางและวิธีการดำเนินการแก้ไขปัญหาค้นพื้นที่ทับซ้อน ดังนี้

(๑) การดำเนินการให้ยึดหลักตามแผนที่การตรวจสอบ ซึ่งกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติออกจากเขตที่จะทำการปฏิรูปที่ดิน ตามบันทึกข้อตกลง เมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๘ ระหว่างกรมป่าไม้กับสำนักงานการปฏิรูปที่ดิน ว่าด้วยแนวทางการปฏิบัติในการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกับคืนกรมป่าไม้

(๒) พื้นที่ ส.ป.ก. ที่ออกทับซ้อนในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อย และในเขตป่าสงวนแห่งชาติ สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน จะดำเนินการยกเลิกเพิกถอนตามขั้นตอนและระเบียบที่กำหนด

(๓) พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อยที่ประกาศทับซ้อนเขตปฏิรูปที่ดิน สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ จะดำเนินการยกเลิกเพิกถอน ตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนด

(๔) พื้นที่ สทก.๑ ทั้งหมดที่อยู่ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อยและอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ได้หมดอายุการอนุญาตแล้ว สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช) และสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕ จะดำเนินการประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้ราษฎรได้รับทราบถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาค้นพื้นที่ของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ หากมีการทำประโยชน์มาอย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าร่วมโครงการ ตามแนวทางการแก้ไขปัญหาค้นพื้นที่ดังกล่าวได้

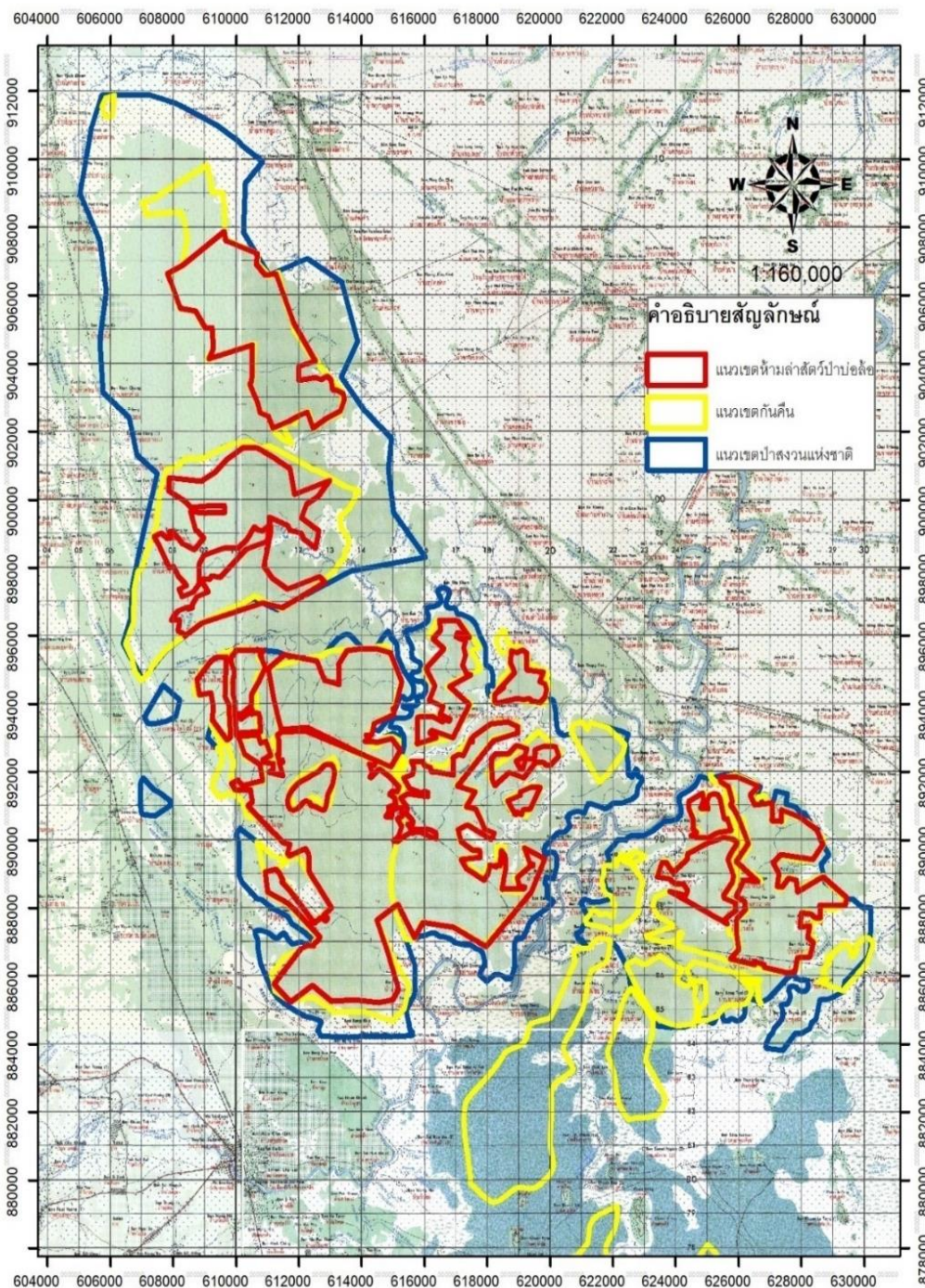
ในปี ๒๕๖๓ คณะทำงานแก้ไขปัญหาค้นพื้นที่ทับซ้อนระหว่างเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อยกับพื้นที่ ส.ป.ก. และ สทก.๑ ได้ร่วมกันสรุปข้อมูลพื้นที่ทับซ้อนระหว่างเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อยกับเขต ส.ป.ก. จำนวน ๑,๒๒๙ ไร่ ๒ งาน ๕๑ ตารางวา พบว่า

(๑) พื้นที่เอกสารสิทธิ์ในที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ ออกทับเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อย มีจำนวน ๕๘๓ ไร่ ๒ งาน ๖๑ ตารางวา

(๒) พื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อยประกาศทับพื้นที่เอกสารสิทธิ์ในที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ จำนวน ๗๕ ไร่ ๐ งาน ๖๑ ตารางวา

(๓) พื้นที่เอกสารสิทธิ์ในที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ อยู่ในเขตกันคืนให้กรมป่าไม้ จำนวน ๕๗๐ ไร่ ๓ งาน ๒๙ ตารางวา

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ร่วมกับสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช สํารวจพื้นที่ทับซ้อนพบว่า มีจำนวน ๑๓๔ แปลง ขนาดพื้นที่รวมทั้งสิ้น ๕๓๘ ไร่ ซึ่งในพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อยประกาศทับพื้นที่ ส.ป.ก. จำนวน ๗๕ ไร่ ดังรูปที่ ๒-๕ ทั้งนี้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และสำนักงานปฏิรูปที่ดินจังหวัดนครศรีธรรมราช อยู่ระหว่างดำเนินการสำรวจพื้นที่และจัดทำแผนที่แนวเขตในลักษณะ one map เพื่อใช้ประกอบการดำเนินการยกเลิกเพิกถอนพื้นที่ที่ประกาศทับซ้อนต่อไป

รูปที่ ๒-๖ แผนที่แสดงแนวเขตป่าสงวนแห่งชาติ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ แนวเขตกันคั้น
ที่มา : กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

๓) ป่าชายเลน

๓.๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

พื้นที่ป่าชายเลนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง แบ่งออกเป็น ๒ ฝั่ง โดยพื้นที่ป่าชายเลนฝั่งตะวันออก จะเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ซึ่งมีการประกาศเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตะลุมพุก ส่วนป่าชายเลนฝั่งตะวันตก จะเป็นพื้นที่ป่าตามพระราชบัญญัติป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ และพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่ผ่านมามีการบุกรุกป่าชายเลนในฝั่งตะวันตกเพื่อทำการเกษตรกรรม โดยเฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จากการสำรวจการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชายเลนโดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีพื้นที่ป่าชายเลนทั้งหมด ๘๕,๓๐๓.๘๖ ไร่ โดยมีพื้นที่ที่ยังคงสภาพเป็นป่าชายเลน จำนวน ๕๙,๖๗๓.๕๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐ และมีพื้นที่ป่าชายเลนเปลี่ยนสภาพเป็นพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๑๗,๓๘๙.๕๔ ไร่ พื้นที่เกษตรกรรม ๔,๗๖๕.๑๔ ไร่ ดังตารางที่ ๒-๔ และรูปที่ ๒-๗ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์พื้นที่ระหว่างหน่วยงานรัฐและประชาชน ทั้งนี้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการรัฐมนตรีในการดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ มีการจัดสรรที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน จำนวน ๔๔,๐๐๐ ไร่ เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์ จำนวน ๑๘,๐๐๐ ไร่ และจัดสรรพื้นที่เพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ จำนวน ๒๖,๐๐๐ ไร่ แสดงดังรูปที่ ๒-๘

ตารางที่ ๒-๔ การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน ปี พ.ศ. ๒๕๕๙

อำเภอ	ตำบล	พื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินป่าชายเลน (ไร่)						รวมเนื้อที่ (ไร่)
		ป่าชายเลน	ป่าชายหาด	พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	พื้นที่เกษตรกรรม	พื้นที่เปลี่ยนแปลงบริเวณแนวชายฝั่ง	เมืองและสิ่งก่อสร้าง	
ปากพนัง	คลองน้อย	๖,๔๐๐.๔๔	-	๑,๒๓๔.๔๗	๓๑๕.๙๕	๑๔๖.๗๑	๔๑.๖๔	๘,๑๓๓.๒๑
	ปากพนังฝั่งตะวันตก	๓,๖๙๔.๑๖	-	๒,๑๕๙.๗๐	๒๗๔.๗๒	๒๒๒.๓๕	๒๐๑.๑๗	๖,๕๕๒.๑๑
	ปากพนังฝั่งตะวันออก	๓๔,๓๓๗.๑๒	-	๔,๓๘๙.๔๗	๑,๐๒๗.๘๔	๔๖๗.๐๑	๓๐.๑๙	๔๐,๒๕๑.๖๓
	แหลมตะลุมพุก	๑๒,๕๗๙.๑๖	๘๔๘.๑๒	๑,๘๖๗.๔๑	๑๐๐.๔๓	๑,๐๙๔.๘๒	-	๑๖,๔๘๙.๙๔
เมืองนครศรีธรรมราช	ท่าไร่	๒,๔๗๒.๐๘	-	๗,๔๖๙.๙๕	๒,๕๐๔.๖๘	๒๔๔.๘๗	๑๗๐.๑๔	๑๒,๘๖๑.๗๒
	บางจาก	๑๙๐.๕๖	-	๒๖๘.๕๔	๕๔๑.๕๑	๘.๖๕	-	๑,๐๐๙.๒๕
รวมเนื้อที่ (ไร่)		๕๙,๖๗๓.๕๑	๘๔๘.๑๒	๑๗,๓๘๙.๕๔	๔,๗๖๕.๑๔	๒,๑๘๔.๔๑	๔๔๓.๑๔	๘๕,๓๐๓.๘๖

ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

สัญลักษณ์

- ป่าชายหาด
- ป่าชายเลน
- พื้นที่เกษตรกรรม
- พื้นที่เปลี่ยนแปลงบริเวณแนวชายฝั่ง
- พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- เมืองและสิ่งก่อสร้าง
- ขอบเขตรับผิดชอบกลุ่มน้ำปากพ่อง

มาตราส่วน 1 : 100,000

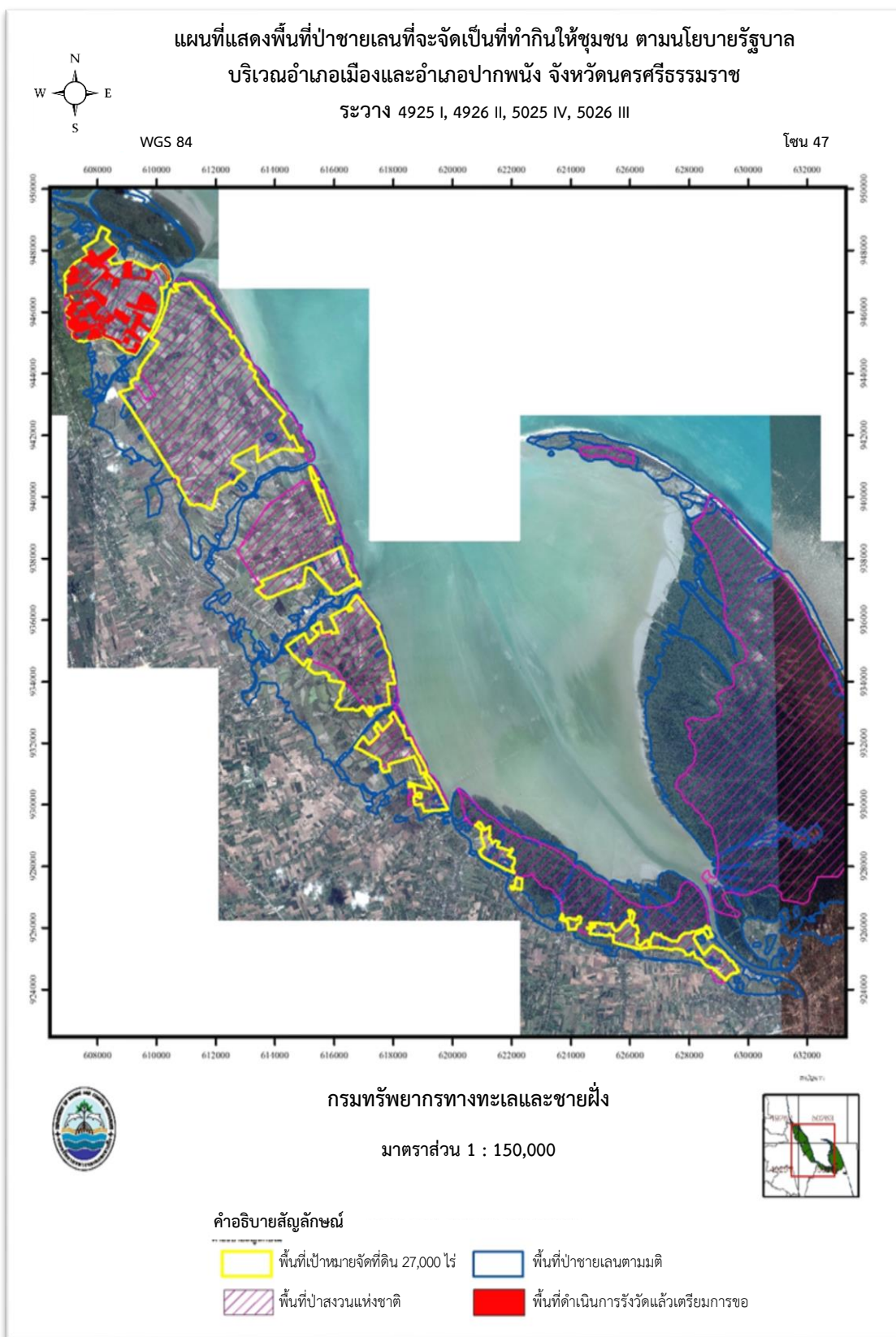
สารบัญแนแบ่งเขตการปกครอง

จัดทำโดย

กองอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

รูปที่ ๒-๗ การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลน ปี พ.ศ. ๒๕๕๙
ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

รูปที่ ๒-๘ โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน จังหวัดนครศรีธรรมราช
ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

๓.๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการดำเนินงานฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์ ภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ กลยุทธ์ที่ ๓ ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์ มีเป้าหมายที่ต้องบำรุงรักษาพื้นที่ป่าชายเลนจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓,๑๕๐ ไร่ โดยได้ดำเนินการปลูกพื้นที่ป่าชายเลน ไปแล้วจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๖๙๐ ไร่ ซึ่งดำเนินการได้น้อยกว่าเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินงานที่เพียงพอ นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การปลูกป่าจากในพื้นที่นาทุ่งร้างเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศและสร้างรายได้ให้กับเกษตรกร ดำเนินการลาดตระเวนป้องกันการบุกรุกทรัพยากรป่าชายเลน สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า จัดทำโครงการบ้านปลา สะอาดคืนธรรมชาติสู่ทะเล ทำความสะอาดปะการังเทียม วางซั้งกอเพื่อเป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำ และโครงการธนาคารปูม้า เพื่อฟื้นฟูความสมบูรณ์ของทรัพยากรสัตว์น้ำ

๒.๑.๔ ทรัพยากรน้ำ

๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

ในระยะแรก กรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างระบบชลประทาน และโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ปัญหาน้ำเค็มรุกเข้าพื้นที่เพาะปลูก ปัญหาอุทกภัย และปัญหาน้ำประปา โดยได้ก่อสร้างระบบชลประทาน และโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งสามารถใช้ในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่เพื่อให้ราษฎรได้รับประโยชน์จากระบบชลประทานที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ โดยแบ่งการดำเนินงานดังนี้

๑.๑) ก่อสร้างประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ มีช่องระบายน้ำรวม ๑๐ ช่อง ขนาดช่องละ ๒๐ เมตร ระบายน้ำได้ ๑,๔๓๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที โดยก่อสร้างที่บ้านบางปี ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งช่วยในการป้องกันน้ำเค็มรุกตัวเข้ามาในแม่น้ำปากพนังเป็นหลัก

๑.๒) ก่อสร้างระบบระบายน้ำสายหลักและอาคารประกอบ

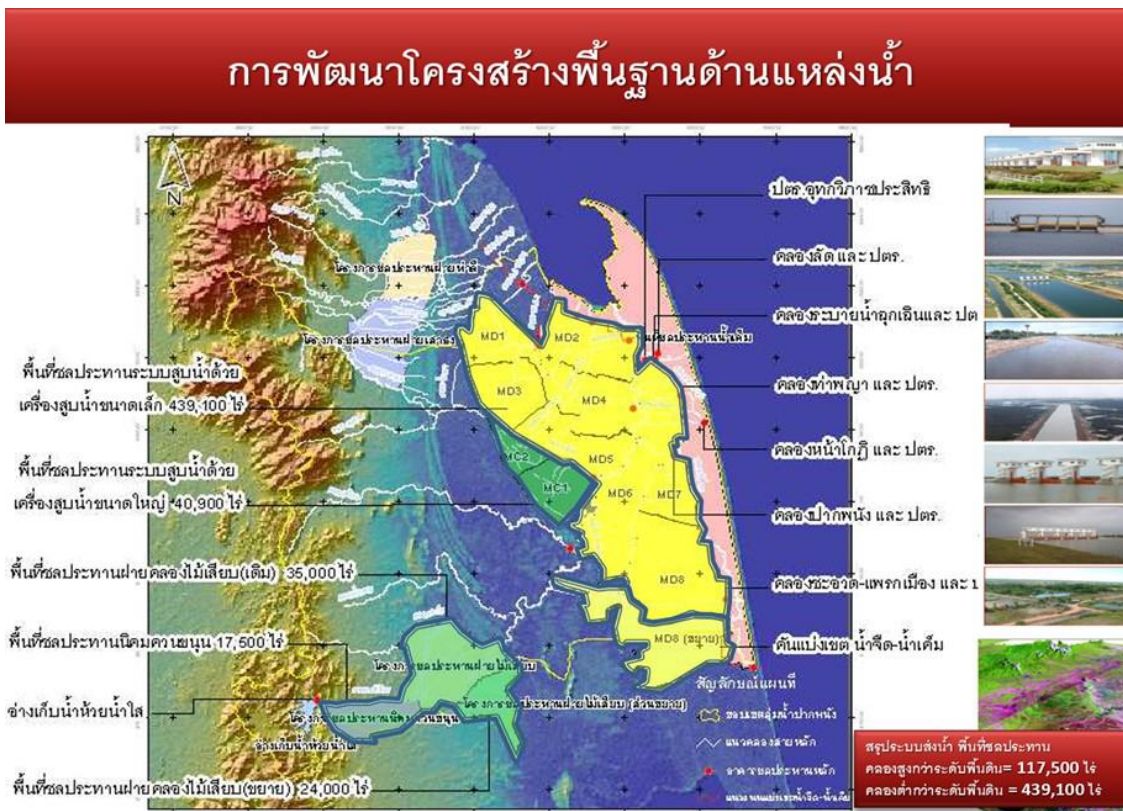
(๑) ประตูระบายน้ำฉุฉินและคลองระบายน้ำฉุฉิน ยาว ๕ กิโลเมตร พร้อมประตูระบายน้ำ ๔ บาน กว้างบานละ ๑๒ เมตร ระบายน้ำได้ ๒๑๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ซึ่งช่วยในการระบายน้ำส่วนเกินในฤดูฝน หรือในกรณีที่ไม่ต้องการให้น้ำไหลผ่านประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์

(๒) ประตูระบายน้ำแพรกเมือง และคลองระบายน้ำชะอวด-แพรกเมือง ยาว ๒๖ กิโลเมตร สามารถระบายน้ำได้ ๕๔๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ซึ่งจะช่วยระบายน้ำจากคลองชะอวดออกสู่ทะเลโดยตรง สามารถระบายน้ำหลากส่วนเกินออกไปไม่ทำให้ไหลไปท่วมพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังตอนล่าง

(๓) ประตูระบายน้ำหน้าโกฏี และคลองระบายน้ำหน้าโกฏี ยาว ๗.๕ กิโลเมตร พร้อมประตูระบายน้ำ ระบายน้ำได้ ๓๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที ซึ่งเป็นคลองขุดใหม่เพื่อเชื่อมกับคลองปากพนังและคลองหัวไทร จะช่วยในการระบายน้ำออกสู่ทะเล นอกจากนี้ ประตูระบายน้ำหน้าโกฏี ยังช่วยบังคับน้ำจืดจากแม่น้ำปากพนังให้ไหลมาขับไล่น้ำเสียจากคลองหัวไทรออกสู่ทะเลทางคลองชะอวด-แพรกเมืองได้

(๔) ประตูระบายน้ำคลองปากพนัง (เสือหิ่ง) และคลองปากพนัง ซึ่งประตูระบายน้ำคลองปากพนัง (เสือหิ่ง) สร้างปิดกั้นคลองปากพนังก่อนที่จะเชื่อมต่อกับคลองหัวไทร ทำให้สามารถแบ่งแยกระหว่างน้ำในคลองหัวไทรซึ่งเป็นน้ำเค็ม และน้ำในคลองปากพนัง ซึ่งเป็นน้ำจืด

- (๕) ขุดลอกคลองธรรมชาติ
- (๖) ขุดลอกคลองระบายน้ำหัวไทร กว้าง ๓๐ เมตร ลึก ๔ เมตร ยาว ๔๘.๖๐ กิโลเมตร
- ๑.๓) ก่อสร้างคันแบ่งน้ำจืด-น้ำเค็ม ระยะทาง ๙๑.๕ กิโลเมตร โดยส่วนใหญ่ใช้แนวถนนเดิมของกรมการเร่งรัดพัฒนาชนบท กรมทางหลวง กรมโยธาธิการและผังเมือง พร้อมอาคารบังคับน้ำตามแนวคันกั้นน้ำทำหน้าที่แบ่งแยกระหว่างพื้นที่ที่มีกิจกรรมใช้น้ำเค็ม และพื้นที่ที่มีกิจกรรมใช้น้ำจืด
 - ๑.๔) งานติดตั้งระบบโทรมาตร เพื่อช่วยในการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ จำนวน ๑๗ สถานี
 - ๑.๕) งานพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ (ROM : River Operation Model) เพื่อทดสอบวิเคราะห์วางแผนการควบคุมและบริหารจัดการน้ำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ก่อให้เกิดผลกระทบน้อยที่สุด
 - ๑.๖) ก่อสร้างระบบชลประทาน พื้นที่รับประโยชน์ ๕๕๖,๖๐๐ ไร่ ประกอบด้วย
 - (๑) พื้นที่ชลประทานนิคมสร้างตนเองควนขนุน พื้นที่ ๑๗,๖๐๐ ไร่
 - (๒) พื้นที่ชลประทานฝายไม้เสียบเดิม พื้นที่ ๓๕,๐๐๐ ไร่
 - (๓) พื้นที่ชลประทานฝายไม้เสียบส่วนขยาย พื้นที่ ๒๔,๐๐๐ ไร่
 - (๔) พื้นที่ชลประทานสูบน้ำด้วยระบบไฟฟ้าขนาดใหญ่ MC๑ พื้นที่ ๒๘,๕๘๐ ไร่
 - (๕) พื้นที่ชลประทานสูบน้ำด้วยระบบไฟฟ้าขนาดใหญ่ MC๒ พื้นที่ ๑๒,๓๒๐ ไร่
 - (๖) พื้นที่ชลประทานสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำขนาดเล็กของราษฎร MD๑-MD๘ พื้นที่ ๔๓๙,๑๐๐ ไร่

รูปที่ ๒-๙ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำ
ที่ท่า กรมชลประทาน

แม้กรมชลประทานจะได้ดำเนินการก่อสร้างระบบชลประทาน และโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ปัญหาน้ำเค็มรุกเข้าพื้นที่เพาะปลูก ปัญหาอุทกภัย และปัญหาน้ำเพื่อการผลิตน้ำประปาก็ตาม แต่พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังก็เป็นพื้นที่กว้างใหญ่ ครอบคลุมเนื้อที่ ๓ จังหวัด ๑๓ อำเภอ จึงยังประสบปัญหาในเรื่องน้ำดังนี้

(๑) น้ำท่วมขังในพื้นที่ลุ่มต่ำในช่วงฤดูฝน เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นท้องกระทะ และพื้นที่มีสิ่งก่อสร้างกีดขวางทางน้ำทำให้การระบายน้ำล่าช้า ส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเกษตร ทำให้ได้รับความเสียหาย

(๒) ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง โดยเฉพาะพื้นที่ที่ยังไม่มีระบบชลประทาน และในช่วงที่ผลผลิตทางการเกษตรราคาดีทำให้ความต้องการปลูกพืชในฤดูแล้งเพิ่มมากขึ้น และไม่สามารถควบคุมให้เกษตรกรปลูกพืชฤดูแล้งให้เหมาะสมกับปริมาณน้ำในฤดูแล้งได้

(๓) ไม่มีแหล่งเก็บกักน้ำต้นทุนเพียงพอ เนื่องจากการพัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำต้นทุน ยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากมีปัญหาเรื่องที่ดิน และราษฎรคัดค้าน

(๔) ระบบการกระจายน้ำสู่แปลงเกษตรกรรมยังไม่สามารถดำเนินการได้ครอบคลุม ทำให้ประสิทธิภาพการใช้น้ำต่ำ ซึ่งพื้นที่ชลประทานมีทั้งหมด ๕๕๖,๖๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙๗ ของพื้นที่โครงการดังนี้

(๔.๑) พื้นที่ชลประทานที่ระดับคลองส่งน้ำอยู่สูงกว่าระดับพื้นดิน พื้นที่ ๑๑๗,๐๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘ ของพื้นที่โครงการ (พื้นที่สูบน้ำด้วยระบบไฟฟ้าขนาดใหญ่ พื้นที่ ๔๐,๙๐๐ ไร่ พื้นที่นิคมควนขนุน พื้นที่ ๑๗,๖๐๐ ไร่ พื้นที่ฝายไม้เสียบเดิม พื้นที่ ๓๕,๐๐๐ ไร่ พื้นที่ฝายไม้เสียบส่วนขยาย พื้นที่ ๒๔,๐๐๐ ไร่)

(๔.๒) พื้นที่ชลประทานที่ระดับคลองส่งน้ำอยู่ต่ำกว่าระดับพื้นดินพื้นที่ ๔๓๙,๑๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๐๗ ของพื้นที่โครงการ (พื้นที่ชลประทานที่เป็นระบบสูบน้ำด้วยเครื่องสูบน้ำขนาดเล็กของราษฎร)

(๕) อาคารบังคับน้ำในพื้นที่ท้ายน้ำ (ตามแนวเขตน้ำจืด-น้ำเค็ม) ยังมีความเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดผลกระทบ เช่น การเปิดบานระบายน้ำอาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำบริเวณด้านท้ายน้ำ ตะกอนท้องน้ำฟุ้งกระจาย เป็นต้น

(๖) การใช้น้ำในพื้นที่ ส่วนใหญ่ผู้ใช้น้ำใช้ตามความต้องการของตนเอง ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนในบางช่วง เนื่องจากราษฎรสูบน้ำจากเครือข่ายคลองเก็บกักและระบายน้ำในพื้นที่ไปใช้เองตามความต้องการ ทำให้เกิดความขัดแย้ง แย่งชิงน้ำ และทำให้เกิดความเสียหายของพื้นที่เกษตรกรรมตามมา โดยเฉพาะพื้นที่ท้ายน้ำ

(๗) วัชพืชในลำคลองมีมาก กีดขวางทางน้ำ ทำให้เป็นอุปสรรคในการระบายน้ำล่าช้า ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่นานกว่าปกติ

(๘) พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่มต่ำรับน้ำ สลับกับลูกเนิน ยากแก่การบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการแก้ไขพื้นที่หนึ่งอาจส่งผลกระทบในอีกพื้นที่

๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ดำเนินงานภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยการก่อสร้าง พัฒนา ปรับปรุง บำรุงรักษา พื้นฟูแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำ พร้อมทั้งจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ซึ่งมีผลการดำเนินงานดังนี้

๒.๑) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อการเกษตร และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน

(๑) พัฒนาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการอุปโภคบริโภค เพื่อการเกษตร และน้ำดื่มสะอาด สำหรับโรงเรียน ๘๐ แห่ง

(๒) จัดหาแหล่งน้ำเพิ่มพื้นที่ชลประทาน/จัดหาน้ำจิตช่วยให้เกษตรกรมีน้ำทำการเกษตรอย่างเพียงพอ ครอบคลุมพื้นที่ ๖๖,๐๐๐ ไร่

(๓) ซ่อมแซม พื้นฟู/บำรุงรักษา/ปรับปรุงระบบชลประทาน/ชุดลอกคู คลองระบายน้ำ คลองส่งน้ำ กำจัดวัชพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำและบรรเทาอุทกภัย ๑๘๐ แห่ง

(๔) ขยายพื้นที่รับประโยชน์จากระบบชลประทาน โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม พร้อมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำในไร่นา

(๕) พัฒนาแหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินเพื่อการอุปโภคและบริโภคของประชาชน รวมทั้ง เฝ้าระวังตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพน้ำใช้

๒.๒) พัฒนากลไกการบริหารจัดการน้ำโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(๑) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำของภาคเกษตรกรรม โดยจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำให้สอดคล้องกับแผนการทำการเกษตรกรรม

(๒) ควบคุมวัชพืชน้ำและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวัชพืชน้ำ พร้อมทั้งสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในการกำจัดวัชพืช โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการอย่างจริงจัง

(๓) พัฒนากลไกการบริหารจัดการน้ำที่ดีและมีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

(๔) การจัดรูปที่ดินช่วยให้กระจายน้ำได้ทั่วถึงมากขึ้น ประหยัดน้ำชลประทาน ครอบคลุมพื้นที่การเกษตร ๑๗,๐๐๐ ไร่

๒.๓) ดำเนินการแก้ไขปัญหาหน้าท่วม น้ำแล้ง

(๑) แก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง โดยการติดตั้งเครื่องสูบน้ำ รถบรรทุกน้ำช่วยเหลือพื้นที่ทำนา

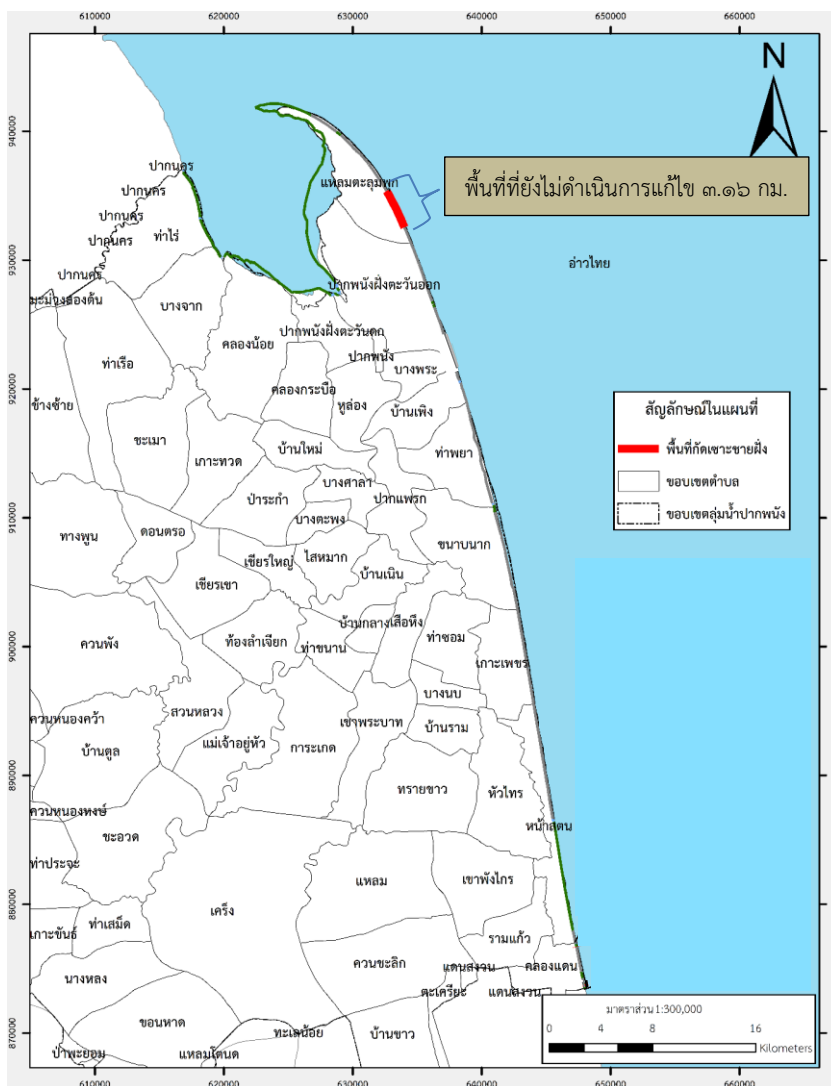
(๒) การปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตร พื้นที่ป่าต้นน้ำเพิ่มปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำ และแก้ไขปัญหาไฟไหม้ป่าพรุ

(๓) การเร่งระบายน้ำออกจากพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาหน้าท่วมเป็นประจำทุกปี

๒.๑.๕ การกัดเซาะชายฝั่ง

๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

ลุ่มน้ำปากพ่องในจังหวัดนครศรีธรรมราชและจังหวัดสงขลา มีแนวชายฝั่ง ระยะทาง ๑๑๕.๖๔ กิโลเมตร พบว่า มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีสาเหตุจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดผ่านอ่าวไทยเข้าสู่ชายฝั่งภาคใต้ของจังหวัดนครศรีธรรมราช และคลื่นลมที่มีความรุนแรงในช่วงเดือนพฤศจิกายน - มกราคม ทำให้ตะกอนทรายชายหาดถูกพัดพาไปสะสมตัวในทะเล ทำให้ชายฝั่งทั่วไปแคบลง และหน้าหาดมีความลาดชันเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ การสะสมตัวของทรายที่ชายหาดบริเวณปลายแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพ่อง พบว่ามีปริมาณลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยมีแนวชายฝั่งที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ในพื้นที่อำเภอปากพ่อง ครอบคลุมตำบลคลองน้อย ปากพ่องฝั่งตะวันตก ปากพ่องฝั่งตะวันออก แหลมตะลุมพุก บางพระ บ้านเพิง ท่าพญา และขนานบก และอำเภอหัวไทร ในพื้นที่ตำบลเกาะเพชร และหน้าสตน รวมถึงในพื้นที่ตำบลคลองแดน อำเภอรโนด จังหวัดสงขลา รวมระยะทาง ๖๑ กิโลเมตร ซึ่งได้ดำเนินการสร้างเขื่อนป้องกันกรกัดเซาะชายฝั่งแล้ว ระยะทาง ๕๗.๘๔๔ กิโลเมตร คงเหลือระยะทางที่ยังไม่ได้ดำเนินการในพื้นที่ตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพ่อง ระยะทาง ๓.๑๖ กิโลเมตร ดังรูปที่ ๒-๑๐

รูปที่ ๒-๑๐ แผนที่กัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพ่อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓
ที่มา : กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

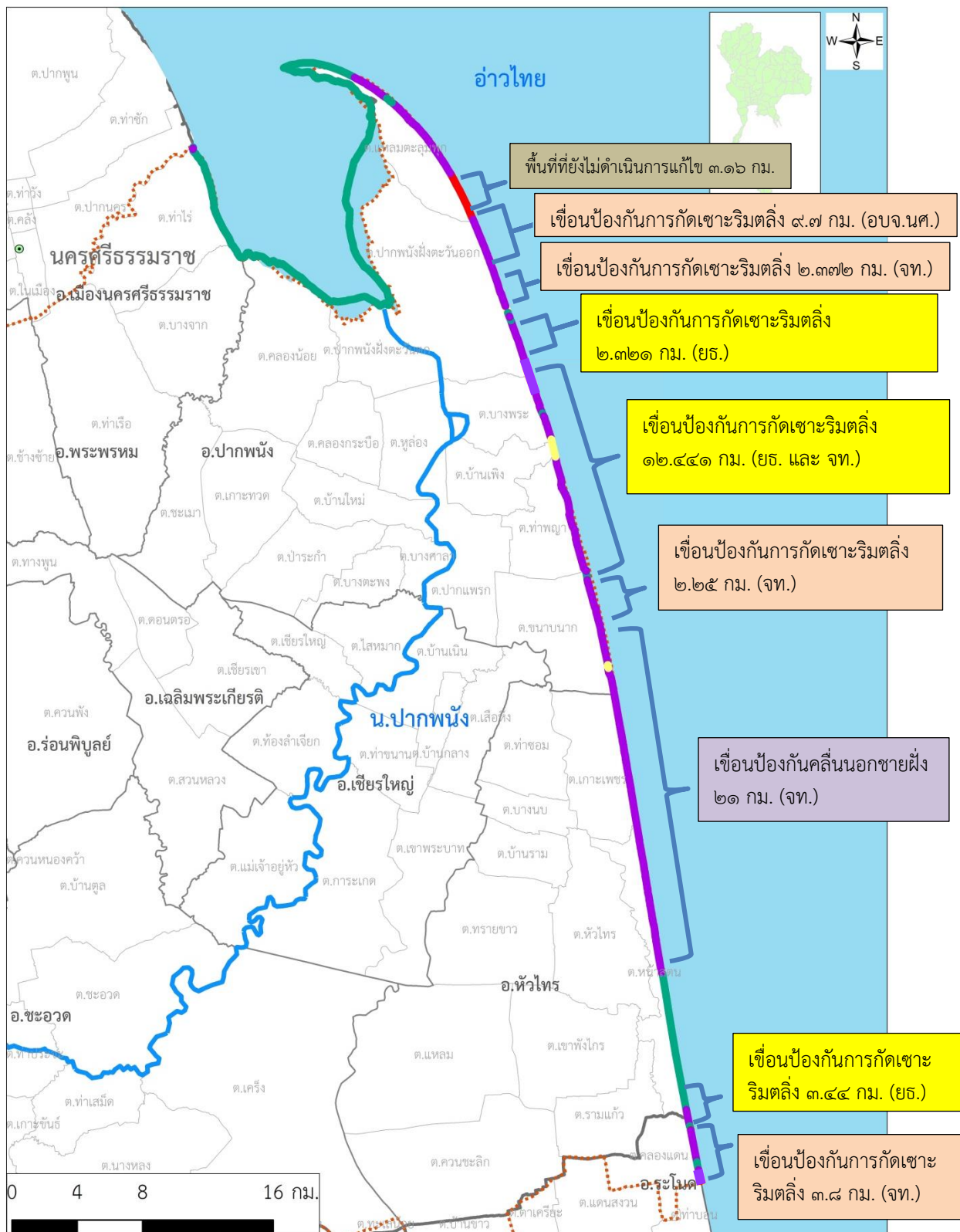
๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กรมเจ้าท่า กรมโยธาธิการและผังเมือง และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้ดำเนินการก่อสร้างเขื่อนป้องกันกีดเซาะชายฝั่ง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๔ รวมระยะทาง ๕๓.๖๒๓ กิโลเมตร อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้าง ๔.๒๒๑ กิโลเมตร ซึ่งจะดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๕ ระยะทาง ๓.๒๐๙ กิโลเมตร และแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๖ ระยะทาง ๑.๐๑๒ กิโลเมตร ดังตารางที่ ๒-๕ และรูปที่ ๒-๑๑

ตารางที่ ๒-๕ สรุปพื้นที่ที่ดำเนินการป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

จังหวัด	อำเภอ	บริเวณ	ปีที่ดำเนินการ	ระยะทาง (กิโลเมตร)	หน่วยงาน	สถานะ	
นครศรีธรรมราช	ปากพนัง	ม.๑ และ ม.๔ ต.แหลมตะลุมพุก	๒๕๕๗-๒๕๕๘	๑.๓๐๐	อบจ.นศ.	แล้วเสร็จ	
		ม.๑ และ ม.๔ ต.แหลมตะลุมพุก	๒๕๕๘	๘.๔๐๐	อบจ.นศ.	แล้วเสร็จ	
		ม.๖ ต.ปากพนังฝั่งตะวันออก	๒๕๖๐	๑.๕๗๒	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ	
		ม.๑ ต.ปากพนังฝั่งตะวันออก	๒๕๕๙	๐.๘๐๐	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ	
		ม.๑ ต.ปากพนังฝั่งตะวันออก	๒๕๖๒-๒๕๖๕	๑.๘๒๙	กรมโยธาฯ	อยู่ระหว่างก่อสร้าง แล้วเสร็จปี ๖๕	
		ม.๑ ต.ปากพนังฝั่งตะวันออก	๒๕๖๓-๒๕๖๖	๐.๔๙๒	กรมโยธาฯ	อยู่ระหว่างก่อสร้าง แล้วเสร็จปี ๖๖	
		ม ๓, ๕ ต.ปากพนังฝั่งตะวันออก และ ม. ๑ ต.บางพระ	๒๕๖๒	๑.๗๘๐	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ	
		ม.๑ และ ม.๓ ต.บางพระ	๒๕๖๑	๐.๖๕๖	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ	
		ม.๓ ต.บางพระ	งบกลางปี ๒๕๕๙	๒.๑๓๖	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ	
		ม.๑ ต.บ้านเพิง	๒๕๖๐	๐.๖๘๖	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ	
		ม.๑ ต.บ้านเพิง + ม.๒, ม.๙ ทำพญา	๒๕๖๐	๑.๙๔๘	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ	
		ม.๙ ต.ทำพญา	๒๕๖๑	๑.๐๑๐	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ	
		ม.๗,๑๐ ต.ทำพญา (ระยะ ๑)	๒๕๖๐	๒.๒๒๕	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ	
		ม.๕, ๖, ๙ ต.ทำพญา (ระยะ ๒)	๒๕๖๑	๒.๐๐๐	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ	
		ม.๗,๑๐ ต.ขนานนาก	๒๕๖๐	๒.๒๕๐	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ	
		หัวไทร	บ้านหน้าโกฏิ - ม.๒ บ้านหน้าสตน	๒๕๕๐	๑๔.๐๐๐	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ
			ม.๒, ๓, ๗ และ ๘ บ้านหน้าสตน	๒๕๕๘	๗.๐๐๐	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ
	ม.๕ บ้านป่ากระวะ ต.หน้าสตน		๒๕๖๒-๒๕๖๕	๑.๓๘๐	กรมโยธาฯ	อยู่ระหว่างก่อสร้าง แล้วเสร็จปี ๖๕	
	ม.๕ บ้านป่ากระวะ ต.หน้าสตน		๒๕๖๑	๑.๐๙๙	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ	
	ม.๕ บ้านป่ากระวะ ต.หน้าสตน		๒๕๖๐	๐.๓๓๖	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ	
	ม.๕ บ้านป่ากระวะ ต.หน้าสตน		๒๕๕๙	๐.๖๒๕	กรมโยธาฯ	แล้วเสร็จ	
	สงขลา	ระโนด	บ้านท่าเข็น ม.๑ ต.คลองแดน	๒๕๖๑	๓.๘๐๐	กรมเจ้าท่า	แล้วเสร็จ
			รวมระยะทาง		๕๗.๘๔๔		
รวมระยะทางที่อยู่ระหว่างก่อสร้าง				๔.๒๒๑			
รวมระยะทางที่ดำเนินการแล้วเสร็จ				๕๓.๖๒๓			

ที่มา : กรมเจ้าท่า และกรมโยธาธิการและผังเมือง

รูปที่ ๒-๑๑ การดำเนินงานแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

๒.๒ ด้านสังคม และเศรษฐกิจ

๒.๒.๑ ขอบเขตการปกครองและจำนวนประชากร

พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๒๙๐,๑๙๕ ไร่ ครอบคลุมพื้นที่ ๓ จังหวัด ๑๓ อำเภอ ๗๙ ตำบล ๖๗๘ หมู่บ้าน ๒๒ เทศบาล ๕๙ อบต. ประชากรรวมทั้งสิ้น ๕๕๗,๙๒๒ คน ๑๙๑,๐๗๑ ครัวเรือน ดังตารางที่ ๒-๖ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) จังหวัดนครศรีธรรมราช มี ๑๐ อำเภอ ๗๕ ตำบล ๖๔๙ หมู่บ้าน ๒๐ เทศบาล ๕๗ อบต. พื้นที่ ๓,๔๒๕.๓๓๒ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๑๔๐,๘๓๓ ไร่ ประชากรทั้งสิ้น ๕๓๕,๙๘๒ คน ๑๘๔,๐๗๙ ครัวเรือน ประกอบด้วยอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

๑.๑) อำเภอปากพนัง มี ๑๗ ตำบล ๑๔๒ หมู่บ้าน ๔ เทศบาล ๑๓ อบต. พื้นที่ ๓๓๐,๑๘๑ ไร่ ประชากร ๙๗,๖๙๔ คน ๓๓,๗๙๖ ครัวเรือน ประกอบด้วยตำบล คลองน้อย บางตะพง หล่อ บางพระ ป่าระกำ ขนาบนาก บ้านใหม่ ปากแพรก ชะเมา เกาะทวด บ้านเพิง คลองกระปือ บางศาลา ปากพนังฝั่งตะวันออก ปากพนังฝั่งตะวันตก ท่าพญา และแหลมตะลุมพุก

๑.๒) อำเภอหัวไทร มี ๑๑ ตำบล ๙๙ หมู่บ้าน ๓ เทศบาล ๙ อบต. พื้นที่ ๒๗๒,๖๓๘ ไร่ ประชากร ๖๓,๖๔๑ คน ๒๔,๔๘๖ ครัวเรือน ประกอบด้วยตำบล หัวไทร แหลม หน้าสตน ทรายขาว เขาพังไกร บ้านราม บางนบ ท่าซอม ควนชะลิก เกาะเพชร และรามแก้ว

๑.๓) อำเภอเชียรใหญ่ มี ๑๐ ตำบล ๙๗ หมู่บ้าน ๒ เทศบาล ๘ อบต. พื้นที่ ๒๐๑,๑๑๑ ไร่ ประชากร ๔๒,๑๓๙ คน ๑๕,๑๓๕ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลเชียรใหญ่ ท้องลำเจียก การะเกด บ้านเนิน เขาพระบาท ท่าขนาน บ้านกลาง เสือหึ่ง ไสหมาก และแม่เจ้าอยู่หัว

๑.๔) อำเภอชะอวด มี ๑๑ ตำบล ๘๗ หมู่บ้าน ๒ เทศบาล ๑๐ อบต. พื้นที่ ๔๖๘,๙๙๕ ไร่ ประชากร ๘๕,๙๔๙ คน ๓๑,๓๗๓ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลชะอวด เขาพระทอง บ้านตุล ท่าประจจะ ท่าเสม็ด ขอนหาด วังอ่าง เกาะขันธุ์ ควนหนองหงษ์ เครี้ง และนางหลง

๑.๕) อำเภอร่อนพิบูลย์ มี ๖ ตำบล ๕๗ หมู่บ้าน ๓ เทศบาล ๕ อบต. พื้นที่ ๒๖๘,๓๕๗ ไร่ ประชากร ๘๑,๘๖๐ คน ๒๗,๔๒๔ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลร่อนพิบูลย์ หินตก เสาธง ควนชุม ควนพัง และ ควนเกย

๑.๖) อำเภอจุฬาภรณ์ มี ๖ ตำบล ๒๙ หมู่บ้าน ๕ อบต. พื้นที่ทั้งหมด ๑๔๓,๘๙๐ ไร่ ประชากร ๓๑,๔๓๖ คน ๑๐,๖๗๙ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลนาหมอนบุญ สามตำบล ควนหนองคว่ำ บ้านควนมุด บ้านชะอวด และทุ่งโพธิ์

๑.๗) อำเภอเฉลิมพระเกียรติ มี ๔ ตำบล ๓๗ หมู่บ้าน ๒ เทศบาล ๒ อบต. พื้นที่ ๑๑๔,๐๖๘ ไร่ ประชากร ๓๑,๒๑๐ คน ๑๐,๗๖๖ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลทางพูน เขียวเขา ดอนตรอ และสวนหลวง

๑.๘) อำเภอพระพรหม มี ๔ ตำบล ๔๐ หมู่บ้าน ๑ เทศบาล ๓ อบต. พื้นที่ ๙๓,๐๖๒ ไร่ ประชากร ๔๔,๔๙๔ คน ๑๖,๒๘๕ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลช้างซ้าย นาพรุ นาสาร และท้ายสำเภา

๑.๙) อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช มี ๓ ตำบล ๓๖ หมู่บ้าน ๑ เทศบาล ๓ อบต. พื้นที่ ๑๑๕,๘๐๗ ไร่ ประชากร ๔๓,๒๙๘ คน ๙,๖๖๙ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลท่าเรือ บางจาก และท่าไร่

๑.๑๐) อำเภอลานสกา มี ๓ ตำบล ๒๕ หมู่บ้าน ๒ เทศบาล พื้นที่ ๑๓๓,๕๕๔ ไร่ ประชากร ๑๔,๒๖๑ คน ๔,๔๖๖ ครัวเรือน ประกอบด้วย ตำบลขุนทะเล ลานสกา และเขาแก้ว

๒) จังหวัดพัทลุง มี ๒ อำเภอ ๒ ตำบล ๑๘ หมู่บ้าน ๒ เทศบาล พื้นที่ ๙๔,๙๘๗ ไร่ ประชากร ๑๓,๔๕๕ คน ๔,๓๕๖ คริวเรือน ประกอบด้วยอำเภอต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑) อำเภอกวนขนุน มี ๑ ตำบล คือ ตำบลแหลมโดนด มี ๙ หมู่บ้าน ๑ เทศบาล พื้นที่ ๒๖,๗๐๕ ไร่ ประชากร ๔,๘๖๔ คน ๑,๕๐๗ คริวเรือน

๒.๒) อำเภอป่าพะยอม มี ๑ ตำบล คือ ตำบลลานข่อย มี ๙ หมู่บ้าน ๑ เทศบาล พื้นที่ ๖๘,๒๘๒ ไร่ ประชากร ๘,๕๙๑ คน ๒,๘๔๙ คริวเรือน

๓) จังหวัดสงขลา มี ๑ อำเภอ ๒ ตำบล ๑๑ หมู่บ้าน ๒ อบต. พื้นที่ ๕๔,๓๗๖ ไร่ ประชากร ๘,๔๘๕ คน ๒,๖๓๖ คริวเรือน อยู่ในพื้นที่อำเภอระโนดใน ๒ ตำบล คือ ตำบลคลองแดน และตำบลบ้านขาว

ตารางที่ ๒-๖ จำนวนตำบล หมู่บ้าน คริวเรือน และประชากรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

จังหวัด/อำเภอ	เขตการปกครอง					ประชากร		
	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	พื้นที่		ประชากร (คน)	จำนวนบ้าน
					(ตร.กม.)	ไร่		
จังหวัดนครศรีธรรมราช	๗๕	๖๔๙	๒๐	๕๗	๓๔๓๐.๒๒๔	๒๑๔๓๘๙๐	๕๓๕๙๘๒	๑๘๔๐๗๙
๑. อำเภอปากพนัง	๑๗	๑๔๒	๔	๑๓	๕๓๐.๖๒๔	๓๓๑,๖๔๐	๙๗,๖๙๔	๓๓,๗๙๖
๒. อำเภอหัวไทร	๑๑	๙๙	๓	๙	๔๓๗.๓๒๐	๒๗๓,๓๒๕	๖๓,๖๔๑	๒๔,๔๘๖
๓. อำเภอเชียรใหญ่	๑๐	๙๗	๒	๘	๓๒๑.๗๗๖	๒๐๑,๑๑๐	๔๒,๑๓๙	๑๕,๑๓๕
๔. อำเภอชะอวด	๑๑	๘๗	๒	๑๐	๗๕๐.๕๔๔	๔๖๙,๐๙๐	๘๕,๙๔๙	๓๑,๓๗๓
๕. อำเภอร่อนพิบูลย์	๖	๕๗	๓	๕	๔๒๙.๔๐๘	๒๖๘,๓๘๐	๘๑,๘๖๐	๒๗,๔๒๔
๖. อำเภอจุฬาภรณ์	๖	๒๙		๕	๒๓๐.๕๐๙	๑๔๔,๐๖๘	๓๑,๔๓๖	๑๐,๖๗๙
๗. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ	๔	๓๗	๒	๒	๑๘๐.๘๙๙	๑๑๓,๐๖๒	๓๑,๒๑๐	๑๐,๗๖๖
๘. อำเภอพระพรหม	๔	๔๐	๑	๓	๑๔๙.๐๐๖	๙๓,๑๒๙	๔๔,๔๙๔	๑๖,๒๘๕
๙. อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช	๓	๓๖	๑		๑๘๕.๕๓๐	๑๑๕,๙๕๖	๔๓,๒๙๘	๙,๖๖๙
- ตำบลท่าเรือ	๑	๑๙		๑	๘๙.๑๙๒	๕๕,๗๔๕	๒๔,๙๒๕	๕,๕๓๑
- ตำบลท่าไร่	๑	๖		๑	๔๘.๖๔๖	๓๐,๔๐๔	๙,๕๓๓	๑,๙๘๘
- ตำบลบางจาก	๑	๑๑	๑	๑	๔๗.๖๙๑	๒๙,๘๐๗	๘,๘๔๐	๒,๑๕๐
๑๐. อำเภอลานสกา	๓	๒๕	๒	๒	๒๑๔.๖๐๘	๑๓๔,๑๓๐	๑๔,๒๖๑	๔,๔๖๖
- ตำบลขุนทะเล	๑	๑๒	๑		๕๑.๑๕๘	๓๑,๙๗๔	๔,๕๑๗	๑,๐๙๔
- ตำบลลานสกา	๑	๗	๑	๑	๗๘.๑๘๑	๔๘,๘๖๓	๔,๑๑๓	๑,๔๗๖
- ตำบลเขาแก้ว	๑	๖		๑	๘๕.๒๖๙	๕๓,๒๙๓	๕,๖๓๑	๑,๘๙๖
จังหวัดพัทลุง	๒	๑๘	๒	๐	๑๕๑.๙๗๘	๙๔,๙๘๖	๑๓,๔๕๕	๔,๓๕๖
๑. อำเภอกวนขนุน	๑	๙	๑	๐	๔๒.๗๒๘	๒๖,๗๐๕	๔,๘๖๔	๑,๕๐๗
- ตำบลแหลมตะโหนด	๑	๙	๑		๔๒.๗๒๘	๒๖,๗๐๕	๔,๘๖๔	๑,๕๐๗
๒. อำเภอป่าพะยอม	๑	๙	๑	๐	๑๐๙.๒๕๐	๖๘,๒๘๑	๘,๕๙๑	๒,๘๔๙
- ตำบลลานข่อย	๑	๙	๑		๑๐๙.๒๕๐	๖๘,๒๘๑	๘,๕๙๑	๒,๘๔๙

ตารางที่ ๒-๖ จำนวนตำบล หมู่บ้าน ครัวเรือน และประชากรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ต่อ)

จังหวัด/อำเภอ	เขตการปกครอง					ประชากร		
	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.	พื้นที่		ประชากร (คน)	จำนวนบ้าน
					(ตร.กม.)	ไร่		
จังหวัดสงขลา	๒	๑๑	๐	๒	๘๗.๖๙๔	๕๔,๘๐๙	๘,๔๘๕	๒,๖๓๖
๑. อำเภอระโนด	๒	๑๑	๐	๒	๘๗.๖๙๔	๕๔,๘๐๙	๘,๔๘๕	๒,๖๓๖
- ตำบลบ้านขาว	๑	๖		๑	๒๐.๖๘๒	๑๒,๙๒๖	๕,๒๔๗	๑,๑๘๘
- ตำบลคลองแดน	๑	๕		๑	๖๗.๐๑๓	๔๑,๘๘๓	๓,๒๓๘	๑,๔๔๘
รวมทั้งสิ้น	๗๙	๖๗๘	๒๒	๕๙	๓,๖๖๙.๘๙๖	๒,๒๙๓,๖๘๕	๕๕๗,๙๒๒	๑๙๑,๐๗๑

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดนครศรีธรรมราช

: ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒.๒.๒ ด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้

๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

๑.๑) จำนวนเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนครัวเรือนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีจำนวน ๒๒๑,๓๕๓ ครัวเรือน เป็นครัวเรือนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีการขึ้นทะเบียนเกษตรกรด้านพืช จำนวน ๑๐๐,๐๖๑ ครัวเรือน ด้านปศุสัตว์จำนวน ๔๘,๒๐๒ ราย ด้านประมง จำนวน ๑๑,๖๔๑ ราย มีการใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรม จำนวน ๑,๕๓๔,๗๖๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๐๑ ของพื้นที่ทั้งหมด ส่วนที่เหลือประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร ได้แก่ รับจ้าง ค้าขาย ให้บริการต่างๆ รับราชการฯ ดังตารางที่ ๒-๗

ตารางที่ ๒-๗ ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของคนที่พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน (ครัวเรือน)	ประชากร (คน)	ขึ้นทะเบียนเกษตรกร(ครัวเรือน/ราย)		
				ด้านพืช	ด้านปศุสัตว์	ด้านประมง
จังหวัดนครศรีธรรมราช		๒๑๔,๓๖๑	๔๖๒,๖๐๙	๙๖,๒๔๗	๔๖,๕๐๗	๑๐,๙๔๒
๑	ปากพนัง	๓๓,๗๙๖	๖๗,๖๙๔	๑๑,๖๗๐	๕,๙๘๘	๔,๑๖๖
๒	หัวไทร	๒๔,๔๘๖	๖๓,๖๔๑	๘,๙๐๘	๗,๘๔๔	๒,๑๒๖
๓	เชียรใหญ่	๑๕,๑๓๕	๔๒,๑๓๙	๗,๖๖๖	๕,๗๓๐	๗๒๖
๔	ชะอวด	๓๑,๓๗๓	๘๕,๙๔๙	๑๖,๗๓๗	๕,๓๙๐	๑,๐๙๖
๕	ร่อนพิบูลย์	๒๗,๔๒๔	๘๑,๘๖๐	๑๓,๕๒๓	๔,๔๘๔	๓๗๕
๖	จุฬาภรณ์	๑๐,๖๗๙	๓๑,๔๓๖	๗,๒๖๑	๓,๕๐๖	๓๖๖
๗	เฉลิมพระเกียรติ	๑๐,๗๖๖	๓๑,๒๑๐	๔,๘๘๗	๔,๐๒๘	๓๔๔
๘	พระพรหม	๑๖,๒๘๕	๔๔,๔๙๔	๖,๘๗๙	๖,๒๘๕	๕๘๕
๙	ลานสกา (ต.ขุนทะเล ต.ลานสกา ต.เขาแก้ว)	๑๔,๒๖๑	๔,๔๖๖	๘,๑๔๒	๕๖๒	๒๖๗
๑๐	เมือง (ต.ท่าไร่ ต.บางจาก ต.ท่าเรือ)	๔๓,๓๑๘	๙,๖๖๙	๑๗,๘๓๕	๒,๖๙๐	๘๙๑

ตารางที่ ๒-๗ ข้อมูลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรของคนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ต่อ)

ลำดับ	อำเภอ	จำนวน (ครัวเรือน)	ประชากร (คน)	ขึ้นทะเบียนเกษตรกร(ครัวเรือน/ราย)		
				ด้านพืช	ด้านปศุสัตว์	ด้านประมง
จังหวัดพัทลุง		๔,๓๕๖	๑๓,๔๕๕	๒,๕๔๔	๑,๐๑๔	๑๙
๑	ควนขนุน (ต.แหลมไทร)	๑,๕๐๗	๔,๘๖๔	๙๘๕	๖๐๗	๑๙
๒	ป่าพะยอม (ต.ลานข่อย)	๒,๘๔๙	๘,๕๙๑	๑,๕๕๙	๔๐๗	๐
จังหวัดสงขลา		๒,๖๓๖	๘,๔๘๕	๑,๒๗๐	๙๐๙	๖๘๐
๑	ระโนด (ต.บ้านขาว ต.คลองแดน)	๒,๖๓๖	๘,๔๘๕	๑,๒๗๐	๙๐๙	๖๘๐
รวมทั้งสิ้น		๒๒๑,๓๕๓	๔๘๔,๕๔๙	๑๐๐,๐๖๑	๔๘,๔๓๐	๑๑,๖๔๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช, พัทลุง, สงขลา
สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดนครศรีธรรมราช, พัทลุง, สงขลา
สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช, พัทลุง, สงขลา

๑.๒) สถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตร

(๑) ข้าว

ในอดีตพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังถือเป็นอู่ข้าว อู่น้ำ ที่สำคัญ เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่ใช้เพื่อทำนาปลูกข้าว ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพทำนา ในระยะหลังที่นาถูกปรับลดลงไป โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีพื้นที่ทำนาจำนวน ๒๙๘,๔๔๒ ไร่ พื้นที่ทำนาได้ถูกปรับเปลี่ยนไปทำการเกษตรอื่นที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า หรือปล่อยทิ้งร้าง แต่หากปีใดข้าวมีราคาสูง เกษตรกรจะกลับมาทำนาอีก นอกจากนี้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในการทำนา ส่งผลให้ที่นาปรับลดลง โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีพื้นที่นา จำนวน ๒๖๙,๘๕๖ ไร่ ผลผลิต ๑๓๔,๗๑๒.๙๐ กิโลกรัม ผลผลิตเฉลี่ย ๕๑๓ กิโลกรัม/ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ ๒-๘

ตารางที่ ๒-๘ พื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ยของข้าวนาปีในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

ปี	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
๒๕๕๘	๒๙๘,๔๔๒	๒๙๕,๙๙๒	๑๔๒,๐๙๒.๙๐	๔๘๐
๒๕๕๙	๒๒๗,๗๓๕	๑๙๕,๒๔๒	๙๗,๙๔๕.๑๐	๕๐๒
๒๕๖๐	๒๑๗,๔๔๕	๒๑๓,๖๑๙	๑๐๙,๒๙๗.๒๐	๕๑๒
๒๕๖๑	๒๗๓,๘๔๓	๒๗๒,๖๓๔	๑๓๙,๓๓๔.๖๐	๕๑๑
๒๕๖๒	๒๖๓,๘๕๖	๒๖๒,๔๑๕	๑๓๔,๗๑๒.๙๐	๕๑๓

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช , สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา,
สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

(๒) ปาล์มน้ำมัน

ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจใหม่ที่เข้ามาทดแทนการทำนาในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง โดยในปี ๒๕๕๘ มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๖๓,๒๑๑.๗๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๓๙๓,๖๙๙.๕๗ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๖๖๑.๐๘ กิโลกรัม/ไร่ เกษตรกรมีการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นเป็น ๓๓๒,๖๑๖.๕๘ ไร่ ผลผลิตรวม ๙๕๕,๖๐๓.๔๔ ตัน ผลผลิตเฉลี่ย ๒,๘๓๐ กิโลกรัม/ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ ๒-๙

ตารางที่ ๒-๙ พื้นที่ปลูก พื้นที่ให้ผล ผลผลิตรวม ผลผลิตเฉลี่ยของปาล์มน้ำมันในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

ปี	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่ให้ผล (ไร่)	ผลผลิตรวม (ตัน)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)
๒๕๕๘	๑๖๓,๒๑๑.๗๘	๑๔๗,๙๔๗.๔๓	๓๙๓,๖๙๙.๕๗	๒,๖๖๑.๐๘
๒๕๕๙	๑๖๙,๘๔๒.๗๒	๑๕๘,๖๘๘.๘๖	๓๙๑,๙๐๓.๔๐	๒,๕๖๙.๖๓
๒๕๖๐	๑๕๕,๘๗๖.๓๑	๑๔๗,๘๑๘.๔๕	๔๓๐,๕๙๐.๖๑	๒,๙๑๒.๙๗
๒๕๖๑	๓๑๘,๕๔๙.๓๓	๓๐๘,๑๙๘.๓๘	๙๐๒,๖๒๖.๖๐	๒,๙๒๘.๗๒
๒๕๖๒	๓๓๒,๖๑๖.๕๘	๓๒๖,๑๔๔.๕๒	๙๕๕,๖๐๓.๔๔	๒,๘๓๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดนครศรีธรรมราช

สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา

สำนักงานเกษตรจังหวัดพัทลุง

(๓) ไม้ผล

พื้นที่ปลูกไม้ผลส่วนใหญ่เป็นที่เชิงเขา และที่ราบที่ถัดมาจากเชิงเขา ในพื้นที่อำเภอ ลานสกา อำเภอร่อนพิบูลย์ อำเภोजุฬาภรณ์ อำเภอลงขัน ของจังหวัดนครศรีธรรมราช และอำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง ไม้ผลที่นิยมปลูก ได้แก่ มังคุด ทุเรียน เงาะ ลองกอง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช มีพื้นที่ปลูก มังคุด ประมาณ ๔๕,๙๗๔ ไร่ ทุเรียน ประมาณ ๑๒,๖๗๑ ไร่ เงาะ ๔,๖๖๕ ไร่ ลองกอง ๓,๖๙๕ ไร่

(๔) การเลี้ยงปศุสัตว์

(๔.๑) โค เป็นสัตว์ที่เลี้ยงง่าย ต้นทุนต่ำ ต้องการการดูแลเอาใจใส่น้อย จึงเป็นที่นิยมของเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง โคที่เลี้ยงส่วนใหญ่จะเป็นโคพื้นเมือง เพราะต้านทานโรคและทนต่อสภาพภูมิอากาศได้ดี รองลงมาเป็นโคเนื้อ ซึ่งเกษตรกรจะใช้พันธุ์ลูกผสมมาขุน เนื่องจากมีอัตราการแลกเนื้อดี โตเร็ว ในปี ๒๕๕๘ พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช มีการเลี้ยงโคจำนวน ๕๖,๗๗๘ ตัว เกษตรกรมีการขยายการเลี้ยงโคเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีอาหาร (หญ้า) ที่อุดมสมบูรณ์ตลอดทั้งปี โดยในปี ๒๕๖๒ มีการเลี้ยงโคจำนวน ๑๓๑,๙๑๘ ตัว ดังตารางที่ ๒-๑๐

(๔.๒) แพะ เป็นสัตว์เศรษฐกิจตัวใหม่ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังที่เกษตรกรให้ความสนใจ เพราะปริมาณความต้องการแพะมีจำนวนมาก การผลิตแพะยังไม่เพียงพอับความต้องการของตลาด โดยแพะส่วนใหญ่ส่งไปจำหน่ายต่างประเทศ และกลุ่มจังหวัดฝั่งอันดามัน จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๕๘ มีการเลี้ยงแพะจำนวน

๙,๙๓๒ ตั้ว เกษตรกรมีการขยายการเลี้ยงแพะเพิ่มมากขึ้น นอกจากปริมาณการผลิตที่ไม่เพียงพอแล้ว พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังยังมีอาหารแพะที่อุดมสมบูรณ์ ทำให้ลดต้นทุนการผลิต โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีการเลี้ยงแพะจำนวน ๒๖,๑๖๑ ตั้ว

(๔.๓) สัตว์ปีก สัตว์ปีกที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ ไก่พื้นเมือง ไก่เนื้อ ไก่ไข่ เป็นเนื้อ และเป็ดไข่

ตารางที่ ๒-๑๐ ปริมาณการผลิตโคเนื้อในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช

จังหวัด/อำเภอ/ตำบล	ปริมาณการผลิต (ตั้ว)				
	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒
อ.ปากพนัง	๓,๒๑๔	๑๒,๘๓๗	๑๕,๓๓๘	๗,๓๔๘	๑๗,๘๕๙
อ.หัวไทร	๑,๓๕๕	๑๖,๓๙๒	๒๑,๑๒๒	๒๓,๐๔๐	๒๗,๘๗๖
อ.เชียรใหญ่	๓,๑๕๒	๑๒,๓๐๔	๑๕,๕๓๙	๑๗,๓๕๒	๑๙,๗๑๑
อ.ชะอวด	๕,๖๑๐	,๗๓๒	๘,๕๙๑	๑๐,๓๑๙	๑๕,๕๓๑
อ.ร่อนพิบูลย์	๖,๖๐๘	๕,๗๖๘	๖,๖๖๑	๘,๖๘๘	๑๐,๗๖๘
อ.จุฬาภรณ์	๓,๓๙๑	๒,๗๐๕	๓,๙๕๒	๔,๗๘๑	๖,๖๓๔
อ.เฉลิมพระเกียรติ	๓,๗๖๘	๓,๗๗๗	๘,๒๒๑	๙,๔๖๗	๑๓,๔๒๕
อ.พระพรหม	๕,๘๒๖	๖,๘๔๕	๙,๑๗๕	๑๐,๑๙๙	๑๑,๓๔๙
อ.ลานสกา ต.ขุนทะเล ต.เขาแก้ว ต. ลานสกา	๔๔๓				๙๓๑
ต.ท่าเรือ ต.ท่าไร่ ต.บางจาก อ.เมือง	๓,๔๑๘				๗,๘๓๔
รวม	๕๖,๗๘๕	๗๐,๓๖๐	๘๘,๕๙๙	๑๐๑,๑๙๔	๑๓๑,๙๑๘

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์นครศรีธรรมราช

(๕) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

(๕.๑) กุ้งทะเล ที่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นกุ้งขาวแวนนาไม พื้นที่เลี้ยงส่วนใหญ่ เป็นพื้นที่น้ำกร่อย-เค็ม บริเวณชายทะเล บริเวณ อำเภอปากพนัง อำเภอหัวไทร และอำเภอเชียรใหญ่ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีเกษตรกรเพาะเลี้ยงจำนวน ๑,๕๖๐ ราย พื้นที่เลี้ยง ๑๐,๖๘๕ไร่ ผลผลิตประมาณ ๑๔,๐๐๐ ตัน

ตารางที่ ๒-๑๑ ปริมาณการผลิตกุ้งทะเลในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนบ่อ
ปากพนัง	๘๑๖	๕,๒๒๒	๑,๕๖๔
หัวไทร	๖๙๔	๕,๒๑๗	๑,๕๗๐
เชียรใหญ่	๕๐	๒๔๖	๘๗
รวม	๑,๕๖๐	๑๐,๖๘๕	๓,๒๒๑

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช

(๕.๒) ปลูกน้ำจืด ปลูกน้ำจืดที่นิยมเลี้ยง ได้แก่ปลานิล และปลาดุก มีการเพาะเลี้ยงกระจาย โดยทั่วไปในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

- ปลานิล นิยมเลี้ยงมากในพื้นที่อำเภอปากพนัง อำเภอเชียรใหญ่ และอำเภอหัวไทร ในปี ๒๕๖๔ มีเกษตรกรเพาะเลี้ยงปลานิล จำนวน ๑,๒๑๖ ราย พื้นที่เลี้ยง ๓,๗๑๘ ไร่ ๒,๑๘๔ บ่อ ผลผลิตปลานิล ประมาณ ๒,๘๐๐ ตัน

ตารางที่ ๒-๑๒ ปริมาณการผลิตปลานิลในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนบ่อ
ปากพนัง	๖๙๕	๑,๙๔๖	๑,๒๒๙
หัวไทร	๒๐๕	๕๕๒	๒๘๕
เชียรใหญ่	๓๑๖	๑,๒๒๐	๖๗๐
รวม	๑,๒๑๖	๓,๗๑๘	๒,๑๘๔

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช

- ปลาดุก นิยมเลี้ยงมากในพื้นที่อำเภอปากพนัง และอำเภอหัวไทร ในปี ๒๕๖๔ มีเกษตรกรเพาะเลี้ยงปลาดุก จำนวน ๑๔๐ ราย พื้นที่เพาะเลี้ยง ๘๖ ไร่ ๒๕๐ บ่อ ผลผลิตประมาณ ๑๐๐ ตัน

ตารางที่ ๒-๑๓ ปริมาณการผลิตปลาดุกในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนบ่อ
ชะอวด	๑๐๐	๔๔	๑๙๖
หัวไทร	๔๐	๔๒	๕๔
รวม	๑๔๐	๘๖	๒๕๐

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช

(๕.๓) ปูทะเล

ปูทะเล นิยมเลี้ยงมากในพื้นที่อำเภอปากพนัง และอำเภอหัวไทร ในปี ๒๕๖๔ มีเกษตรกรเพาะเลี้ยงปูทะเล จำนวน ๑,๓๒๔ ราย พื้นที่เพาะเลี้ยง ๓,๘๖๑ ไร่ ๑,๔๙๒ บ่อ ผลผลิตปูทะเลประมาณ ๑๘ ตัน

ตารางที่ ๒-๑๔ ปริมาณการผลิตปูทะเลในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)	จำนวนบ่อ
ปากพนัง	๑๐๕๖	๒๙๖๓	๑๑๔๕
หัวไทร	๒๖๘	๘๙๘	๓๔๗
รวม	๑,๓๒๔	๓,๘๖๑	๑,๔๙๒

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดนครศรีธรรมราช

๒) สภาพปัญหาที่สำคัญในการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้

๒.๑) ปัญหาด้านเกษตรกร

- (๑) เกษตรกรมีอายุมาก ขาดแรงงานในภาคเกษตร ไม่มีทายาทสืบต่องานเกษตร
- (๒) ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ ต้องการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ หรือปลอดดอกเบี้ยมาลงทุนประกอบอาชีพ
- (๓) ขาดองค์ความรู้ในการผลิต การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและการทำการตลาด
- (๔) เกษตรกรขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ในการพัฒนาสินค้าเข้าสู่ระบบมาตรฐาน

๒.๒) ปัญหาด้านการตลาด

- (๑) ไม่มีตลาดรองรับผลผลิตในระดับพื้นที่ ต้องอาศัยพ่อค้าคนกลางในการรวบรวมผลผลิต
- (๒) เกษตรกรผู้ผลิตแต่ละรายมีสินค้าน้อย อาศัยอยู่กระจัดกระจายในแหล่งผลิตห่างไกลจากแหล่งซื้อขายหลัก เกษตรกรส่วนใหญ่ขายผลผลิตทันทีหลังเก็บเกี่ยว โอกาสที่เกษตรกรจะขายได้ตามราคาตลาดในขณะนั้น และตามคุณภาพของสินค้านั้นน้อย เพราะเกษตรกรแต่ละคนไม่มีข้อมูลข่าวสารในเรื่องราคาสินค้า การกำหนดราคาซื้อขาย เป็นของพ่อค้า
- (๓) ไม่ใช่ข้อมูลความต้องการของตลาดประกอบการตัดสินใจทำการผลิตสินค้าและบริการ ส่วนใหญ่มักจะผลิตตามๆ กัน ทำการผลิตพืชตามฤดูกาล ทำให้ผลผลิตออกมาในเวลาใกล้เคียงกันในปริมาณที่มาก เช่น พริกเขียว พักทอง แตงโม จึงมักประสบปัญหาสินค้าล้นตลาด และราคาตกต่ำ

๒.๓) ปัญหาจากการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ

- (๑) โครงการส่งเสริมภาครัฐขาดความต่อเนื่อง เช่น ส่งเสริมการผลิตสินค้าและบริการแล้วไม่ได้ส่งเสริมเรื่องการจัดจำหน่าย การทำการตลาด การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ ทำให้ผลผลิตตกค้าง ส่งผลให้โครงการไม่ประสบความสำเร็จ
- (๒) โครงการส่งเสริมของรัฐขาดการติดตามประเมินผลความสำเร็จ ทำให้ขาดความยั่งยืน เช่น การสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้เกษตรกร ทั้งพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ไม่ได้มีการติดตามผลเมื่อเลี้ยงหรือปลูกได้ขนาด เกษตรกรจะขายหรือกินหมด ไม่เหลือไว้ทำพันธุ์ต่อ
- (๓) การรับรองมาตรฐานแหล่งผลิตทำได้ล่าช้า เนื่องจากหน่วยงานผู้รับตรวจมีบุคลากรน้อย ทำให้ต้องรอคิวการตรวจนาน

๓) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ภาคเกษตร

๓.๑) พัฒนาการผลิตข้าว

- (๑) ส่งเสริมการผลิตข้าวให้มีประสิทธิภาพ
 - ส่งเสริมการลดต้นทุนการผลิตข้าว จำนวน ๙๐๐ ไร่
 - ส่งเสริมการปลูกข้าวอินทรีย์ จำนวน ๗๐๐ ไร่
 - พัฒนาการผลิตข้าวไร่อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบริโภค จำนวน ๑๘๐ ไร่
 - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว จำนวน ๒,๒๐๐ ไร่
 - เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์
 - พัฒนาการผลิตข้าวไร่อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบริโภค จำนวน ๕๐ ไร่

- โครงการปรับปรุงสภาพการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ขยาย และจำหน่ายข้าว
- โครงการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ (นาแปลงใหญ่ข้าว)
- ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานข้าว GAP จำนวน ๑๐ ราย
- การพัฒนาข้าวกล้องและผลิตภัณฑ์จากข้าวกล้องคุณภาพสูงสำหรับตลาดพรีเมียม
- โครงการธนาคารเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน จำนวน ๒ แห่ง

(๒) ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการผลิตข้าว

- จัดทำแปลงสาธิตและอนุรักษ์พันธุ์ข้าวพื้นเมือง แปลงสาธิตการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

จำนวน ๕ ไร่

- ส่งเสริมการเรียนรู้ตามขบวนการโรงเรียนเกษตรกรข้าว จำนวน ๖๘๐ ราย
- อบรมสัมมนาการแปรรูปเพิ่มมูลค่า และพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มแปรรูปข้าว
- อบรมถ่ายทอดความรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว และการบริหารศัตรูพืช
- โครงการแปลงทดลองข้าวอินทรีย์กับวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลหูล่อง อำเภอ

ปากพนัง

- โครงการศึกษาการปลูกข้าวในพื้นที่ดินเค็ม ตำบลหูล่อง อำเภอปากพนัง
- ส่งเสริมแปลงต้นแบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโดยการลดการใช้สารเคมี ภายใต้

โรงเรียนข้าวและชาวนากลุ่มน้ำปากพนัง

(๓) สนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์ให้แก่เกษตรกร

- สนับสนุนเครื่องสีข้าวขนาดเล็ก จำนวน ๑๓ เครื่อง
- สนับสนุนเครื่องคัดแยกเศษหิน ทราบ จากข้าว จำนวน ๑๕ เครื่อง
- สนับสนุนเครื่องซึลสายพานต่อเนื่อง จำนวน ๓ เครื่อง
- สนับสนุนเครื่องซึลสุญญากาศพร้อมบล็อก จำนวน ๘ เครื่อง
- สนับสนุนจักรเย็บกระสอบมือถือ จำนวน ๔ เครื่อง
- สนับสนุนพัดลมดูดอากาศ จำนวน ๑ เครื่อง
- สนับสนุนโพล์คลิฟท์แบบเครื่องยนต์เคลื่อนที่ได้ จำนวน ๑ เครื่อง
- สนับสนุนโพล์คลิฟท์แบบยกพร้อมพาเลท จำนวน ๒ เครื่อง
- สนับสนุนบรรจุภัณฑ์ในการแปรรูปข้าว
- สนับสนุนครุภัณฑ์ในการแปรรูปข้าว เช่น เครื่องตีแป้ง เครื่องบดแป้ง เครื่องโรยเส้น

เครื่องต้มแป้ง

๓.๒) พัฒนาการปลูกไม้ผล - ยางพารา

(๑) พัฒนาระบบการผลิตไม้ผล

- พัฒนาระบบการผลิตไม้ผลปลอดภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
- เพิ่มประสิทธิภาพการปลูกส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
- ศึกษาเปรียบเทียบการเจริญเติบโตของส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามระหว่างการเสียบยอด

และการตอนกิ่ง

- ส่งเสริมการปลูกไม้ผลเชิงเศรษฐกิจ (ส้มโอทับทิมสยาม) จำนวน ๓๐ ไร่
- พัฒนาศักยภาพการผลิตส้มโอพันธุ์ทับทิมสยามในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

- ศึกษาและพัฒนาโครงสร้างการผลิตส้มโอทับทิมสยามเพื่อการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชของชุมชนบ้านแสงวิมาน

(๒) ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการปลูกไม้ผล

- ส่งเสริมการเรียนรู้ตามขบวนการโรงเรียนเกษตรกรไม้ผล จำนวน ๑๒๐ ราย

- ฝึกอบรมหลักสูตร “ช่างกรีดยาง” จำนวน ๑๔ รุ่น

- โครงการพลิกฟื้นวิถีชุมชนชาวสวนยางพาราในสภาวะวิกฤติสู่การพึ่งพาตนเองตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ตำบลนาหมอบุญ อำเภอจุฬาภรณ์

- ฝึกอบรมหลักสูตรเทคโนโลยีการผลิตส้มโอทับทิมสยามคุณภาพในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๓.๓) พัฒนาการปลูกปาล์มน้ำมัน

(๑) แปลงต้นแบบการปลูกปาล์มน้ำมันในดินนาร้างและนาทุ่งร้างในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังพื้นที่ ๑๕๐ ไร่

(๒) ส่งเสริมการเรียนรู้ตามขบวนการโรงเรียนเกษตรกรปาล์มน้ำมัน จำนวน ๑๖๐ ราย

(๓) โครงการนิคมการเกษตรพืชอาหารและพลังงานทดแทน จำนวน ๕๐ ไร่

(๔) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมันโดยการจัดการสวนอย่างถูกต้องและเหมาะสม

๓.๔) พัฒนาการปลูกพืชผัก - พืชไร่ - ไร่นาสวนผสม

(๑) ส่งเสริมการปลูกพันธุ์กล้าไม้และปลูกผักสวนครัว

(๒) ส่งเสริมการทำเกษตรผสมผสาน

(๓) การขยายพันธุ์พริกไทยเพื่อสร้างรายได้

(๔) ส่งเสริมการเรียนรู้ตามขบวนการโรงเรียนเกษตรกรผัก จำนวน ๓๒๐ ราย

(๕) ฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารจัดการแปลงหม่อนผลสด

(๖) สนับสนุนวัสดุบำรุงแปลงหม่อนผลสด

(๗) การแปรรูปหม่อนผลสด

(๘) การพัฒนาระบบการผลิตผักปลอดภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

(๙) ส่งเสริมการลดการใช้สารเคมีในการเพาะปลูก

(๑๐) ส่งเสริมการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแบบผสมผสาน

(๑๑) โครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูวิถีชีวิตชุมชนไร่จากลุ่มน้ำปากพนัง

(๑๒) การขยายพันธุ์และการพัฒนามาตรฐานสินค้าพริกไทย

(๑๓) ส่งเสริมการเพาะเห็ดนางฟ้า

(๑๔) การพัฒนาระบบการผลิตผักปลอดภัยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จำนวน ๑๐ ไร่

(๑๕) กิจกรรมการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาการผลิต (มะนาวไข่ พระพรหม) เข้าสู่ระบบมาตรฐานสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

๓.๕) พัฒนาการปศุสัตว์

(๑) พัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๒๘ กลุ่ม

(๒) ส่งเสริมการเลี้ยงแพะสู่เกษตรกรรายใหม่ จำนวน ๒๐ กลุ่ม

(๓) ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีกสู่เกษตรกร จำนวน ๓๓ กลุ่ม

- (๔) ส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมืองสายพันธุ์ศรีวิชัย จำนวน ๖ รุ่น
- (๕) พัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อ จำนวน ๒๐ กลุ่ม
- (๖) ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงไทย จำนวน ๑๖ รุ่น
- (๗) สนับสนุนเสบียงสัตว์แห่ง
- (๘) ส่งเสริมการเลี้ยงสุกรสู่เกษตรกร จำนวน ๑๒ กลุ่ม
- (๙) กองทุนพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์ อบรมและให้ความรู้แก่เกษตรกร ปีละ ๕๐ ราย

๓.๖) พัฒนาการประมง

- (๑) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เช่น การเลี้ยงปลาในบ่อดิน จำนวน ๕๕๐ ราย
- (๒) โครงการฟื้นฟูทรัพยากรประมงในอ่าวปากพนัง
- (๓) ส่งเสริมการเลี้ยงปลานิลแปลงเพศในบ่อดิน
- (๔) ผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำลงในแหล่งน้ำธรรมชาติ ปีละ ๕ ล้านตัว
- (๕) กิจกรรมการเลี้ยงปลาน้ำจืดและการสร้างมูลค่าเพิ่ม จำนวน ๑ รุ่น
- (๖) กิจกรรมส่งเสริมการเลี้ยงปลาตกให้เกษตรกรรอบป่าพรุควนเคร็ง จำนวน ๑ รุ่น
- (๗) กิจกรรมถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีการประมง การบริหารระบบชลประทานน้ำเค็มเพื่อการเพาะเลี้ยง
- (๘) กิจกรรมตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าประมง

๔) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้นอกภาคเกษตร

- ๔.๑) การฝึกอาชีพเพื่อส่งเสริมรายได้ หลักสูตร การทำดอกไม้จันทน์ การทำสบู่ฟักข้าว การแปรรูปผลิตภัณฑ์อื่นๆ เช่น คล้า
- ๔.๒) ฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เช่น ปูกระเบื้อง ศาลาอเนกประสงค์ เทคนิคการตัดปาล์ม
- ๔.๓) โครงการฝึกอบรมอาชีพชุมชน เช่น การจัดดอกไม้แห้ง การทำเครื่องแกง ผลิตภัณฑ์ การจักสาน การทำขนมจีนเส้นสด การแปรรูปอาหารทะเล ช่างเชื่อมโลหะเบื้องต้น การทำผ้าคลุมฮีญาบ การร้อยลูกปัด การทำไตปลาแห้ง การทำปลาเส้น การทำลูกประคบสดด้วยสมุนไพรไทย
- ๔.๔) กิจกรรมการเขียนลายมุกและลงสีเบญจรงค์
- ๔.๕) กิจกรรมสานตะกร้าด้วยเส้นพลาสติก กิจกรรมการสานกระเป๋าด้วยเส้นพลาสติก ๘๐ คน
- ๔.๖) พัฒนาองค์ความรู้ เทคนิคด้านการตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตร ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) และการบริหารจัดการ ให้เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ๗ รุ่น ๓๓๐ คน
- ๔.๗) การพัฒนาอาชีพกลุ่มแม่บ้านในการจัดดอกไม้ และการประกอบอาหาร ๑ รุ่น ๒๕ คน
- ๔.๘) การส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากกระจูดและเศษกระจูด ๒ กลุ่ม

๒.๒.๓ ด้านการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

๑) สถานการณ์ปัจจุบันและสภาพปัญหา

การสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ประชาชน และสังคมเป็นเรื่องที่จำเป็นและจะต้องพัฒนาควบคู่ไปกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาอาชีพเพื่อสร้างรายได้ โดยเฉพาะเรื่องของการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างความเข้มแข็ง สร้างอำนาจในการต่อรอง การเรียนรู้เพื่อเพิ่มทักษะและประสบการณ์ ที่จะนำมาพัฒนาและต่อยอด รวมถึงการปรับพฤติกรรมการผลิตพืชเชิงเดี่ยวเป็นการทำเกษตรแบบผสมผสาน แนวทฤษฎีใหม่ แนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีสภาพปัญหา คือ

๑.๑) ไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือมีที่ดินทำกินแต่ไม่มีเอกสารสิทธิ์ หรือเป็นที่ทับซ้อนกับที่ราชพัสดุ พื้นที่ป่าอนุรักษ์และป่าสงวนแห่งชาติ ทำให้เกิดปัญหาข้อพิพาทระหว่างเกษตรกรและหน่วยงานของรัฐ

๑.๒) มีรายได้ไม่เพียงพอจากรายจ่าย ส่งผลให้มีปัญหาหนี้สินทั้งในและนอกระบบ มีภาระดอกเบี้ยสูง เกิดการสูญเสียที่ดินทำกิน

๑.๓) ชุมชนขาดความเข้มแข็ง คนในชุมชนไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของชุมชน ต่างคนต่างอยู่

๑.๔) ปัญหาการอพยพไปทำงานทำนอกพื้นที่ โดยให้เด็กอยู่กับปู่ย่า ตายาย การดูแลไม่ทั่วถึงทำให้เกิดปัญหายาเสพติด และปัญหาสังคม

๑.๕) ขาดการรวมกลุ่ม และกลุ่มก็ขาดความเข้มแข็ง ต่างคนต่างทำ ต่างคนต่างขาย จึงทำให้ขาดอำนาจในการต่อรองราคา

๑.๖) ไม่มีสินค้าที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน หรือสินค้าของชุมชน

๑.๗) ปัญหาการใช้สารเคมีทางการเกษตร และของเสียจากครัวเรือนถูกปล่อยทิ้ง หรือปนเปื้อนลงสู่แม่น้ำ ลำคลอง ทำให้ระบบนิเวศถูกทำลาย

๑.๘) การบุกรุกทำลายป่า การหาของป่า การทำให้เกิดไฟไหม้ในป่าพรุ

๑.๙) มีปัญหาอบายมุข เช่น การเล่นการพนัน ยาเสพติด ฯลฯ ทำให้เกิดปัญหาการลักขโมย สร้างความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๒.๑) ด้านการพัฒนาความเข้มแข็งให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์

(๑) แนะนำส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรที่กำหนดไว้ในกรอบของการส่งเสริมสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒ แห่ง

(๒) แนะนำส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับหลักการ อุดมการณ์ วิธีการสหกรณ์ในพื้นที่โครงการพระราชดำริ และส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มและนำรูปแบบของสหกรณ์ไปใช้ในการบริหารจัดการกลุ่มให้บรรลุวัตถุประสงค์

(๓) โครงการสนับสนุนสหกรณ์ประมงรวบรวมและแปรรูปผลผลิตของสมาชิก

(๔) ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และสถาบันเกษตรกรสู่ความเข้มแข็งและยั่งยืน จำนวน ๑๓ สหกรณ์

(๕) โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ภาคการเกษตร ให้เป็นองค์กรหลัก ระดับอำเภอ จำนวน ๘ สหกรณ์

(๖) ส่งเสริมและผลักดันสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรให้ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน ๒๔ สหกรณ์ ๓๕ กลุ่มเกษตรกร

(๗) ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรโรงสีข้าวชุมชนตำบลป่าระกำ

๒.๒) ด้านการพัฒนาต้นแบบความสำเร็จและขยายผล

(๑) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ จำนวน ๖ ศูนย์

(๒) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เกษตรธรรมชาติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑ ศูนย์

(๓) พัฒนาระบบการเรียนรู้อตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับเด็กและเยาวชน ในสถานศึกษา จำนวน ๓ โรงเรียน

(๔) พัฒนาและจัดตั้งศูนย์ต้นแบบด้านการเลี้ยงโค จำนวน ๒ ศูนย์

(๕) พัฒนาและจัดตั้งศูนย์ต้นแบบด้านการเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๑ ศูนย์

(๖) พัฒนาและจัดตั้งศูนย์ต้นแบบด้านการเพาะเห็ดนางฟ้า จำนวน ๑ ศูนย์

(๗) พัฒนาและจัดตั้งศูนย์ต้นแบบด้านการเลี้ยงสัตว์ปีก จำนวน ๑ ศูนย์

(๘) การสาธิตและขยายผลการใช้พลังงานทดแทนจากแสงอาทิตย์ จากพลังงานน้ำ พลังงานลม ๑ แห่ง ๕ กิจกรรม

(๙) จัดทำแปลงสาธิตพิพิธภัณฑ์ธรรมชาติมีชีวิต ๑ แห่ง

๒.๓) ด้านการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม

(๑) กิจกรรมการปลูกต้นไม้เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๒) กิจกรรมศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรผู้นำและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๒๗๐ ราย

(๓) โครงการพลังงานเพื่อเศรษฐกิจฐานรากจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑ แห่ง

(๔) เพิ่มสมรรถนะด้านการบริหารจัดการและจัดการพลังงานครบวงจรในชุมชน ระดับตำบล และเครือข่ายพลังงานชุมชน ๓ แห่ง

(๕) ส่งเสริมระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ แบบเคลื่อนที่ได้ จำนวน ๓ แห่ง

(๖) ส่งเสริมระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๖ x ๘.๒ เมตร จำนวน ๒ แห่ง

(๗) ส่งเสริมและสนับสนุนโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การเกษตร จำนวน ๑๐ แห่ง

(๘) กิจกรรมสอนแนะนำการจัดทำบัญชีรับ-จ่ายในครัวเรือนและบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ จำนวน ๑๐,๓๓๕ ราย

๒.๓ ด้านสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ การจัดการน้ำเสีย

สถานการณ์คุณภาพน้ำ

๑) สภาพทั่วไปและปัญหา

ลุ่มน้ำปากพนังมีแม่น้ำปากพนังไหลผ่านมีความยาวประมาณ ๑๔๗ กิโลเมตร ซึ่งตามประกาศกรมควบคุมมลพิษ เรื่อง กำหนดประเภทของแหล่งน้ำในแม่น้ำปากพนัง ได้กำหนดให้แม่น้ำปากพนังเป็นแหล่งน้ำ ประเภทที่ ๓ สามารถใช้ประโยชน์ในการอุปโภคบริโภคโดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน และการเกษตร และกำหนดพารามิเตอร์ที่สำคัญตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ ดังตารางที่ ๒-๑๕

ตารางที่ ๒-๑๕ มาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ ตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ

ประเภทแหล่งน้ำผิวดิน	ออกซิเจนละลาย (DO) (mg/l)	ความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) (mg/l)	แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) (MPN/๑๐๐ml)	แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) (MPN/๑๐๐ml)	แอมโมเนีย - ไนโตรเจน (NH ₃ -N) (mg/l)
ประเภทที่ ๓	ไม่น้อยกว่า ๔	ไม่มากกว่า ๒.๐	ไม่มากกว่า ๒๐,๐๐๐	ไม่มากกว่า ๔,๐๐๐	ไม่มากกว่า ๐.๕

กรมควบคุมมลพิษร่วมกับสำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ ดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนัง โดยมีจุดเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำ จำนวน ๗ สถานี ดังตารางที่ ๒-๑๖ ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำเป็นประจำทุกปี ปีละ ๔ ครั้ง และติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเล จำนวน ๒ สถานี คือ บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง อำเภopakพนัง และบ้านปากคลอง อำเภอหัวไทร ปีละ ๒ ครั้ง

ตารางที่ ๒-๑๖ จุดเก็บตัวอย่างน้ำผิวดินในแม่น้ำปากพนัง

จุดเก็บ	บริเวณ
PN๑๔	เหนือเขื่อนไม้เสียบ อำเภอชะอวด
PN๑๓	ท้ายเขื่อนไม้เสียบ อำเภอชะอวด
PN๑๑	ตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด
PN๐๖	ศาลาสันติชัย ตำบลบ้านกลาง อำเภอเชียรใหญ่
PN๐๔	เหนือประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ อำเภอปากพนัง
PN๐๒	ท่าเรือข้ามฟาก อำเภอปากพนัง
PN๐๑	ปากแม่น้ำ ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก อำเภอปากพนัง

ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

สถานการณ์คุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเมินโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index ; WQI) พบว่า คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีและพอใช้ ยกเว้นในบริเวณที่แม่น้ำปากพนังไหลผ่านเทศบาลตำบลชะอวด จะมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์เสื่อมโทรม ดังรูปที่ ๒-๑๑ หากพิจารณาตามมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ พบว่า ไม่เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์

ที่กำหนด พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ปัญหาคุณภาพน้ำ คือ ความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และฟิคอลโคลิฟอร์มแบคทีเรีย (FCB) ซึ่งมีค่าเกินมาตรฐานที่กำหนด โดยเฉพาะบริเวณท่าเรือข้ามฟาก อำเภอปากพนัง (PN๐๒) และตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด (PN๑๑) ดังตารางที่ ๒-๑๗

ตารางที่ ๒-๑๗ คุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนังตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

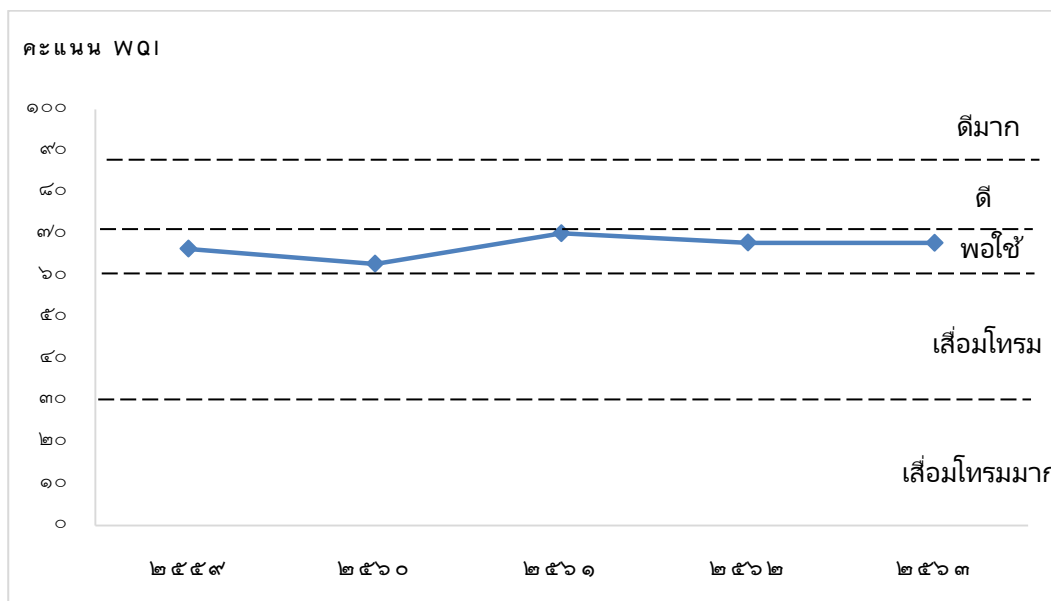
จุดตรวจวัด	DO (mg/l)	BOD (mg/l)	TCB (MPN/๑๐๐ml)	FCB (MPN/๑๐๐ml)	NH _๓ -N (mg/l)
PN๐๑	๕.๐	<u>๓.๓</u>	๑,๒๕๔	๖๒๒	<๐.๕
PN๐๒	๔.๙	<u>๒.๑</u>	<u>๖๖,๑๐๐</u>	<u>๓๘,๙๐๐</u>	<๐.๕
PN๐๔	๗.๐	<u>๒.๔</u>	๒,๕๓๘	๒,๒๖๒	<๐.๕
PN๐๖	๔.๕	<u>๒.๖</u>	๒,๖๓๔	๒,๒๙๒	<๐.๕
PN๐๑๑	๕.๑	<u>๔.๔</u>	<u>๑๑๙,๒๐๐</u>	<u>๙๖,๔๐๐</u>	<๐.๕
PN๐๑๓	๖.๗	๑.๒	๒,๔๔๐	๕๕๖	<๐.๕
PN๐๑๔	๔.๔	๑.๗	๗,๔๒๐	๗๓๔	<๐.๕
ค่ามาตรฐาน ประเภทที่ ๓	๔.๐	๒.๐	๒๐,๐๐๐	๔,๐๐๐	๐.๕

หมายเหตุ : ค่าเกินมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถใช้อำนาจในการอุปโภคบริโภคโดยผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน และการเกษตร

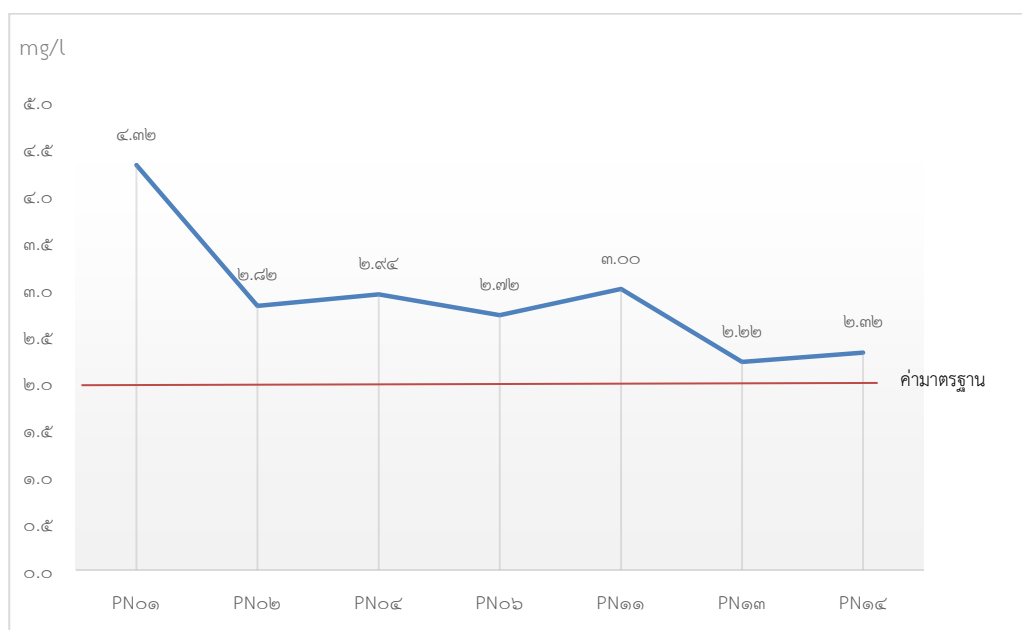
เมื่อพิจารณาข้อมูลคุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนัง ๕ ปี ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ ประเมินโดยใช้ดัชนีคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index ; WQI) พบว่าแม่น้ำปากพนังโดยรวมมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ดังรูปที่ ๒-๑๒ แต่หากเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ประเภทที่ ๓ พบว่าแม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ปัญหาคุณภาพน้ำ คือ ความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) ซึ่งมีค่าเกินมาตรฐานที่กำหนด ทุกจุดตรวจวัด โดยพบค่าสูงสุดบริเวณปากแม่น้ำ ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก อำเภอปากพนัง (PN๐๑) รวมทั้งแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และแบคทีเรียกลุ่มฟิคอลโคลิฟอร์ม (FCB) มีค่าเกินมาตรฐานที่กำหนด บริเวณท่าเรือข้ามฟาก อำเภอปากพนัง (PN๐๒) โดยพบค่าสูงสุดบริเวณ ตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด (PN๑๑) ดังรูปที่ ๒-๑๓ ถึง ๒-๑๕ สาเหตุหลักของปัญหาน้ำเสียในแม่น้ำปากพนังมาจากการระบายน้ำเสียจากชุมชนออกสู่สิ่งแวดล้อมโดยตรง และระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนที่มีอยู่ยังไม่สามารถรองรับน้ำเสียจากชุมชนได้ครอบคลุมทั้งพื้นที่ โดยเฉพาะในบริเวณเทศบาลตำบลชะอวด และเทศบาลเมืองปากพนัง

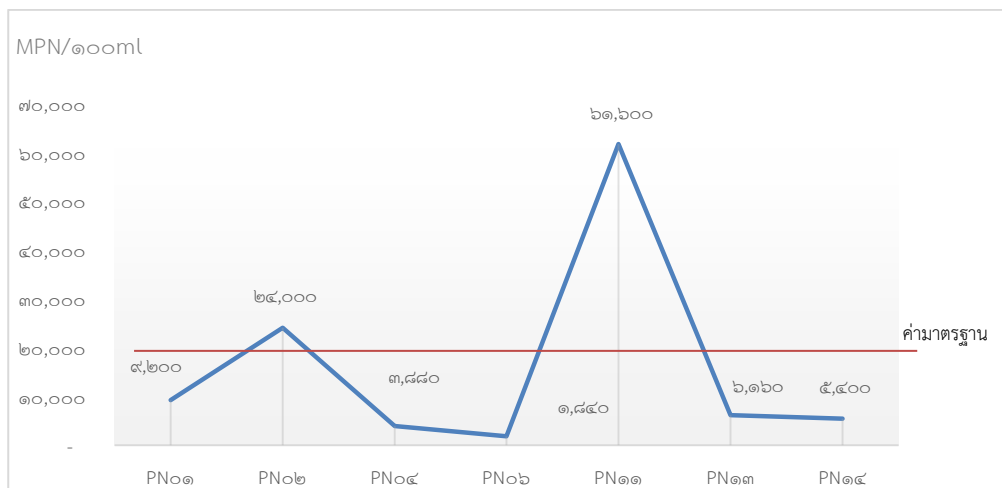
รูปที่ ๒-๑๒ สถานการณ์คุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓
ที่มา : กรมควบคุมมลพิษ

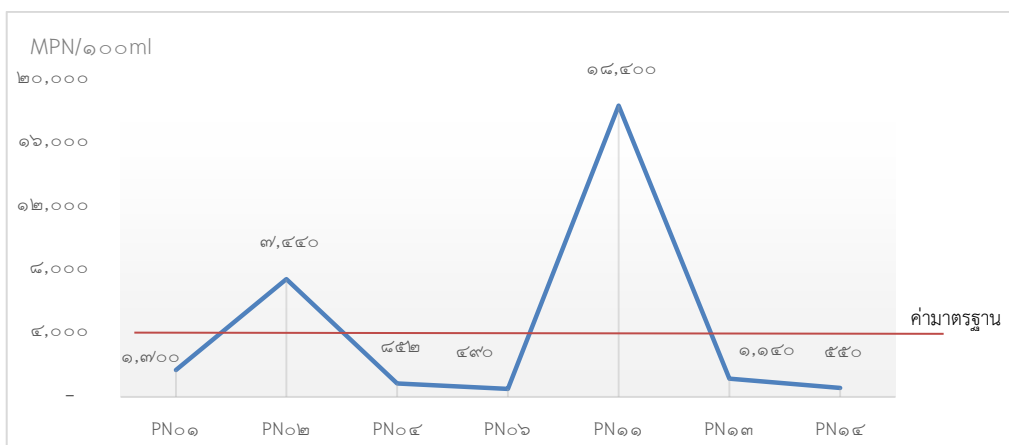
รูปที่ ๒-๑๓ คะแนนดัชนีคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินของแม่น้ำปากพอง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

รูปที่ ๒-๑๔ ความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) ที่มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ค่าเฉลี่ยปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

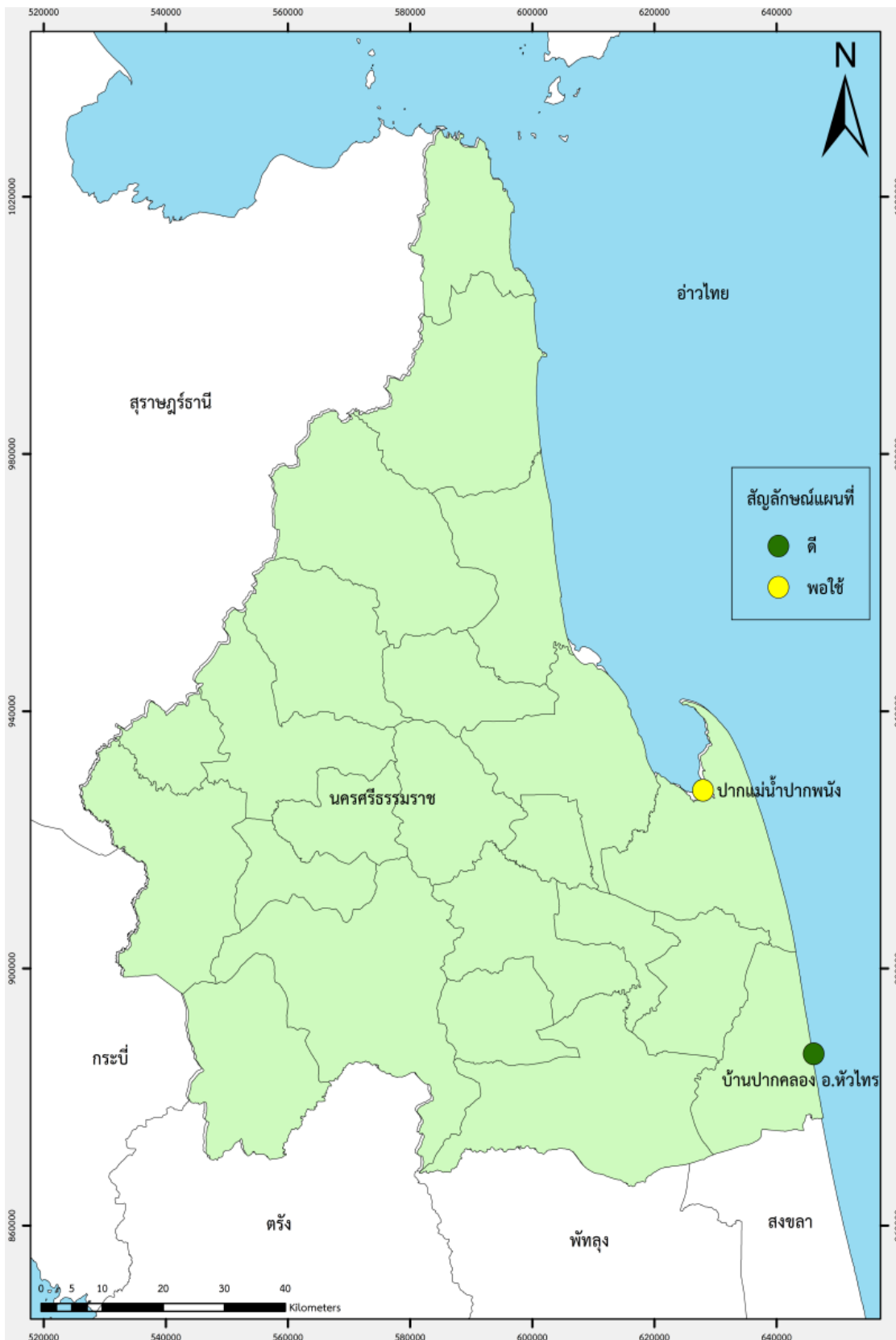

รูปที่ ๒-๑๕ แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) ที่มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ค่าเฉลี่ยปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

รูปที่ ๒-๑๖ แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลลีโคลิฟอร์ม (FCB) ที่มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ค่าเฉลี่ยปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ในส่วนสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเล ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ประเมินโดยดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (Marine Water Quality Index ; MWQI) พบว่า บริเวณบ้านปากคลอง อำเภอกว๊านพะเยา คุณภาพน้ำทะเลอยู่ในเกณฑ์ดี ส่วนบริเวณปากแม่น้ำปากพนัง อำเภอกว๊านพะเยา คุณภาพน้ำทะเลอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ดังรูปที่ ๒-๑๖ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล ประเภทที่ ๑ พบว่า ไม่เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด พารามิเตอร์ที่บ่งชี้ปัญหาคุณภาพน้ำ คือ ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส ($PO_4^{3-}-P$) ไนเตรท-ไนโตรเจน (NO_3) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลลีโคลิฟอร์ม (FCB) บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง ซึ่งมีค่าสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนด ดังตารางที่ ๒-๑๘

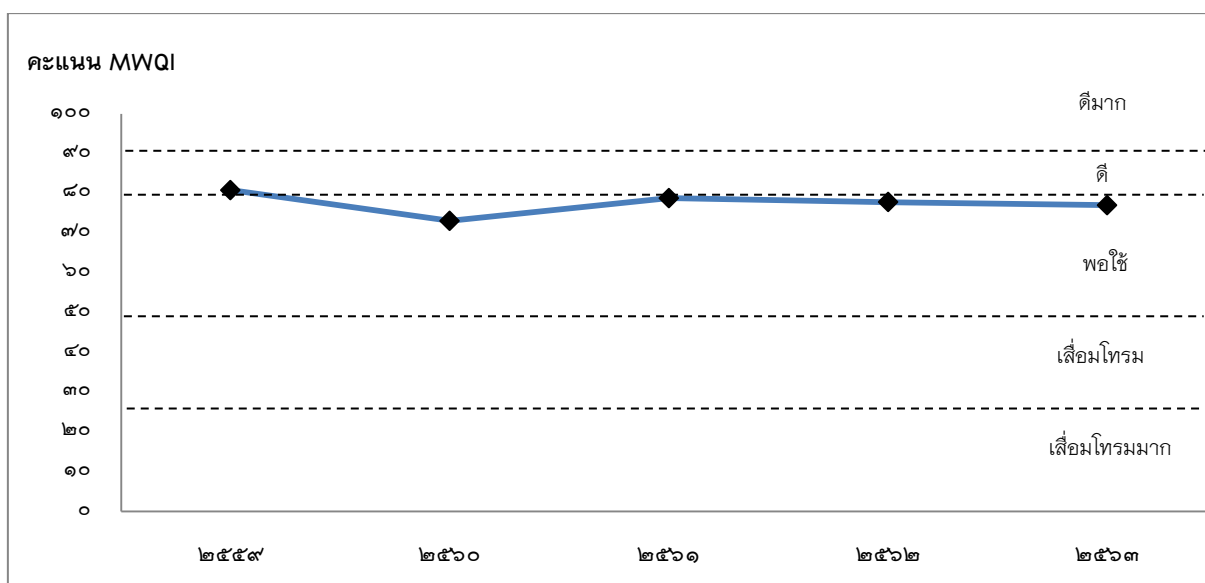
รูปที่ ๒-๑๗ จุดเก็บตัวอย่างและสถานการณ์คุณภาพน้ำทะเลพื้นที่ปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ตารางที่ ๒-๑๘ คุณภาพน้ำทะเลตามพารามิเตอร์ที่สำคัญ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

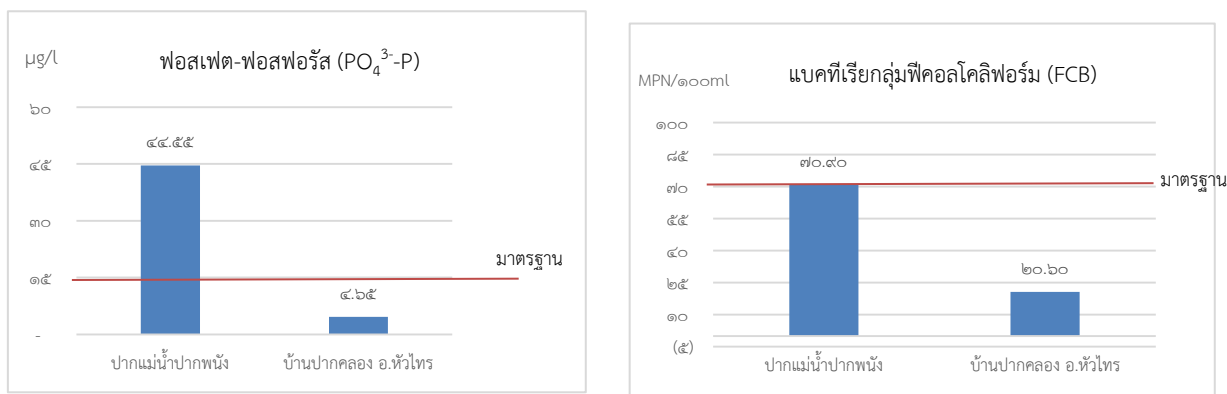
จุดตรวจวัด	DO (mg/l)	TCB (MPN/๑๐๐ml)	FCB (MPN/๑๐๐ml)	PO _๔ ^๓ -P (μg/l)	NO _๓ (μg/l)	NH _๓ (μg/l)
ปากแม่น้ำปากพนัง	๔.๔๙	๑๔๐.๔๕	๙๕.๒๕	๕๓.๖๐	๔๗.๑๕	๕๗.๕๕
บ้านปากคลอง อ.หัวไทร	๖.๐๓	๔๗.๔๕	๓๙.๒๕	๕.๗๒	๔.๓๑	๘๒.๔๐
ค่ามาตรฐานฯ	ไม่น้อยกว่า ๔	ไม่เกิน ๑,๐๐๐	ไม่เกิน ๗๐	ไม่เกิน ๑๕	ไม่เกิน ๒๐	ไม่เกิน ๑๐๐

หมายเหตุ : == ค่าเกินมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเล ประเภทที่ ๑ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

เมื่อพิจารณาข้อมูลคุณภาพน้ำทะเล ๕ ปี ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ พบว่าดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (MWQI) อยู่ในเกณฑ์พอใช้ ดังรูปที่ ๒-๑๗ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดตามประเภทการใช้ประโยชน์คุณภาพน้ำทะเลเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พบว่าพารามิเตอร์ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานฯ ยกเว้น ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส (PO_๔^๓-P) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง ดังรูปที่ ๒-๑๘

รูปที่ ๒-๑๘ คะแนนดัชนีคุณภาพน้ำทะเล (MWQI) พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

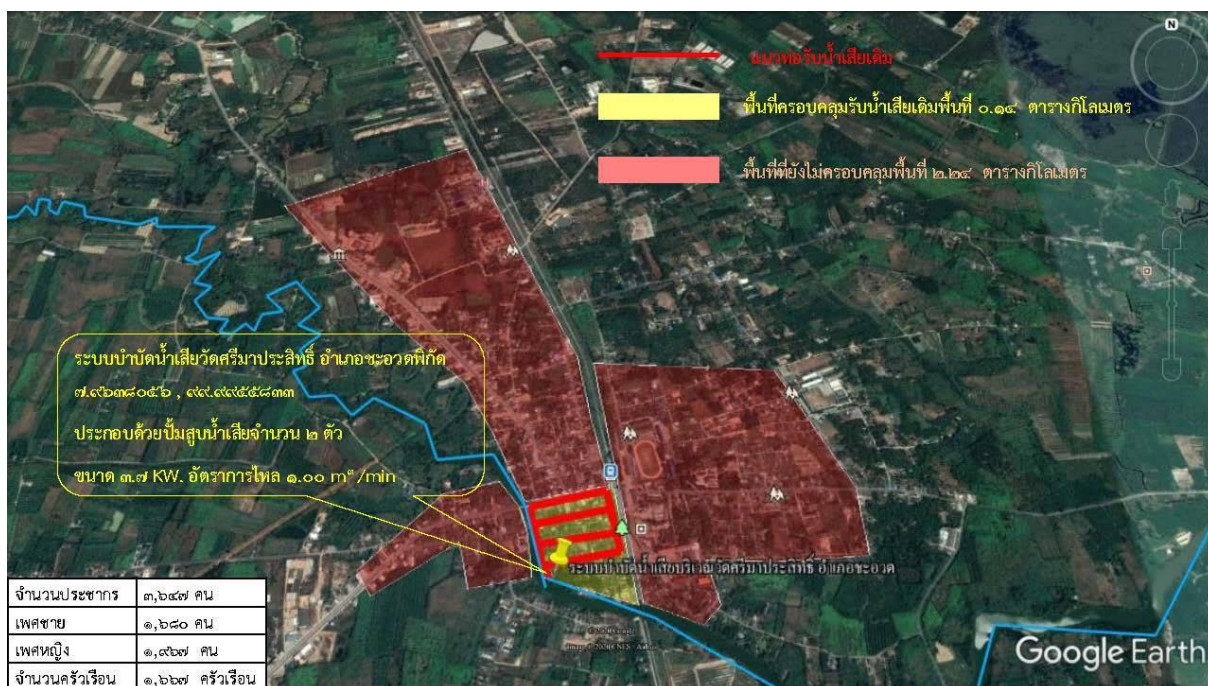

รูปที่ ๒-๑๙ ฟอสเฟต-ฟอสฟอรัส (PO₄³⁻⁻-P) และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) บริเวณปากแม่น้ำปากพนัง มีค่าไม่เป็นไปตามมาตรฐานฯ ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

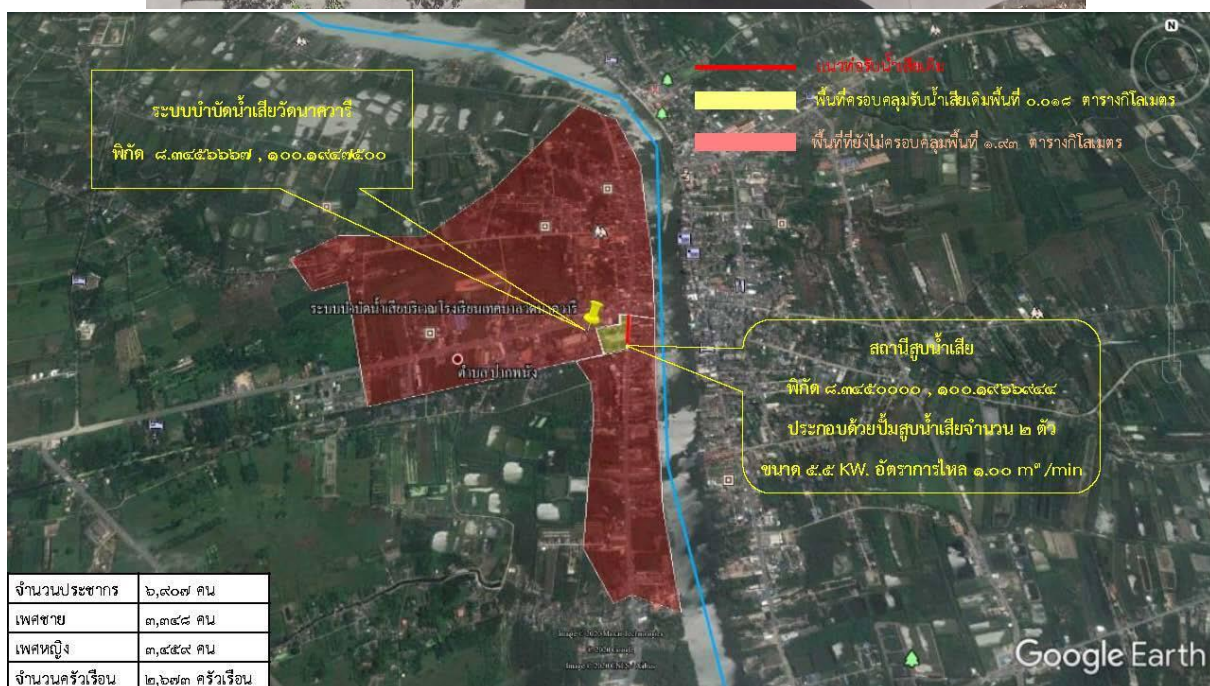
กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔ และองค์การการนํ้าเสีย ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคูณภาพนํ้า ภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มนํ้าปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคูณภาพสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ที่ ๑ ลดและควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดลงสู่แหล่งนํ้า ได้กำหนดเป้าหมายให้แม่นํ้าปากพนังมีคูณภาพนํ้าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป ร้อยละ ๗๐ ซึ่งจากการติดตามตรวจสอบคูณภาพนํ้าในแม่นํ้าปากพนัง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าทุกจุดตรวจวัดคูณภาพนํ้าในแม่นํ้าปากพนังมีคูณภาพนํ้าอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป ร้อยละ ๘๕.๗ โดยองค์การการนํ้าเสีย ได้จัดสร้างระบบบำบัดนํ้าเสีย จำนวน ๖ แห่ง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

(๑) ระบบบำบัดนํ้าเสียเทศบาลตำบลชะอวด (วัดศรีมาประสิทธิ์) เป็นระบบบำบัดนํ้าเสียแบบเติมอากาศแบบถังสำเร็จรูป (Activated Sludge) ดังรูปที่ ๒-๒๐ ความสามารถในการรองรับนํ้าเสีย ๒๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีปริมาณนํ้าเสียเข้าระบบบำบัดนํ้าเสีย ประมาณ ๑๓๘ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๖๙ ดังตารางที่ ๒-๑๙

รูปที่ ๒-๒๐ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลชะอวด (วัดศรีมาประสิทธิ์)

(๒) ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพอง (วัดนาควารี) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบเติมอากาศแบบถังสำเร็จรูป (Activated Sludge) ดังรูปที่ ๒-๒๑ ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย ๖๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ประมาณ ๑๐๒ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๑๗ ดังตารางที่ ๒-๑๙

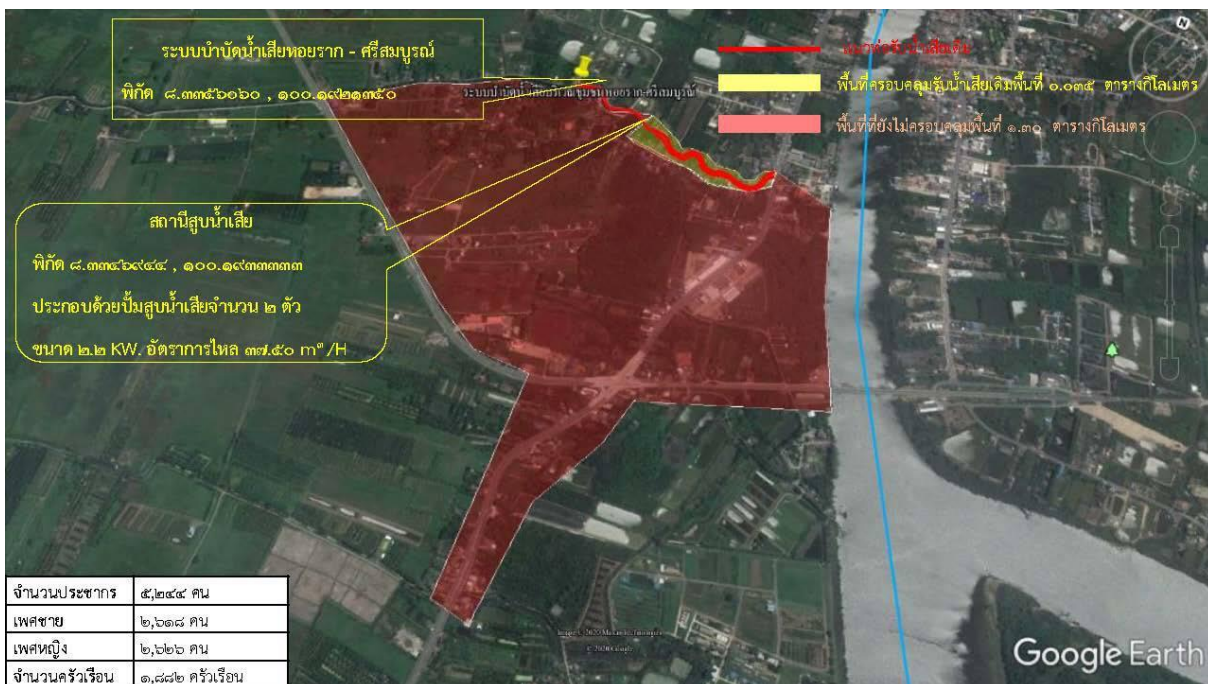
รูปที่ ๒-๒๑ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพอง (วัดนาควาริ)

(๓) ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพอง (หลังเรือนจำ) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบบึงประดิษฐ์ (Constructed Wetlands) ดังรูปที่ ๒-๒๒ ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย ๔๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ประมาณ ๕๗ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งเกินความสามารถของระบบที่สามารถรองรับได้ ดังตารางที่ ๒-๑๙

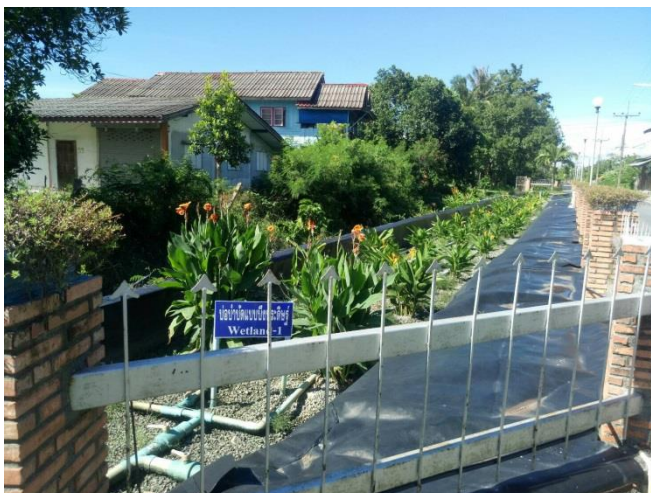
รูปที่ ๒-๒๒ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลเมืองปากพนัง (หลังเรือนจำ)

(๔) ระบบบำบัดน้ำเสียองค์การบริหารส่วนตำบลหูล่อง เป็นระบบบำบัดน้ำเสียที่ใช้รูปแบบผสมผสานประกอบด้วย ระบบกรองไร้อากาศ (Anaerobic Filter) ถังเติมอากาศแบบเลี้ยงตะกอน (Activated Sludge) และบึงประดิษฐ์ (Constructed Wetlands) ดังรูปที่ ๒-๒๓ ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย ๓๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ประมาณ ๑๖๔ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ดังตารางที่ ๒-๑๙

รูปที่ ๒-๒๓ ระบบบำบัดน้ำเสียองค์การบริหารส่วนตำบลหูล่อง

(๕) ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (ถนนสุขาภิบาล ๑) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบบึงประดิษฐ์ (Constructed Wetlands) ดังรูปที่ ๒-๒๔ ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย ๒๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ประมาณ ๒๓๙ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งเกินความสามารถของระบบที่สามารถรองรับได้ ดังตารางที่ ๒-๑๙

รูปที่ ๒-๒๔ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (ถนนสุขุมวิท ๑)

(๒) ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (ตลาดสดบางแค) เป็นระบบบำบัดน้ำเสียแบบเติมอากาศแบบถังสำเร็จรูป (Activated Sludge) ดังรูปที่ ๒-๒๕ ความสามารถในการรองรับน้ำเสีย ๒๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสีย ประมาณ ๑๒๘ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๖๔ ดังตารางที่ ๒-๑๘

รูปที่ ๒-๒๕ ระบบบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลหัวไทร (ตลาดสดบางแค)

ตารางที่ ๒-๑๙ ระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ลำดับ	ระบบบำบัดน้ำเสีย	ประเภทระบบ	ความสามารถรองรับน้ำเสีย (ลบ.ม.ต่อวัน)	เฉลี่ยปริมาณน้ำเสียเข้าระบบ (ลบ.ม.ต่อวัน)	น้ำเสียเข้าระบบ (ร้อยละ)	พื้นที่เทศบาล (ตร.กม.)	พื้นที่ให้บริการ (ตร.กม.)	% ครอบคลุมพื้นที่	ปีที่เริ่มเดินระบบ	สถานะปัจจุบัน
๑	ทต.ชะอวด (วัดศรีมาประสิทธิ์)	AS	๒๐๐	๑๓๘	๖๙	๐.๕	๐.๑๔	๒๖	๒๕๕๖	เดินระบบ
๒	ทม.ปากพนัง (วัดนาควารี)	AS	๖๐๐	๑๐๒	๑๗	๗.๓๕	๐.๐๒	๗	๒๕๕๐	เดินระบบ
๓	ทม.ปากพนัง (หลังเรือนจำ)	บึงประดิษฐ์	๔๐	๕๗	๑๔๓	๗.๓๕	๐.๑๒	๒	๒๕๕๐	เดินระบบ
๔	อบต.หูล่อง	ระบบกรองไร้อากาศ AS บึงประดิษฐ์	๓๐๐	๑๖๔	๕๕	๒๔	๐.๐๔	๑	๒๕๕๘	เดินระบบ
๕	ทต.หัวไทร (ถ.สุขาภิบาล ๑)	บึงประดิษฐ์	๒๐๐	๒๓๙	๑๒๐	๑.๘	๐.๒๖	๑๗	๒๕๕๑	เดินระบบ
๖	ทต.หัวไทร (ตลาดสดบางแค)	AS	๒๐๐	๑๒๘	๖๔	๑.๘	๐.๓๐	๑๓	๒๕๕๓	เดินระบบ
	รวมทั้งสิ้น		๑,๕๔๐	๘๒๘	๕๔					

ทั้งนี้ ระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่ จำนวน ๖ แห่ง ยังไม่สามารถรองรับน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้นได้อย่างครอบคลุม โดยเฉพาะในพื้นที่ชุมชนหนาแน่น ได้แก่ พื้นที่ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก และตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง จึงควรมีการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชนเพิ่มเติม พร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่เดิมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

๒.๓.๒ การจัดการขยะมูลฝอยและสารอันตราย

๑) สภาพทั่วไปและปัญหา

ปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ในช่วง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีปริมาณขยะมูลฝอย จำนวน ๑,๐๐๙ ตันต่อวัน เพิ่มขึ้นเป็น ๑,๖๑๓ ตันต่อวัน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๖๐ เมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ในส่วนของการจัดการขยะมูลฝอยที่ต้องตามหลักสุขาภิบาล และการนำขยะมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์ก็มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ส่งผลให้ขยะมูลฝอยที่กำจัดไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาลมีอัตราส่วนที่ลดลง ดังตารางที่ ๒-๒๐ ตารางที่ ๒-๒๐ ปริมาณขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓

ปริมาณขยะมูลฝอย	ปี ๒๕๕๙		ปี ๒๕๖๐		ปี ๒๕๖๑		ปี ๒๕๖๒		ปี ๒๕๖๓	
	ตัน/วัน	ร้อยละ	ตัน/วัน	ร้อยละ	ตัน/วัน	ร้อยละ	ตัน/วัน	ร้อยละ	ตัน/วัน	ร้อยละ
๑. ขยะมูลฝอยเกิดขึ้น	๑,๐๐๙	๑๐๐.๐	๙๘๒	๑๐๐.๐	๙๖๓	๑๐๐.๐	๑,๖๑๓	๑๐๐.๐	๑,๖๑๓	๑๐๐.๐
๒. จัดการถูกต้อง	๑๘๒	๑๘.๐	๕๐๖	๕๑.๕	๕๐๕	๕๒.๔	๑,๒๗๙	๗๙.๑	๑,๒๒๘	๗๖.๑
- ตามหลักสุขาภิบาล	๙๑	๙.๐	๗๓	๗.๔	๗๓	๗.๖	๗๐	๔.๓	๓๙	๒.๔
- นำกลับมาใช้ประโยชน์	๙๑	๙.๐	๔๓๓	๔๔.๑	๔๓๒	๔๔.๙	๑,๒๑๐	๗๔.๘	๑,๑๙๐	๗๓.๘
๓. กำจัดไม่ถูกต้อง	๘๒๗	๘๒.๐	๔๗๖	๔๘.๕	๔๕๘	๔๗.๖	๓๓๔	๒๐.๙	๓๘๕	๒๓.๙

ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังจังหวัดนครศรีธรรมราช มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ทั้งหมด ๑๔ แห่ง ซึ่งเปิดดำเนินการ จำนวน ๑๑ แห่ง และปิดดำเนินการ จำนวน ๓ แห่ง คือ องค์การบริหารส่วนตำบลแม่เจ้าอยู่หัว องค์การบริหารส่วนตำบลเชียรเขา และเทศบาลตำบลกระเกต ทั้งนี้ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่เปิดดำเนินการ ๑๑ แห่ง เป็นการจัดการขยะแบบเทกองทั้งหมด ทั้งนี้เทศบาลเมืองปากพนัง มีการคัดแยกขยะเพื่อนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel: RDF) ด้วย โดยมีขยะมูลฝอยส่งไปที่สถานที่กำจัดทั้ง ๑๑ แห่ง จำนวน ๖๘๓.๙๒ ตันต่อวัน นอกจากนี้ ยังพบว่าจังหวัดนครศรีธรรมราชมีปริมาณขยะมูลฝอยที่ตกค้างและไม่ได้มีการจัดการอย่างถูกต้อง (ขยะตกค้างสะสม ปี พ.ศ. ๒๕๖๓) จำนวน ๐.๓๘๑ ล้านตัน ซึ่งอยู่ในสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยของเทศบาลนครนครศรีธรรมราชมากที่สุด จำนวน ๐.๓๕๘ ล้านตัน รายละเอียดดังตารางที่ ๒-๒๑

๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการจัดการขยะมูลฝอยภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ โดยมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ในชุมชน และสถานศึกษา ตลอดจน มีการรวบรวมขยะอันตรายจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประจำทุกปี ประมาณ ๒๐ ตัน โดยขนส่งเพื่อนำไปกำจัดตามหลักวิชาการ สำหรับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เทศบาลเมืองปากพนัง ได้มีการดำเนินงานศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรเพื่อคัดแยกเป็นเชื้อเพลิงขยะ (Refuse Derived Fuel: RDF) โดยคัดแยกขยะได้ประมาณ ๕๐ ตันต่อวัน และเทศบาลนครนครศรีธรรมราช อยู่ระหว่างดำเนินการจัดสร้างเตาเผาขยะ เพื่อจัดการขยะมูลฝอยที่ตกค้างในหลุมฝังกลบของเทศบาลนครนครศรีธรรมราช จำนวน ๐.๓๕๘ ล้านตัน

รูปที่ ๒-๒๖ สถานที่กำจัดขยะองค์การบริหารส่วนตำบลหัวไทร

รูปที่ ๒-๒๗ สถานที่กำจัดขยะเทศบาลเมืองปากพอง

ตารางที่ ๒-๒๑ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ลำดับ	ชื่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	ที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	ผู้ดำเนินการ	พิกัด		การดำเนินงาน		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	ปีที่เปิดดำเนินงาน	ผู้ทิ้งร่วม	ระบบที่ใช้	ปริมาณขยะเข้าสถานที่กำจัด(ตัน/วัน)
				Latitude	Longitude	เปิด	ปิด					
๑	ทน.นครศรีธรรมราช	บ้านทุ่งท่าลาด ม.๒ ต.นาเคียน อ.เมือง จ.นครศรีธรรมราช	ทน.นครศรีธรรมราช	๘.๔๖๔๕๙	๙๙.๙๔๕๓๙๕	๑		๑๖๐	๒๕๓๘ ๒๕๕๕	๕๑	Open dump	๔๙๑.๖๖
๒	ทม.ปากพนัง	บ.เนินสำโรง ม.๓ ต.ปากพนังฝั่งตะวันออก อ.ปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช	ทม.ปากพนัง	๘.๓๖๑๕๐๕	๑๐๐.๒๑๖๖๗	๑		๒๘	๒๕๕๖	๗	Open dump RDF	๗๑.๗๒
๓	ต.หัวไทร (นายสุเทพ คงมาก บ.บ้านหมุ่มสาว)	บงคลองขุด ม. ๑๐ ต.หัวไทร อ.หัวไทร จ.นครศรีธรรมราช	นายสุเทพ คงมาก	๘.๐๔๒๕๘๕	๑๐๐.๒๘๒๓๙๙	๑		๓๗	๒๕๕๕	๗	Open dump	๔๘.๐๒
๔	ทต.ชะอวด	บ.บนเนิน ม.๕ ต.ชะอวด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	ทต.ชะอวด	๗.๙๗๙๑๘๖	๙๙.๙๙๘๖๕๖	๑		๑๒	๒๕๓๖	๑	Open dump	๑๒.๐๐
๕	ทต.เขาชุมทอง	บ.ควนเกย ม.๔ อ.ร้อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	ทต.เขาชุมทอง	๘.๑๓๘๐๒๓	๙๙.๘๗๖๑๔๒	๑		๘	๒๕๔๔	๐	Open dump	๔.๑๒
๖	ทต.ร้อนพิบูลย์	บ.ตลาดร้อนพิบูลย์ ม.๑๒ ต.ร้อนพิบูลย์ อ.ร้อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	ทต.ร้อนพิบูลย์	๘.๑๘๖๕๘๙	๙๙.๘๕๑๘๘๓	๑		๓๘	๒๕๔๓	๐	Open dump	๑๔.๐๐
๗	ทต.หินตก	บ.ห้วยไหยง ม.๔ ต.หินตก อ.ร้อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	ทต.หินตก	๘.๒๕๔๖๔๗	๙๙.๙๐๖๒๔๙	๑		๓	๒๕๓๗	๐	Open dump	๒๐.๐๐

ตารางที่ ๒-๒๑ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ (ต่อ)

ลำดับ	ชื่อสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	ที่ตั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	ผู้ดำเนินการ	พิกัด		การดำเนินงาน		ขนาดพื้นที่ (ไร่)	ปีที่เปิดดำเนินงาน	ผู้ทิ้งร่วม	ระบบที่ใช้	ปริมาณขยะเข้าสถานที่กำจัด(ตัน/วัน)
				Latitude	Latitude	เปิด	ปิด					
๘	อบต.แม่เจ้าอยู่หัว	ม.๖ ต.แม่เจ้าอยู่หัว อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	อบต.แม่เจ้าอยู่หัว	๘.๐๙๐๕๔๒	๑๐๐.๐๙๒๕๔๖		๑	๕๗	๒๕๕๒	๐	Open dump	ปิด
๙	ห้างหุ้นส่วนจำกัด เพชรพลเดชรีไซเคิล	บ.ตลาดร่อนพิบูลย์ ม.๑๒ ต.ร่อนพิบูลย์ อ.ร่อนพิบูลย์ จ.นครศรีธรรมราช	ห้างหุ้นส่วนจำกัด เพชรพลเดชรีไซเคิล	๘.๒๑๑๑๗๒	๙๙.๘๕๖๒๓	๑		๑	๒๕๕๘	๒	Open dump	๑๐.๐๐
๑๐	อบต.เกาะขันธุ์	บ.เกาะร้าง ม.๙ ต.เกาะขันธุ์ อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	อบต.เกาะขันธุ์	๗.๘๘๘๖๐๘	๙๙.๙๑๕๖๐๒	๑		๓	๒๕๕๖	๐	Open dump	๕.๒๐
๑๑	อบต.ขอนหาด	บ.ตรอกแค ม.๔ ต.ขอนหาด อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	อบต.ขอนหาด	๗.๘๗๒๕๔๒	๑๐๐.๐๒๒๔๘๙	๑		๑๓	๒๕๕๕	๐	Open dump	๔.๐๐
๑๒	อบต.นางหลง	บ.โคกแซะ ม.๖ ต.นางหลง อ.ชะอวด จ.นครศรีธรรมราช	อบต.นางหลง	๗.๙๒๖๐๘๗	๑๐๐.๐๒๘๓๔๕	๑		๓๗	๒๕๕๘	๐	Open dump	๓.๒๐
๑๓	อบต.เชียรเขา	บ.สระไคร อ.เฉลิมพระเกียรติ จ.นครศรีธรรมราช	อบต.เชียรเขา	๘.๑๗๘๘๗๖	๑๐๐.๐๗๑๗๐๘		๑	๓	๒๕๕๒	๐	Open dump	ปิด
๑๔	ทต.การะเกด	ม.๖ ต.การะเกด อ.เชียรใหญ่ จ.นครศรีธรรมราช	ทต.การะเกด	๘.๐๘๓๑๐๒	๑๐๐.๑๓๗๘๔๕		๑	๔	๒๕๓๙	-	Open dump	ปิด
รวมทั้งสิ้น						๑๑	๓					๖๘๓.๙๒

๒.๔ ผลสัมฤทธิ์การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตามตัวชี้วัดที่สำคัญ

จากแผนแม่บทพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้กำหนดตัวชี้วัดด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ และสังคม โดยได้ประเมินผลสัมฤทธิ์การพัฒนาในแต่ละตัวชี้วัดสรุปได้ดังนี้

๒.๔.๑ พื้นที่ป่าไม่ได้รับการดูแลรักษาและฟื้นฟูให้มีสภาพสมบูรณ์ ร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ลุ่มน้ำ

จากการสำรวจข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่า มีพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม รวม ๑๒๕,๕๗๖ ไร่ (ป่าพรุ ๑๐๒,๓๖๐ ไร่ และป่าชายเลน ๒๓,๒๑๖ ไร่) โดยได้ดำเนินการปลูกฟื้นฟูป่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ รวมพื้นที่ ๘,๑๔๐ ไร่ ประกอบด้วย ป่าพรุ ๖,๒๕๐ ไร่ และป่าชายเลน ๑,๘๙๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖.๕ ของพื้นที่ป่าที่เสื่อมโทรม

๒.๔.๒ คุณภาพดินได้รับการฟื้นฟูให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓๐

จากข้อมูลปีฐาน (พ.ศ. ๒๕๕๙) พื้นที่ที่ดินมีปัญหาจำนวน ๑๒๑,๒๔๔ ไร่ จากการพัฒนาในช่วงที่ผ่านมากรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินทรายจัด ดินพรุ ดินที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ โดยการให้ความรู้ ความเข้าใจแก่เกษตรกรในการปรับปรุงบำรุงดิน สนับสนุนวัสดุปรับปรุงบำรุงดิน สาธิต/ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน และส่งเสริมการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ส่งผลให้พื้นที่ดินที่มีปัญหาลดลง จำนวน ๓๗,๒๖๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๗๓ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ดินที่มีปัญหาจำนวน ๘๓,๙๗๖ ไร่

๒.๔.๓ ประชาชนมีน้ำอุปโภคและบริโภคอย่างเพียงพอ

ประชาชนมีน้ำอุปโภคและบริโภคอย่างเพียงพอ โดยมีเป้าหมายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จะไม่มีหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำ จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่าในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภค จำนวน ๒๘ หมู่บ้าน จากการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย หน่วยงานด้านชลประทาน สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล สถานีพัฒนาที่ดิน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ได้ร่วมกันแก้ไขปัญหาเรื่องน้ำอย่างต่อเนื่อง แต่จากข้อมูลปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่ายังมีหมู่บ้านที่ขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคเพิ่มขึ้นเป็น ๔๐ หมู่บ้าน

๒.๔.๔ แม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป ร้อยละ ๗๐

จากการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนัง จำนวน ๗ จุด และนำมาวิเคราะห์ดัชนีคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน (Water Quality Index) พิจารณาจาก ๕ พารามิเตอร์ ดังนี้ ๑) ออกซิเจนละลาย ๒) ความสกปรกในรูปสารอินทรีย์ ๓) แคลที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด ๔) แคลที่เรียกกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม และ ๕) แอมโมเนีย - ไนโตรเจน พบว่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ แม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ขึ้นไป ร้อยละ ๘๕.๗ ซึ่งบริเวณที่มีปัญหาคุณภาพน้ำ คือ บริเวณตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช

๒.๔.๕ ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๘๖

จากการศึกษาของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต ๘ สุราษฎร์ธานี โดยวัดจากการพัฒนา ๕ ด้าน มีองค์ประกอบ ๑๖ ตัวชี้วัด ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สุขอนามัย การศึกษา สังคม และสิ่งแวดล้อม พบว่าในปี ๒๕๖๔ เกษตรกรมีความผาสุกในระดับ ๘๔.๒๖ จัดอยู่ในระดับการพัฒนาดี

๒.๔.๖ รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐

ด้านภาวะเศรษฐกิจ สังคมของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จากการศึกษาของสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต ๘ สุราษฎร์ธานี สามารถสรุปผลการศึกษาดังตารางที่ ๒-๒๒ ได้ดังนี้

- ๑) รายได้เงินสดรวม จาก ๒๕๘,๗๓๗.๕๒ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นเป็น ๒๖๓,๘๗๗.๒๒ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นจำนวน ๕,๑๓๙.๗๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๙๙
- ๒) รายได้เงินสดทางการเกษตร จาก ๑๕๕,๙๓๘.๔๔ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นเป็น ๑๙๘,๘๑๔.๘๐ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นจำนวน ๔๒,๘๗๖.๓๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๐
- ๓) รายได้เงินสดนอกการเกษตร จาก ๑๐๒,๗๙๙.๐๘ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี ๒๕๕๙ ลดลงเหลือ ๖๕,๐๖๒.๔๒ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี ๒๕๖๔ ลดลงจำนวน ๓๗,๗๓๖.๖๖ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๗๑
- ๔) รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร จาก ๙๘,๕๘๔.๒๘ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นเป็น ๑๒๗,๕๓๒.๙๙ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นจำนวน ๒๘,๙๔๘.๗๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๓๖
- ๕) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน จาก ๒๐๑,๓๘๓.๓๘ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี ๒๕๕๙ ลดลงเหลือ ๑๙๒,๕๙๕.๔๑ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี ๒๕๖๔ ลดลงจำนวน ๘,๗๘๗.๙๗ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๓๖
- ๖) รายได้เงินสดสุทธิต่อคน จาก ๕๕,๙๓๘.๘๒ บาทต่อคนต่อปี ในปี ๒๕๕๙ ลดลงเหลือ ๕๕,๖๖๓.๔๑ บาทต่อคนต่อปี ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ลดลงจำนวน ๒๗๕.๔๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๙
- ๗) เงินสดคงเหลือก่อนชำระหนี้/เงินออม จาก ๔๓,๔๔๐.๙๗ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี ๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นเป็น ๘๙,๑๗๙.๕๕ บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในปี ๒๕๖๔ เพิ่มขึ้นจำนวน ๔๕,๗๓๘.๕๘ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐๕.๒๙

ตารางที่ ๒-๒๒ ภาวะเศรษฐกิจ สังคม ของครัวเรือนเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี ๒๕๖๔ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๙

ลำดับ	รายการ	ปี ๒๕๕๙ (บาท)	ปี ๒๕๖๔ (บาท)	เพิ่มขึ้น/ลดลง	ร้อยละ
๑	รายได้เงินสดรวม	๒๕๘,๗๓๗.๕๒	๒๖๓,๘๗๗.๒๒	๕,๑๓๙.๗๐	๑.๙๙
๒	รายได้เงินสดทางการเกษตร	๑๕๕,๙๓๘.๔๔	๑๙๘,๘๑๔.๘๐	๔๒,๘๗๖.๓๖	๒๗.๕๐
๓	รายได้เงินสดนอกการเกษตร	๑๐๒,๗๙๙.๐๘	๖๕,๐๖๒.๔๒	-๓๗,๗๓๖.๖๖	-๓๖.๗๑
๔	รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร	๙๘,๕๘๔.๒๘	๑๒๗,๕๓๒.๙๙	๒๘,๙๔๘.๗๑	๒๙.๓๖
๕	รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือน	๒๐๑,๓๘๓.๓๘	๑๙๒,๕๙๕.๔๑	-๘,๗๘๗.๙๗	-๔.๓๖
๖	รายได้เงินสดสุทธิต่อคน	๕๕,๙๓๘.๘๒	๕๕,๖๖๓.๔๑	-๒๗๕.๔๑	-๐.๔๙
๗	เงินสดคงเหลือก่อนชำระหนี้/เงินออม	๔๓,๔๔๐.๙๗	๘๙,๑๗๙.๕๕	๔๕,๗๓๘.๕๘	๑๐๕.๒๙

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๘

๒.๔.๗ ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อคนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐

ด้านรายได้ของประชาชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พบว่า จากข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปีของประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีรายได้เฉลี่ย ๗๐,๕๔๐.๖๐ บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่มีรายได้ ๖๙,๕๓๔ บาทต่อคนต่อปี ร้อยละ ๑.๔๕ ในปี ๒๕๖๑ มีรายได้เฉลี่ย ๖๗,๑๖๒.๕๙ บาทต่อคนต่อปี และในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีรายได้เฉลี่ย ๖๑,๓๒๖ บาทต่อคนต่อปี ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ๙,๒๑๔.๖๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๐๗

๒.๔.๘ คริวเรือนยากจนที่ตกเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ของประชาชนลดลง ร้อยละ ๒๐

จากข้อมูลของสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีครัวเรือนที่ตกเกณฑ์ จปฐ. จำนวน ๒,๑๓๐ ครัวเรือน จากการขับเคลื่อนการพัฒนาตามแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ส่งผลให้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีครัวเรือนตกเกณฑ์ จปฐ. จำนวน ๖๕๗ ครัวเรือน ลดลงจากปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๔๗๓ ครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ ๖๙.๑๖

บทที่ ๓ นโยบายและแผนงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงานแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน ในการจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ต้องพิจารณานโยบายและทิศทางการดำเนินงานทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ โดยมีนโยบายและแผนการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้ประเทศไทย บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มีทั้งสิ้น ๖ ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ได้แก่ ประเด็นที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม และประเด็นที่ ๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีรายละเอียดดังนี้

๓.๑.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่เราเก่งทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศในด้านอื่นๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปรุงจูน” เพื่อปูทางสู่ออนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่างๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงจูน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุนในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดี รวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลางและลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันจึงกำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มได้ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการและการท่องเที่ยว โดยให้ประเทศสามารถยกระดับการผลิตทางการเกษตรเพื่อสร้างมูลค่าให้สูงขึ้น ขณะที่มียุทธศาสตร์และบริการแห่งอนาคตที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต รวมทั้งรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก ในขณะที่เดียวกันจำเป็นต้องพัฒนาปัจจัยสนับสนุนต่างๆ ทั้งในส่วนของการสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคมพื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจเพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทย

กับประชาคมโลก และรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสู่อนาคต มีเป้าหมาย คือ ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน และประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

๑) ประเด็นที่ ๑ การเกษตรสร้างมูลค่า ประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรในเวทีโลกด้วยพื้นฐานทางพืชเกษตรเขตร้อน และมีข้อได้เปรียบด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนา ต่อยอดโครงสร้างธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูง และขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษารายได้เดิมและสร้างรายได้อื่นใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น

๑.๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย มาเป็นผลิตภัณฑ์การเกษตร รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เป็นสินค้าเกษตรชนิดใหม่ที่รองรับความต้องการของตลาดยุคใหม่ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของท้องถิ่น และสร้างจุดเด่นความแตกต่างของสินค้าเกษตรไทยในตลาดโลกเพื่อตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคที่แตกต่างกันในประเทศต่างๆ ได้ พร้อมทั้งส่งเสริมการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ รวมถึงสินค้าเกษตรนอกฤดูฤดูกาลพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นให้ได้รับการรับรองมาตรฐานทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การส่งเสริมการสร้างแบรนด์สินค้าของเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น และการสร้างความต้องการของสินค้าด้วยการสร้างเรื่องราวของสินค้าให้เป็นที่รู้จักและยอมรับในคุณภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งการผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ไทย และสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อนอื่นๆ สู่ตลาดโลก

๑.๒) เกษตรปลอดภัย สร้างความตระหนักแก่ผู้ผลิตและผู้บริโภคทั่วโลกในเรื่องความสำคัญของมาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของอาหาร ใจ และวางกรอบให้เกษตรกรและผู้ผลิตทำการผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับมาตรฐาน และเข้าสู่ระบบมาตรฐานการจัดการคุณภาพทางการเกษตรที่ได้รับการรับรองจากสถาบันที่มีความน่าเชื่อถือ พร้อมทั้งให้ความรู้เกษตรกรด้านกระบวนการผลิตตามมาตรฐานสากล เพื่อมุ่งสู่การเลิกใช้สารเคมีในภาคเกษตร การเพิ่มพื้นที่และปริมาณการผลิตเกษตรอินทรีย์ในระยะต่อไป โดยส่งเสริมการถ่ายทอดองค์ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรปลอดภัย และเปลี่ยนผ่านไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ ตลอดจนสนับสนุนกลไกทางการตลาดแก่เกษตรกรที่ต้องการทำการเกษตรอินทรีย์ พัฒนาระบบการตรวจรับรองคุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทย รวมถึงระบบตรวจสอบย้อนกลับ สำหรับการตรวจสอบที่มาของสินค้าในทุกขั้นตอนให้เป็นไปตามมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๑.๓) เกษตรชีวภาพ ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศ ในการสร้างมูลค่าเพิ่มของภาคการผลิต และนำไปสู่การผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงจากฐานเกษตรกรรมและฐานทรัพยากรชีวภาพ และสร้างความมั่นคงของประเทศทั้งด้านอาหารและสุขภาพ โดยเฉพาะพืชสมุนไพรที่ประเทศไทยมีศักยภาพในการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรในระดับภูมิภาคและระดับโลก โดยการส่งเสริมการทำเกษตรกรรมแบบยั่งยืน รวมถึงการส่งเสริมการปลูกสมุนไพรเป็นพืชเศรษฐกิจตามความเหมาะสม

ของสภาพแวดล้อมในพื้นที่ เพื่อการผลิตและแปรรูปสำหรับอุตสาหกรรมการแพทย์การสร้างเสริมสุขภาพ และพัฒนาต่อยอดสู่อุตสาหกรรมอื่นๆ โดยคำนึงถึงปริมาณและคุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาด ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมจากภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีสะอาด เทคโนโลยีวัสดุ และนาโนเทคโนโลยี เพื่อการเกษตรและการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งผลิตภัณฑ์จากสมุนไพร โดยสร้างความร่วมมือที่ใกล้ชิดระหว่างภาครัฐ เอกชน และชุมชน ที่มีองค์ความรู้ ภูมิปัญญาดั้งเดิม พัฒนาต่อยอดและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการนำวัตถุดิบเหลือทิ้งทางการเกษตรมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมและพลังงานที่เกี่ยวข้องกับชีวภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔) เกษตรแปรรูป ปรับใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งนวัตกรรมจากภูมิปัญญาในการแปรรูป สร้างความแตกต่าง และเพิ่มมูลค่าในผลิตภัณฑ์และสินค้าเกษตร รวมทั้งส่งเสริมผลิตภัณฑ์เกษตรคุณภาพสูงของไทยสู่ตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ โดยส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตรขั้นสูงที่มีคุณค่าเฉพาะ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดที่มีความหลากหลายด้วยการต่อยอดผลงานจากสถาบันวิจัยสู่การผลิตเชิงพาณิชย์ การส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาพัฒนาต่อยอดสินค้าเกษตรขั้นต้นให้เป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ รวมทั้งการสนับสนุนการนำเทคโนโลยี นวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการสร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์อัจฉริยะ เพื่อป้องกันการปลอมปน การควบคุมคุณภาพและความปลอดภัย การติดตามผลิตภัณฑ์ในระหว่างการขนส่ง รวมถึงยืดอายุของอาหารและสินค้าเกษตรในบรรจุภัณฑ์ ซึ่งช่วยเพิ่มมูลค่าทางการตลาดให้แก่สินค้า พร้อมทั้งส่งเสริมการสร้างแบรนด์ และขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งให้ความสำคัญในการสร้างเครื่องหมายการค้า และปกป้องสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

๑.๕) เกษตรอัจฉริยะ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเป็นฟาร์มอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตรในเชิงมูลค่าและปริมาณต่อพื้นที่สูงสุด และเตรียมพร้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีการคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตลอดจนสร้างสมดุลเกษตรอาหารและเกษตรพลังงาน โดยสร้างและนำเทคโนโลยี นวัตกรรม และวิทยาการสมัยใหม่มาใช้ในการเกษตร ใช้เทคโนโลยีเกษตรด้านความแม่นยำ เทคโนโลยีการผลิตพืชในโรงเรือนเพาะปลูก ด้วยการใช้ระบบอัตโนมัติและเซ็นเซอร์อัจฉริยะ ติดตามการเปลี่ยนแปลง ทั้งความชื้น แสง และอุณหภูมิภายในฟาร์ม เพื่อให้ได้ผลผลิตตรงตามความต้องการ คุณภาพคงที่ และสามารถวางแผนระบบการตลาดดีขึ้น รวมทั้งเทคโนโลยีการช่วยบันทึกข้อมูลสำคัญและติดตามการบริหารจัดการภายในโรงเรือนและฟาร์ม การปรับเปลี่ยนการทำเกษตรกรรมให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรให้เข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตร การจัดการภาคเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ระบบการผลิตทางการเกษตรให้ปลอดภัยเหลือใช้ ตลอดจนพัฒนาระบบประกันภัยทางการเกษตรที่ยั่งยืน เพื่อสนับสนุนและจูงใจให้เกษตรกรใช้เครื่องมือดังกล่าวบริหารจัดการความเสี่ยงในการทำเกษตรกรรม รวมถึงการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เทคโนโลยีการเกษตรใหม่ๆ และการใช้วิทยาการด้านเทคโนโลยีชีวภาพ พันธุวิศวกรรม ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีทางการเกษตรที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ทั้งในเรื่องการปรับสภาพดิน การตรวจจับสารเคมีตกค้าง การตรวจวินิจฉัยและรักษาโรคสัตว์ และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ และคุณค่าทางโภชนาการ ลดการใช้สารเคมีในการเกษตร รวมทั้งยืดอายุการเก็บเกี่ยวและการเก็บรักษาเพื่อยืดระยะเวลาการจำหน่ายผลผลิตและการส่งออก พร้อมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตด้วยเครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตรสำหรับระบบฟาร์ม

อัจฉริยะในประเทศ โดยยกระดับเทคโนโลยีการผลิตและเครื่องจักรกลการเกษตรให้สูงขึ้นด้วยการวิจัยและพัฒนา การสร้างและกำหนดคุณภาพมาตรฐานของสินค้า เครื่องจักรกลและอุปกรณ์การเกษตร รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ การประยุกต์ใช้ข้อมูลจากดาวเทียม และเชื่อมโยงฐานข้อมูลจากการประยุกต์ใช้ระหว่างหน่วยงานต่างๆ เพื่อพัฒนาการบริหารจัดการความเสี่ยงอย่างยั่งยืนให้กับภาคเกษตร การสร้างฐานข้อมูลการเพาะปลูกระดับประเทศ การจัดการด้านชลประทาน ทะเลและชายฝั่ง รวมทั้ง การติดตามการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ

๒) *ประเด็นที่ ๒ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต* อุตสาหกรรมและบริการไทยต้องพร้อมรับมือและสร้างโอกาสจากความท้าทายที่เกิดขึ้นจากการปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้งที่ ๔ ที่เป็นผลของการหลอมเทคโนโลยีดิจิทัล เทคโนโลยีชีวภาพ และเทคโนโลยีทางกายภาพเข้าด้วยกัน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว เป็นวงกว้างและลึกซึ้งทั้งระบบอย่างที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพื้นฐานโครงสร้างอุตสาหกรรมและบริการ โดยสร้างอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศพัฒนาแล้วด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีแห่งอนาคต เพิ่มบุคลากรที่มีทักษะและความรู้ตามความต้องการของตลาด สร้างระบบนิเวศอุตสาหกรรมและบริการที่เหมาะสม สำหรับประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง คือ การสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว โดยรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง มุ่งพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้นด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย และใช้ประโยชน์จากข้อมูลและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อสร้างสรรค์คุณค่าทางเศรษฐกิจและความหลากหลายของการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับทิศทางและแนวโน้มของตลาดยุคใหม่ โดยการสร้างและใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการส่งเสริมการตลาด การดูแลความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวทุกกลุ่ม รวมถึงคนพิการและผู้สูงอายุ การใช้ประโยชน์จากการท่องเที่ยวให้เอื้อต่อผลิตภัณฑ์ชุมชนและเศรษฐกิจต่อเนื่อง พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเดิมและสร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะโดยคำนึงถึงศักยภาพของแต่ละพื้นที่ การส่งเสริมการท่องเที่ยวพำนักระยะยาว ตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบนิเวศและทรัพยากรที่เอื้อต่อการเติบโตของการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพเพื่อกระจายโอกาสในการสร้างรายได้ไปสู่ชุมชนและเมืองอย่างทั่วถึงและยั่งยืน และพัฒนาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไทยกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค เพื่อการเป็นแม่เหล็กดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ประทับใจตลอดการเดินทางจนเกิดการท่องเที่ยวซ้ำและแนะนำต่อ

๓) *ประเด็นที่ ๕ พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่* สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการยุคใหม่ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ กลาง เล็ก วิสาหกิจเริ่มต้น วิสาหกิจชุมชน หรือวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมทั้งเกษตรกร ให้เป็นผู้ประกอบการยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน โดยมีนวัตกรรมใน ๓ ด้าน คือ นวัตกรรมในการสร้างโมเดลธุรกิจ นวัตกรรมในเชิงสินค้าและบริการ และนวัตกรรมในเชิงกระบวนการผลิตและบริการ พร้อมทั้งเป็นนักการค้าที่เข้มแข็งที่จะนำไปสู่การสนับสนุนการเป็นชาติการค้า มีความสามารถในการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ เป็นผู้ประกอบการที่ “ผลิตเก่ง ขายเก่ง” หรือ “ซื้อเป็น ขายเป็น” บริการเป็นเลิศ สามารถขยายการค้าและการลงทุนไปต่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ประกอบการมีธรรมาภิบาล โดยการสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดังนี้

๓.๑) สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ สร้างและพัฒนาผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนกระบวนการการผลิตและบริการ การจัดการ และการตลาด สามารถบริหารจัดการธุรกิจและบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใส โดยการสร้างและพัฒนาทักษะองค์ความรู้รอบด้านที่จำเป็นต่อการประกอบธุรกิจในยุคใหม่ที่มีการแข่งขันสูง รวมทั้งทักษะในการวิเคราะห์และใช้ประโยชน์จากข้อมูลเพื่อการวางแผนธุรกิจ

๓.๒) สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงินของผู้ประกอบการ โดยการจัดหาแหล่งเงินทุนและสนับสนุนให้มีช่องทางทางการเงินที่หลากหลายและน่าเชื่อถือ

๓.๓) สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด สนับสนุนและสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศตามระดับศักยภาพการประกอบการ โดยการสนับสนุนผู้ประกอบการให้มีอัตลักษณ์และแบรนด์ที่เด่นชัด รวมทั้งพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าที่มีคุณภาพและมีความแตกต่าง เพื่อส่งเสริมการเข้าถึงตลาดต่างๆ การให้ความสำคัญกับการผลิตโดยใช้ตลาดนำที่คำนึงถึงความต้องการของตลาดโดยเฉพาะตลาดที่มีมูลค่าสูง การสนับสนุนช่องทางตลาด และการชำระเงินรูปแบบใหม่ โดยการสร้างตลาดออนไลน์ แอปพลิเคชันและช่องทางใหม่รองรับไลฟ์สไตล์ของคนในอนาคต

๓.๔) สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล สร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและเป็นข้อมูลที่ทันสมัยเพื่อการวางแผนธุรกิจ โดยการสร้างโอกาสให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและฐานข้อมูลขนาดใหญ่ผ่านระบบออนไลน์ เพื่อต่อยอดพัฒนาธุรกิจเดิมและสร้างธุรกิจใหม่

๓.๑.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

มุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดยพัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร ฐานทรัพยากรและบริบทของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงฐานทรัพยากร ความรู้ทั้งทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร โดยแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างเขตพื้นที่ป่าทับซ้อนพื้นที่ทำกินของประชาชน รับรองสิทธิชุมชนในการเข้าใช้ประโยชน์ที่ดิน ปรับปรุงกฎระเบียบเพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเป็นธรรมและมีที่อยู่อาศัยมั่นคง

๑) ประเด็นที่ ๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

๑.๑) ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก พัฒนาการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของเกษตรกร ฐานทรัพยากรและบริบทของพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น โดยเน้นระบบการจัดการตนเองของเกษตรกร และการมีกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เพื่อให้เกษตรกรเข้าถึงฐานทรัพยากร การวิจัย ความรู้ทั้งทางด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการผลิตและยกระดับเป็นผู้ประกอบการตลอดห่วงโซ่คุณค่า และเพิ่มช่องทางตลาดและเชื่อมโยงการค้าด้วยเครือข่ายพันธมิตรและวิสาหกิจเพื่อสังคม กำหนดนโยบายและกติกาเพื่อเพิ่มโอกาสของเกษตรกร พัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงส่งเสริมการผลิตแปรรูปสินค้าให้มีเอกลักษณ์ และการจัดการในภาคบริการที่เชื่อมโยงกับฐานทรัพยากรของชุมชน เพื่อยกระดับเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการเกษตร

๑.๒) กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร โดยแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างเขตพื้นที่ป่าทับซ้อนพื้นที่ทำกินของประชาชน รับรองสิทธิชุมชนในการเข้าใช้ประโยชน์ที่ดิน กำหนดมาตรการเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์อย่างเป็นธรรม และกระจายการถือครองที่ดินในขนาดที่เหมาะสม

ต่อการประกอบอาชีพเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการถือครองที่ดิน ปรับระบบเอกสารสิทธิ์การถือครองที่ดิน ประเภทต่างๆ ให้ผู้มีรายได้น้อยและผู้ที่ไม่มียากที่ดิน เป็นกรรมสิทธิ์ใช้เป็นหลักฐานประกอบการขอพิจารณาสินเชื่อ กับสถาบันการเงินได้ รวมถึงการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องในการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับประชาชน เพื่อให้ผู้มีรายได้น้อยเข้าถึงการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเป็นธรรมและมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคง

๓.๑.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

เพื่อแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่มีปัญหา ความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการอนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นฟูและสร้าง ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ใช้ประโยชน์ และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ ยกระดับกระบวนการตัดสินใจเพื่อกำหนดอนาคตของประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนหลักการมีส่วนร่วม และธรรมาภิบาล

๑) ประเด็นที่ ๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว มุ่งเน้นการบริโภคและ การผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มพื้นที่สีเขียวและป่าไม้ เพิ่มมูลค่าของเศรษฐกิจฐานชีวภาพ เช่น การส่งเสริม การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีคุณภาพ อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะสัตว์ป่าและพืชพันธุ์ ที่ใกล้สูญพันธุ์ โดยอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ควบคู่กับการลดภัยคุกคามและการบริหารจัดการ ไม้ให้เกิดความขัดแย้งกับชุมชน สร้างกลไกการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในระดับ ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการเกษตรที่ช่วยอนุรักษ์ฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ นอกจากนี้ ยังอนุรักษ์ และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ วางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำบนพื้นฐาน ของการรักษาสมดุลนิเวศ การป้องกันตลิ่งและจัดทำฝายชะลอน้ำ ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ น้ำ จัดให้มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ระบบเก็บขนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของชุมชนให้ถูกต้อง ตามหลักสุขาภิบาล ตลอดจน มุ่งเน้นการรักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียว โดยหยุดยั้งการทำลายพื้นที่ป่า มีการบูรณาการ ทุกหน่วยงานในการเฝ้าระวังป้องกันการบุกรุกป่า ส่งเสริมการฟื้นฟูระบบนิเวศป่าธรรมชาติที่เสื่อมโทรม แก้ไข ปัญหาชุมชนที่ทำกินในเขตป่า โดยเน้นรูปแบบคนอยู่กับป่าอย่างยั่งยืน และส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง

การส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน การใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการทางสังคม จูงใจผู้ผลิตและผู้บริโภค สร้างระบบกลไกการเฝ้าระวัง ติดตามตรวจสอบและควบคุมมลพิษในภาคการผลิต ใช้มาตรการการตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งที่มาของวัตถุดิบ พร้อมส่งเสริมให้มีการลดขยะเป็นศูนย์ การลด การปล่อยมลพิษจากภาคการผลิต โดยเน้นกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีระบบจัดการของเสีย จากแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภทที่เพียงพอ และมีการจัดการมลพิษเป็นไปตามมาตรฐาน มีการบังคับใช้ กฎหมายกับผู้ประกอบการอย่างเคร่งครัด

๒) ประเด็นที่ ๒ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล เน้นการให้ความสำคัญ กับการสร้างการเติบโตของประเทศจากกิจกรรมทางทะเลที่หลากหลาย ควบคู่ไปกับการดูแลทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่งทั้งหมด โดยให้ความสำคัญกับการรักษาแนวปะการัง ป่าชายเลน แหล่งหญ้าทะเล ซึ่งสำคัญต่อการ ท่องเที่ยว การดูดซับก๊าซเรือนกระจก และการทำประมง มีการพัฒนาระบบตรวจสอบ แจ้งเตือน และประเมินผล ที่มีประสิทธิภาพเมื่อเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบต่อระบบนิเวศ สัตว์หายาก และห่วงโซ่อาหาร รวมทั้ง มีการจัดการชายฝั่งแบบบูรณาการ ลดพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้รูปแบบป้องกันและแก้ไข

การกีดเซาะชายฝั่งที่เหมาะสม รวมทั้งป้องกันการกีดเซาะชายฝั่งในบริเวณที่ยังไม่เกิดปัญหา ตลอดจนส่งเสริมการท่องเที่ยวทางทะเลที่คำนึงถึงความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ พัฒนาท่าเรือทั้งระบบให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการทำประมงที่คำนึงถึงความสมดุลของทรัพยากร ควบคุมและยกเลิกเครื่องมือประมงที่ทำลายล้าง พัฒนาการเพาะเลี้ยงในทะเลโดยใช้ความรู้ นวัตกรรมใหม่ เพื่อเพิ่มผลผลิตและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๓) ประเด็นที่ ๓ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ มุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยพัฒนารูปแบบและแนวทางการจัดการเมืองเพื่อมุ่งสู่เมืองคาร์บอนต่ำ เร่งฟื้นฟูพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม เพิ่มพื้นที่สีเขียว สนับสนุนการจัดการด้านเกษตรที่ช่วยลดก๊าซเรือนกระจก

๔) ประเด็นที่ ๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแผนผังเพื่อการพัฒนาเมือง ชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่อุตสาหกรรม พื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศ โดยมุ่งเน้นพัฒนาพื้นที่เกษตรกรรมปลอดภัย พัฒนาอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตร ทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐาน พัฒนาระบบจัดการมลพิษ และแก้ไข ฟื้นฟูผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ อันเกิดจากโครงการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ มีการพัฒนาและใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อลดมลพิษและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งกำหนดเป้าหมายการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางด้วยเป้าหมาย ๓R พร้อมทั้งมีกลไกกำกับดูแลการจัดการขยะและมลพิษอย่างเป็นระบบทั้งประเทศ

๕) ประเด็นที่ ๕ การพัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นพัฒนาระบบการจัดการน้ำทั้งระบบเพื่อให้เกิดความมั่นคง ดูแลภัยพิบัติจากน้ำทั้งระบบ จัดให้มีน้ำสะอาดใช้ทุกครัวเรือน พร้อมทั้ง ฟื้นฟูอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำ พื้นที่ชุ่มน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ ให้มีปริมาณและคุณภาพน้ำ และใช้ประโยชน์ได้ตามเกณฑ์ มีการจัดทำแผนป้องกัน ฟื้นฟู จัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำ โดยจัดให้มีน้ำเพียงพอต่อการเจริญเติบโตของเขตเมืองเพื่อการอยู่อาศัย การพาณิชย์และบริการ พร้อมระบบจัดการน้ำในเขตเมือง มีระบบแผนผังน้ำ ระบบกระจายน้ำดี ระบบรวบรวมน้ำเสีย ระบบระบายน้ำ สำหรับภาคบริการในเขตเมือง รวมถึงชุมชนเมืองให้เพียงพอต่อความต้องการทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ โดยพัฒนาระบบน้ำในเมืองที่มีความเชื่อมโยง มีแหล่งน้ำสำรอง การใช้น้ำซ้ำในพื้นที่วิกฤต

๓.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ เป็นแผนแม่บทเพื่อบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีทั้งสิ้น ๒๓ แผนแม่บท มีผลผูกพันต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องซึ่งต้องปฏิบัติให้ได้ตามเป้าหมาย โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดังนี้

๓.๒.๑ ด้านที่ ๓ ประเด็นการเกษตร

มีทิศทางในการพัฒนาเพื่อยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตรทั้งพืช ปศุสัตว์ และประมง เพื่อนำมาซึ่งโอกาสในการสร้างรายได้สร้างความมั่นคงทางอาหารและพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้กับเกษตรกรในระยะ ๒๐ ปี โดยในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการเกษตร จะให้ความสำคัญกับการยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย การใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในแต่ละพื้นที่ การพัฒนาสินค้าเกษตรและการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าให้กับสินค้าเกษตร การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม สมัยใหม่ในการผลิต

และการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบนิเวศ ของภาคเกษตร เพื่อเสริมสร้าง ให้การพัฒนา มีการเติบโตอย่างต่อเนื่องและเข้มแข็ง ประกอบด้วย ๖ แผนย่อย โดยสรุปดังนี้

- ๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีการใช้ประโยชน์จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้าเกษตร
- ๒) เกษตรปลอดภัย ยกระดับการผลิต ให้มีคุณภาพมาตรฐานและเข้าสู่ระบบการรับรองมาตรฐาน ความปลอดภัยในระดับต่างๆ
- ๓) เกษตรชีวภาพ เป็นการใช้ความหลากหลายทางชีวภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ๔) เกษตรแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่าและคุณค่าเพิ่มให้กับผลผลิตเกษตร
- ๕) เกษตรอัจฉริยะ โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
- ๖) ระบบนิเวศการเกษตร ให้ความสำคัญกับมาตรการสนับสนุนที่จะช่วยให้การสร้างมูลค่า ในภาคเกษตรให้ดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม

๓.๒.๒ ด้านที่ ๔ ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศไปสู่อุตสาหกรรมอนาคต การพัฒนาเป็นองค์กรรวมและการสร้างระบบนิเวศให้อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต โดยในระยะแรกจะเน้นการสร้างรากฐานของอุตสาหกรรมและบริการ และสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของอุตสาหกรรมและบริการ ทั้งด้านบุคลากร การสร้างนวัตกรรม การปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบต่างๆ และการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ในขณะเดียวกันต้องพัฒนาต่อยอดจากฐานอุตสาหกรรมและบริการเดิมที่มีความเข้มแข็ง และสร้างโอกาสให้ทุกอุตสาหกรรมในการปรับตัวและสร้างศักยภาพใหม่ ในระยะต่อไปจะเป็นการสนับสนุนให้อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตได้เติบโตเป็นเสาหลักของเศรษฐกิจไทย สร้างมูลค่าเพิ่มด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมของตนเอง ลดการพึ่งพาเทคโนโลยีและนวัตกรรมจากต่างประเทศ และผู้นำของอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศไทย มีศักยภาพในระดับภูมิภาคและระดับโลก ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง คือ การสร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว มุ่งพัฒนาธุรกิจด้านการท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้น ด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย

๓.๒.๓ ด้านที่ ๘ ประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่

โดยผู้ประกอบการยุคใหม่จะต้องมีทักษะแห่งอนาคตที่มีความพร้อมทางด้านทัศนคติ ทักษะ ความสามารถ และความรู้สำหรับการรับมือกับการแข่งขันที่จะรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีได้ ดังนั้น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ จะเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการยุคใหม่ให้เติบโตอย่างเข้มแข็ง และเป็นกลไกสำคัญในการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย โดยมีแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดังนี้

- ๑) การสร้างความเข้มแข็งผู้ประกอบการอัจฉริยะที่ขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าธุรกิจ
- ๒) การสร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน โดยสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงบริการทางการเงินด้วยต้นทุนที่เหมาะสม

๓) การสร้างโอกาสเข้าถึงตลาด ให้ความสำคัญกับการผลิตโดยใช้ตลาดนำที่คำนึงถึงความต้องการของตลาดโดยเฉพาะตลาดที่มีมูลค่าสูง ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลในการขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ

๔) การสร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการสร้างโอกาสทางธุรกิจ

๓.๒.๔ ด้านที่ ๑๖ ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก

มีเป้าหมายเพื่อปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานราก และเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเอง ช่วยเหลือเอื้อเพื่อซึ่งกันและกัน มีคุณธรรม และเป็นระบบเศรษฐกิจที่เอื้อให้เกิดการพัฒนาด้านอื่นๆ ในพื้นที่ เกิดการสร้างอาชีพ กระจายรายได้ ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและไม่เสมอภาคจากระดับชุมชน โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นเศรษฐกิจฐานรากที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีดังนี้

๑) การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ โดยการเพิ่มพูนองค์ความรู้และทักษะในการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจของเกษตรกร แรงงานทั่วไป และกลุ่มประชากรที่มีรายได้น้อยและไม่มั่นคง ให้เป็นผู้ประกอบการ

๒) การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก เน้นส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบที่มีโครงสร้างกระจายรายได้ ทั้งวิสาหกิจชุมชน สหกรณ์ และวิสาหกิจเพื่อสังคม การพัฒนาช่องทางการตลาดและเครือข่าย เพื่อให้เกิดการจัดการกลไกการตลาดครบวงจรในรูปแบบการค้าที่เป็นธรรม

๓.๒.๕ ด้านที่ ๑๘ ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน

เป้าหมายสภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน ซึ่งมีแผนย่อยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๑) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว เป้าหมายปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ สัดส่วนพื้นที่สีเขียวพื้นที่เป็นป่าธรรมชาติ ร้อยละ ๓๓

๑.๑) อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฉพาะสัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่ใกล้สูญพันธุ์ ด้วยการดำเนินการปราบปรามและป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากร

๑.๒) บริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าไม้บนพื้นฐานให้คนและชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าได้

๑.๓) ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้กลับมามีสภาพที่สมบูรณ์ รวมทั้ง รักษาและเพิ่มพื้นที่สีเขียว

๑.๔) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำที่เหมาะสมและไม่เกิดผลกระทบ

๑.๕) ส่งเสริมการปลูกป่าและไม้เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมจากป่าปลูกแบบครบวงจร

๒) การสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล เป้าหมายปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ดัชนีคุณภาพมหาสมุทร ๗๒ คะแนน

๒.๑) ปรับปรุงฟื้นฟูและสร้างทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทั้งระบบ โดยมุ่งแก้ไขปัญหาลิงแหวดล้อมทางทะเลที่สำคัญ ได้แก่ ขยะทะเลและมลพิษอื่นๆ

๒.๒) รักษาแนวปะการัง ป่าชายเลน แหล่งหญ้าทะเลที่สำคัญ จัดให้มีพื้นที่คุ้มครองทางทะเลในรูปแบบต่างๆ

๒.๓) ควบคุมและยกเลิกเครื่องมือประมงแบบทำลายล้าง โดยมีการกำกับ ดูแลที่มีประสิทธิภาพ

๒.๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่

๒.๕) พัฒนากลไกคุ้มครองสัตว์น้ำที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ การท่องเที่ยว และการอนุรักษ์ ที่มีมาตรฐานระดับสากล

ก) การจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เป้าหมายปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน แหล่งน้ำทะเลและแหล่งน้ำใต้ดิน อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๙๐ ของพื้นที่เป้าหมาย ดัชนีประสิทธิผลการจัดการขยะเท่ากับ ๐.๘๑

๓.๑) ปรับปรุงมาตรฐานสิ่งแวดล้อมและมีการบังคับใช้มาตรฐานสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๓.๒) พัฒนาระบบจัดการมลพิษกำเนิดใหม่ พร้อมทั้งขจัดมลพิษและแก้ไข ฟื้นฟูผลกระทบสิ่งแวดล้อม

๓.๓) กำหนดเป้าหมายการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทาง กำหนดกลไกกำกับดูแลการจัดการขยะและมลพิษอย่างเป็นระบบ

๓.๔) บริหารจัดการสารเคมีในภาคเกษตรอย่างครบวงจร เพื่อไม่ให้ก่อให้เกิดการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม

๓.๒.๖ ด้านที่ ๑๙ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

เป้าหมายความมั่นคงทางน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น ผลผลิตของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น การใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ดังนี้

๑) การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ เป้าหมายปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ดัชนีความมั่นคงด้านน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค อยู่ในระดับ ๓.๕ ดัชนีความมั่นคงด้านน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับ ๓ ดัชนีการรับมือภัยพิบัติด้านน้ำ อยู่ในระดับ ๓.๕ ดัชนีธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการน้ำ ไม่น้อยกว่า ๗๕ คะแนน

๑.๑) เพิ่มความมั่นคงด้านน้ำอุปโภค บริโภค ยกระดับระบบน้ำสะอาดและการดูแลระบบน้ำในชุมชน

๑.๒) เพิ่มความมั่นคงด้านน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม โดยอนุรักษ์แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำลำคลองปรับปรุงคุณภาพน้ำ และพัฒนาพื้นที่ริมน้ำ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการท่องเที่ยว

๑.๓) เพิ่มระดับการฟื้นตัวจากพิบัติด้านน้ำและลดความเสียหาย ปรับปรุงระบบเตือนภัย

๑.๔) ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำ โดยจัดทำกฎระเบียบ แผนพัฒนาระบบน้ำ พัฒนาความสามารถองค์กรผู้ใช้น้ำ

๒) การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ เป้าหมายปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ สัดส่วนพื้นที่ลุ่มน้ำที่ได้รับการฟื้นฟู ความสำเร็จร้อยละ ๕๐

๒.๑) ฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและการป้องกันตลิ่งและสร้างฝายชะลอน้ำ

๒.๒) วางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำบนพื้นฐานของการรักษาสมดุลนิเวศ

๒.๓) ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการอนุรักษ์และพัฒนาแม่น้ำ คู คลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ

๓.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ

๓.๓.๑ ด้านเศรษฐกิจ

กรอบการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ คือ การปฏิรูปประเทศอย่างยั่งยืนและครอบคลุมทุกมิติ โดยมุ่งให้เกิดการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เกิดการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจสู่เศรษฐกิจระดับฐานราก และเร่งความเร็วในยกระดับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างจริงจัง ผ่านการปฏิรูป ๓ ด้านหลัก ได้แก่

๑) ด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ถือเป็นหัวใจของการยกระดับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีจุดเน้นหลักที่การพัฒนาศักยภาพของภาคเศรษฐกิจที่แท้จริง คือ ภาคการผลิตและบริการของประเทศ ซึ่งต้องเกิดจากความเข้มแข็งของปัจจัยสนับสนุนหลายด้าน ทั้งด้านทรัพยากรมนุษย์ ศักยภาพด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่เอื้อต่อการค้า การลงทุนและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพและมูลค่าเพิ่มสูงสุด

๒) ด้านความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม มุ่งเน้นการพัฒนาให้ประชาชนชาวไทยทุกคนได้รับผลประโยชน์จากการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยผลักดันให้มีการกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจไปยังทุกพื้นที่ทั่วประเทศ ชุมชนต่างๆ ต้องได้รับการสนับสนุนให้สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

๓) ด้านการปฏิรูปด้านสถาบันเศรษฐกิจ ให้มีวงจรการบริหารงานคุณภาพ (Plan-Do-Check-Act) เพื่อขับเคลื่อนนโยบายเศรษฐกิจ ที่เน้นปฏิรูปสถาบันเพื่อการบริหารหน่วยงาน ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังตาราง

แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ		
ครอบคลุม ๓ เรื่องหลัก และ ๑๑ ประเด็นย่อย		
๑) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	๒) ความเท่าเทียมและการเติบโตอย่างมีส่วนร่วม	๓) การปฏิรูปกระบวนการและระบบสถาบันทางเศรษฐกิจ
๑.๑) ผลผลิตภาพ - เพิ่มผลผลิตและศักยภาพในการแข่งขันของอุตสาหกรรมหลัก (อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ท่องเที่ยวและบริการ) อุตสาหกรรมใหม่ อาทิ อุตสาหกรรมชีวภาพยานยนต์ ไฟฟ้า เศรษฐกิจดิจิทัล	๒.๑) การยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตในระดับบุคคล - ส่งเสริมเกษตรกรรมรุ่นใหม่ และการทำเกษตรแม่นยำ - สร้างแรงงานคุณภาพเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างครบวงจร	๓.๑) ปฏิรูปสถาบันเพื่อการบริหาร - จัดการยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ - ปฏิรูปศักยภาพองค์กร - ปฏิรูประบบข้อมูลขนาดใหญ่
๑.๒) การรวมกลุ่มในภูมิภาค - พัฒนา Cluster และ Hub ของอุตสาหกรรมเป้าหมาย - จัดอุปสรรคทางการค้าในภูมิภาค - พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในประเทศและภูมิภาค	๒.๒) การเสริมสร้างพลังอำนาจชุมชน - พัฒนาสถาบันการเงินชุมชน - พัฒนารัฐกิจชุมชน - ส่งเสริมและยกระดับสหกรณ์ และวิสาหกิจเพื่อสังคมในพื้นที่	๓.๒) ปฏิรูปหน่วยงานบริหาร - ปฏิรูปศักยภาพองค์กร - ปฏิรูประบบข้อมูลขนาดใหญ่

แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ		
๑.๓) ระบบนิเวศด้านวิจัยพัฒนาและนวัตกรรม	๒.๓) การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างสมดุล	๓.๓) ปฏิรูปสถาบันด้านการส่งเสริมผลิตภาพและการมาตรฐาน
- ศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนา	- ระบบภาษีและเงินสวัสดิการประชาชน	๑.๓.๔) ปฏิรูปสถาบันเพื่อส่งเสริม SMEs
- การปฏิรูปกรมทรัพย์สินทางปัญญา	- ขยายความคุ้มครองกองทุนประกันสังคม	๑.๓.๕) ปฏิรูปหน่วยงานขับเคลื่อนติดตามและประเมินผลการพัฒนาทางเศรษฐกิจ
- ศูนย์กลางส่งเสริมธุรกิจ สตาร์ทอัพและสเกลอัพ	- การจัดเก็บภาษีและระบบบำนาญ	
	- สร้างความมั่นคงด้านที่ดินทำกิน	

คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจได้ดำเนินการปรับแผนการปฏิรูปด้านเศรษฐกิจตามกรอบของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ไปพร้อมกับการทบทวนบริบททางเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งวิถีใหม่อันเป็นผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยพิจารณาเลือกกิจกรรมปฏิรูปเศรษฐกิจสำคัญที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญมาเป็นจุดเน้นเพื่อให้การปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจในห้วงเวลา พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่

๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การสร้างเกษตรมูลค่าสูง (High Value Added)

ต้องปฏิรูปเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ด้วยการปรับเปลี่ยนพื้นที่จากการทำเกษตรมูลค่าต่ำและไม่เหมาะสมกับพื้นที่ ไปสู่การปลูกพืช เลี้ยงปศุสัตว์และประมงที่มีมูลค่าสูง สนับสนุนการทำเกษตรแบบรวมผลผลิตและรวมจำหน่าย โดยใช้หลักการตลาดนำการผลิต การทำเกษตรอัจฉริยะ (Smart Farming) และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Farming) ขยายพื้นที่ชลประทานให้เกษตรกรมีน้ำใช้สำหรับการผลิตสินค้าเกษตร อย่างเหมาะสม เพียงพอ ทัวถึง และเป็นธรรม พัฒนาคลัสเตอร์พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ และส่งเสริมให้มีความหลากหลายทางชีวภาพการเกษตร พัฒนาสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง และส่งเสริมให้เกิดผู้ให้บริการด้านการจัดการเกษตรสมัยใหม่ สร้างผู้ประกอบการเกษตร (Smart Farmer) ส่งเสริมเกษตรกรให้สามารถเข้าถึงข้อมูล Big Data ด้านการเกษตร และใช้ประโยชน์จากดิจิทัลแพลตฟอร์มเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรไปสู่อุตสาหกรรมอาหาร และเศรษฐกิจชีวภาพตามแนวทาง BCG

๒) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวคุณภาพสูง

เน้นกลุ่มลูกค้าที่ใส่ใจสุขภาพ ผ่านโมเดลอารมณดีมีความสุข (Happy Model) : กินดี อยู่ดี ออกกำลังกายดี แบ่งปันสิ่งดีๆ” โดยการกินดี คือ อาหารท้องถิ่นและสมุนไพรที่มีประโยชน์ สะอาด และปลอดภัย การอยู่ดี คือ ที่พักได้มาตรฐาน มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีการดูแลขยะและน้ำเสีย พร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก รวมทั้งมีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพกายและใจ เช่น นวด/สปาของท้องถิ่น นั่งสมาธิ สันทนาการ ซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว อาทิ ชิงช้าสวรรค์ วิ่งเดินมาราธอน ว่ายน้ำ ดำน้ำ ปีนเขา การทำกิจกรรมร่วมกับท้องถิ่น ชุมชน และเรียนรู้จากปราชญ์ชาวบ้าน ซึ่งจะเป็นแนวทางและเครื่องมือในการขับเคลื่อน Medical & Wellness Hub ที่จะช่วยสร้างความเชื่อมั่นต่อนักท่องเที่ยวและพยานภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน และท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อสร้างงานและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นและชุมชน อันจะนำไปสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน เป้าหมาย คือ ความสามารถในการแข่งขันด้านท่องเที่ยวสูงขึ้นและสามารถ

กลับมาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ รวมทั้ง เพิ่มขีดความสามารถด้านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนภาคเอกชนในการผลิตและสร้างสรรค์เรื่องราว (Content) จากอัตลักษณ์ เอกลักษณ์ของไทย

๓) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย

ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก (SMEs) นับเป็นแกนกลางสำคัญของเศรษฐกิจไทย โดยมีประเด็นสำคัญที่ต้องขับเคลื่อนในการปฏิรูปด้านการเพิ่มโอกาสของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมาย เช่น ออกมาตรการเพื่อช่วยเหลือให้ SMEs สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยเฉพาะในช่วงที่ผู้ประกอบการจำนวนมากมีปัญหาดสภาพคล่อง เนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งเสริม SMEs ในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ยุคดิจิทัล พัฒนาระบบนิเวศเพื่อรองรับผู้ประกอบการสตาร์ทอัพ เพิ่มสัดส่วนการซื้อสินค้าและบริการของภาครัฐจาก SMEs พัฒนาระบบนิเวศของ SMEs ให้มีผู้ประกอบการที่สามารถแข่งขันได้ในระยะยาว

๔) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ การพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

“คน” เป็นแกนหลักสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในทุกมิติ การพัฒนาศักยภาพของคนในทุกระดับและทุกมิติ ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกรผู้ประกอบการ วิชากิจชุมชน หรือแรงงาน จึงจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะที่จำเป็น เพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ การผสมผสานระหว่างการเรียนในห้องเรียนกับการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการไปใช้ในการศึกษาระดับอาชีวศึกษาทุกแห่ง เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนในการผลิตกำลังคนให้มีทักษะสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและบริการที่เป็นเป้าหมายการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ เป้าหมาย คือ สร้างและพัฒนากำลังคนที่มีทักษะและความพร้อมเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยมีประเด็นสำคัญที่ต้องขับเคลื่อนในการปฏิรูปการพัฒนาศักยภาพคนเพื่อเป็นพลังในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ เช่น ออกแบบการพัฒนาทักษะกำลังคน (Up Skill, Re Skill and New Skill) สำหรับคนที่ออกจากกระบบการศึกษามาแล้วเพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ สังคมและชุมชน สถาบันการศึกษา และเอกชนในการสร้างกลุ่มภาคีการศึกษาและทำงาน (Education and Work Consortium) สำหรับภาคการผลิตและบริการอย่างเป็นระบบและยั่งยืน

๓.๓.๒ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ เพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ตามเป้าหมาย

มุ่งหวังที่จะเพิ่มและพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ของชาติ ให้มีอย่างน้อยในอัตราร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และนโยบายป่าไม้แห่งชาติภายใต้บริบทของสถานการณ์ประเทศในปัจจุบัน การจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกประเภทอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม และการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตผลจากป่าไม้และสมุนไพรและการบริการของระบบนิเวศป่าไม้อย่างครบวงจร โดยมีเป้าหมาย คือ

๑.๑) หยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ในที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกรูปแบบอย่างมีประสิทธิภาพ โดยติดตามและตรวจสอบการทำลายทรัพยากรป่าไม้เชิงพื้นที่โดยใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศ พัฒนาและขยายผลระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart patrol) มาใช้ในการหยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้ พัฒนาและขยายผลพื้นที่กันชนรอบเขตป่าไม้ ส่งเสริมและสนับสนุนบทบาทและหน้าที่ของ

ทุกภาคส่วนให้มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วม รวมทั้งรับผิดชอบในการอนุรักษ์ การจัดการ และการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

๑.๒) เพิ่มและพัฒนาป่าอนุรักษ์ ป่าเศรษฐกิจ ป่าชุมชน และพื้นที่สีเขียวในเขตเมืองและชุมชน โดยฟื้นฟูพื้นที่ป่าไม้ เขิงพื้นที่ โดยฟื้นฟูป่าไม้ในพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมให้มีความสมบูรณ์ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการฟื้นฟูอย่างชัดเจน และต่อเนื่อง เพิ่มและพัฒนาพื้นที่สวนป่าเศรษฐกิจ โดยกำหนดพื้นที่เป้าหมายสำหรับการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจพัฒนากองทุนพัฒนาทรัพยากรป่าไม้หรือกลไกทางเศรษฐศาสตร์และการตลาด เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรป่าไม้อย่างเป็นรูปธรรม และครบวงจร ส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจแบบครบวงจร ได้แก่ มาตรการลดหย่อนภาษีธนาคารต้นไม้หรือชุมชนไม่มีค่า การค้าประกันสินเชื่อโดยใช้ไม้เศรษฐกิจสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อปลูกไม้เศรษฐกิจ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการป่าชุมชนให้มีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกต่อชุมชน สร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ป่าไม้ของประชาชน

๑.๓) จัดระเบียบและแก้ไขปัญหาคัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกประเภทอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม โดยกำหนดมาตรการหรือกลไกทางนโยบายหรือกฎหมายเพื่อจัดระเบียบและแก้ไขปัญหาคัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ทั้งระบบ พัฒนาหรือปรับปรุงแนวเขตที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกประเภทมีความชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับแนวเขตในพื้นที่จริง จัดระเบียบและแก้ไขปัญหาคัดแย้งเกี่ยวกับการครอบครองหรือใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ของรัฐทุกประเภทอย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

๑.๔) พัฒนาการใช้ประโยชน์ผลิตผลและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้ทั้งระบบ โดยส่งเสริมและสนับสนุนอุตสาหกรรมที่ใช้ผลิตผลจากป่าไม้ครบวงจรในทุกระดับ และพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานทรัพยากรป่าไม้อย่างเหมาะสมและเป็นรูปธรรม พัฒนาและส่งเสริมการรับรองป่าไม้ตามมาตรฐานการรับรองทั้งในระดับประเทศและระดับสากล และส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ประโยชน์การบริการจากป่าไม้อย่างสมดุล ยั่งยืน และเกื้อกูลระบบนิเวศ

๒) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การบริหารจัดการน้ำเพื่อสร้างเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

สร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนหรือท้องถิ่นเพื่อบริหารจัดการน้ำด้วยตนเอง เพิ่มศักยภาพและทักษะด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมโดย “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกิดความมั่นคงทางน้ำ อาหาร เศรษฐกิจและทรัพยากรธรรมชาติ เป็นท้องถิ่นและชุมชนที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ บนความสมดุลด้านทรัพยากรธรรมชาติ เป้าหมาย คือ

๒.๑) การสร้าง “ชุมชนเข้มแข็ง” ที่สามารถพึ่งพาตัวเอง เป็นแกนนำ และนำไปสู่การสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการน้ำร่วมกับพื้นที่ใกล้เคียง เชื่อมโยงและฟื้นฟูเส้นทางน้ำอย่างเป็นระบบ

๒.๒) การปรับปรุงนโยบายและการเชื่อมโยงองค์กรที่เกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขยายผลการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่นอกเขตชลประทานอื่นต่อไป

๓.๔ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๔.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นเป้าหมายที่องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาขึ้นใหม่โดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งจะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๕๘ - สิงหาคม ๒๕๗๓ ระยะเวลาทั้งสิ้น ๑๕ ปี ประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย ซึ่งเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มี ๓ เป้าหมาย ดังนี้

๑) เป้าหมายที่ ๖ สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคน และมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน ยกระดับคุณภาพน้ำ โดยลดมลพิษ ขจัดการทิ้งขยะและลดการปล่อยสารเคมีและวัสดุอันตราย ลดสัดส่วนน้ำเสียที่ไม่ผ่านกระบวนการลงครึ่งหนึ่ง และเพิ่มการนำกลับมาใช้ใหม่ทั่วโลกภายในปี ๒๕๗๓ เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในทุกภาคส่วน และสร้างหลักประกันว่าจะมีการใช้น้ำและจัดหาน้ำที่ยั่งยืน เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ และลดจำนวนประชาชนที่ประสบความทุกข์จากการขาดแคลนน้ำ ภายในปี ๒๕๗๓ ปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับแหล่งน้ำ รวมถึงภูเขา ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ แม่น้ำ ชั้นหินอุ้มน้ำ และทะเลสาบ

๒) เป้าหมายที่ ๑๔ อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเลและทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปกป้องและลดมลพิษทางทะเลทุกประเภท โดยเฉพาะจากกิจกรรมบนแผ่นดิน รวมถึงซากปรักหักพังทางทะเลและมลพิษของสารอาหาร (nutrient pollution) ภายในปี ๒๕๖๘ และบริหารจัดการและปกป้องระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่งเพื่อหลีกเลี่ยงผลกระทบทางลบที่มีนัยสำคัญ รวมถึงการเสริมภูมิคุ้มกันและปฏิบัติการเพื่อฟื้นฟู เพื่อบรรลุการมีมหาสมุทรที่มีสุขภาพดีและมีผลิตภาพ

๓) เป้าหมายที่ ๑๕ ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้กับการกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ มีการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ระบบนิเวศบนบกและในน้ำจืดในแผ่นดิน รวมทั้งบริการทางระบบนิเวศอย่างยั่งยืน เฉพาะอย่างยิ่ง ป่าไม้ พื้นที่ชุ่มน้ำ ภูเขาและเขตแห้งแล้ง ส่งเสริมการดำเนินการด้านการบริหารจัดการป่าไม้ทุกประเภทอย่างยั่งยืน หยุดยั้งการตัดไม้ทำลายป่า ฟื้นฟูป่าที่เสื่อมโทรม และเพิ่มการปลูกป่าและฟื้นฟูป่าทั่วโลก และมีการอนุรักษ์ระบบนิเวศภูเขาและความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศเหล่านั้น เพื่อจะเพิ่มพูนขีดความสามารถของระบบนิเวศเหล่านั้นที่จะให้ผลประโยชน์อันสำคัญต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๓.๔.๒ แผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) ในคราวการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการ ร่างแผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap) ซึ่งแผนการขับเคลื่อนฯ ครอบคลุมการดำเนินการหลักใน ๖ ด้าน ดังนี้

๑) การสร้างการตระหนักรู้

ดำเนินการให้ทุกภาคส่วนมีความรู้และความเข้าใจในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยดำเนินการทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น เพื่อให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนประเทศสู่ความยั่งยืน

๒) การเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนกับแผน ๓ ระดับของประเทศ

ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนระดับอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างประเทศให้มั่นคงโดยไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง

แผนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนสำหรับประเทศไทย (Thailand's SDG Roadmap)

- ๓) กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน
 - มีคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นกลไกสนับสนุนการขับเคลื่อนในระดับนโยบาย และหน่วยงานภาครัฐบูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วนของสังคม เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม
- ๔) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
 - ดำเนินงานโดยยึดหลักความสัมพันธ์เชิงเหตุและผล เพื่อจัดทำแผนงาน/โครงการที่สำคัญต่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งขยายผลสู่การขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับพื้นที่ (SDG Localization)
- ๕) ภาคิการพัฒนา
 - สนับสนุนความร่วมมือกับทุกภาคส่วนทั้งในประเทศและภาคีการพัฒนาระหว่างประเทศ เพื่อร่วมขับเคลื่อนประเทศไทยให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
- ๖) การติดตามประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
 - ติดตามและประเมินผลการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยระบบฐานข้อมูลกลางที่มีการรายงานความก้าวหน้าจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

๓.๕ แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นแผนที่จัดทำเพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ภายใต้ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการทั้งระบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนาการและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ และหลักการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรน้ำอย่างยั่งยืน โดยแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีแนวทางการดำเนินงาน ๖ ด้าน ดังนี้

๓.๕.๑ ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

- ๑) พัฒนา และเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาหมู่บ้าน โดยจัดหาแหล่งน้ำ และก่อสร้างระบบประปาให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ และปรับปรุงระบบประปาเดิมที่ชำรุดเพื่อให้ใช้งานได้
- ๒) พัฒนาระบบประปาเมือง/พื้นที่เศรษฐกิจ โดยการขยายเขตระบบประปา เพิ่มเขตจ่ายน้ำสำหรับเมืองหลัก พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การจัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ ซึ่งขาดแคลน แหล่งน้ำต้นทุน และลดการสูญเสียในระบบท่อส่งจ่ายน้ำประปา
- ๓) พัฒนาน้ำดื่มให้ได้มาตรฐานและราคาที่เหมาะสม โดยกำหนดมาตรฐานระบบประปาหมู่บ้าน การจำแนกระบบประปา แล้วดำเนินการปรับปรุงให้ได้มาตรฐาน ครบทุกหมู่บ้าน รวมทั้งพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อสนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้โรงเรียน และชุมชน
- ๔) รมรงค์การประหยัดน้ำทุกภาคส่วน โดยส่งเสริมการลดการใช้น้ำในภาคครัวเรือน ภาคบริการ และภาคราชการ

๓.๕.๒ ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต

- ๑) การจัดการด้านความต้องการ โดยลดการใช้น้ำภาคการเกษตร นำน้ำกลับมาใช้ใหม่ในพื้นที่ชลประทาน รวมถึงการลดใช้น้ำในภาคอุตสาหกรรม
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพโครงการแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเดิม โดยปรับปรุงประสิทธิภาพแหล่งน้ำ ระบบส่งน้ำ และเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในแหล่งน้ำเดิม
- ๓) การจัดหาพื้นที่ในพื้นที่เกษตรน้ำฝน เพื่อขยายโอกาสจากศักยภาพโครงการขนาดเล็ก และลดความเสี่ยงในพื้นที่ไม่มีศักยภาพ โดยการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ การจัดระบบการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ สระน้ำในไร่นาและพัฒนาบ่อบาดาลเพื่อการเกษตร
- ๔) พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ/ระบบส่งน้ำใหม่ ด้วยการพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ พัฒนาระบบชลประทาน การเพิ่มปริมาณน้ำที่จัดการได้ รวมทั้งการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ๕) พัฒนาระบบผันน้ำและระบบเชื่อมโยงแหล่งน้ำ ลดความขัดแย้งการใช้น้ำภาคการเกษตร และอุตสาหกรรม โดยพัฒนาโครงข่ายน้ำภายในประเทศ และการผันน้ำระหว่างประเทศ
- ๖) เพิ่มผลิตภาพมูลค่าภาคการผลิต โดยการส่งเสริมด้านการเกษตร พันธุ์พืช และการปลูกพืชให้มีผลิตภาพสูงมากขึ้นในพื้นที่ต้นแบบและขยายผลการดำเนินการไปสู่พื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำแล้วต่อไป
- ๗) การเพิ่มน้ำต้นทุนโดยปฏิบัติการฝนหลวง ให้อ่างเก็บน้ำและพื้นที่เกษตรกรรม

๓.๕.๓ ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย

- ๑) การเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ โดยการปรับปรุงสิ่งกีดขวางทางน้ำ การปรับปรุงลำน้ำธรรมชาติที่ตื้นเขิน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ
- ๒) ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง โดยการจัดระบบป้องกันชุมชนเมือง การจัดทำผังน้ำ ผังการระบายน้ำในระดับลุ่มน้ำ จังหวัด เมือง
- ๓) การจัดการพื้นที่น้ำท่วม/พื้นที่ชะลอน้ำ โดยการพัฒนาแก้มลิง พื้นที่ลุ่มต่ำรับน้ำนอง การพัฒนาอาคารบังคับน้ำ และสถานีสูบน้ำ เพื่อบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เฉพาะจุด
- ๔) การบรรเทาอุทกภัยเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบ ระดับลุ่มน้ำ/พื้นที่วิกฤต โดยจัดทำแผนและดำเนินการบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่วิกฤต โดยจัดทำแผนและดำเนินการตามลำดับความสำคัญ รวมทั้ง การสนับสนุนปรับตัวและเผชิญเหตุ

๓.๕.๔ ด้านที่ ๔ ด้านการจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ

- ๑) การป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียที่ต้นทาง โดยลดปริมาณและความสกปรกของน้ำเสียชุมชน ณ แหล่งกำเนิด
- ๒) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดและควบคุมการระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบรวบรวม และระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน
- ๓) การรักษาสมดุลของระบบนิเวศ โดยการจัดทำแผนการจัดสรรน้ำในลุ่มน้ำหลัก
- ๔) การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ โดยส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีความเข้าใจ รู้คุณค่า และสำคัญในการจัดการคุณภาพน้ำก่อนระบายออกสู่แม่น้ำลำคลอง การกำจัดวัชพืชและขยะมูลฝอยในแหล่งน้ำ การสำรวจรังวัด พิสูจน์ และสอบแนว พร้อมขึ้นทะเบียน การป้องกันแก้ไขปัญหาการรุกรานแนวเขต การอนุรักษ์ฟื้นฟู และพัฒนา รวมทั้ง จัดทำข้อกำหนดในการออกแบบทั้งเชิงภูมิสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม เพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ

๓.๕.๕ ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน

- ๑) การอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม โดยการปลูกป่าและการสร้างฝายชะลอน้ำประเภทต่างๆ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ
- ๒) การป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรลาดชัน จัดทำแนวป่ากันชน การปลูกป่าเลียนแบบธรรมชาติทดแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวและการปลูกหญ้าแฝก

๓.๕.๖ ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ

- ๑) การจัดทำ ปรับปรุง กฎหมาย และองค์กรด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำทั้งในระดับชาติ/ระดับลุ่มน้ำ และพัฒนากลไก ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านทรัพยากรน้ำ
- ๒) การจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แผนแม่บทระดับลุ่มน้ำ และแผนปฏิบัติการ รวมทั้งจัดทำแผนบริหารน้ำในสภาวะวิกฤตทุกลุ่มน้ำให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ และติดตามและประเมินผล

๓) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการตัดสินใจ โดยพัฒนาฐานข้อมูลทรัพยากรน้ำ และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการภัยพิบัติด้านน้ำ การจัดการอุทกภัย และการพัฒนาระบบติดตาม เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัยคุณภาพน้ำ

๔) การศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการทรัพยากรน้ำ โดยศึกษา วิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ เช่น การศึกษาวิจัยการประหยัดน้ำในทุกกิจกรรมการใช้น้ำ การนำกลับมาใช้ใหม่ และการใช้น้ำซ้ำในภาคอุตสาหกรรม การศึกษาการใช้น้ำและมูลค่าน้ำภาคการผลิตต่างๆ

๕) การประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วม โดยเสริมสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ นโยบาย ยุทธศาสตร์ การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และบูรณาการการมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำ ส่งเสริมการจัดการน้ำชุมชน และการจัดการภัยพิบัติด้านน้ำในทุกระดับ

๓.๖ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙

การจัดทำนโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ ได้วางแนวคิด ๓ แนวคิดที่สำคัญ ได้แก่ ๑) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการวางแนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล มุ่งเน้นการวางรากฐานของสังคมให้พึ่งพาตัวเองได้ และเกิดความมั่นคง สามารถต่อยอดสู่การพัฒนาเศรษฐกิจที่สร้างความเจริญเติบโตให้กับประเทศอย่างมั่นคง ๒) การปรับกระบวนทัศน์ใหม่เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมอย่างเข้มข้นและจริงจัง และ ๓) การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนรากฐานการใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย มุ่งเน้นให้เกิดการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจพื้นที่การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคงและยั่งยืน มี ๔ นโยบายหลัก คือ

๓.๖.๑ นโยบายที่ ๑ การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคงเพื่อความสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน

เป้าประสงค์ของนโยบายคือ มีทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพที่อุดมสมบูรณ์และคงความสมดุลของระบบนิเวศ และเป็นฐานในการสร้างความมั่นคงทางอาหาร น้ำ และพลังงาน ซึ่งมุ่งเน้นให้เกิดความสมดุลในการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน โดยสงวนและอนุรักษ์พื้นที่ที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติและมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงไว้เพื่อให้มีระบบนิเวศที่สมดุลต่อไป รวมถึงจัดให้มีระบบการเข้าถึง แบ่งปันและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรม โดยจำกัดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เกินอัตราการฟื้นฟูของทรัพยากรเพื่อความยั่งยืน ประกอบด้วย ๒ นโยบายย่อย ได้แก่

๑) นโยบายที่ ๑.๑ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ฐานทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ

๑.๑) มุ่งเน้นการจัดการทรัพยากรป่าไม้ เพื่อให้มีพื้นที่ป่าไม้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ โดยจัดทำแนวเขตป่าอนุรักษ์ และป่าเศรษฐกิจให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศที่ชัดเจนและเป็นฐานข้อมูลเดียวกัน ไม่ทับซ้อนทั้งในพื้นที่จริงและในแผนที่ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของประชาชน ตลอดจนสร้างความร่วมมือในการจัดการชุมชนดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในป่าต้นน้ำให้มีความเหมาะสม บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดและจริงจัง เพื่อลดการบุกรุกทำลายป่าหรือการเข้าใช้ประโยชน์ที่ผิดกฎหมาย ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการเฝ้าระวังและตรวจติดตาม รวมทั้งการจัดการไฟป่า พร้อมทั้งฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่ถูกเปลี่ยนแปลงสภาพไปให้กลับคืนเป็นพื้นที่ป่า หรือพัฒนาเป็นพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ พร้อมทั้งสนับสนุนการสร้างอาชีพที่เหมาะสมเพื่อมิให้มีการบุกรุกและลักลอบ

ทำลายป่า สนับสนุนการจัดตั้งป่าชุมชนอย่างยั่งยืน เพิ่มบทบาทและหน้าที่ของชุมชนในการดูแลรักษาและ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรป่าไม้อย่างยั่งยืน

๑.๒) การจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ รักษาความเป็นธรรมชาติดั้งเดิมของพื้นที่ สงวนชีวมณฑลและพื้นที่อนุรักษ์ รวมทั้งห้ามใช้ประโยชน์บริเวณพื้นที่ต้นน้ำลำธาร (พื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และ ๒) และพื้นที่ป่าที่มีความอุดมสมบูรณ์ ยกเว้นใช้สำหรับเป็นที่ศึกษาวิจัย คุ่มครองและฟื้นฟูพื้นที่ดิน และชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม โดยจัดทำบัญชีรายการทรัพยากรพันธุกรรมที่มีการใช้ประโยชน์ และสร้างฐานข้อมูล ที่เป็นระบบ พัฒนากฎหมาย กฎระเบียบ และมาตรการในการกำกับดูแลการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์ จากทรัพยากรชีวภาพและพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม

๑.๓) การจัดการทรัพยากรดิน และที่ดิน อนุรักษ์ พื้นฟู ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพดิน ที่เสื่อมโทรม ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยควบคุมและกำกับให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดิน ที่สอดคล้องกับสมรรถนะของดินและศักยภาพของพื้นที่ให้เป็นไปตามแผนการใช้ที่ดินและทิศทางการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รวมทั้งลดการใช้สารเคมีในพื้นที่สูงและพื้นที่ต้นน้ำ ส่งเสริมการทำเกษตร อินทรีย์ และการเลือกปลูกชนิดพืชที่เหมาะสมกับสภาพความลาดชันของพื้นที่ รวมทั้งควบคุมการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำเค็มในพื้นที่น้ำจืด พัฒนาและปรับปรุงการกำหนดเขตและสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดิน ให้สอดคล้องกับ ศักยภาพของพื้นที่

๑.๔) การจัดการทรัพยากรน้ำผิวดินและน้ำบาดาล พัฒนาระบบการจัดการน้ำอุปโภคบริโภค แก่ชุมชนให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้านและชุมชนเมือง จัดหาน้ำดื่มสะอาดที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน องค์การอนามัยโลก ให้กับโรงเรียนและชุมชนอย่างทั่วถึง เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการน้ำท่วมและน้ำแล้ง พัฒนาระบบการคาดการณ์ ทางอุทกวิทยาให้มีความแม่นยำ เพื่อสนับสนุนการวางแผนและตัดสินใจ เสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ทุกภาคส่วน ในการมีส่วนร่วมจัดการทรัพยากรน้ำ

๑.๕) การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง พัฒนาพื้นที่ทางทะเลและชายฝั่งให้เกิด ความยั่งยืน โดยผลักดันให้มีการวางแผนเชิงพื้นที่ทางทะเล (Marine Spatial Planning: MSP) และการจัดทำ ผังทะเลหรือการแบ่งเขตการใช้ประโยชน์ทางทะเล เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ทางทะเล และชายฝั่ง อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เช่น ปะการัง หญ้าทะเล และสิ่งมีชีวิต เป็นต้น โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น ส่งเสริมการทำประมงที่คำนึงถึงความสมดุลของทรัพยากรสัตว์น้ำ และระบบนิเวศ จำกัดและยกเลิกการใช้เครื่องมือประมงทำลายล้างทุกชนิด เพิ่มประสิทธิภาพการใช้มาตรการ ทางกฎหมาย โดยกำกับและควบคุมไม่ให้มีการใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าชายเลนเพื่อกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย และให้มี การคุ้มครองระบบนิเวศปากแม่น้ำที่สำคัญเพื่อการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน

๒) นโยบายที่ ๑.๒ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติเพื่อความมั่นคงด้านอาหาร น้ำ และพลังงาน

๒.๑) การจัดให้มีอาหาร น้ำ และพลังงานอย่างเพียงพอ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและ การจัดการอย่างเป็นระบบและเป็นองค์รวม โดยส่งเสริมกระบวนการเพิ่มผลผลิต และคำนึงถึงการหมุนเวียน ทรัพยากรเพื่อใช้ประโยชน์ พัฒนาระบบการจัดสรรพื้นที่สำหรับพืชอาหารและพืชพลังงานอย่างเหมาะสม ตามแนวทางการบริหารจัดการที่ดินอย่างยั่งยืน โดยกำหนดโซนพื้นที่ปลูกพืชอาหารและพืชพลังงานให้สมดุล และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่และความต้องการทางเศรษฐกิจ

๒.๒) การเข้าถึงอาหาร น้ำ และพลังงานอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน พัฒนาระบบกระจายอาหาร น้ำและพลังงานให้ทั่วถึง โดยส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งให้กระจายครอบคลุมทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพในราคาที่เท่าเทียมกัน พัฒนาเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์

๒.๓) การสร้างเสถียรภาพทางอาหาร น้ำ และพลังงาน สนับสนุนการจัดการทรัพยากรป่าไม้ ดิน น้ำ ประมงและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน พัฒนาการเกษตรแบบผสมผสานเพื่อความมั่นคงทางอาหาร โดยสนับสนุนเกษตรกรรายย่อยในการทำเกษตรกรรมตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ควบคู่กับการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓.๖.๒ นโยบายที่ ๒ สร้างการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อความมั่นคง และยั่งยืน

เป้าประสงค์ของนโยบายคือ ประชาชนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีคุณภาพ และมีความปลอดภัยต่อสุขภาพบนฐานการเติบโตทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการสร้างระบบการผลิตและบริการที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดของเสียและมลพิษน้อยที่สุด ประกอบด้วย ๓ นโยบายย่อย ได้แก่

๑) นโยบายที่ ๒.๑ สร้างระบบเศรษฐกิจที่เกื้อกูลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๑.๑) การจัดการวัสดุและขยะ โดยส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ลดปริมาณการเกิดขยะหรือของเสียจากกระบวนการผลิตและการบริโภค ส่งเสริมการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ พัฒนาระบบการคัดแยกขยะของแต่ละองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เร่งรัดให้มีการปรับปรุงและจัดการขยะตกค้างและบ่อฝังกลบขยะเก่าให้มีการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมลงทุนในการจัดการขยะ สร้างความร่วมมือให้กับผู้ผลิตในการจัดการซากผลิตภัณฑ์อย่างเป็นระบบครบวงจร

๑.๒) การจัดการคุณภาพน้ำ โดยฟื้นฟูคุณภาพน้ำตามธรรมชาติให้อยู่ในเกณฑ์ดี ส่งเสริมให้มีการหมุนเวียนการใช้น้ำภายในของแหล่งกำเนิดมลพิษเพื่อลดการปล่อยมลพิษ เร่งรัดให้มีการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากการปล่อยมลพิษสู่สิ่งแวดล้อมสู่สิ่งแวดล้อม สนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบรวบรวมน้ำเสียให้ครอบคลุมพื้นที่และมีการจัดเก็บค่าบริการบำบัดน้ำเสีย ควบคุมการปล่อยของเสียจากการดำเนินกิจกรรมทางทะเล พัฒนากลไกในการป้องกันขยะจากกิจกรรมบนฝั่งที่จะไหลลงสู่ทะเล สร้างระบบการติดตามคุณภาพน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกระบวนการตรวจสอบการปล่อยน้ำเสียให้เกิดความโปร่งใสเพื่อลดความขัดแย้ง

๑.๓) การจัดการคุณภาพอากาศ โดยพัฒนามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ และมาตรฐานการปล่อยมลพิษจากแหล่งกำเนิด ตามหลักการขีดความสามารถของพื้นที่ในการรองรับมลพิษ ลดปริมาณการปล่อยมลพิษทางอากาศ เช่น หมุนเวียนวัสดุอินทรีย์จากการเกษตรกลับมาใช้ประโยชน์ โดยควบคุมไม่ให้มีการเผาในที่โล่ง และสร้างความเข้มแข็งของความร่วมมือระหว่างประเทศด้านมลพิษข้ามแดน

๒) นโยบายที่ ๒.๒ ยกระดับการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามลักษณะพื้นที่

๒.๑) การจัดการสิ่งแวดล้อมเมือง เร่งรัดและทบทวนการจัดวางผังเมืองให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ สนับสนุนการพัฒนาเมืองในรูปแบบที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองให้รองรับกับความต้องการและการดำเนินชีวิตของประชาชนเพื่อการมีสุขภาพอนามัยที่ดีเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเมือง

๒.๒) การจัดการสิ่งแวดล้อมแหล่งท่องเที่ยว สร้างแรงจูงใจในภาคการท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการปล่อยมลพิษ และลดการใช้วัสดุและสารอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ให้มีการประยุกต์ใช้เกณฑ์มาตรฐานการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนของโลก ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยให้มีการพัฒนาระบบการจัดการขยะมูลฝอย ระบบบำบัดน้ำเสียในแหล่งท่องเที่ยว

๒.๓) การจัดการสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม กำหนดและวางผังสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม รวมถึงกำกับการใช้ที่ดินโดยรอบให้เหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพการรองรับของพื้นที่เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน สร้างกลไกการมีส่วนร่วม ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนในการร่วมอนุรักษ์ พื้นฟู บำรุงรักษาและพัฒนาสิ่งแวดล้อม

๓) นโยบายที่ ๒.๓ สร้างภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และส่งเสริมการพัฒนาแบบคาร์บอนต่ำ

๓.๑) การปรับตัวเพื่อสร้างความพร้อมในการรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติ สร้างความพร้อมในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลกลางด้านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ

๓.๒) การลดก๊าซเรือนกระจก และการส่งเสริมการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ โดยลดสัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลและเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานหมุนเวียน จัดการการคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เช่น การส่งเสริมระบบการขนส่งสาธารณะทั้งในเขตเมืองและระหว่างเมือง การเดินทางที่ไม่ใช้เครื่องยนต์ รวมทั้งมุ่งเน้นการอนุรักษ์ การเพิ่มพื้นที่ป่า และการเร่งฟื้นฟูพื้นที่ป่าที่เสื่อมโทรม การเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อเป็นแหล่งกักเก็บคาร์บอน

๓.๖.๓ นโยบายที่ ๓ ยุกระดับมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ของนโยบายคือ มีเครื่องมือและกลไกที่เพิ่มสมรรถนะให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีประสิทธิภาพ เป็นเชิงรุก และสนับสนุนการพัฒนาและขับเคลื่อนประเทศให้มีการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ๔ นโยบายย่อย ได้แก่

๑) นโยบายที่ ๓.๑ พัฒนาและปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดผลอย่างจริงจัง พัฒนาระบบการยุติธรรมด้านสิ่งแวดล้อม พัฒนาบุคลากรศาลและอัยการให้มีความรู้ทางวิทยาศาสตร์และเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับคดีด้านสิ่งแวดล้อม

๒) นโยบายที่ ๓.๒ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนารูปแบบเครื่องมือทางภาษีหรือค่าธรรมเนียมเพื่อจัดการการใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า มีประสิทธิภาพ และลดการเกิดของเสีย ส่งเสริมให้มีการจัดทำระบบการประเมินผลเชิงนโยบายแบบองค์รวมที่คำนึงถึงผลกระทบอย่างรอบด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น กระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA)

๓) นโยบายที่ ๓.๓ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและตัวชี้วัด ด้วยการสร้างระบบข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการโดยเชื่อมโยงข้อมูลตั้งแต่ระดับตำบลไปจนถึงระดับประเทศ รวมถึงภาคเอกชนและประชาสังคม ส่งเสริมให้มีหน่วยงานคลังสมอง (Think Tank) ด้านสิ่งแวดล้อม เร่งจัดทำบัญชีผลกระทบ

สิ่งแวดล้อมรายผลิตภัณฑ์และบริการโดยสนับสนุนการประเมินวัฏจักรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (Life Cycle Assessment: LCA)

๔) นโยบายที่ ๓.๔ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการสนับสนุนการลงทุนและเพิ่มระดับการอุดหนุนด้านการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งขยายขอบเขตการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการของภาครัฐให้มีความเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Public Procurement: GPP)

๓.๖.๔ นโยบายที่ ๔ สร้างความเป็นหุ้นส่วนในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ของนโยบายคือ ทุกภาคส่วนมีบทบาทในการร่วมดูแลรักษา และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในลักษณะความเป็นเจ้าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกัน ประกอบด้วย ๓ นโยบายย่อย ได้แก่

๑) นโยบายที่ ๔.๑ พัฒนาองค์ความรู้และกิจกรรมเพื่อสร้างสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ด้วยการสร้างจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับทุกภาคส่วน สนับสนุนกระบวนการสิ่งแวดล้อมศึกษา พัฒนารูปแบบการปลูกฝังความรู้แบบองค์รวมเชิงนิเวศ และสร้างผู้นำสิ่งแวดล้อมรุ่นใหม่ หนุนรงค์และส่งเสริมการตลาดเพื่อสังคม

๒) นโยบายที่ ๔.๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมให้กับทุกภาคส่วนอย่างบูรณาการ ด้วยการสนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Procurement: GP) อย่างยั่งยืน ส่งเสริมการจ้างงานสีเขียว ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้าง ความรับผิดชอบต่อสังคมของภาคธุรกิจ โดยสร้างกลไกสนับสนุนให้เกิดการลงทุนเพื่อสังคม เสริมสร้างความเข้มแข็งและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของทุกภาคส่วน

๓.๗ ยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙

ยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๔ ช่วง ช่วงละ ๕ ปี โดยกำหนดเป้าหมายดังนี้

- ระยะที่ ๑ ระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จะมุ่งจัดการมลพิษที่ต้นทาง ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยภาคการผลิตจะขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ใช้กระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดมลพิษต่ำ มีระบบจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภทอย่างเพียงพอและจัดการมลพิษได้ตามมาตรฐาน

- ระยะที่ ๒ - ๓ ช่วงระยะ ๑๐ - ๑๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๔) มุ่งส่งเสริมให้ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ลดการใช้ทรัพยากรที่กำจัดยาก ลดการเกิดของเสียและมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม มีการบริโภคสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นหลักในชีวิตประจำวัน

- ระยะที่ ๔ ระยะ ๕ ปีสุดท้าย (พ.ศ. ๒๕๗๕ - ๒๕๗๙) ได้วางกรอบแนวทางดำเนินงานเพื่อให้ประเทศไทยก้าวสู่สังคมคาร์บอนต่ำ (Low carbon Society) บนพื้นฐานหลักเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง โดยมีฐานองค์ความรู้ เทคโนโลยี กฎระเบียบ และสถาบัน/องค์กรรองรับการพัฒนาประเทศแบบไร้ของเสีย (Zero Waste)

ค่าเป้าหมาย ในปี ๒๕๖๙

- ๑) น้ำเสียชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๖๐
 - ๒) คุณภาพน้ำแหล่งน้ำผิวดินอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๘๕
 - ๓) คุณภาพแหล่งน้ำทะเลอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๘๙
 - ๔) ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐
 - ๕) ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐
- โดยมียุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๓ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๓.๗.๑ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทาง

โดยสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคบริการ ภาคการท่องเที่ยว ภาคพลังงานและภาคการขนส่ง ให้ใช้ทรัพยากรในการผลิตอย่างคุ้มค่า ใช้เทคโนโลยีและกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในทุกกระดับ ให้มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการรักษาสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การบริโภคและการใช้ทรัพยากรที่พอดี

๓.๗.๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัด กำจัดของเสีย และควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด

โดยให้ความสำคัญกับการจัดการมลพิษที่เกิดขึ้นจากแหล่งกำเนิด การจัดให้มีระบบจัดการของเสีย ทั้งจากภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรกรรม ภาคชุมชน ภาคการบริการ ภาคการท่องเที่ยว ภาคพลังงาน ภาคการขนส่ง โดยครอบคลุมการจัดการทั้งขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ ภาคอุตสาหกรรม สารอันตราย น้ำเสีย และมลพิษทางอากาศ

๓.๗.๓ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการมลพิษ

เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษผ่านทรัพยากรมนุษย์ องค์กรความรู้ กลไกกฎหมาย ฐานข้อมูล การกำหนดนโยบาย การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ มาตรการทางสังคม งานวิจัยและนวัตกรรม การให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม การสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณะ การดำเนินการตามกฎหมายระเบียบ ข้อผูกพัน และข้อตกลงพันธกรณีระหว่างประเทศ

๓.๘ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

มุ่งเน้นการเสริมจุดแข็งและแก้ไขจุดอ่อนให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคงภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ สำหรับส่วนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป้าประสงค์ของยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี คือ เกษตรกรหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง (รายได้ประชาชาติต่อหัวมากกว่า ๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน ในปี ๒๕๗๙) โดย

- เกษตรกรมีความสามารถในอาชีพของตนเอง (Smart Farmer)
- สถาบันเกษตรกรมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ (Smart Agricultural Group)
- สินค้าเกษตรมีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาด (Smart Agricultural Product)
- พื้นที่เกษตรและภาคการเกษตรมีศักยภาพ (Smart Area / Agriculture)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๓.๘.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

๑) เป้าหมาย ดังนี้

- ๑.๑) รายได้เฉลี่ยของเกษตรกร ๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน
- ๑.๒) เกษตรกรทุกคนเป็น Smart Farmer
- ๑.๓) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ ร้อยละ ๙๕

๒) แนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๒.๑) สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร Smart Farmer Smart Group Smart Enterprise
- ๒.๒) เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในอาชีพเกษตรกร
- ๒.๓) บริหารจัดการแรงงานภาคเกษตรโดยนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้

๓.๘.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร

๑) เป้าหมาย ดังนี้

- ๑.๑) GDP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๓ ต่อปี
- ๑.๒) ฟาร์ม โรงงาน และสถานประกอบการได้มาตรฐาน
- ๑.๓) การทำเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๙๐ ล้านไร่ จำนวน ๑๔,๖๐๐ แปลง

๒) แนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๒.๑) พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพมาตรฐานสินค้า
- ๒.๒) ส่งเสริมการเกษตรตลอดโซ่อุปทานสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๓.๘.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๑) เป้าหมาย ดังนี้

๑.๑) งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ได้รับการพัฒนาต่อยอดนำไปสู่การใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๘๐

- ๑.๒) เกษตรกรทุกคนเข้าถึงและนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ไปใช้ประโยชน์ได้

๒) แนวทางการพัฒนา ดังนี้

- ๒.๑) พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการขับเคลื่อนเกษตรให้สอดคล้องกับไทยแลนด์ ๔.๐
- ๒.๒) บริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเกษตร
- ๒.๓) พัฒนาผลงานวิจัยด้านการเกษตรนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมเชิงพาณิชย์

๓.๘.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน

- ๑) เป้าหมาย ดังนี้
 - ๑.๑) พื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน ๑๐ ล้านไร่
 - ๑.๒) พื้นที่การเกษตรได้รับการอนุรักษ์ปรับปรุงและฟื้นฟู ปีละ ๒ ล้านไร่
 - ๑.๓) พื้นที่ชลประทานมีจำนวน ๔๙.๕๒ ล้านไร่
- ๒) แนวทางการพัฒนา
 - ๒.๑) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน
 - ๒.๒) ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน

๓.๘.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยการ

- ๑) พัฒนาบุคลากรและนักวิจัย ให้เป็น Smart officers และ Smart researchers
- ๒) เชื่อมโยงและบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วน โดยกลไกประชารัฐ และปรับระบบบริหารงานให้ทันสมัย
- ๓) ปรับปรุงและพัฒนากฎหมายด้านการเกษตรเพื่อรองรับบริบทการเปลี่ยนแปลง

๓.๙ แผนแม่บทกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

มีเป้าหมายที่จะอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาอย่างสมดุล โดยมียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๓.๙.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ อนุรักษ์ คัดกรอง ฟื้นฟู ส่งเสริม และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย ๖ เป้าหมาย ได้แก่

- ๑) เป้าหมายที่ ๑ ป้องกันดูแลรักษาพื้นที่ป่าให้คงสภาพ ไม่ให้มีการบุกรุกทำลาย รวมทั้งเฝ้าระวัง ป้องกันการเกิดไฟป่า
 - ป้องกันพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๘๐.๘๘ ล้านไร่ (ร้อยละ ๒๕ ของพื้นที่ประเทศ)
 - ป้องกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๓๙.๘๗ ล้านไร่ ยึดคืน ๙๑๘,๐๐๐ ไร่ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและควบคุมไฟป่าได้อย่างเข้มแข็ง พัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ๕๐๐ สวนป่า (๓๐๐,๐๐๐ ไร่)
- ๒) เป้าหมายที่ ๒ การเพิ่มพื้นที่ป่าไม้จากพื้นที่เสื่อมโทรม สร้างป่าเศรษฐกิจ
 - พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการฟื้นฟู ๓.๑๗ ล้านไร่
 - ฟื้นฟูพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๖.๒๕ ล้านไร่ ประกอบด้วยป่าเสื่อมโทรม ๘.๔๒ ล้านไร่ และป่าเศรษฐกิจ ๓.๘๓ ล้านไร่
 - เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ หรือเพิ่มพื้นที่เป็น ๑.๖๘ ล้านไร่ ทวงคืนพื้นที่ป่า ๑๐๐,๐๐๐ ไร่
- ๓) เป้าหมายที่ ๓ เพิ่มความสมบูรณ์ของแนวปะการัง แหล่งหญ้าทะเล และระบบนิเวศทางทะเล
 - ฟื้นฟูแนวปะการัง แหล่งหญ้าทะเล และระบบนิเวศทางทะเลไม่น้อยกว่า ๑๐๕,๐๐๐ ไร่
 - ระบบนิเวศ ทรัพยากรทางทะเลได้รับการคุ้มครอง ในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด

๔) เป้าหมายที่ ๔ แก้ไขปัญหาการขาดน้ำในพื้นที่ป่าไม้อย่างเป็นระบบและเป็นธรรม

- แก้ไขปัญหาการขาดน้ำทำกินในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๑๖๙,๒๕๔ ราย พื้นที่ ๒๓๕,๒๘๓ แปลง (๑,๕๙๙,๗๗๗-๑-๙๔.๗๖ ไร่)

- จัดที่ดินพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมให้ชุมชน อยู่อาศัยอย่างยั่งยืน ๓,๔๐๐,๐๐๐ ไร่

- จัดที่ดินป่าชายเลนที่เสื่อมสภาพให้แก่ชุมชนอยู่อาศัยอย่างยั่งยืนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ไร่

๕) เป้าหมายที่ ๕ ลดอัตราการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพของประเทศลงอย่างมีนัยสำคัญ

- มีผลงานวิจัยที่เป็นที่ยอมรับ และนำไปใช้ประโยชน์ได้

๖) เป้าหมายที่ ๖ ทรัพยากรธรรมชาติได้รับการบริหารจัดการอย่างสมดุลและยั่งยืนโดยการมีส่วนร่วม

๓.๙.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทั้งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดินแบบมีส่วนร่วม เป็นธรรมและเพียงพอ โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานเพื่อจัดการและอนุรักษ์พื้นที่ชุ่มน้ำทรัพยากรน้ำให้สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างพอเพียง ดังนี้

๑) แหล่งน้ำและพื้นที่ชุ่มน้ำได้รับการอนุรักษ์ จำนวน ๓,๖๐๐ แห่ง ตรวจสอบกับประปาส่วนภูมิภาค ๒๘๘ โครงการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำระบบผลิตน้ำดื่ม ๑,๙๒๐ แห่ง ส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพน้ำประปาตาม WHO ร้อยละ ๔๐

๒) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ๗,๖๔๙ แห่ง บรรเทาภัยแล้ง ๒,๐๘๕ แห่ง สนับสนุนน้ำดื่มสะอาดให้โรงเรียน ๔,๗๔๔ แห่ง และพื้นที่เกษตรในพื้นที่ประสบภัยแล้ง ๒๖,๔๒๔ แห่ง

๓.๙.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ป้องกัน รักษา และฟื้นฟู คุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายเพื่อสิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการให้มีคุณภาพดีตามเกณฑ์มาตรฐานระดับสากล

๑) ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๖๙

๒) ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๔

๓) คุณภาพน้ำแหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๙๕ น้ำเสียชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๙๓

๓.๙.๔ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ ขับเคลื่อนการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในการพัฒนาและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายที่จะใช้แนวทางการผลิตและบริโภคที่ยั่งยืน (SDGs) เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาที่ยั่งยืน

๑) ร้อยละของเป้าหมายภายใต้โรดแมปเพื่อการส่งเสริมการผลิต และการบริโภคที่ยั่งยืนของประเทศไทยบรรลุผลสำเร็จ

๒) เมืองต้นแบบในประเทศไทยอย่างน้อย ๕ เมือง มีคุณภาพสิ่งแวดล้อมเทียบเท่ามาตรฐานสากล

๓.๙.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๕ ลดก๊าซเรือนกระจกและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประกอบด้วย ๒ เป้าหมาย ได้แก่

๑) เป้าหมายที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนากลไก ชีตความสามารถ ในการลดก๊าซเรือนกระจก และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศ

๒) เป้าหมายที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติความสูญเสียในชีวิตและทรัพย์สินที่เกิดจากสาธารณภัยลดลง

- ระบบพยากรณ์และเตือนภัยล่วงหน้า และการจัดการพิบัติภัยทางธรรมชาติที่มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมในพื้นที่เสี่ยงภัยร้อยละ ๑๐๐ ของพื้นที่เสี่ยงภัยดินถล่ม
- สัดส่วนของพื้นที่เสี่ยงภัยที่ได้รับการจัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังภัยธรรมชาติ ร้อยละ ๑๐๐ ของ ๒๕ กลุ่มน้ำหลัก

๓.๙.๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนากลไก ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ และการจัดการองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาลและทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยมีเป้าหมายที่จะเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการองค์กร และพัฒนา การบริหารจัดการของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บทที่ ๔

การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๔.๑ การวิเคราะห์ปัญหาด้านทรัพยากรดิน

๔.๑.๑ ดินปัญหา (Soil Problem)

สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา

ดินที่มีปัญหาโดยทั่วไปมักเกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ที่ดินในทางการเกษตร โดยปกติจะไม่สามารถกำหนดลักษณะของดินที่เป็นปัญหาได้แน่ชัด เนื่องจากปัญหาแต่ละชนิดของดินขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ประโยชน์ เช่น ปลูกพืชเศรษฐกิจ ทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ ยิ่งไปกว่านั้น แม้แต่ดินชนิดเดียวกัน หากปลูกพืชต่างชนิดกัน ลักษณะปัญหาของดินก็แตกต่างกัน การพิจารณาว่าดินบริเวณดังกล่าวมีปัญหาต่อการเกษตรหรือไม่นั้น สามารถดูได้จากลักษณะและสมบัติของดินที่มีผลต่อการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ถ้าดินมีลักษณะและสมบัติที่ไม่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและการให้ผลผลิตของพืชที่ปลูก ทั้งทางด้านสมบัติทางกายภาพและเคมี ก็จัดเป็นดินปัญหาทั้งสิ้น แต่ทั้งนี้ความรุนแรงของปัญหาอาจมากหรือน้อยแตกต่างกัน ดินปัญหาในภาพรวมหมายถึง ดินที่มีสมบัติทางกายภาพและทางเคมีไม่เหมาะสมทางการเกษตร ซึ่งเมื่อนำไปใช้ประโยชน์จะให้ผลผลิตต่ำหรือไม่ให้ผลผลิต รวมถึงพื้นที่ที่นำไปใช้ประโยชน์แล้วจะส่งผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม มีพื้นที่ทั้งสิ้น ๘๒๙,๒๖๗ ไร่ จำแนกได้เป็น ๖ ปัญหาหลัก ได้แก่

๑) ดินเค็ม (salt affected soils)

ดินเค็ม หมายถึงดินที่มีปริมาณเกลือที่ละลายน้ำได้อยู่มาก จนมีผลกระทบต่อ การเจริญเติบโต และผลผลิตของพืช ดินเค็มในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ตามศักยภาพดินที่พบเป็นดินเค็มชายฝั่งทะเล (Coastal saline soils) ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของน้ำทะเล ส่วนใหญ่พบอยู่ตามแนวชายฝั่งทะเลที่ยังคงมีน้ำทะเลท่วมถึง หรือเคยเป็นพื้นที่ที่มีน้ำทะเลท่วมถึงมาก่อน โดยจะพบมากที่สุดตามแนวชายฝั่งทะเล ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๒ มีพื้นที่ ๔๙,๒๓๗ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๒๐ ของพื้นที่

๒) ดินเปรี้ยวจัด (acid sulfate soils)

ดินเปรี้ยวจัด หรือดินกรดกำมะถัน หมายถึงดินที่ความเป็นกรดรุนแรงมากจนส่งผลกระทบต่อ การปลูกพืช มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน (ค่า pH) ต่ำกว่า ๔.๕ ดินเปรี้ยวจัดในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง พบในพื้นที่ลุ่มระหว่างสันทรายชายหาดเก่าซึ่งเป็นแอ่งเก่าที่น้ำทะเลเคยท่วมถึง ส่วนมากเป็นพื้นที่ขอบป่าพรุ สืบเนื่องจากมีต้นกระจูดขึ้นปกคลุมพื้นที่มาก ดินที่พบ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๑๐ และกลุ่มชุดดินที่ ๑๔ มีพื้นที่รวม ๓๐๙,๑๕๗ ไร่ หรือร้อยละ ๓๗.๖๕ ของพื้นที่

๓) ดินทรายจัด (sandy soils)

ดินทราย หมายถึง ดินที่มีเนื้อดินบนเป็นดินทรายหรือดินทรายนร่วนที่เกิดเป็นชั้นหนามากกว่า ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ดินมีปริมาณอินทรีย์วัตถุต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ดินทรายในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังพบในพื้นที่ที่เป็นสันทรายชายหาดเก่าดินที่พบ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๔๒ และกลุ่มชุดดินที่ ๔๓ มีพื้นที่รวม ๖๔,๙๘๘ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๘๙ ของพื้นที่

๔) ดินอินทรีย์ (organic soil)

ดินอินทรีย์หรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “ดินพรุ” หมายถึง ดินที่เกิดจากการสะสมเศษซากอินทรีย์ที่เกิดจากการสลายตัวเน่าเปื่อยของพืชพรรณไม้ตามธรรมชาติที่ขึ้นอยู่ในแอ่งที่ลุ่มต่ำมีน้ำแช่ขังเป็นเวลานานจนเกิดการสะสมเป็นชั้นดินอินทรีย์ที่หนากว่า ๔๐ เซนติเมตร การจัดการดินทำได้ลำบากและเสียค่าใช้จ่ายสูงในขณะเดียวกัน ถ้านำมาปลูกไม้ยืนต้น ต้นไม้จะล้มง่าย เนื่องจากดินอินทรีย์มีความสามารถในการรับน้ำหนักได้น้อย ดินอินทรีย์ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังพบในพื้นที่ที่อยู่ระหว่างสันทรายชายหาดเก่า สืบเนื่องจากพื้นที่มักจะพบต้นเสม็ดและต้นกระจุยขึ้นปกคลุมพื้นที่ ดินที่พบ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๕๗ และกลุ่มชุดดินที่ ๕๘ มีพื้นที่รวม ๑๑๙,๐๖๒ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๓๑ ของพื้นที่

๕) ดินตื้น (shallow soils)

ดินตื้น หมายถึง ดินที่มีชั้นส่วนเนื้อหยาบที่เป็นลูกรัง ก้อนกรวดหรือเศษหินในปริมาณเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ ๓๕ โดยปริมาตร ไม่เหมาะแก่การปลูกพืช ดินตื้นในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังพบในพื้นที่ที่เป็นเนินเขา สันเขา ดินที่พบ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๔๕ และกลุ่มชุดดินที่ ๕๑ มีพื้นที่รวม ๕๑,๓๘๕ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๒๙ ของพื้นที่

๖) พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (slope complex soils)

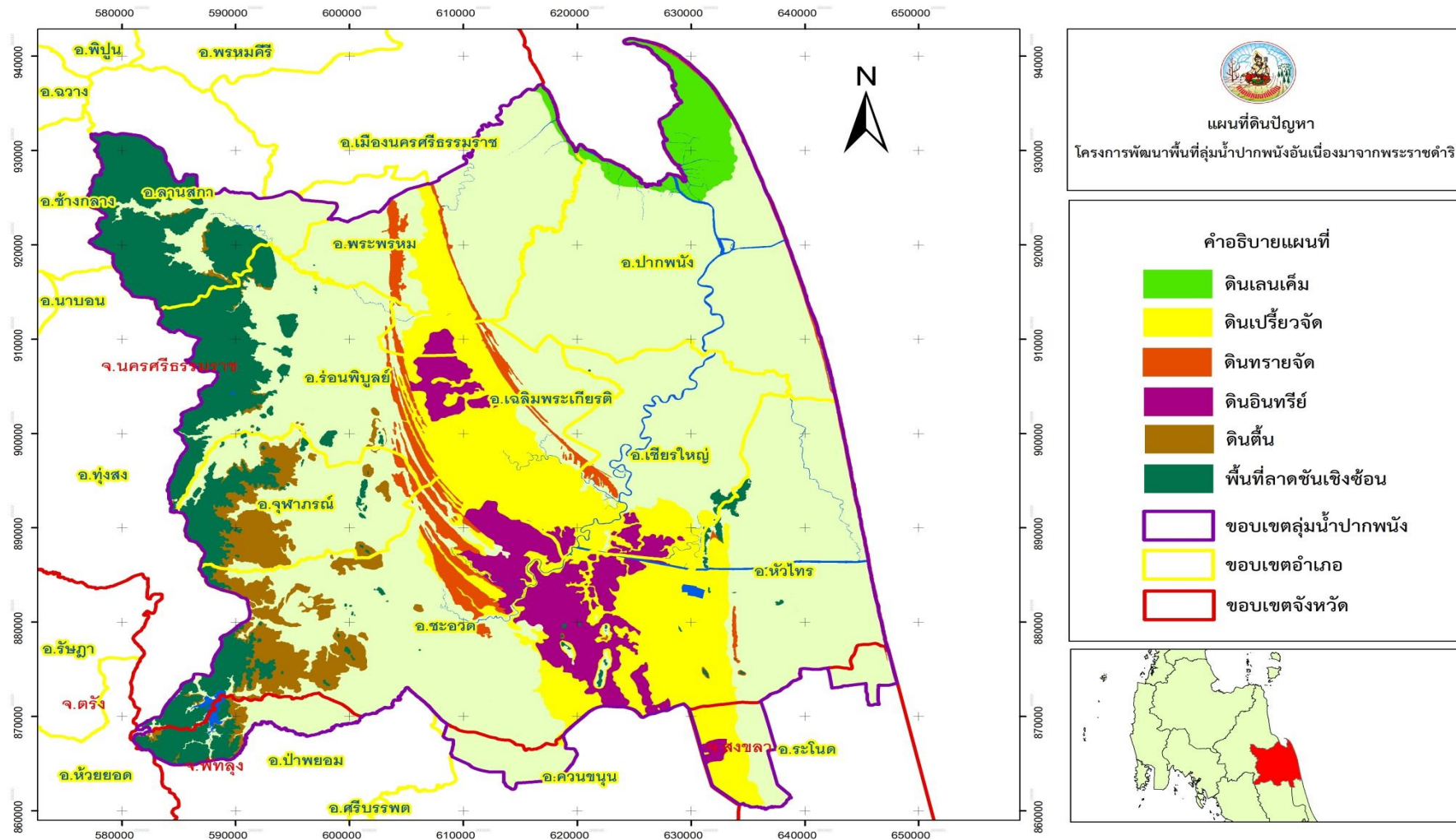
พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน หมายถึง พื้นที่ ภูเขา ที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ขึ้นไป ไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ทำการกสิกรรม เพราะหากมีการใช้ที่ดินเพาะปลูกพืชไม่ถูกต้องจะเกิดปัญหาการชะล้างพังทลายของดินและการเสื่อมโทรมของดินอย่างรวดเร็ว พื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังพบในพื้นที่ที่เป็นเขาสูงทางด้านตะวันตกของพื้นที่ลุ่มน้ำซึ่งก็คือพื้นที่ต้นน้ำ ดินที่พบ ได้แก่ กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ มีพื้นที่ ๒๓๕,๔๓๘ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๔๙ ของพื้นที่

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

๑) การแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยวเพื่อให้สามารถทำนาได้ ดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๓๙ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๑๑๐,๑๙๖ ไร่ ด้วยการใช้น้ำปูนขาวอัตรา ๑ - ๒ ตันต่อไร่ สามารถทำให้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้นจาก ๑๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ เป็น ๖๕๐-๗๕๐ กิโลกรัมต่อไร่ แต่การปรับสภาพดินจำเป็นต้องทำอย่างต่อเนื่อง หากไม่ดำเนินการ ดินก็จะกลับมาเปรี้ยวเหมือนเดิม และการปรับสภาพดินมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง เกษตรกรส่วนใหญ่รับภาระไม่ไหว ดังนั้น จึงควรสนับสนุนองค์ความรู้ให้แก่เกษตรกรในการปรับการผลิตให้เหมาะสมกับสภาพดิน โดยการเลือกปลูกพืช หรือเลี้ยงสัตว์ที่ทนต่อสภาพดินเปรี้ยวได้ดีมาทดแทน

๒) การปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูกปาล์มน้ำมัน โดยการฟื้นฟูและจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ (ชุดยกร่อง) เพื่อส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน โดยดำเนินการในเขตส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมัน ผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๓๖,๖๓๗ ไร่ พบว่าปาล์มน้ำมันเจริญเติบโตได้ดีในสภาพดินเปรี้ยว แต่ผลผลิตค่อนข้างต่ำ จึงควรสนับสนุนให้เกษตรกรดำเนินการปรับสภาพดิน และใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และให้องค์ความรู้ในการจัดการสวนปาล์มน้ำมันในพื้นที่ดินเปรี้ยวควบคู่ไปด้วย

๓) พื้นที่ดินเค็มจัด ดินทรายจัด ดินตื้น ไม่ควรทำการปลูกพืช แต่ควรแนะนำให้เกษตรกรทำกิจกรรมการเกษตรอื่น เช่น การเลี้ยงปศุสัตว์แทน หรือการเลี้ยงสัตว์น้ำที่ต้องการความเค็ม

รูปที่ ๔-๑ แผนที่ดินปัญหา โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๔.๑.๒ ปัญหาจากการใช้ประโยชน์ที่ดิน

สภาพปัญหาและสาเหตุของปัญหา

- ๑) ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากการใช้ประโยชน์โดยขาดการบำรุงรักษา หรือการใช้สารเคมีทางการเกษตรเพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิต จึงส่งผลให้ดินเสื่อมสภาพอย่างรวดเร็ว โครงสร้างของดินถูกทำลาย
- ๒) การใช้ประโยชน์จากที่ดินไม่เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่
- ๓) เกษตรกรขาดองค์ความรู้ในการอนุรักษ์ดิน การปรับปรุงบำรุงดิน การใช้ปุ๋ย และการผลิตปุ๋ย

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

- ๑) ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยพืชสดปรับปรุงบำรุงดิน ยกกระดับของอินทรีย์วัตถุในดินให้สูงขึ้น ดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔ รวมเนื้อที่ ๖๐,๗๗๑ ไร่ ช่วยให้อินทรีย์วัตถุในดินเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามเมื่อมีการใช้ประโยชน์ไปนานๆ ดินนั้นก็ขาดความอุดมสมบูรณ์อีก ดังนั้นจึงควรให้ความรู้แก่เกษตรกรควบคู่ไปด้วย พร้อมทั้งควรสนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสดให้เพียงพอแก่ความต้องการ
- ๒) การส่งเสริมให้เกษตรกรทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ การทำปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานฯ ใช้เอง ทำให้ลดต้นทุนการผลิตได้ และทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ปลอดภัยต่อผู้บริโภค แต่กระบวนการทำปุ๋ยเป็นกระบวนการที่ค่อนข้างยุ่งยาก การใช้งานไม่สะดวก ประกอบกับเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ ดังนั้นจึงควรสนับสนุนให้หมอดินประจำตำบลเป็นกลไกในการแนะนำให้ความรู้อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสนับสนุนกลุ่มที่มีความพร้อมผลิตปุ๋ยหมักสูตรพระราชทาน ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพในเชิงธุรกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับเกษตรกรทั่วไป
- ๓) สถานีพัฒนาที่ดินทุกแห่งสามารถตรวจวิเคราะห์ดินได้ และควรจัดให้มีศูนย์วิเคราะห์ดินในระดับท้องถิ่น ระดับชุมชน หรือสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์ให้หมอดินตรวจวิเคราะห์ดินได้ในพื้นที่

๔.๒ การวิเคราะห์ปัญหาด้านทรัพยากรป่าไม้

๔.๒.๑ พื้นที่ป่าต้นน้ำลดลง

สภาพปัญหา

จากการเปรียบเทียบพื้นที่ป่าต้นน้ำในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๓ แห่ง ได้แก่ อุทยานแห่งชาติเขาลวง อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง และอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ พบว่า พื้นที่ที่มีสภาพป่ามีแนวโน้มลดลง ดังตารางที่ ๔-๑ โดยเฉพาะป่าต้นน้ำในอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า มีพื้นที่ที่มีสภาพป่าเพียงร้อยละ ๓๕.๙ ซึ่งพื้นที่ป่าดังกล่าวเป็นแหล่งต้นน้ำของแม่น้ำปากพนัง ซึ่งส่งผลกระทบต่อกรอำนวยการน้ำเพื่อการใช้ประโยชน์ทางการเกษตรและรักษาความสมดุลทางระบบนิเวศ

ตารางที่ ๔-๑ พื้นที่ป่าต้นน้ำในเขตอนุรักษ์พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓

อุทยานแห่งชาติ	พื้นที่เขตอนุรักษ์ (ไร่)	พื้นที่สภาพป่า (ไร่)					
		ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
เขาลวง	๒๘,๖๑๔.๗๓	๒๓,๐๕๗.๖๐	๒๒,๖๖๐.๓๖	๒๒,๖๖๐.๓๖	๒๒,๖๔๕.๘๘	๒๒,๓๒๘.๐๑	๒๒,๓๒๘.๐๑
น้ำตกโยง	๕๐,๔๓๒.๘๖	๓๕,๘๙๐.๕๒	๓๖,๕๒๐.๖๓	๓๕,๕๕๓.๓๙	๓๖,๓๖๒.๐๙	๓๖,๓๓๐.๔๘	๓๖,๐๑๙.๑๖
เขาปู่-เขาย่า	๕๕,๘๑๕.๖๕	๒๑,๔๕๓.๔๕	๑๙,๒๗๓.๑๑	๑๙,๗๒๒.๔๙	๒๐,๐๖๖.๗๓	๒๐,๐๖๔.๘๑	๒๐,๐๕๓.๓๗
รวมทั้งสิ้น	๑๓๔,๘๖๓.๒๔	๘๐,๔๐๑.๕๗	๗๘,๔๕๔.๑๐	๗๗,๙๓๖.๒๔	๗๘,๐๗๔.๑๐	๗๘,๗๒๓.๓๐	๗๘,๔๐๐.๕๔

สาเหตุ

- ๑) การครอบครองพื้นที่ทำกินของประชาชนในเขตป่าต้นน้ำ จากการสำรวจ พบว่า ประชาชนครอบครองที่ดินทำกินในเขตอุทยานแห่งชาติเขาลง อุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง และอุทยานแห่งชาติเขาปู่-เขาย่า
- ๒) จากการตรวจลาดตระเวน ยังพบการบุกรุกพื้นที่ป่าเพื่อทำการเกษตรของประชาชนบ้าง และพบปัญหาไฟป่าจากการหาของป่าของประชาชนในช่วงฤดูแล้ง แต่ไม่รุนแรง

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรค แนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

- ๑) มีการลาดตระเวนป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ซึ่งพบว่าแนวโน้มการบุกรุกพื้นที่ป่าลดลง แต่เนื่องจากมีกำลังเจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย จึงควรนำระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol System) ซึ่งมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริมการทำงานของเจ้าหน้าที่
- ๒) ยังขาดการดำเนินงานในด้านการปลูกฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ เนื่องจากไม่มีการจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน จึงควรมุ่งเน้นการปลูกฟื้นฟูระบบนิเวศป่าต้นน้ำให้มีความอุดมสมบูรณ์และเป็นแหล่งน้ำให้แก่พื้นที่ด้านล่าง โดยบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานในจังหวัดและภาคประชาชน
- ๓) การแก้ไขปัญหาการครอบครองที่ดินทำกินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ได้มีการสำรวจพื้นที่ถือครองของประชาชนในเขตอุทยานแห่งชาติทั้ง ๓ แห่ง แล้วเสร็จ ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาตรวจสอบตามขั้นตอนเพื่อจะเสนอคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติตามขั้นตอนต่อไป ซึ่งการดำเนินงานต้องผ่านการพิจารณาในหลายขั้นตอน และใช้ระยะเวลานาน ทั้งนี้ พื้นที่ที่ประชาชนครอบครองที่ดินส่วนใหญ่มีการปลูกยางพาราและไม้ผล จึงได้มีการส่งเสริมให้ปลูกพันธุ์ไม้ป่าแซมในพื้นที่ ร้อยละ ๒๐ เพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ ส่วนพื้นที่ที่ยึดคืนจะต้องดำเนินการปลูกฟื้นฟูระบบนิเวศต่อไป
- ๔) การบูรณาการร่วมกับประชาชนในการดูแลรักษาป่า พบว่ามีการดำเนินการประชุมผ่านทางกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และขาดงบประมาณในการดำเนินงานสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่า ซึ่งอาจส่งเสริมให้มหาวิทยาลัยหรือองค์กรเอกชนเข้ามาดำเนินกิจกรรม หรือศึกษาวิจัยรวมทั้ง จัดทำโครงการส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) เป็นต้น
- ๕) มีการจัดทำสร้างฝายต้นน้ำแบบถาวรขนาดเล็ก เพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นและเป็นแหล่งน้ำให้ประชาชนในการทำการเกษตรกรรม ซึ่งการดำเนินงานต้องพิจารณาความเหมาะสมของสภาพพื้นที่และไม่ขัดต่อกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากดำเนินการในพื้นที่ต้นน้ำ

๔.๒.๒ พื้นที่ป่าพรุควนเคร็งขาดความอุดมสมบูรณ์

สภาพปัญหา

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ พบว่า พื้นที่สภาพป่าของป่าพรุควนเคร็งในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ดังตารางที่ ๔-๒ ทั้งนี้ในพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อยส่วนใหญ่เป็นแหล่งน้ำ จึงพบสภาพป่าเพียงร้อยละ ๓๑.๙ ในขณะที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อมีสภาพป่า ร้อยละ ๘๐.๘ ซึ่งยังคงต้องฟื้นฟูป่าพรุควนเคร็งให้มีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้น

ตารางที่ ๔-๒ พื้นที่ป่าพรุในเขตอนุรักษ์พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓

เขตห้ามล่าสัตว์ป่า	พื้นที่เขตอนุรักษ์ (ไร่)	พื้นที่สภาพป่า (ไร่)					
		ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
ทะเลน้อย	๑๙๔,๐๖๔.๔๕	๔๓,๖๕๒.๕๑	๕๒,๒๗๘.๓๑	๕๔,๕๐๔.๙๔	๕๔,๖๘๔.๔๔	๖๑,๘๕๗.๗๙	๖๑,๙๔๐.๗๖
บ่อลือ	๖๒,๘๒๓.๘๑	๔๗,๑๖๑.๐๖	๔๖,๙๖๗.๒๗	๔๖,๕๒๘.๓๙	๔๖,๔๑๒.๔๑	๔๙,๒๔๖.๐๑	๕๐,๗๗๘.๑๒
รวมทั้งสิ้น	๒๕๖,๘๘๘.๒๖	๙๐,๘๑๓.๕๗	๙๙,๒๔๕.๕๘	๑๐๑,๐๓๓.๓๓	๑๐๑,๐๙๖.๘๕	๑๑๑,๑๐๓.๘๐	๑๑๒,๗๑๘.๘๘

สาเหตุ

๑) มีการทับซ้อนของพื้นที่ทำกินของประชาชนที่มีการออก สปก. และ สทก. ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑,๒๒๙ ไร่ ๒ งาน ๕๑ ตารางวา ส่งผลให้การบริหารจัดการพื้นที่ป่าพรุดำเนินการได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ และมีความขัดแย้งกับประชาชนโดยเฉพาะการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ป่าพรุ

๒) การเกิดไฟป่าที่รุนแรงในพื้นที่ป่าพรุ ทำให้ระบบนิเวศถูกทำลาย ต้นไม้ที่ขึ้นใหม่มักเป็นต้นเสม็ด ส่งผลต่อความหลากหลายทางระบบนิเวศ ซึ่งการเกิดไฟป่ามีสาเหตุมาจากกิจกรรมของมนุษย์ เช่น การจุดไฟเพื่อหาของป่า เผากระจุย เผาทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ เป็นต้น รวมทั้งไม่สามารถรักษาระดับน้ำในป่าพรุให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ทำให้เกิดความแห้งแล้ง ส่งผลให้เกิดไฟไหม้ที่ขึ้นได้ดิน

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรค แนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

๑) การปลูกฟื้นฟูพื้นที่ป่าพรุ ไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากข้อจำกัดด้านงบประมาณ ดังนั้นการดำเนินงานในระยะต่อไป นอกจากหน่วยงานหลักที่เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแล้ว ควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานในจังหวัดและภาคประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกฟื้นฟูระบบนิเวศป่าพรุ

๒) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการป้องกัน ควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุควนครีงมีการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

๒.๑) การรักษาระดับน้ำในพื้นที่ป่าพรุควนครีงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยมีการสร้างฝายชะลอน้ำชั่วคราวเพื่อกักเก็บน้ำไว้ในช่วงฤดูแล้ง แต่เมื่อเข้าสู่ฤดูฝน ต้องมีการรื้อถอนเพื่อระบายน้ำออกเพื่อไม่ให้น้ำท่วมป่าพรุและพื้นที่เกษตรกรรมของประชาชน ทำให้เกิดการใช้งบประมาณที่ไม่คุ้มค่า ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมทรัพยากรน้ำได้เข้ามาเป็นหน่วยงานหลักในการศึกษารูปแบบ วิธีการในการที่จะกักเก็บน้ำในป่าพรุที่ยั่งยืน เนื่องจากต้องมีการสำรวจพื้นที่ ก่อสร้างอาคารควบคุมระดับน้ำในพื้นที่ป่าไม้ จึงต้องบูรณาการร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ รวมทั้ง ต้องสร้างความเข้าใจกับประชาชน เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ด้วย

๒.๒) มีการเตรียมกำลังพลลาดตระเวน ตรวจสอบจุดความร้อนในพื้นที่ป่าอย่างสม่ำเสมอ แต่เนื่องจากกำลังเจ้าหน้าที่อาจมีไม่เพียงพอ และป่าพรุควนครีงมีลักษณะเป็นเกาะซึ่งมีพื้นที่ประชาชนอาศัยอยู่ล้อมรอบ ยากแก่การตรวจสอบ จึงควรนำระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol System) ซึ่งมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริมการทำงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๒.๓) สร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการเฝ้าระวัง และจัดการไฟป่า ในบางครั้งประชาชนมีการจุดไฟเพื่อเผาพื้นที่ปลูกกระจุย ซึ่งอาจลุกลามเข้าไปยังพื้นที่ป่าพรุได้จึงได้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนแจ้งผ่านเครือข่ายเพื่อให้เตรียมกำลังเจ้าหน้าที่มาช่วยควบคุมไฟไม่ให้เกิดการลุกลาม ประกอบกับไฟป่า

ส่วนหนึ่งมาจากการจุดไฟหาของป่า จึงได้มีการส่งเสริมอาชีพให้กับชุมชน เช่น การเลี้ยงผึ้งโพรง เพื่อลดการจุดไฟเพื่อหาของป่า ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวยังจำเป็นต้องส่งเสริมและติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

๓) การดำเนินการแก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนของพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อมกับที่ดินทำกินของประชาชนที่เป็นแปลง ส.ป.ก. และ สทก.๑ ได้มีการจัดทำแผนที่แนวเขตป่าอนุรักษ์และพื้นที่ทำกินของประชาชน แต่ยังไม่แล้วเสร็จ ทั้งนี้ อยู่ในขั้นตอนการสำรวจพื้นที่ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งยังคงต้องดำเนินการต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาให้กับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่สามารถครอบครองพื้นที่ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย และช่วยให้หน่วยงานมีการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๔.๒.๓ พื้นที่ป่าชายเลนขาดความอุดมสมบูรณ์

สภาพปัญหา

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๒ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ได้มีการดำเนินโครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนในพื้นที่ป่าชายเลน โดยมีการจัดสรรที่ดินทำกินในพื้นที่ป่าชายเลน จำนวน ๔๔,๐๐๐ ไร่ เพื่อให้ประชาชนใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกิน จำนวน ๑๘,๐๐๐ ไร่ และจัดสรรเพื่อพื้นที่พระบรมนิเวศ จำนวน ๒๖,๐๐๐ ไร่ ซึ่งดำเนินการปลูกฟื้นฟูพระบรมนิเวศป่าชายเลนไปแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จำนวน ๒,๐๙๐ ไร่ จึงยังมีพื้นที่ป่าชายเลนที่ขาดความอุดมสมบูรณ์จำเป็นต้องปลูกฟื้นฟูพระบรมนิเวศในระยะต่อไป

สาเหตุ

การบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลนในอดีตเพื่อใช้เป็นพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกิน เช่น การทำนา กุ้ง ส่งผลให้พื้นที่ป่าชายเลนเปลี่ยนสภาพ ขาดความอุดมสมบูรณ์

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรค แนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

๑) การปลูกฟื้นฟูพระบรมนิเวศป่าชายเลนไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากได้รับงบประมาณที่จำกัด ดังนั้นการดำเนินงานในระยะต่อไป นอกจากหน่วยงานหลักที่เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแล้ว ควรสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานในจังหวัดและภาคประชาชน ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการปลูกฟื้นฟูพระบรมนิเวศป่าชายเลน

๒) ลาดตระเวนเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลน ซึ่งไม่พบการบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลน แต่ยังคงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งควรประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริมการทำงานของเจ้าหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓) การสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างถูกวิธี ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวยังจำเป็นต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

๔.๓ การวิเคราะห์ปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ

๔.๓.๑ ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร

สภาพปัญหา

การขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ไม่ว่าจะเป็นช่วงหน้าแล้ง หรือช่วงฝนทิ้งช่วง พบว่าเป็นปัญหาสำคัญของเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มักจะประสบปัญหาตั้งแต่เดือน มีนาคมถึงเดือนกรกฎาคม โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทาน และพบประจำต่อเนื่องแทบทุกปี ปรากฏการณ์ฝนทิ้งช่วงนาน สภาพแล้งยังส่งผลกระทบต่อเนื่อง เนื่องจากปริมาณฝนที่ลดลง ทำให้แหล่งน้ำผิวดินที่กักเก็บในอ่างเก็บน้ำ แม่น้ำ ลำคลอง หนองบึง มีปริมาณไม่เพียงพอสำหรับการเกษตรอย่างทั่วถึง ประกอบกับเกษตรกรในพื้นที่อำเภอหัวไทร เขียวใหญ่ เฉลิมพระเกียรติ และปากพนัง มีการทำนาหลังฤดูฝนเป็นจำนวนมาก ซึ่งจะไม่พร้อมกันเหลื่อมล้ำกันไปตามความต้องการของแต่ละราย การทำนาข้าวจำเป็นต้องใช้น้ำในปริมาณที่มากเพื่อการเจริญเติบโตของข้าว การบริหารจัดการน้ำชลประทานให้เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกรทำได้ยาก นอกจากนี้เกษตรกรบางส่วนซึ่งอยู่นอกเขตชลประทานก็มีการทำนาด้วยเช่นกัน เกษตรกรต้องสูบน้ำจากแม่น้ำ ลำคลอง มาใช้เพื่อการทำนา ในขณะเดียวกันก็มีเกษตรกรส่วนหนึ่งได้ปลูกพืชฤดูแล้ง ได้แก่ แตงโม พักทอง พริกเขียวมัน พืชผักต่างๆ ซึ่งมีความจำเป็นต้องใช้น้ำจำนวนมากเช่นกัน แต่ปริมาณน้ำในแม่น้ำ ลำคลอง ในฤดูแล้งมีน้อยประกอบกับไม่มีแหล่งน้ำต้นทุนที่จะมาเติมในระบบกระจายน้ำ จึงทำให้เกิดปัญหาการแย่งชิงน้ำ นอกจากนี้ระบบชลประทานในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเป็นชลประทานฤดูฝน ขาดแหล่งเก็บกักน้ำต้นทุนที่จะนำมาใช้ในช่วงฤดูแล้ง จึงมักมีข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ ขอรับการช่วยเหลือเรื่องน้ำอยู่เป็นประจำ

ตารางที่ ๔-๓ การขอรับการสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังและพื้นที่ป่าต้นน้ำ

ปี พ.ศ	๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓
จำนวนครั้งที่ขอ	๑๐	๑๔	๑๕	๒๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดนครศรีธรรมราช

สาเหตุ

- ๑) ขาดแหล่งน้ำต้นทุน/ปริมาณน้ำ ที่จะกระจายน้ำไปสู่แปลงนาเกษตรกร มีไม่เพียงพอ
- ๒) การทำนาหลังฤดูฝน มีการปลูกเหลื่อมล้ำไม่พร้อมกัน ทำให้การบริหารจัดการน้ำชลประทานทำได้ยาก และต้องใช้น้ำปริมาณน้ำที่มากขึ้น

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

- ๑) การติดตั้งเครื่องสูบน้ำขนาดใหญ่ ในพื้นที่น่านอกเขตชลประทานสามารถช่วยเหลือพื้นที่ทำนาหลังฤดูฝนได้มากกว่า ๒๐,๐๐๐ ไร่ และการบริหารจัดการน้ำชลประทานก็สามารถทำให้เกษตรกรทำนาได้ ๔๐,๐๐๐ - ๕๐,๐๐๐ ไร่ แต่อย่างไรก็ตามปัญหาภัยแล้ง การแย่งชิงน้ำ การร้องเรียนร้องทุกข์เพื่อขอความช่วยเหลือก็เกิดขึ้นเกือบทุกปี ดังนั้น การส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรมีแหล่งน้ำในไร่นา ก็เป็นช่องทางหนึ่งที่จะเพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำและเพิ่มปริมาณน้ำเพื่อการเกษตร ลดความเสี่ยงในการขาดน้ำในฤดูแล้ง นอกจากนี้การเก็บน้ำไว้ใต้ดิน ธนาคารน้ำใต้ดิน โดยอาศัยหลักการเติมน้ำผิวดินช่วงที่มีน้ำมากในหน้าฝนลงกักเก็บไว้ในชั้นหินอุ้มน้ำใต้ดิน เป็นผลทำให้ระดับน้ำใต้ดินเพิ่มขึ้น เป็นการเพิ่มศักยภาพของแหล่งน้ำใต้ดินระดับตื้น เพิ่มโอกาสการใช้น้ำในช่วงหน้าแล้งได้

รูปที่ ๔-๒ การเติมน้ำผิวดิน และการเก็บน้ำใต้ผิวดิน

๒) ควรมีการประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้สถานการณ์น้ำชลประทานที่จะสามารถใช้ในการทำนาปรัง และการผลิตพืชฤดูแล้งให้เกษตรกรทราบอย่างทั่วถึงก่อนถึงฤดูการผลิต เพื่อประกอบการตัดสินใจทำการผลิตในฤดูแล้ง

๓) การขุดลอกวัชพืชในแม่น้ำลำคลองต่างๆ รวมถึงการขุดลอกตะกอนก้นคลอง ก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะเพิ่มพื้นที่เก็บกักน้ำได้ แต่ควรการขุดลอกควรมีการดำเนินการอย่างรอบคอบ ควบคู่กับการอนุรักษ์ดินและน้ำ เพราะอาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้

๔) การซ่อมแซมและบำรุงรักษา ระบบการส่งน้ำและกระจายน้ำ แก้ปัญหาน้ำรั่วไหล ลดการสูญเสียระหว่างการส่งน้ำ ทำให้การส่งน้ำมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น แต่ปัญหาการลักขโมยน้ำของเกษตรกรยังคงมีอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงควรสร้างความเข้าใจกับเกษตรกรผู้ใช้น้ำ และการบริหารจัดการน้ำแบบมีส่วนร่วม

๕) สร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มผู้ใช้น้ำ โดยให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ ควรมีการผลักดันให้เกิดการทำเกษตรผสมผสานแบบพึ่งพาตนเอง การควบคุมพื้นที่การเกษตร การจัดการน้ำในระดับลุ่มน้ำ และส่งเสริมให้ผู้ใช้น้ำมีส่วนร่วมในทุกๆระดับ

๔.๓.๒ ปัญหาน้ำท่วม

สภาพปัญหาและสาเหตุ

ถึงแม้จะมีการสร้างประตูดระบายน้ำอุทกวิทยาประสิทธิภาพและขุดคลองระบายน้ำฉุกเฉิน พร้อมก่อสร้างอาคารควบคุมปากคลอง เพื่อการระบายน้ำจากแม่น้ำปากพองออกทะเลที่บริเวณหน้าประตูดระบายน้ำอุทกวิทยาประสิทธิภาพดีที่เกิดอุทกภัยก็ตาม แต่พื้นที่ลุ่มน้ำปากพองก็ยังคงเป็นพื้นที่รับน้ำ ต่อมาจากเทือกเขาบรรทัด ผ่านอำเภอชะอวด เข้าสู่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอเชียรใหญ่ และไหลลงทะเลที่อำเภอหัวไทร อีกส่วนหนึ่งรับน้ำจากเทือกเขาหลวงผ่านอำเภอลานสกา อำเภอพระพรหม เข้าสู่เขตเมืองนครศรีธรรมราช และไหลลงทะเลที่อำเภอปากพนัง น้ำท่วมซึ่งมักเกิดในช่วงฤดูฝน เดือน พฤศจิกายน - มกราคม ประกอบกับเป็นช่วงที่มีน้ำทะเลหนุนสูงทำให้การระบายน้ำออกทะเลทำได้ยาก นอกจากนี้การพัฒนาเส้นทางคมนาคมเป็นส่วนหนึ่งที่กีดขวางทิศทางการไหลของน้ำ การสร้างท่อลอดระบายน้ำมีน้อย จึงทำให้ถนนหลายสายเป็นคันกันน้ำไว้ในพื้นที่

ดังเช่นในปี ๒๕๖๓ ที่เกิดอุทกภัยใหญ่ในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช สงขลา และพัทลุง มวลน้ำจำนวนมากไหลผ่านพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง และท่วมขังในพื้นที่เป็นเวลามากกว่า ๑ เดือน สร้างความเสียหายให้กับทรัพย์สินและพื้นที่การเกษตรเป็นจำนวนมาก สภาพน้ำท่วมมักเกิดเป็นเวลานาน และมีระดับน้ำที่สูง มีพื้นที่ที่ถูกน้ำท่วมประมาณ ๑ ล้านไร่ โดยเป็นพื้นที่เกษตรกรรมประมาณ ๖.๙ แสนไร่ และเป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับความเสียหายซ้ำซากประมาณ ๑.๒ แสนไร่

รูปที่ ๔-๓ น้ำท่วมพื้นที่การเกษตรในอำเภอพระพรหม และน้ำท่วมขังในพื้นที่อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

๑) การเตรียมความพร้อมโดยการขุดลอกลำน้ำ คู คลอง เพื่อกำจัดผักตบชวา ผักกระเฉด และตะกอนในลำน้ำ เพื่อให้การไหลของน้ำสะดวกและรวดเร็ว ช่วยลดปริมาณน้ำสะสมที่เป็นสาเหตุของน้ำล้นตลิ่ง อีกทั้งยังสามารถลดระยะเวลาการท่วมของน้ำได้อีกด้วย แต่ปัญหาที่ตามมาคือ พื้นที่ริมตลิ่งมีการพังทลาย สูญเสียดินเป็นจำนวนมาก เนื่องจากความเร็วของกระแสน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำหายไป เนื่องจากแหล่งวางไข่ หรือที่เพาะฟักสัตว์น้ำวัยอ่อนถูกทำลาย อีกทั้งการเก็บกักน้ำทำได้ยาก น้ำไหลลงสู่ทะเลทั้งหมด ดังนั้น จึงควรมีการอนุรักษ์ดินและน้ำ ปลูกพืชที่ป้องกันการพังทลาย และควรให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพิจารณาขุดลอกและดูแลรักษาลำน้ำ

๒) การเตรียมความพร้อม เครื่องสูบน้ำ เครื่องผลักดันน้ำ พร้อมติดตั้งและใช้งานได้ทันที เมื่อเกิดอุทกภัย เพื่อเร่งการระบายน้ำออกจากพื้นที่ช่วยเหลือประชาชนและพื้นที่การเกษตรที่ได้รับความเสียหายน้อยที่สุด

๓) เร่งก่อสร้างโครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วมในเขตเมือง และเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำออกสู่ทะเล ซึ่งขณะนี้กำลังดำเนินการ ซึ่งหากโครงการแล้วเสร็จ จะมีพื้นที่รับประโยชน์สองฝั่งคลอง ๑๗,๔๐๐ ไร่ สามารถบรรเทาอุทกภัยในเขตเมืองนครศรีธรรมราช และลดพื้นที่น้ำท่วมได้ประมาณร้อยละ ๘๐ ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ ๑๒ ตำบล คริวเรือนที่ได้รับประโยชน์ ๓๒,๒๕๓ คริวเรือน รวมทั้งเป็นแหล่งกักเก็บน้ำต้นทุนไว้ใช้ในการอุปโภคบริโภคและการเกษตรในฤดูแล้งได้มากถึง ๕.๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๔) ควรเพิ่มท่อลอด ท่อระบายน้ำ ในช่วงที่ถนนกีดขวางทิศทางการไหลของน้ำให้มากขึ้น เพื่อการระบายน้ำที่เร็วขึ้น

๕) ควรซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำ ฝ่าย ประตูระบายน้ำ ให้สามารถใช้งานได้ตามปกติ เพื่อลดปริมาณน้ำสะสม และเก็บกักน้ำไว้ใช้หลังน้ำลด

๔.๔ การวิเคราะห์ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล

สภาพปัญหา

ลุ่มน้ำปากพนังมีระยะทางตามแนวชายฝั่ง ๑๑๕.๖๔ กิโลเมตร พบว่ามีแนวชายฝั่งทะเลที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง ระยะทาง ๖๑ กิโลเมตร ซึ่งดำเนินการจัดทำโครงสร้างป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ระยะทาง ๕๓.๖๒๓ กิโลเมตร ดังนั้น จึงมีแนวชายฝั่งที่ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาระยะทาง ๓.๑๖ กิโลเมตร ในพื้นที่ตำบลแหลมตะลุมพุก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ดังตารางที่ ๔-๔

ตารางที่ ๔-๔ การแก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่งในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

การแก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่ง	ระยะทาง (กิโลเมตร)
แนวชายฝั่งที่มีปัญหากัดเซาะ	๖๑
ดำเนินการแก้ไขปัญหาลแล้ว	๕๓.๖๒๓
ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหา	๓.๑๖

สาเหตุ

สภาพชายฝั่งทะเลของจังหวัดนครศรีธรรมราชมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งในรูปแบบของการกัดเซาะและทับถมของตะกอนชายฝั่ง สาเหตุเนื่องมาจากอิทธิพลของกระบวนการทางชายฝั่ง ได้แก่ อิทธิพลลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือตั้งแต่เดือนธันวาคมถึงมีนาคม เข้ามาปะทะภาคใต้ฝั่งตะวันออก ทำให้สภาพคลื่นลมในทะเลมีความสูงและรุนแรง เมื่อคลื่นเคลื่อนที่เข้าหาฝั่งมีการพาตะกอนทรายจากแนวชายฝั่งออกไปทับถมเป็นสันดอนนอกชายฝั่งทำให้เกิดการกัดเซาะ และมีปัจจัยอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น อิทธิพลน้ำขึ้น-น้ำลงของปากแม่น้ำ ความรุนแรงของกระแสน้ำส่งผลต่อความรุนแรงของการกัดเซาะในพื้นที่นั้นๆ ด้วย ส่วนปัจจัยด้านอื่นที่เกิดจากมนุษย์ ได้แก่ การก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างบริเวณชายฝั่งทะเล กิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่ดินทำให้ดินเสียโครงสร้าง เช่น การขุดบ่อทำนาเกลือ เมื่อเกิดคลื่นขนาดใหญ่เข้ามากระทบชายฝั่งจึงเกิดการกัดเซาะได้ง่าย

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรค แนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

การดำเนินงานแก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่ง เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ยังคงเหลือแนวชายฝั่งที่ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาระยะทาง ๓.๑๖ กิโลเมตร จึงจำเป็นต้องดำเนินการต่อเนื่องในระยะต่อไป ทั้งนี้ การสร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งในบางพื้นที่ พบว่ามีการต่อต้านจากประชาชน เนื่องจากลักษณะเขื่อนป้องกันการกัดเซาะ มีผลกระทบต่อการนำเรือประมงขึ้นชายฝั่ง จึงต้องมีการชี้แจงทำความเข้าใจกับประชาชน และปรับรูปแบบการดำเนินงานเพื่อให้เป็นที่ยอมรับจากภาคประชาชนด้วย

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

๑) ส่งเสริมการผลิตพืชในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

- มีการปรับปรุงพันธุ์ข้าวให้มีความเหมาะสมกับพื้นที่ ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น และขยายสู่เกษตรกรอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาที่สำคัญของชาวนา คือ ราคาข้าวตกต่ำ ไม่จูงใจให้เกษตรกรทำนาต่อไป โดยในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ทำนา ๒๖๓,๘๕๖ ไร่ ลดลงจากปี ๒๕๕๘ ที่มีพื้นที่ทำนา ๒๙๘,๔๔๒ ไร่ ลดลงร้อยละ ๑๑.๕๙ ดังนั้น จึงควรนำงานวิจัย นวัตกรรม องค์ความรู้ สนับสนุนให้ชาวนาในการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิต เน้นการผลิตข้าวที่มีคุณภาพ และเป็นข้าวที่คนในพื้นที่บริโภค ส่งเสริมสนับสนุนให้เกษตรกรสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการแปรรูปพัฒนาบรรจุภัณฑ์ และขยายช่องทางการตลาด

- ปาล์มน้ำมันเป็นพืชเศรษฐกิจในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังที่มีการขยายพื้นที่ปลูกอย่างรวดเร็ว แม้ว่าในช่วงแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จะมีการส่งเสริมการปลูกเพียง ๓๖๐ ไร่ ก็ตาม โดยในปี ๒๕๖๒ มีพื้นที่ปลูกถึง ๓๓๒,๖๑๖.๕๘ ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๘ ที่มีพื้นที่ปลูก ๑๖๓,๒๑๑.๗๘ ไร่ เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๑๐๓.๘๐ หรือเฉลี่ยร้อยละ ๒๐.๗๖ ต่อปี แต่ปัญหาประการสำคัญคือ ผลผลิตต่อไร่ต่ำ ต้นทุนการผลิตสูง ดังนั้น จึงควรพัฒนาองค์ความรู้ให้กับเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน ตั้งแต่กระบวนการเลือกพันธุ์ ไปจนถึงการเก็บเกี่ยวผลผลิต

- ไม้ผล ส่วนใหญ่ออกตามฤดูกาลและออกพร้อมกัน จึงมักถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง เนื่องจากต่างคนต่างขาย ไม่มีอำนาจในการต่อรอง ดังนั้น จึงควรสนับสนุนการรวมกลุ่ม และบริหารจัดการ ตั้งแต่กระบวนการผลิต การรวบรวม และการจัดจำหน่าย ส่วนผลผลิตที่ตกเกรดควรสนับสนุนการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

- พืชหลังนา ได้แก่ พริกเขียวมัน พักทอง พักเขียว และแตงโม พืชผัก มักประสบปัญหา ราคาตกต่ำ แม้ปริมาณการผลิตจะมีไม่มาก สาเหตุมาจากผลผลิตออกกระจุกตัว ในระยะเวลาอันสั้น จึงควรมีการรวมกลุ่มและวางแผนการผลิตให้เหมาะสม

๒) ส่งเสริมการผลิตปศุสัตว์อย่างต่อเนื่อง

- โค มีการส่งเสริมการผลิต สนับสนุนองค์ความรู้ เวชภัณฑ์ต่างๆ ทำให้การเลี้ยงโคเพิ่มขึ้น จากปี ๒๕๕๘ ที่มีการเลี้ยง ๕๖,๗๗๘ ตัว เป็น ๑๓๑,๙๑๘ ตัว ในปี ๒๕๖๒ หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๓๒.๓๔ นอกจากนี้ปัจจัยที่ทำให้การเลี้ยงโคเพิ่มขึ้นมาก คือ ความต้องการของตลาดยังมีสูง ดังนั้น จึงควรสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยการสนับสนุนองค์ความรู้ และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์รวมถึงเวชภัณฑ์ต่างๆ

- แพะ มีการขยายตลาดแพะไปยังประเทศมาเลเซีย ซึ่งยังมีความต้องการแพะเป็นจำนวนมาก ทำให้ผู้เลี้ยงแพะมีรายได้ที่สูงขึ้น แต่การขยายการผลิตไม่ทันกับความต้องการของตลาด ดังนั้น จึงควรสนับสนุนให้เกษตรกรรายใหม่ทำการผลิตแพะเพิ่มขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนในการจัดการผลผลิตพร้อมทั้งหาแนวทางในการแก้ไขข้อขัดข้องในการส่งออก

- สัตว์ปีก มีการสนับสนุนองค์ความรู้และพันธุ์สัตว์ปีก จำนวน ๓๓ กลุ่ม ความต้องการสัตว์ปีกของตลาดยังมีมาก จึงควรสนับสนุนการเลี้ยงสัตว์ปีกอย่างต่อเนื่อง

๓) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีน้อย

- ปลาน้ำจืด ในรอบแผนที่ผ่านมา มีการส่งเสริมการเลี้ยงปลาในบ่อดิน มีจำนวน ๕๕๐ ราย

- กุ้งทะเล มีการตรวจสอบแหล่งผลิตให้เข้าสู่มาตรฐานเพื่อการส่งออก

๔) ควรนำเทคโนโลยี นวัตกรรม งานวิจัยต่างๆ มาใช้ในการเพิ่มผลิตภาพ สร้างมูลค่าเพิ่ม และการขยายช่องทางการตลาด

๕) ส่งเสริมให้เกษตรกรหันมาทำการเกษตรแบบผสมผสาน ตามแนวพระราชดำริไม่ยึดติดกับการปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์เพียงอย่างเดียว ซึ่งจะมีความเสี่ยงสูง หากเกิดความผันผวนของราคา อันเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีให้แก่เกษตรกร

๖) เร่งแก้ปัญหาความยากจนและหนี้สินครัวเรือนภาคเกษตร แก้ปัญหาที่ดินทำกินและกรรมสิทธิ์ที่ดินที่เพาะปลูกซึ่งไม่เหมาะสม

๗) สร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันเกษตรกร รวมถึงวิสาหกิจชุมชน เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแลกเปลี่ยนข้อมูลและการแก้ปัญหาาร่วมกัน ตลอดจนสร้างอำนาจในการต่อรอง ส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มในการทำเกษตรแปลงใหญ่

๘) พัฒนาองค์ความรู้ที่จำเป็นตั้งแต่เริ่มกระบวนการผลิตจนถึงการทำตลาดในรูปแบบต่างๆ ให้กับเกษตรกร และผู้สนใจ

๙) แก้ไขปัญหาต้นทุนการผลิตสูง โดยการเพิ่มผลผลิตต่อไร่หรือต่อหน่วยการผลิต โดยสนับสนุนองค์ความรู้ในการวางแผนการผลิต การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ สนับสนุนการใช้พันธุ์ดี ทั้งพืช และสัตว์ การส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน หรือการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่เกษตรกรผลิตเองทดแทนปุ๋ยเคมี ลดการสูญเสียโดยเปล่าประโยชน์ นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมเข้ามาใช้เพื่อลดแรงงาน และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ส่งเสริมการทำบัญชีต้นทุนเพื่อให้ทราบต้นทุนที่แท้จริง และนำมาวิเคราะห์เพื่อการลดต้นทุนการผลิต

๑๐) แก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยการเตรียมความพร้อมรองรับสถานการณ์ การใช้ข้อมูลสถิติการเกิดภัยธรรมชาติ ช่วงเวลาที่เกิดมาเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนการผลิต เพื่อลดความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้น การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการเกิดภัยธรรมชาติต่างๆ ให้เกษตรกรรับทราบเพื่อเตรียมการป้องกัน

๑๑) ติดตามข้อมูลข่าวสารด้านการตลาด แนวโน้มของประชากร แนวโน้มของโลกก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และค่านิยมของคนที่เปลี่ยนไป มาปรับเปลี่ยนการผลิตให้เหมาะสมกับสถานการณ์

๑๒) เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย โดยสนับสนุนองค์ความรู้ในการค้าขายออนไลน์ (Online) ให้มากขึ้น เชื่อมโยงเครือข่ายทางการค้า การพัฒนาสินค้าเข้าสู่ระบบมาตรฐานเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า

๑๓) ควรพัฒนาการเกษตรเป็นรายหมู่บ้านตามศักยภาพของพื้นที่ ในลักษณะแปลงใหญ่ หรือกลุ่มสินค้า เน้นการบริหารจัดการในระบบกลุ่ม รวมทั้งร่วมกันหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องของพื้นที่เป็นรายหมู่บ้าน

๔.๕.๒ ปัญหาการประกอบอาชีพนอกภาคเกษตร

จำนวนครัวเรือนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีทั้งหมด ๒๒๑,๓๕๓ ครัวเรือน ประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรประมาณ ๖๒,๐๐๐ ครัวเรือน หรือร้อยละ ๒๘ ของครัวเรือนทั้งหมด การประกอบอาชีพนอกภาคเกษตรประกอบด้วย รับจ้าง ค่าขาย รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ภาคบริการ ธุรกิจส่วนตัว ฯลฯ การรับจ้าง หรือบริการ แรงงานส่วนใหญ่จะเดินทางเข้ามารับจ้างในเขตเมือง หรือจังหวัดใกล้เคียง ส่วนอาชีพค้าขายจะเปิดร้านขายของอยู่ในตัวอำเภอ หรือกระจายในชุมชนต่างๆ จากข้อมูลของสำนักงานพัฒนาชุมชน

จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าในปี ๒๕๖๓ คนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีรายได้เฉลี่ย ๖๗,๖๓๙ บาทต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ ที่มีรายได้ ๖๐,๓๙๒ บาทต่อคนต่อปี ร้อยละ ๑๒ ซึ่งมีอัตราการขยายตัวต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ร้อยละ ๒๐

สาเหตุ

๑) พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคใต้ ได้แก่ ยางพารา และปาล์มน้ำมัน ประสบปัญหาราคาคงต่ำอย่างต่อเนื่องและยาวนาน ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อภาคธุรกิจ ภาคการก่อสร้าง ค่าปลีกค้าส่ง และภาคบริการ มีการเติบโตลดลง ทำให้การจ้างงานลดลง คนในพื้นที่ลดการใช้จ่ายใช้สอย แรงงานในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังส่วนหนึ่งต้องเคลื่อนย้ายไปทำงานนอกพื้นที่ ส่วนหนึ่งเข้าสู่ภาคเกษตร

๒) กิจกรรมการพัฒนาแรงงานนอกภาคเกษตร มีน้อย และที่ดำเนินการอาจไม่ตรงตามความต้องการ

๓) ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ ต้องกู้เงินมาลงทุน มีภาระหนี้สิน ส่งผลให้ต้องสูญเสียที่ดินทำกิน

๔) ขาดความรู้ ขาดทักษะในการประกอบอาชีพ

๕) การแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ทำให้เกิดการว่างงานและการใช้ชีวิตแบบ New Normal ส่งผลต่อพฤติกรรมผู้บริโภค

๖) การสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชนมีน้อย

๗) การสร้างมูลค่าเพิ่มจากความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเพณีวัฒนธรรม มีน้อย

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

๑) มีการฝึกอาชีพเพื่อส่งเสริมรายได้ หลักสูตร การทำดอกไม้จันทน์ การทำสบู่ฟักข้าว การแปรรูปผลิตภัณฑ์อื่นๆ กิจกรรมสานตะกร้าด้วยเส้นพลาสติก กิจกรรมการสานกระเป๋าด้วยเส้นพลาสติก โครงการฝึกอบรมอาชีพชุมชน เช่น การจัดดอกไม้แห้ง การทำเครื่องแกง ผลิตภัณฑ์จักสาน การทำขนมจีนเส้นสด การแปรรูปอาหารทะเล การทำผ้าคลุมฮีญาบ การร้อยลูกปัด การทำไต้ปลาแห้ง การทำปลาเส้น การทำลูกประคบสดด้วยสมุนไพรไทย ซึ่งทำให้เกิดอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือนได้ ภาครัฐควรสนับสนุนอย่างจริงจังเพื่อพัฒนาเป็นอาชีพหลัก ประเมินความสำเร็จ และควรมีการต่อยอดพัฒนาผลิตภัณฑ์ การทำบรรจุภัณฑ์ การสร้างแบรนด์ การตลาด เพื่อให้เกิดความยั่งยืน สร้างรายได้ให้กับครัวเรือนได้จริง

รูปที่ ๔-๔ การพัฒนาอาชีพเสริมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒) การเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ เช่น ช่างปุกระเบียงศาลาอเนกประสงค์ เทคนิคการตัดปาล์ม ช่างเชื่อมโลหะเบื้องต้น ความมีการเพิ่มจำนวนรุ่นในการอบรมให้มากขึ้น

๓) สร้างและพัฒนาทักษะ องค์ความรู้รอบด้านที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ การทำธุรกิจยุคใหม่ที่มีการแข่งขันสูง สนับสนุนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมมาใช้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ การมีงานทำ และอาชีพเสริม ให้กับประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๔) สนับสนุนการเข้าถึงแหล่งทุนเพื่อการประกอบอาชีพ

๔.๕.๓ ปัญหาหนี้สินและปัญหาความยากจน

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

๑) การแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบ มีการดำเนินการผ่านกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน มีวัตถุประสงค์เพื่อสงวน รักษาที่ดินไม่ให้ตกไปเป็นของนายทุน โดยในแต่ละปี มีลูกหนี้ขอรับบริการเพียง ๕๐-๗๐ ราย ทั้งนี้เนื่องจากลูกหนี้ส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามีการกู้ยืมเงินนี้ ดังนั้น จึงควรเร่งประชาสัมพันธ์การดำเนินงานกองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจน ให้ประชาชนได้รับทราบ

๒) การแก้ไขปัญหาหนี้สินในระบบ มีการดำเนินการผ่านสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร แต่เกษตรกรส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนถึงแนวทางการช่วยเหลือของกองทุน ดังนั้น จึงควรเร่งประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ และสร้างความเข้าใจในการขอรับการช่วยเหลือจากกองทุนนี้

๓) ในปี ๒๕๕๙ มีครัวเรือนยากจนตกเกณฑ์ จปฐ จำนวน ๒,๑๓๑ ครัวเรือน จากการพัฒนาอาชีพ และส่งเสริมรายได้ ปี ๒๕๖๐-๒๕๖๓ ส่งผลให้ครัวเรือนยากจนลดลงเหลือ ๑,๗๓๕ ครัวเรือน ลดลงร้อยละ ๑๘.๕๘ การแก้ไขปัญหาความยากจน จำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดูแลช่วยเหลือ ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับครัวเรือนยากจน เพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ และมีรายได้เพื่อให้หลุดพ้นจากความยากจน

๔) ส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต เสริมสร้างศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม สืบสานประเพณี วัฒนธรรม พื้นถิ่นให้เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มน้ำปากพนัง

๕) ควรสร้างโอกาสให้เกษตรกรหรือผู้ยากจนเข้าถึงแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพ

๔.๖ การวิเคราะห์ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม

๔.๖.๑ แม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

สภาพปัญหา

ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนัง ในช่วง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๙ - ๒๕๖๓) คุณภาพน้ำโดยรวมอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ซึ่งหากเทียบกับมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินตามประเภทการใช้ประโยชน์ ซึ่งกำหนดให้แม่น้ำปากพนัง เป็นแหล่งน้ำประเภทที่ ๓ พบว่า คุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด โดยพารามิเตอร์ที่มีค่าเกินมาตรฐาน คือ ความสกปรกในรูปบีโอดี (BOD) มีค่าเกินมาตรฐานทุกจุดตรวจวัด และพบค่าสูงสุดบริเวณปากแม่น้ำ ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก อำเภอปากพนัง (PN๐๑) แยกที่เรียกกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (TCB) และแยกที่เรียกกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (FCB) มีค่าเกินมาตรฐานบริเวณท่าเรือข้ามฟาก อำเภอปากพนัง (PN๐๒) โดยพบค่าสูงสุดบริเวณ ตำบลท่าเสม็ด อำเภอชะอวด (PN๑๑) นอกจากนี้ในช่วงต้นฤดูฝนมีการเปิดประตูระบายน้ำ ทำให้น้ำจืดปริมาณมากซึ่งมีความสกปรกไหลลงสู่อ่าวปากพนัง ส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำและการทำประมงพื้นบ้าน

สาเหตุ

๑. น้ำเสียจากชุมชน เป็นสาเหตุหลักของปัญหาคุณภาพน้ำแม่น้ำปากพนัง ซึ่งมาจากการระบายน้ำเสียจากชุมชน เช่น บ้านเรือนริมแม่น้ำ ชุมชนชาวประมง ตลาดสด ร้านอาหาร ที่มีการระบายน้ำเสียลงสู่แหล่งน้ำโดยไม่ผ่านระบบบำบัดน้ำเสีย ประชาชนขาดความตระหนักถึงปัญหาน้ำเสีย และขาดความรู้ในการจัดการน้ำเสียเบื้องต้น อีกทั้งระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมีเพียง ๖ แห่ง มีความสามารถในการรองรับน้ำเสียรวม ๑,๕๔๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน แต่มีปริมาณน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสียเพียง ๘๒๘ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน หรือร้อยละ ๕๔ แสดงให้เห็นถึงปัญหาของระบบรวบรวมน้ำเสียที่ยังไม่สามารถรวบรวมน้ำเสียเข้าระบบบำบัดน้ำเสียได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ อีกทั้งระบบบำบัดน้ำเสีย ทั้ง ๖ แห่ง มีระบบที่รวบรวมน้ำเสียครอบคลุมพื้นที่โดยเฉลี่ย ร้อยละ ๑๑ ของพื้นที่เทศบาลทั้งหมด จึงยังไม่สามารถรองรับน้ำเสียชุมชนที่เกิดขึ้นได้อย่างครอบคลุม โดยเฉพาะในพื้นที่ชุมชนหนาแน่น ได้แก่ พื้นที่ตำบลชะอวด อำเภอชะอวด ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก และตำบลคลองน้อย อำเภอปากพนัง

๒. น้ำเสียจากเกษตรกรรม ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังประกอบอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งจากข้อมูลสภาพการใช้ประโยชน์ที่ดินพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังพบว่าเป็นพื้นที่เกษตรกรรมถึงร้อยละ ๖๘.๔ เช่น นาข้าว ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล พืชสวน เกษตรกรยังคงมีการใช้ปุ๋ยเคมีและสารกำจัดศัตรูพืชเพื่อเพิ่มผลผลิตและลดภาระของเกษตรกร ซึ่งในช่วงฤดูฝนจะมีการชะล้างสิ่งสกปรกและสารเคมีไหลลงสู่คลองสาขาและแม่น้ำปากพนัง ซึ่งเมื่อมีการเปิดประตูระบายน้ำต่างๆ ส่งผลให้ปริมาณน้ำจืดที่มีความสกปรกสูงไหลลงสู่อ่าวปากพนังส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำในระบบนิเวศและการทำอาชีพประมงพื้นบ้าน ซึ่งมักจะเกิดปัญหาในช่วงต้นฤดูฝน

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรค แนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

๑) บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่ จำนวน ๖ แห่ง ให้เดินระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่เนื่องจากระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่ยังรวบรวมน้ำเสียเข้าสู่ระบบบำบัดน้ำเสียได้น้อยกว่าศักยภาพของระบบบำบัดน้ำเสีย ดังนั้น จึงต้องเชื่อมต่อท่อรวบรวมน้ำเสียให้รับน้ำเสียจากชุมชนเข้ามาบำบัดให้มากขึ้น รวมทั้งปรับปรุงระบบเก่าให้มีศักยภาพรองรับน้ำเสียได้มากขึ้น

๒) ระบบบำบัดน้ำเสียที่มีอยู่ยังไม่สามารถรองรับน้ำเสียได้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชนหนาแน่น จึงจำเป็นต้องเร่งประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดหาพื้นที่จัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแห่งใหม่ ซึ่งที่ผ่านมาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถจัดหาพื้นที่ให้ได้และบางครั้งมีการต่อต้านจากประชาชน องค์กรจัดการน้ำเสียจึงได้พัฒนารูปแบบระบบบำบัดน้ำเสียใหม่ โดยติดตั้งระบบบำบัดน้ำเสียไว้ใต้ดิน ทำให้สามารถใช้ประโยชน์พื้นที่ด้านบนได้ โดยสามารถทำเป็นสถานที่ออกกำลังกาย ซึ่งทำให้เกิดประโยชน์และเป็นที่ยอมรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนมากขึ้น

๓) ในการบริหารประตูระบายน้ำในช่วงฤดูฝน ที่ผ่านมาจะมีการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติเพื่อช่วยบริหารจัดการระบายน้ำที่ประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ แต่ในช่วงปี ๒๕๖๓ สถานีดังกล่าวชำรุด ประกอบกับมีประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังยื่นฎีกาเกี่ยวกับการระบายน้ำในช่วงฤดูฝนที่มีการระบายน้ำจืดที่มีความสกปรกปริมาณมาก ส่งผลกระทบต่อสัตว์น้ำในระบบนิเวศอ่าวปากพนัง และการทำประมงพื้นบ้าน ดังนั้น ในระยะต่อไปจำเป็นต้องมีการติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติแห่งใหม่เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและใช้ประกอบการระบายน้ำไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศท้ายน้ำและการทำประมงพื้นบ้านของประชาชน

๔) ที่ผ่านมามีการจัดอบรมสร้างการมีส่วนร่วมให้กับประชาชนในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนเมื่อเกิดปัญหาคุณภาพน้ำ แต่ยังไม่มีการดำเนินงานที่ต่อเนื่อง ดังนั้น จึงควรมีพัฒนารูปแบบ กลไกการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ ซึ่งอาจใช้การสื่อสารออนไลน์เข้ามาเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำได้ทันทั่วถึง รวมทั้ง ควรมีการให้ความรู้กับประชาชนในการจัดการน้ำเสียและขยะตั้งแต่ต้นทาง

๕) การกำกับ ดูแล และบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ ยังไม่มีการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นจึงควรมีการสำรวจแหล่งกำเนิดมลพิษในพื้นที่ ได้แก่ อาคาร โรงงาน อุตสาหกรรม ท่าเทียบเรือประมงและสะพานปลา และตลาดสด เพื่อให้มีการตรวจสอบระบายน้ำทิ้งเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๖) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพองและคุณภาพน้ำทะเล เพื่อประเมินสถานการณ์คุณภาพน้ำ และนำมาประกอบการวางแผนแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ ซึ่งในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่าไม่สามารถเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพองได้ตามแผนที่กำหนด เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙

๔.๖.๒ สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยไม่ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล

สภาพปัญหา

จังหวัดนครศรีธรรมราช มีขยะมูลฝอยเกิดขึ้น จำนวน ๑,๖๑๓ ตันต่อวัน มีการจัดการขยะที่ถูกต้อง จำนวน ๑,๒๒๘ ตันต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๗๖ แต่เมื่อพิจารณาวิธีการจัดการขยะมูลฝอย พบว่าในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพองมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย จำนวน ๙ แห่ง โดยทุกแห่งยังใช้ระบบการจัดการขยะมูลฝอยแบบเทกอง ส่งผลให้มีปริมาณขยะตกค้างและไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ทั้งนี้การจัดการขยะมูลฝอยของจังหวัดนครศรีธรรมราช มีแนวโน้มดีขึ้น โดยเทศบาลเมืองปากพองมีโรงคัดแยกขยะเพื่อนำไปผลิตเชื้อเพลิง RDF และเทศบาลนครนครศรีธรรมราชอยู่ระหว่างจัดทำโรงงานกำจัดขยะเพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าแบบเตาเผา

สาเหตุ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขาดองค์ความรู้ และการสนับสนุนด้านงบประมาณในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล และประชาชนยังไม่ให้ความสำคัญในด้านสิ่งแวดล้อมยังให้ความร่วมมือในการลดและคัดแยกขายน้อย

ผลสำเร็จของการดำเนินงานที่ผ่านมา ปัญหาอุปสรรค แนวทางการดำเนินงานในระยะต่อไป

๑) การดำเนินงานในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีการจัดการขยะที่ถูกสุขลักษณะ จึงจำเป็นต้องให้คำแนะนำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการขยะมูลฝอยให้ถูกหลักสุขาภิบาล และการขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

๒) การจัดการของเสียอันตราย องค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชได้มีการรวบรวมของเสียอันตรายจากชุมชนผ่านองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานในจังหวัด และว่าจ้างบริษัทเอกชนเพื่อนำไปกำจัดตามหลักวิชาการ ซึ่งยังคงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อไม่ให้ของเสียอันตรายปะปนไปกับขยะทั่วไป

๓) การรณรงค์ให้ชุมชนและโรงเรียนมีการคัดแยกขยะที่ต้นทางด้วยหลัก ๓R (Reduce Reuse Recycle) แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ จึงจำเป็นต้องมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๔.๗ ปัญหาและความต้องการของพื้นที่

จากการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็น ปัญหา ความต้องการ/ความคาดหวัง ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่
ลุ่มน้ำปากพนัง สรุปได้ดังนี้

ตารางที่ ๔-๕ ปัญหาและความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

ปัญหาที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	ความต้องการ/ความคาดหวัง
๑. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ	
๑.๑ ด้านทรัพยากรดิน	
๑. ดินเค็ม ดินเปรี้ยว ดินพรุ ดินทรายจัด ๒. ดินนาเสื่อมสภาพ ขาดความอุดมสมบูรณ์ นาร้าง ผลผลิตตกต่ำ ๓. การใช้ประโยชน์จากที่ดินไม่เต็มที่ (ทิ้งให้ว่างเปล่า) ๔. ต้นทุนการใช้ปุ๋ยสูง และมีการสูญเสีย	๑. แก้ไขดินที่มีปัญหา ให้สามารถทำการเกษตรได้ ๒. กิจกรรมการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพดินปัญหา ๓. ปรับปรุงบำรุงดิน โดยใช้ปุ๋ยพืชสด ปุ๋ยหมัก วัสดุปรับปรุงดิน ๔. อนุรักษ์ พื้นฟูพื้นที่ทำนาข้าว ๕. ต้องการปรับพื้นที่นาร้างไปทำกิจกรรมอื่น ๖. ปรับปรุงพื้นที่ให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ ๗. การวิเคราะห์ดิน และใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ๘. การผลิตปุ๋ยใช้เอง
๑.๒ ด้านทรัพยากรป่าไม้	
๑. ป่าอุดมสมบูรณ์ สามารถกักเก็บน้ำใช้ได้ตลอดทั้งปี ๒. จัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืน เป็นแหล่ง อาหารและมีรายได้จากป่า ๓. พัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว ๔. ไม่มีปัญหาไฟไหม้ป่าพรุ ๕. ส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งเข้ามามีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์ป่า ๖. มีระบบบริหารจัดการป่าพรุที่มีประสิทธิภาพ	๑. ปลูกป่าเพิ่มเติม จัดกิจกรรมปลูกป่าในวันสำคัญ ๒. จัดทำแนวเขตกันชนป่าชุมชน สร้างเครือข่ายดูแลป่า ๓. จัดตั้งกลุ่มประชาชนร่วมกันกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐในการ ป้องกัน ดูแลรักษาป่า ๔. เพิ่มบทลงโทษคนลักลอบตัดไม้และเผาป่า ๕. ส่งเสริมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายใต้การควบคุม ของกฐระเบียบ ๖. พื้นฟูป่าพรุให้มีน้ำขังตลอดปี ให้มีอ่างเก็บน้ำในป่าพรุ ทำเป็นที่รับรอน้ำท่วมจากแหล่งอื่นๆ ๗. จัดสรรพื้นที่ทำกินแก้ไขปัญหามุกรุกป่า ๘. ส่งเสริมการทำผลิตภัณฑ์จากป่าพรุเป็นสินค้า OTOP ให้ความรู้และสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนและเยาวชนใน การดูแลรักษาป่า
๑.๓ ด้านทรัพยากรน้ำ	
๑. ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร (ทั้งน้ำจืด และน้ำเค็ม) ๒. แหล่งน้ำต้นทุนมีไม่เพียงพอ ขาดแหล่งน้ำสำรอง ๓. ไม่มีระบบส่งน้ำ หรือมีแต่ไม่มีประสิทธิภาพ ๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขาดการจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ ๕. น้ำเค็มรุกกล้า น้ำจืดไม่สามารถทำการเกษตรได้ ๖. น้ำมีการปนเปื้อนของสารเคมีทางการเกษตร ๗. น้ำท่วมขังในฤดูฝน	๑. ต้องการให้มีน้ำใช้เพื่อการเกษตรที่เพียงพอ ในทุกฤดู ๒. ต้องการระบบน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร ๓. แหล่งน้ำต้นทุน หรือแหล่งน้ำสำรอง เพื่อการเพาะปลูกพืช ๔. สระน้ำสำรองในไร่นา ๕. มีระบบส่งน้ำที่ทั่วถึงและมีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ๖. มีระบบสูบน้ำ และกระจายน้ำในหน้าแล้ง ๗. เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการรุกกล้าของน้ำเค็มในฤดูแล้ง ๘. มีมาตรการควบคุมดูแล การใช้สารเคมีที่เข้มข้นเพื่อ ป้องกันสารเคมีลงสู่ลำน้ำ

ปัญหาที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	ความต้องการ/ความคาดหวัง
	๑๐. ขุดลอกคูคลอง เส้นทางน้ำ กำจัดวัชพืช สิ่งกีดขวางทางน้ำ
๑.๔ ด้านการกักเซาะชายฝั่งทะเล	
<p>๑. ต้องการให้พื้นที่กักเซาะลดลง และใช้โครงสร้างที่เหมาะสมกับธรรมชาติและสภาพพื้นที่</p> <p>๒. ต้องการสิ่งก่อสร้างกันคลื่นที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานประมงชายฝั่ง และการท่องเที่ยว</p> <p>๓. แม่น้ำมีร่องน้ำที่ลึก</p>	<p>๑. ปลูกป่าโกงกางป้องกันการกักเซาะชายฝั่ง</p> <p>๒. ศึกษาความเหมาะสมในการสร้างสิ่งก่อสร้างกันคลื่นให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม (สภาพดิน)</p> <p>๓. ขุดลอกร่องน้ำ</p> <p>๔. สร้างแนวป้องกันไม่ให้ร่องน้ำตื้นเขิน</p>
๒. ด้านสังคม เศรษฐกิจ	
๒.๑ ด้านปัจจัยการผลิต	
<p>๑. ผลผลิตสินค้าที่เหมือนกัน พร้อมกัน ไม่แตกต่างจากพื้นที่อื่น ทำให้ล้นตลาด หรือถูกกดราคาสินค้า</p> <p>๒. ต้นทุนการผลิตสูง (พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย อาหารสัตว์ สารเคมีกำจัดศัตรูพืช ราคาแพง)</p> <p>๓. ปริมาณการผลิตที่ไม่ตรงกับความต้องการของตลาด (มากไป น้อยไป ไม่ตรงช่วงเวลา)</p> <p>๔. มีปัญหาโรคระบาด แมลงศัตรูพืชระบาด</p> <p>๕. มีการใช้สารเคมี และตกค้างในผลผลิต และสิ่งแวดล้อม</p> <p>๖. ขาดองค์ความรู้ในการแปรรูป และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ขาดเครื่องมืออุปกรณ์</p> <p>๘. ผลผลิตมีสารตกค้างที่เป็นอันตรายต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค</p> <p>๙. สินค้าไม่มีใบรับรองแหล่งผลิต (GAP)</p> <p>๑๐. การรับรองมาตรฐานการผลิตมีขั้นตอนมาก ยุ่งยาก ลำบาก</p>	<p>๑. สร้างความแตกต่างให้กับสินค้าที่ผลิต</p> <p>๒. ควรมีการควบคุมราคาปัจจัยการผลิตให้มีราคาที่เหมาะสม</p> <p>๓. องค์ความรู้ในการผลิตพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย อาหารสัตว์ใช้เอง</p> <p>๔. ข้อมูลความต้องการสินค้าของตลาดในแต่ละช่วง เพื่อการวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด</p> <p>๕. การช่วยเหลือในการควบคุม ป้องกัน และกำจัดโรค แมลง</p> <p>๖. เพิ่มมาตรการควบคุมดูแลการใช้สารเคมีทางการเกษตร</p> <p>๗. องค์ความรู้ในการผลิตและใช้สารชีวภัณฑ์ทดแทนสารเคมี</p> <p>๘. ต้องการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลผลิต ในทุกขั้นตอน จนถึงตลาด</p> <p>๙. เครื่องมืออุปกรณ์ในการแปรรูป และการพัฒนาบรรจุภัณฑ์</p> <p>๑๐. ต้องการทำการเกษตรแบบปลอดภัย</p> <p>๑๑. ลดการใช้สารเคมี</p> <p>๑๒. การรับรองมาตรฐานแหล่งผลิตให้มีความรวดเร็ว</p> <p>๑๓. ให้หน่วยงานภาครัฐลดขั้นตอนการขอรับรองมาตรฐานสินค้า</p>
๒.๒ ด้านองค์ความรู้	
<p>๑. การรับรู้ และการใช้เทคโนโลยีของเกษตรกรมีข้อจำกัด</p> <p>๒. ขาดองค์ความรู้</p>	<p>๑. ต้องการเทคโนโลยีสมัยใหม่ องค์ความรู้ต่างๆ ที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้</p> <p>๒. ต้องการให้ภาครัฐสนับสนุนองค์ความรู้ด้านการเกษตรต่างๆ</p> <p>๓. มีกลุ่มในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้</p> <p>๔. ความรู้ในเรื่องการใช้สารชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมี</p> <p>๕. งานวิจัยต่าง ๆ ที่ช่วยในการเพิ่มผลผลิต เพิ่มมูลค่า</p> <p>๖. ต้องการองค์ความรู้ ในด้านพืช ด้านปศุสัตว์ ด้านประมง การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ปุ๋ยสั่งตัด การผลิตสารกำจัดโรคและแมลง การแปรรูป การเพิ่มมูลค่าฯลฯ</p>

ปัญหาที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	ความต้องการ/ความคาดหวัง
๒.๓ ด้านการตลาด	
๑. ผลผลิตสินค้าแล้วไม่มีตลาดรองรับ ๒. ขาดช่องทางการตลาดจำหน่ายสินค้า ๓. ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าได้เอง ไม่มีอำนาจในการต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง ถูกกดราคาเมื่อมีผลผลิตมาก ๔. ไม่มีข้อมูล ข่าวสาร ปริมาณความต้องการสินค้าเกษตรแต่ละชนิด ๕. พึ่งพาพ่อค้าคนกลางเป็นหลัก ๖. เกษตรกรขายตัดราคากันเอง	๑. มีตลาดรองรับผลผลิต ๒. ต้องการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายรูปแบบต่างๆ เช่น ออนไลน์ ๓. ต้องการเป็นผู้กำหนดราคาสินค้าเอง ๕. มีการประกันราคาสินค้า ๖. ให้ภาครัฐรายงานความต้องการสินค้าเกษตรแต่ละชนิดในแต่ละเดือน ๗. มีการรวมกลุ่มการผลิต การตลาด การส่งออก ๘. จัดหาตลาด ช่องทางการจำหน่ายเพิ่มเติม
๒.๔ ด้านนโยบาย	
๑. ความไม่ต่อเนื่องของหน่วยงานภาครัฐในการแก้ไขปัญหา ๒. การส่งเสริมและสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐไม่ทั่วถึง ๓. ขาดเจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคลากรหน่วยงานที่จะให้ความรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่ ๔. ขาดการสนับสนุนจากผู้นำ หน่วยงานภาครัฐ ๕. ขาดการบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง	๑. มีหน่วยงานเข้ามาดูแล แก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง จริงใจ ๒. การกำหนดเป็นเขตเศรษฐกิจด้านการเกษตร ๓. การมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ๔. เพิ่มเจ้าหน้าที่ งบประมาณดำเนินงานในพื้นที่ให้กับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ๕. ต้องพัฒนาบุคลากรทางภาครัฐให้ความรู้ และบูรณาการการทำงานร่วมกัน ๖. สร้างเครือข่ายเกษตรกรและเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ลุ่มน้ำฯ จัดพบปะในพื้นที่ไตรมาสละ ๑ ครั้ง ๗. ต้องการให้ทีมงานวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ในชุมชน เช่น งานวิจัยสนับสนุนการปลูกอ้อย/แปรรูปอ้อย
๒.๕ ด้านอื่นๆ	
๑. ขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ ๒. ที่ดินทำกิน กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ที่สามารถใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ได้ ๓. ภัยพิบัติด้านการเกษตร ทั้ง น้ำท่วม ฝนแล้ง โรคระบาด ๔. รายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ๕. คนรุ่นใหม่ไม่นิยมทำการเกษตร ขาดทายาททางการเกษตรขาดแรงงานภาคการเกษตร ๘. ขาดการประชาสัมพันธ์ ๙. มีการบุกรุกทำลายทรัพยากรทางธรรมชาติ	๑. ต้องการเข้าถึงแหล่งทุน ๒. ต้องการให้ออกเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน ๓. จัดสรรที่ดินทำกินให้เกษตรกร ๔. การเรียนรู้เพื่อการปรับตัวรับภัยพิบัติด้านต่างๆ ๕. ต้องการความมั่นคงในอาชีพ ๖. มีการรวมกลุ่มการผลิต การตลาด การส่งออก ๗. มีอาชีพเสริมนอกภาคเกษตร ๘. ต้องการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๙. นวัตกรรม เทคโนโลยีทดแทนแรงงานในการทำเกษตร ๑๐. จัดตั้งกองทุนอาหาร และเวชภัณฑ์สัตว์ประจำอำเภอ ๑๒. ต้องการเกษตรกรรุ่นใหม่ ทายาททางการเกษตร ๑๓. จัดให้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๑๔. ให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติ และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น ๑๕. ต้องการความช่วยเหลือในรูปแบบอื่นๆ

ปัญหาที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	ความต้องการ/ความคาดหวัง
๓. ด้านสิ่งแวดล้อม	
๑. แม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำดี	๑) ทุกครัวเรือนมีบ่อดักไขมัน ไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำ ลำคลอง ๒) เทศบาลมีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ๓) มีเครือข่ายชุมชนในการเฝ้าระวัง ดูแลคุณภาพน้ำ ๔) สนับสนุนองค์ความรู้การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ การจัดการน้ำเสีย ๕) บังคับใช้กฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษทางน้ำ ๖) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำให้เป็นไปตามมาตรฐาน
๒. จัดการขยะให้เป็นศูนย์ (Zero waste)	๑) มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้งเพื่อนำไปรีไซเคิล และทำปุ๋ยหมัก ๒) ส่งเสริมองค์ความรู้ การคัดแยก, การใช้ประโยชน์จากขยะ ๓) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดขยะที่ถูกหลัก สุขาภิบาล ๔) ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสภาพแวดล้อม

๔.๘ ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง กับ แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

การจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานโดยพิจารณาความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวงที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแผนงานที่จะดำเนินการสามารถนำส่งผลิตและผลลัพธ์ที่ตอบสนองต่อการวัดผลในระดับประเทศ โดยมีประเด็นความเชื่อมโยง ดังตารางที่ ๔-๖ และรูปที่ ๔-๕ - รูปที่ ๔-๑๑

ตารางที่ ๔-๖ ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง กับแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

แผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	ยุทธศาสตร์กระทรวง	ความเชื่อมโยงแผนพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบน คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ด้านที่ ๑๘ ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙	การฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเล และชายฝั่ง
<ul style="list-style-type: none"> ● เพิ่มพื้นที่สีเขียวและป่าไม้ ● อนุรักษ์ พื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ● บริหารจัดการไม่ให้เกิดความขัดแย้งกับชุมชน เน้นรูปแบบคนอยู่กับป่าอย่างยั่งยืน ● สร้างกลไกการใช้ประโยชน์จากความ หลากหลายทางชีวภาพในระดับท้องถิ่นอย่าง ยั่งยืน ● ส่งเสริมการเกษตรที่ช่วยอนุรักษ์ฟื้นฟูความ หลากหลายทางชีวภาพ ● วางแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำบน พื้นฐานของการรักษาสมดุลนิเวศ การป้องกัน ตลิ่งและจัดทำฝายชะลอน้ำ ● รักษาแนวปะการัง ป่าชายเลน ● ลดพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้ รูปแบบป้องกันและแก้ไขการ กัดเซาะชายฝั่งที่เหมาะสม 	<ul style="list-style-type: none"> ● ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ให้กลับมามีสภาพที่สมบูรณ์ เป้าหมายปี ๒๕๗๐ สัดส่วนพื้นที่สีเขียวพื้นที่ เป็นป่าธรรมชาติ ● อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ● ปรามปรามและป้องกันการบุกรุกทำลาย ทรัพยากร ● บริหารจัดการการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่า ไม้บนพื้นฐานให้คนและชุมชนสามารถอยู่ ร่วมกับป่าได้ ● ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำ ที่เหมาะสมและไม่เกิดผลกระทบ ● รักษาแนวปะการัง ป่าชายเลนที่สำคัญ จัดให้มี พื้นที่คุ้มครองทางทะเลในรูปแบบต่างๆ ● ลดพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง 	<ul style="list-style-type: none"> ● ป้องกันดูแลรักษาพื้นที่ป่าให้คงสภาพ ไม่ให้มี การบุกรุกทำลาย รวมทั้งเฝ้าระวังป้องกันการ เกิดไฟป่า ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าสงวน แห่งชาติ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน การป้องกันและควบคุมไฟป่าได้อย่างเข้มแข็ง ● พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการฟื้นฟู ๓.๑๗ ล้านไร่ ● ฟื้นฟูพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๖.๒๕ ล้านไร่ ● เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลน เป็น ๑.๖๘ ล้านไร่ ● ฟื้นฟูแนวปะการัง แหล่งหญ้าทะเล และระบบ นิเวศทางทะเลไม่น้อยกว่า ๑๐๕,๐๐๐ ไร่ ● ระบบนิเวศทรัพยากรทางทะเลได้รับการ คุ้มครอง ในพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ● แก้ไขปัญหาราษฎรทำกินในเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๑๖๙,๒๕๔ ราย ● จัดที่ดินพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมให้ ชุมชน อยู่อาศัยอย่างยั่งยืน ๓,๔๐๐,๐๐๐ ไร่ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ปลูกฟื้นฟูพื้นที่ป่าให้มีความอุดมสมบูรณ์ ● จัดสรรที่ดินที่ทำกินในเขตป่าอนุรักษ์ให้ ประชาชน ● จัดทำฝายชะลอน้ำ ● พัฒนาแหล่งสำรองน้ำ เพื่อรักษาระดับน้ำในป่า พรุ ● ส่งเสริมการทำวนเกษตรในพื้นที่ป่าต้นน้ำ ● ส่งเสริมอาชีพเพื่อลดการจุดไฟเผาป่า ● ตรวจสอบตราเวนป้องกันการบุกรุกป่า ● ดูแลรักษาป่าร่วมกับชุมชน ● ฟื้นฟูระบบนิเวศทางทะเล เช่น จัดทำปะการัง เทียม วางซั้งกอ ฯลฯ ● สร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง ● ปลอ่ยพันธุ์สัตว์น้ำ ทำบ้านปลาเพื่อฟื้นฟู ทรัพยากรสัตว์น้ำในอ่าวปากพนัง

ตารางที่ ๔-๖ ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง กับแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ (ต่อ)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	ยุทธศาสตร์กระทรวง	ความเชื่อมโยงแผนพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบน คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ด้านที่ ๑๘ ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙	การแก้ไขปัญหาน้ำเสียและขยะมูลฝอย
<ul style="list-style-type: none"> • อนุรักษ์ พื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำ ธรรมชาติ • จัดให้มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย ระบบ เก็บขนขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลของชุมชนให้ ถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล • สร้างระบบกลไกการเฝ้าระวัง ติดตามตรวจสอบ และควบคุมมลพิษ • ส่งเสริมให้มีการลดขยะเป็นศูนย์ • ลดการปล่อยมลพิษจากภาคการผลิต เน้นการ ผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีระบบจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษที่ เป็นไปตามมาตรฐาน • มีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการอย่าง เคร่งครัด • ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ น้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> • เป้าหมายปี ๒๕๗๐ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิว ดิน แหล่งน้ำทะเล อยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับ ประเภทการใช้ประโยชน์ • กำหนดเป้าหมายการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึง ปลายทาง • กำหนดกลไกกำกับดูแลการจัดการขยะและ มลพิษอย่างเป็นระบบ • บริหารจัดการสารเคมีในภาคเกษตรอย่างครบ วงจร เพื่อไม่ให้ก่อให้เกิดการปนเปื้อนใน สิ่งแวดล้อม 	<ul style="list-style-type: none"> • ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๖๙ • ของเสียอันตรายชุมชนได้รับการจัดการอย่าง ถูกต้องร้อยละ ๑๐๐ ภายในปี ๒๕๗๔ • คุณภาพน้ำแหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์ดี ร้อยละ ๙๕ • น้ำเสียชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๙๓ <p>แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)</p> <p>ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ ทรัพยากรน้ำ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑) การป้องกันและลดการเกิดน้ำเสียที่ต้นทาง ๒) การเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดและควบคุม การระบายน้ำเสียออกสู่สิ่งแวดล้อม ๓) การรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ๔) การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่ง น้ำธรรมชาติ 	<ul style="list-style-type: none"> • สร้างระบบบำบัดน้ำเสียใหม่/ เพิ่มประสิทธิภาพ ระบบบำบัดน้ำเสียเดิม • กำกับ ดูแล และบังคับใช้กฎหมาย • ติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติ • ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ • สร้างการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้ง เตือนภัยคุณภาพน้ำ • ให้คำแนะนำ อปท. ในการจัดการขยะมูลฝอย ตามหลักสุขาภิบาล • ส่งเสริมการคัดแยกขยะที่ต้นทาง • รวบรวมและกำจัดของเสียอันตรายอย่างถูกต้อง

ตารางที่ ๔-๖ ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง กับแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ด้านที่ ๑๙ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)	การแก้ไขปัญหาท่วม น้ำแล้ง เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำและทรัพยากรดิน
<p>๔.๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว</p> <p>๔.๑.๓ อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลองให้ครอบคลุมแม่น้ำลำคลองทั่วประเทศ</p> <p>๔.๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>๔.๕.๑ จัดการน้ำทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นคง</p> <p>๔.๕.๒ พัฒนาความมั่นคงด้านการเกษตรและอาหารของประเทศและชุมชน</p>	<p>๑.การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ</p> <p>๑) จัดการน้ำเพื่อชุมชนชนบท</p> <p>๒) จัดการน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม</p> <p>๓) จัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤต</p> <p>๔) จัดการบริหารน้ำเชิงลุ่มน้ำอย่างมีธรรมาภิบาล</p> <p>๓.การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำ ลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ทั่วประเทศ</p> <p>๓) อนุรักษ์ฟื้นฟูและพัฒนาแม่น้ำ ลำคลอง และแหล่งน้ำธรรมชาติ ในทุกมิติ</p>	<p>ด้านที่ ๑ การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค</p> <p>๑) พัฒนา ขยายเขต และเพิ่มประสิทธิภาพระบบประปาหมู่บ้าน</p> <p>๒) พัฒนาระบบประปาเมือง/พื้นที่</p> <p>๓) พัฒนาน้ำดื่มให้ได้มาตรฐานและราคาที่เหมาะสม</p> <p>๔) การประหยัดน้ำทุกภาค</p> <p>ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต</p> <p>๑) การจัดการด้านความต้องการ</p> <p>๒) เพิ่มประสิทธิภาพโครงการแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำเดิม</p> <p>๓) การจัดหาพื้นที่ในพื้นที่เกษตรน้ำฝน</p> <p>๔) พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ/ระบบส่งน้ำใหม่</p> <p>๕) พัฒนาระบบผันน้ำและระบบเชื่อมโยงแหล่งน้ำ ลดความขัดแย้งการใช้น้ำภาคการเกษตรและอุตสาหกรรม</p> <p>๖) การเพิ่มผลิตภาพมูลค่าภาคการผลิต</p> <p>๗) การเพิ่มน้ำต้นทุนโดยปฏิบัติการฝนหลวงให้อ่างเก็บน้ำและพื้นที่เกษตรกรรม</p> <p>ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย</p> <p>๑) เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ</p>	<p>๑. การแก้ไขปัญหาอุทกภัย</p> <p>- เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ</p> <p>- การบรรเทาอุทกภัยในเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบในระดับลุ่มน้ำ และพื้นที่วิกฤติ</p> <p>๒. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร</p> <p>๒.๑ ก่อสร้าง พัฒนา ปรับปรุง บำรุงรักษา ระบบชลประทาน</p> <p>๒.๒ การขุดลอก กำจัดวัชพืช ฟื้นฟูแหล่งน้ำ แม่น้ำลำคลอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอ</p> <p>๒.๓ การพัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาเกษตรกร</p> <p>๒.๔ การเพิ่มประสิทธิภาพการกระจายน้ำ</p> <p>๓. บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สมดุลและยั่งยืน</p> <p>๓.๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการดิน พัฒนา ปรับปรุง ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรดินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการทำการเกษตร พร้อมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน</p> <p>๓.๒ เตรียมความพร้อมรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ยกระดับการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาระบบการให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรผู้ประสบภัย</p>

ตารางที่ ๔-๖ ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง กับแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ (ต่อ)

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ด้านที่ ๑๙ ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)	การแก้ไขปัญหาท่วม น้ำแล้ง เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำและทรัพยากรดิน
		<p>๒) ป้องกันน้ำท่วมชุมชนเมือง การจัดทำฝังน้ำ และปรับปรุงฝังเมือง</p> <p>๓) การจัดการพื้นที่น้ำท่วม และพื้นที่ชะลอน้ำ</p> <p>๔) การบรรเทาอุทกภัยในเชิงพื้นที่อย่างเป็นระบบในระดับลุ่มน้ำ และพื้นที่วิกฤติ</p> <p>๕) การสนับสนุนการปรับตัวและเผชิญเหตุ</p> <p>ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ</p> <p>๑) การจัดทำ ปรับปรุง กฎหมาย และองค์กรด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและน้ำบาดาล</p> <p>๒) การจัดทำแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ แผนแม่บทระดับลุ่มน้ำและแผนปฏิบัติการ</p> <p>๓) การติดตามและประเมินผล ทั้งแผนงานภายใต้แผนแม่บท และการดำเนินงานของหน่วยงาน</p> <p>ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙</p> <p>๔ การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุลและยั่งยืน</p> <p>๑) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างยั่งยืน</p> <p>๒) พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตรให้สมดุลและยั่งยืน</p>	<p>การแก้ไขปัญหาท่วม น้ำแล้ง เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำและทรัพยากรดิน</p> <p>ธรรมชาติ</p>

ตารางที่ ๔-๖ ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง กับแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ (ต่อ)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	ยุทธศาสตร์กระทรวง	ความเชื่อมโยงแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน	ด้านที่ ๓ ประเด็นการเกษตร	ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙	การพัฒนาอาชีพภาคเกษตร
๑. การเกษตรสร้างมูลค่า	เป้าหมาย : ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตร เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๒ (๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น มีการใช้ประโยชน์ จากความโดดเด่นและเอกลักษณ์ของสินค้า เกษตร (๒) เกษตรปลอดภัย ยกกระตือรือร้นการผลิต ให้มี คุณภาพมาตรฐานและเข้าสู่ระบบการรับรอง มาตรฐานความปลอดภัยในระดับต่างๆ (๓) เกษตรชีวภาพ เป็นการใช้ความหลากหลาย ทางชีวภาพในการสร้างมูลค่าเพิ่ม (๔) เกษตรแปรรูป เพื่อสร้างมูลค่า และคุณค่า เพิ่มให้กับผลผลิตเกษตร (๕) เกษตรอัจฉริยะ โดยใช้เทคโนโลยีและ นวัตกรรมสมัยใหม่ในการเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิต (๖) ระบบนิเวศการเกษตร ให้มีความสำคัญกับ มาตรการสนับสนุนที่จะช่วยให้การสร้างมูลค่า ในภาคเกษตรดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและ เป็นรูปธรรม	เป้าหมาย: เกษตรกรหลุดพ้นจากกับดักรายได้ ปานกลาง ๑. การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและ ยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ๒.๑) GDP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓ ต่อปี ๒.๒) ฟาร์ม โรงงาน และสถานประกอบการได้ มาตรฐาน ๒.๓) การทำเกษตรแบบแปลงใหญ่ ๙๐ ล้าน ไร่ จำนวน ๑๔,๖๐๐ แปลง ๒. การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาค การเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม ๒.๑) งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรม ได้รับการพัฒนาต่อยอดนำไปสู่การใช้ ประโยชน์ ร้อยละ ๘๐ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน ๔.๑) จำนวนพื้นที่เกษตรกรรมยั่งยืน (ล้านไร่)	เป้าหมาย : รายได้ของครัวเรือนเกษตรกรและรายได้ของ ประชาชนในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอัน เนื่องมาจากพระราชดำริเพิ่มขึ้น ๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการ แข่งขันสินค้าเกษตร ๑.๑ พัฒนาการผลิต ด้วย องค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี นวัตกรรม งานวิจัย เพื่อเพิ่มผลผลิตการผลิต ๑.๒ สร้างมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร โดยเป็นเกษตร อัต ลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรร ูปและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ เกษตรอุตสาหกรรม เกษตร อัจฉริยะ และการรับรองมาตรฐาน ๑.๓ ขยายช่องทางการตลาดและการจัดจำหน่ายสินค้า เกษตรให้หลากหลาย สร้างโอกาสการเข้าถึงตลาด พัฒนา เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร สถาบันเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ให้เป็นนักการตลาดมืออาชีพ ๒. พัฒนาอาชีพภาคเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน ๒.๑ ส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรกรรมยั่งยืนรูปแบบต่าง ๆ ๒.๒ เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม ๒.๓ สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจแก่เยาวชนหรือเกษตรกร รุ่นใหม่เข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม

ตารางที่ ๔-๖ ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง กับแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ (ต่อ)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	ยุทธศาสตร์กระทรวง	ความเชื่อมโยงแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
			๒.๔ จัดตั้ง พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินการ ศูนย์เรียนรู้ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของคนในชุมชน
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน	ด้านที่ ๕ ประเด็นการท่องเที่ยว	ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ระยะ ๒๐	พัฒนาการท่องเที่ยวบนฐานความหลากหลายของ ทรัพยากรธรรมชาติ ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิต
๓. สร้างความหลากหลายด้านการ ท่องเที่ยว	เป้าหมาย : รายได้จากการท่องเที่ยว เชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๒ - ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม	๑. การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความ สมดุลและยั่งยืน ๒. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ๓. การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว	๑. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว - พัฒนาแปลง/สวนเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิง เกษตร - พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม ท่องเที่ยวชุมชนและวิถีชีวิตลุ่มน้ำ ๒. การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ๓. สร้างคุณค่าและมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ บนฐานของทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มี เอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ๔. ส่งเสริมการท่องเที่ยว ชุมชนและวิถีชีวิต จากความ หลากหลายของระบบนิเวศ ประเพณี วัฒนธรรม และ ความเป็นอยู่ ของคนพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง และสนับสนุน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการการท่องเที่ยว ชุมชน

ตารางที่ ๔-๖ ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง กับแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ (ต่อ)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	ยุทธศาสตร์กระทรวง	ความเชื่อมโยงแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน	ด้านที่ ๘ ประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่	ยุทธศาสตร์ของกระทรวงพาณิชย์ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๗๙)	สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบัน เกษตรกร
๕. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐาน ผู้ประกอบการยุคใหม่	- สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ - สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน - สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด	๑ การพัฒนาผู้ประกอบการแบบครบวงจร ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและ สถาบันเกษตรกร ๑.๑) รายได้เฉลี่ยของเกษตรกร ๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน ๑.๒) เกษตรกรทุกคนเป็น Smart Farmer ๑.๓) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งใน ระดับ ๑ และ ๒ ร้อยละ ๙๕	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่ม พัฒนา กลุ่ม องค์กร และสถาบัน เกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง และเข้าสู่ระบบธุรกิจ โดย - สร้างและพัฒนาทักษะ องค์กรความรู้รอบด้านที่จำเป็น ต่อการประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ ยุคใหม่ที่มีการแข่งขันสูง - สนับสนุนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมมาใช้เพื่อสร้าง มูลค่าเพิ่ม สร้างโอกาสในการเข้าถึงตลาด ๒. พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร และสร้างความมั่นคงใน อาชีพ

ตารางที่ ๔-๖ ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง กับแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ (ต่อ)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	ยุทธศาสตร์กระทรวง	ความเชื่อมโยงแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม	ด้านที่ ๑๖ ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก	ยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย	สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม
<p>๑. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กระจายการถือครองที่ดินและการเข้าถึงทรัพยากร <p>๒. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี</p> <ul style="list-style-type: none"> - สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยีและนวัตกรรม - การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่ <p>๔. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการปรับพฤติกรรมในระดับครัวเรือนให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต สุขภาพ ครอบครัวยุทธศาสตร์การเงินและอาชีพ - เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง 	<p>๑. การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาทักษะให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เพื่อยกระดับสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ - บริหารจัดการหนี้สินอย่างยั่งยืน <p>๒. การสร้างสภาพแวดล้อมและกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมและพัฒนากลไกและโครงสร้างชุดขับเคลื่อนค่าทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้กลับสู่ชุมชน - ส่งเสริมให้มีนวัตกรรมทางการเงินเพื่อสนับสนุนแหล่งทุนให้กับเศรษฐกิจชุมชน - พัฒนากลไกการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะ 	<p>ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างสังคมเข้มแข็งและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก</p> <ul style="list-style-type: none"> - เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่า อย่างเป็นระบบครบวงจร โดย เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ 	<p>๑. สร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพ</p> <p>๒. เสริมสร้างทักษะและองค์ความรู้ในการประกอบอาชีพให้กับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย และพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่เพื่อสร้างโอกาสการมีงานทำ</p> <p>๓. แก้ไขปัญหาหนี้สินให้กับเกษตรกรและผู้ยากจน</p> <p>๔. แก้ไขปัญหาเอกสารสิทธิในที่ทำกิน การจัดสรรที่ทำกินให้เกษตรกรและผู้ยากจน พัฒนากลไกการใช้ประโยชน์ที่ดินสาธารณะ</p> <p>๕. สนับสนุนการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต</p> <p>๖. สนับสนุนให้ชุมชนเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาสังคม</p>

ตารางที่ ๔-๖ ความเชื่อมโยงแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง กับแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ (ต่อ)

แผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	ยุทธศาสตร์กระทรวง	ความเชื่อมโยงแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
ยุทธศาสตร์ที่ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	ด้านที่ ๒๐ ประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ	ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙	เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
๒. ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ ๕. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมี ความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ	๓.๓ แผนย่อยการปรับสมดุลภาครัฐ ๑) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการด าเนินการบริการสาธารณะและ กิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม ๓.๕ แผนย่อยการสร้างและพัฒนาบุคลากร ภาครัฐ ๓) พัฒนาบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิด วิเคราะห์ และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง	ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการ ภาครัฐ ๑) พัฒนาบุคลากรและนักวิจัย ให้เป็น Smart officers และ Smart researchers	๑. อำนวยความสะดวกและประสานงาน โดยการพัฒนาระบบและ กลไกการบริหารจัดการให้เกิดเอกภาพ มุ่งเน้นการปรับ กระบวนทัศน์ใหม่ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการ บริหาร ๒. เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม โดยเสริมสร้าง กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เข้ามามีบทบาท และส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๓. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการติดตาม ประเมินผล โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ ปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๔. เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานโครงการพัฒนา พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ปัญหา	สาเหตุ	แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	ยุทธศาสตร์กระทรวง	แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐	แนวทางการแก้ไข ปัญหา โครงการสำคัญ
ดินมีปัญหา	ดินเค็มจัด ดินเป็นกรด จัด ดินเปรี้ยว ดินพรุ ดินทรายจัด ดินนา เสื่อมสภาพ ขาดความ อุดมสมบูรณ์	ด้านการสร้าง ความสามารถ ในการแข่งขัน ๑ การเกษตรสร้างมูลค่า	(๓) ประเด็น การเกษตร - เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น - เกษตรปลอดภัย - เกษตรชีวภาพ - เกษตรชีวภาพ - เกษตรอัจฉริยะ	ยุทธศาสตร์เกษตรและ สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐- ๒๕๗๙ ประเด็น ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตและยกระดับ มาตรฐานสินค้าเกษตร ๓ การเพิ่มความสามารถใน การแข่งขันภาคการเกษตร ด้วยเทคโนโลยี และ นวัตกรรม	มาตรการ บริหารจัดการ ทรัพยากรดินและน้ำ กลยุทธ์ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการทรัพยากร ดิน	-แก้ไขดินที่มีปัญหา -แนะนำการทำกิจกรรม การเกษตรที่เหมาะสม -ปรับปรุงบำรุงดิน ให้มี ความอุดมสมบูรณ์ -จัดระบบอนุรักษ์ดิน และน้ำ
ดินเสื่อมสภาพ ขาด ความอุดมสมบูรณ์	-การใช้ประโยชน์จาก ที่ดินไม่เหมาะสม - ขาดการบำรุงรักษา -ขาดองค์ความรู้					

รูปที่ ๔-๕ ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรดิน

ปัญหา	สาเหตุ	แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	แผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	ยุทธศาสตร์กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙	แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๗๐	แนวทางการแก้ไขปัญหา โครงการสำคัญ
พื้นที่ป่าต้นน้ำมีพื้นที่ลดลง	<ul style="list-style-type: none"> ☉ การครอบครองพื้นที่ทำกินของประชาชนในเขตป่าอนุรักษ์ ☉ การบุกรุกพื้นที่ป่า 	ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ด้านที่ ๑๘ ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน	ยุทธศาสตร์ที่ ๑ อนุรักษ์ คุ้มครอง ป่าไม้ ส่งเสริม และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ	มาตรการที่ สงวน อนุรักษ์และพื้นที่ทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	<ul style="list-style-type: none"> ★ ปลุกฟื้นฟูป่าต้นน้ำ ☺ จัดสรรที่ดินที่ทำกินให้ประชาชน 💧 ส่งเสริมการทำวนเกษตร 👉 ตรวจสอบลาดตระเวน 🛡️ ป้องกันการบุกรุก ☺️ ดูแลรักษาป่าร่วมกับชุมชน 🌊 จัดทำฝายชะลอน้ำ
พื้นที่ป่าพรุควนเคร็งขาดความอุดมสมบูรณ์	<ul style="list-style-type: none"> ☉ การทับซ้อนของพื้นที่ทำกินประชาชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ☉ การเกิดไฟป่า 	<ul style="list-style-type: none"> ★ เพิ่มพื้นที่สีเขียวและป่าไม้ พื้นที่ระบบนิเวศป่าธรรมชาติที่เสื่อมโทรม ☺️ แก้ไขปัญหาที่ทำกินในเขตป่า 💧 ส่งเสริมการเกษตรที่ช่วยอนุรักษ์ฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ ✳️ สร้างกลไกการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพในระดับท้องถิ่นอย่างยั่งยืน 👉 บูรณาการการเฝ้าระวังป้องกันการบุกรุกป่า 🌊 รักษาสมดุลนิเวศ จัดทำฝายชะลอน้ำ ★ ดูแลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยให้ความสำคัญกับการรักษาป่าชายเลน 	<ul style="list-style-type: none"> ★ สัดส่วนพื้นที่สีเขียวพื้นที่เป็นป่าธรรมชาติ ๓๓% ☺️ บริหารจัดการให้คนอยู่ร่วมกับป่าได้ 💧 ส่งเสริมการใช้ประโยชน์พื้นที่ต้นน้ำที่เหมาะสม 👉 ปราบปรามป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากร ★ ดูแลทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยให้ความสำคัญกับการรักษา ป่าชายเลน และจัดให้มีพื้นที่คุ้มครองทางทะเล 	<ul style="list-style-type: none"> ★ ป้องกันพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๘๐.๘๘ ล้านไร่ (๒๕% ของประเทศ) ★ พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการฟื้นฟู ๓.๑๗ ล้านไร่ ★ เพิ่มพื้นที่ป่าชายเลน เป็น ๑.๖๘ ล้านไร่ ☺️ แก้ไขปัญหาการรบกวนทำกินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ๑๖๙,๒๕๔ ราย 	กลยุทธ์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ	<ul style="list-style-type: none"> ★ ปลุกฟื้นฟูป่าพรุ ☺️ แก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อน 🌊 พัฒนาแหล่งสำรองน้ำเพื่อรักษาระดับน้ำ ☺️ ดูแลรักษาป่าร่วมกับชุมชน ✳️ ส่งเสริมอาชีพเพื่อลดการจุดไฟเผาป่า 👉 ตรวจสอบลาดตระเวนป้องกันการบุกรุก
พื้นที่ป่าชายเลนขาดความอุดมสมบูรณ์	☉ การบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลนในอดีต	ลดพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้รูปแบบที่เหมาะสม	ลดพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง	กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการป่าพรุควนเคร็ง	กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการป่าพรุควนเคร็ง	<ul style="list-style-type: none"> ★ ปลุกฟื้นฟูป่าชายเลน 👉 ลาดตระเวนป้องกันการบุกรุก ☺️ ดูแลรักษาป่าร่วมกับชุมชน 💧 ขุดลอกร่องน้ำไม่ให้ตื้นเขิน
การกัดเซาะชายฝั่ง	☉ สมรมสมตะวันออกเฉียงเหนือ	ลดพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้รูปแบบที่เหมาะสม	ลดพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง	กลยุทธ์ที่ ๓ พื้นที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์	กลยุทธ์ที่ ๓ พื้นที่ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์	<ul style="list-style-type: none"> ☺️ สร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง
การกัดเซาะชายฝั่ง	☉ สมรมสมตะวันออกเฉียงเหนือ	ลดพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้รูปแบบที่เหมาะสม	ลดพื้นที่ที่มีปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง	กลยุทธ์ที่ ๔ แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง	กลยุทธ์ที่ ๔ แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง	<ul style="list-style-type: none"> ☺️ สร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง

รูปที่ ๔-๖ ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

ปัญหา	สาเหตุ	แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	ยุทธศาสตร์กระทรวง	แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐	แนวทางการแก้ไข ปัญหา โครงการสำคัญ	
๑. ขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร (ทั้งน้ำจืด และน้ำเค็ม)	๑. ไม่มีระบบส่งน้ำ หรือมีแต่ไม่มีประสิทธิภาพ / ไม่มีน้ำ ๒. พื้นที่นอกเขตชลประทาน ไม่มีแหล่งกักเก็บน้ำ	ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ประเด็น การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ	แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)	มาตรการ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ	ในเขตชลประทาน ๑. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำชลประทาน นอกเขตชลประทาน ๑. พัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติ ๒. พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นา ๓. พัฒนาธนาคารน้ำใต้ดิน เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนน้ำ ๔. ปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่	
๒. น้ำท่วมขังในช่วงฤดูฝน	๑. ลักษณะพื้นที่เป็นแอ่งกระทะ ๒. มีสิ่งกีดขวางลำน้ำ	๑. สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ๑. อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ ๒. มีการปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ	๑. การพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ ๓. การอนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศ	ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต ด้านที่ ๓ การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย ด้านที่ ๔ การจัดการคุณภาพและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน ด้านที่ ๖ การบริหารจัดการ	กลยุทธ์ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	การแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขัง ๑. ขุดลอกเส้นทางน้ำ กำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ ๒. สนับสนุนเครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อเร่งระบายน้ำบรรเทาอุทกภัย ๓. ช่วยเหลือขณะเกิดภัย และหลังการเกิดภัย ๔. จัดทำฝังน้ำ และข้อเสนอการใช้ประโยชน์ที่ดินในระบบทางน้ำ ๕) การเตือนภัย	
๓. แม่น้ำปากพนังมีคุณภาพน้ำไม่เป็นไปตามมาตรฐาน	⊕ น้ำเสียจากชุมชน ⊕ น้ำเสียจากเกษตรกรรม	❖ อนุรักษ์และฟื้นฟูแม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติ ⊗ จัดให้มีระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสีย * มีระบบจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษ และจัดการมลพิษเป็นไปตามมาตรฐาน และมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด 📖 สร้างระบบการเฝ้าระวัง ติดตามตรวจสอบและควบคุมมลพิษ ☀ ส่งเสริมกลไกการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ	❖ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินและแหล่งน้ำทะเลอยู่ในเกณฑ์เหมาะสมกับประเภทการใช้ประโยชน์ ภายในปี ๒๕๗๐	๑) จัดการด้านความต้องการน้ำ ๒) จัดหาน้ำในพื้นที่เกษตรน้ำฝน ๓) พัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำ/ระบบส่งน้ำใหม่ ๔) เพิ่มน้ำต้นทุนโดยปฏิบัติการฝนหลวง	ยุทธศาสตร์กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๕ ❖ คุณภาพน้ำแหล่งน้ำอยู่ในเกณฑ์ ร้อยละ ๙๕ ⊗ น้ำเสียชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง ร้อยละ ๙๓	มาตรการ ควบคุม ป้องกันมลพิษ และเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ที่ ๑ เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ และสร้างการมีส่วนร่วม กลยุทธ์ที่ ๒ ลดและควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดลงสู่แหล่งน้ำ	ติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติ ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ ☀ สร้างการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัยคุณภาพน้ำ ⊗ สร้างระบบบำบัดน้ำเสียใหม่/ เพิ่มประสิทธิภาพระบบฯ เดิม * กำกับ ดูแล และบังคับใช้กฎหมาย

รูปที่ ๔-๗ ฝังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรน้ำ

ปัญหา	สาเหตุ	แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	ยุทธศาสตร์กระทรวง	แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐	แนวทางการแก้ไข ปัญหาโครงการสำคัญ
ผลิตภาพการผลิตต่ำ	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดองค์ความรู้ - ขาดเทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการผลิต 	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๑ การเกษตรสร้างมูลค่า	(๓) ประเด็น การเกษตร -เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น -เกษตรปลอดภัย -เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ	ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ประเด็น ๒ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร ๓ การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรม	มาตรการ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร กลยุทธ์ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขัน	ด้านการผลิต © พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีปริมาณ คุณภาพ ตรงกับความต้องการของตลาด © ใช้งานวิจัยเทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการเพิ่มผลผลิตการผลิต
ราคาสินค้าต่ำและไม่มีขีดความสามารถในการแข่งขัน	<ul style="list-style-type: none"> - ผลผลิตมีคุณภาพและปริมาณไม่ตรงกับความต้องการ - ไม่มีการสร้างมูลค่าเพิ่ม - ไม่มีมาตรฐานรับรอง - ไม่อำนาจในการต่อรอง 	ด้านการสร้างมูลค่า © สร้างมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร โดยเป็นเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูปและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ เกษตรอุตสาหกรรม เกษตรอัจฉริยะ และการรับรองมาตรฐาน				

รูปที่ ๔-๘ ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร

ปัญหา	สาเหตุ	แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	ยุทธศาสตร์กระทรวง	แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐	แนวทางการแก้ไข ปัญหาโครงการสำคัญ
เกษตรกรมีความเสี่ยงในการดำรงชีวิตทั้งในเรื่องรายได้ สุขภาพ และความเป็นอยู่	-ความผันผวนของราคาสินค้าเกษตร -สุขภาพเสื่อมโทรมเนื่องจากการใช้สารเคมีทางการเกษตร	ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๑ การเกษตรสร้างมูลค่า -เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น -เกษตรปลอดภัย -เกษตรชีวภาพ -เกษตรแปรรูป -เกษตรอัจฉริยะ	ด้านที่ ๓ ประเด็นการเกษตร - การยกระดับการผลิตให้เข้าสู่คุณภาพมาตรฐานความปลอดภัย ด้านที่ ๑๘ ประเด็นการเติบโตอย่างยั่งยืน - ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน	ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๕ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน	มาตรการ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาอาชีพภาคเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน	๑. ส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรกรรมยั่งยืน ๒. เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม ๓. จัดตั้ง พัฒนา แปลงต้นแบบ ศูนย์เรียนรู้ต่างๆ ๔. ส่งเสริมการทำเกษตรอินทรีย์หรือเกษตรปลอดภัย ๕. พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
เกษตรกรและองค์กรขาดความเข้มแข็ง	-การรวมกลุ่มเฉพาะกิจตามโครงการของรัฐ -ขาดการบริหารจัดการ -ขาดความรู้	๕. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่	ด้านที่ ๘ ประเด็นผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่ - สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ - สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน - สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด	๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๑.๑) รายได้เฉลี่ยของเกษตรกร ๓๙๐,๐๐๐ บาท/คน ๑.๒) เกษตรกรทุกคนเป็น Smart Farmer ๑.๓) สถาบันเกษตรกรมีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ ร้อยละ ๙๕	กลยุทธ์ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร	- ส่งเสริมการรวมกลุ่มพัฒนา กลุ่ม องค์กร และสถาบันเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง และเข้าสู่ระบบธุรกิจ -พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร และสร้างความมั่นคงในอาชีพ

รูปที่ ๔-๘ ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร (ต่อ)

ปัญหา	สาเหตุ	แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐	ยุทธศาสตร์กระทรวง	แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๗๐	แนวทางการแก้ไขปัญหาโครงการสำคัญ
รายได้จากการท่องเที่ยวน้อย	<ul style="list-style-type: none"> -การจัดการการท่องเที่ยวไม่ดี -นักท่องเที่ยวมีน้อย -ขาดการประชาสัมพันธ์ 	<p>ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>๓. สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว</p>	<p>ด้านที่ ๔ ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว - พัฒนารูรูกิจท่องเที่ยวให้มีมูลค่าสูงเพิ่มมากยิ่งขึ้น ด้วยอัตลักษณ์และวัฒนธรรมไทย <p>ด้านที่ ๕ ประเด็นการท่องเที่ยว</p> <ul style="list-style-type: none"> - ท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม 	<p>ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวไทย ระยะ ๒๐</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑. การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการด้านการท่องเที่ยวให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน ๒. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ๓. การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว 	<p>มาตรการ :เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพและเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง</p> <p>กลยุทธ์ ๑ สร้างมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยว</p>	<p>พัฒนาการท่องเที่ยว โดยการพัฒนา</p> <ul style="list-style-type: none"> - แหล่งท่องเที่ยว - บุคลากรที่เกี่ยวข้อง - สินค้าและบริการ - จัดการท่องเที่ยว - โฆษณาประชาสัมพันธ์
การว่างงาน ขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> -ไม่มีความรู้/ทักษะ -ไม่เงินทุน -ไม่มีตลาด 	<p>๕. พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่</p>	<p>(๘) ประเด็น ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่</p> <ul style="list-style-type: none"> - สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ - สร้างโอกาสเข้าถึงบริการทางการเงิน - สร้างโอกาสเข้าถึงตลาด - สร้างโอกาสเข้าถึงข้อมูล 	<p>ยุทธศาสตร์ของกระทรวงพาณิชย์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๗๙)</p> <p>๑ การพัฒนาผู้ประกอบการแบบครบวงจร</p> <p>ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙ ประเด็น</p> <p>๑ การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร</p>	<p>กลยุทธ์ พัฒนาอาชีพนอกภาคเกษตร</p>	<ul style="list-style-type: none"> -สร้างและพัฒนาทักษะองค์ความรู้รอบด้านที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ ยุคใหม่ที่มีการแข่งขันสูง -สนับสนุนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมมาใช้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม -สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ การมีงานทำ และอาชีพเสริม ให้กับประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง -สนับสนุนการต่อยอดผลิตภัณฑ์ -สร้างโอกาสเข้าถึงตลาดและช่องทางการตลาด
ไม่มีตลาดรองรับผลผลิต	<ul style="list-style-type: none"> - ขาดการบริหารจัดการผลผลิตก่อนเข้าสู่ตลาด - ไม่มีตลาดรองรับผลผลิตในชุมชน - ช่องทางการตลาดน้อย - ผลิตได้ขายไม่เป็น -ขาดการเชื่อมโยงตลาด 					

รูปที่ ๔-๙ ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร

ปัญหา	สาเหตุ	แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	ยุทธศาสตร์กระทรวง	แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐	แนวทางการแก้ไขปัญหา โครงการสำคัญ
ความยากจน	-ขาดโอกาสทางการศึกษา -ไม่มีงานทำ -ไม่มีที่ดินทำกิน -หนี้สินครัวเรือน	ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ๑. การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ - กระจายการถือครองที่ดิน และการเข้าถึงทรัพยากร ๒. การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี - สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม - การพัฒนากำลังแรงงานในพื้นที่ ๔. การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง - เสริมสร้างศักยภาพของชุมชนในการพึ่งตนเองและการพึ่งพากันเอง - สร้างภูมิคุ้มกัน	ด้านที่ ๑๖ ประเด็นเศรษฐกิจฐานราก -การยกระดับศักยภาพการเป็นผู้ประกอบการธุรกิจ -การสร้างสภาพแวดล้อม และกลไกที่ส่งเสริมการพัฒนา	ยุทธศาสตร์กระทรวงมหาดไทย ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างสังคมเข้มแข็งและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก -เพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ชุมชน และภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มมูลค่าอย่างเป็นระบบครบวงจร โดย เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวในพื้นที่	มาตรการ :เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพและเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง กลยุทธ์ ๓ การเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง	- ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับครัวเรือนยากจนและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม -การแก้ไขปัญหาหนี้สินและที่ทำกิน -เอกสารสิทธิในที่ทำกิน - สร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ
ปัญหาสังคม	-ยาเสพติด การพนัน -โจรขโมย -ความรุนแรงในครอบครัว					-ส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต -เสริมสร้างศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม สืบสานประเพณี วัฒนธรรม พื้นถิ่นให้เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มน้ำปากพนัง -สร้างความเข้มแข็งให้ชุมชน

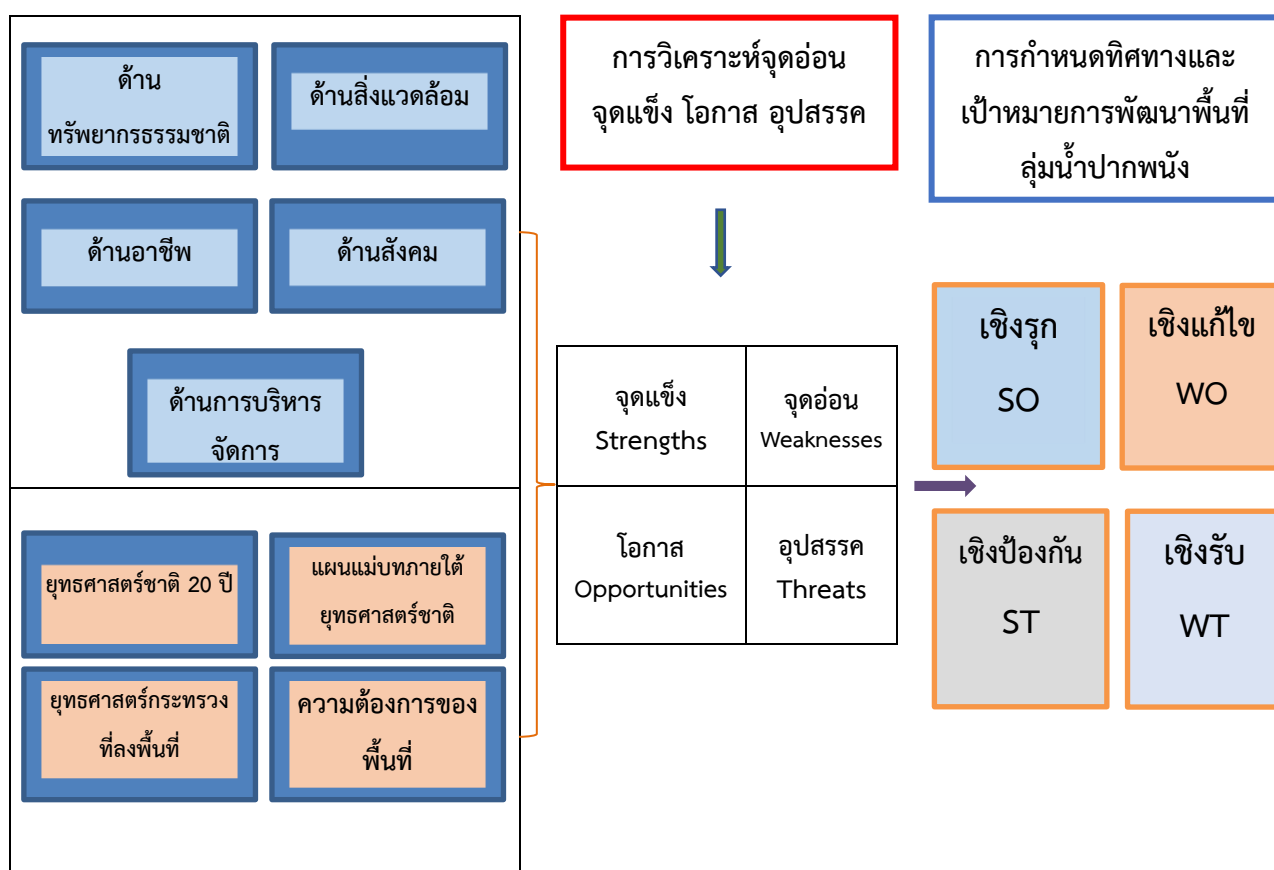
รูปที่ ๔-๑๐ ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านสังคม

ปัญหา	สาเหตุ	แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	แผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	ยุทธศาสตร์กระทรวง	แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐	แนวทางการแก้ไข ปัญหา โครงการสำคัญ
ขาดความเป็นเอกภาพ ในการดำเนินงาน โครงการในพื้นที่ลุ่มน้ำ ปากพนังฯ	มีหน่วยงานร่วม ดำเนินงานโครงการใน พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเป็น จำนวนมาก	ประเด็นที่ ๔ ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ	ประเด็น ๒๐ การบริการ ประชาชน และประสิทธิภาพ ภาครัฐ	ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบ บริหารจัดการภาครัฐ ๑) พัฒนาบุคลากรและ นักวิจัย ให้เป็น Smart officers และ Smart researchers	มาตรการ เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการ	พัฒนาระบบและกลไกการ บริหารจัดการให้เกิด เอกภาพ
การมีส่วนร่วมในการ กำหนดทิศทางการ พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำของ ประชาชนมีน้อย	การเปิดโอกาสหรือการจัด เวทีให้ประชาชนเข้ามาร่วม แสดงความคิดเห็นมีน้อย	๒. ภาครัฐบริหารงานแบบ บูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการ พัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่ ๕. บุคลากรภาครัฐเป็นคนดี และเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมี ความสามารถสูง มุ่งมั่น และ เป็นมืออาชีพ	๓.๓ แผนย่อยการปรับสมดุล ภาครัฐ ๑) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมในการ ดำเนินการบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะอย่าง เหมาะสม ๓.๕ แผนย่อยการสร้างและ พัฒนาบุคลากรภาครัฐ ๓) พัฒนาบุคลากรภาครัฐทุก ประเภทให้มีความรู้ ความสามารถสูง มีทักษะ การคิดวิเคราะห์ และการปรับตัวให้ทันต่อการ เปลี่ยนแปลง	กลยุทธ์ ๑ อำนวยความสะดวก และประสานงาน	เสริมสร้างกระบวนการมี ส่วนร่วมของทุกภาคส่วน	
ไม่ทราบความสำเร็จของ การดำเนินงานโครงการ	ขาดการติดตามประเมินผล ความสำเร็จของการ ดำเนินงานโครงการ			กลยุทธ์ ๒ เสริมสร้าง กระบวนการมีส่วนร่วม	เพิ่มประสิทธิภาพการ บริหารจัดการและติดตาม ประเมินผลโครงการพัฒนา พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	
การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ มีน้อย	ขาด/มีการประชาสัมพันธ์ น้อย			กลยุทธ์ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารจัดการและการ ติดตามประเมินผล	เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินงาน โครงการทางช่องทาง ต่างๆ	
				กลยุทธ์ ๔ เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์		

รูปที่ ๔-๑๑ ผังความเชื่อมโยงปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านการบริหารจัดการ

๔.๙ การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อระบุจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT Analysis) ของการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

จากการทบทวนการดำเนินงานพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อประเมินผลการดำเนินงานที่ผ่านมา และวางกรอบการพัฒนา ช่วง พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ โดยได้ทำการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยมีรายละเอียดดังรูปที่ ๔-๑๒ ตารางที่ ๔-๗ และตารางที่ ๔-๘ และนำจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค มาวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังในระยะต่อไป โดยใช้ TOWS Metrix ซึ่งสามารถกำหนดเป็นกลยุทธ์เชิงรุก กลยุทธ์เชิงป้องกัน กลยุทธ์เชิงแก้ไข และกลยุทธ์เชิงรับ รายละเอียดดังตารางที่ ๔-๙

รูปที่ ๔-๑๒ การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังในระยะต่อไป

ตารางที่ ๔-๗ วิเคราะห์จุดแข็ง และจุดอ่อน โดยใช้ 7s McKinsey Framework

	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
กลยุทธ์ (Strategy)	๑. กำหนดกลยุทธ์ภายใต้แผนฯ เพื่อแก้ไขปัญหา ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคมและ เศรษฐกิจในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	๑. เป้าหมายที่กำหนดไว้ภายใต้กลยุทธ์ยังไม่บรรลุผลสำเร็จ
โครงสร้าง (Structure)	๒. คณะอนุกรรมการซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เข้ามาเป็นองค์ประกอบและมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน การพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ๓. หน่วยงานส่วนกลาง และ สำนักงาน กปร. สนับสนุนงบประมาณและติดตามการดำเนินงาน	๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังไม่ให้ ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
ระบบ (System)	๔. จัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเพื่อ ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ๕. ติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่างๆ โดยการประชุม และมีการใช้เทคโนโลยีในการติดต่อ ประสานงานเพื่อความรวดเร็ว ๖. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานเผยแพร่ต่อ สาธารณะ	๓. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล นวัตกรรมใหม่ๆ ใน การแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการพัฒนาอาชีพในพื้นที่มีข้อย่อย ๔. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในบางพื้นที่ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เช่น ในช่วงฤดูแล้ง ประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร อุปโภค บริโภค การบริหารจัดการน้ำไม่สามารถทำได้อย่างทั่วถึง ๕. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โครงการในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังของหน่วยงานต่างๆ ยังไม่ครอบคลุมถึงผลสำเร็จต่อประชาชนที่เป็น รูปธรรม ๖. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังยังมีน้อย ๗. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลยังไม่ครบถ้วนและ เป็นปัจจุบัน
รูปแบบ (Style)	๗. การบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานใน การแก้ไขปัญหา ๘. การตั้งคณะทำงาน เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะด้าน	๘. การดำเนินการขึ้นอยู่กับนโยบายผู้บริหาร ทำให้ งบประมาณที่ได้รับขาดความต่อเนื่อง ๙. บางกิจกรรมต้องขออนุมัติจากส่วนกลางทำให้ เสียเวลา และกระทบต่อการดำเนินงาน ๑๐. การกำหนดทิศทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ ปากพนังยังเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมน้อย
บุคคล (Staff)	๙. เจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถในการปฏิบัติงาน มี การวางแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน	๑๑. ภาระงานมาก อาจทำให้ไม่มีการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง ๑๒. จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน
ทักษะ (Skill)	๑๐. เจ้าหน้าที่มีความเชี่ยวชาญในการให้บริการ ประชาชน ทั้งในการพัฒนา/ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ ๑๑. เจ้าหน้าที่มีการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย ภาคประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ๑๒. มีสถาบันการศึกษา ศูนย์วิจัยและพัฒนา ศูนย์ บ่มเพาะในพื้นที่เป็นจำนวนมาก มีองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยี และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ	๑๓. การโยกย้ายบุคลากร หรือปรับเปลี่ยนผู้ดูแล การดำเนินงานทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน ของโครงการ ๑๔. การพัฒนาในทักษะดิจิทัล นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ยังมีน้อย ๑๕. มีงานวิจัย นวัตกรรม องค์ความรู้ต่างๆ มากมาย ที่จะสนับสนุน แต่การนำมาขยายผลสู่การปฏิบัติยังไม่ แพร่หลายไปยังกลุ่มเป้าหมาย

	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weakness)
	รวมถึงงบประมาณที่สามารถพัฒนาอาชีพต่อยอดผลิตภัณฑ์ สร้างรายได้ ให้กับคนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	
ค่านิยมร่วม (Shared Vision)	<p>๑๓. ความหลากหลายทางกายภาพ ชีวภาพ และภูมิประเทศ ทำให้เกิดความหลากหลายทางระบบนิเวศ มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติเอื้อต่อการใช้ประโยชน์ของประชาชน</p> <p>๑๔. แหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่หลากหลาย ทั้งทางด้านพืช ด้านปศุสัตว์ และด้านประมง สินค้าหลายชนิดเป็นที่ต้องการของตลาดต่างประเทศ เช่น พะเม็ง คุณค่า ส้มโอทับทิมสยาม กุ้งทะเล ผลไม้นอกฤดู</p> <p>๑๕. แหล่งผลิตข้าวแหล่งใหญ่ที่สุดของภาคใต้</p> <p>๑๖. พื้นที่เหมาะแก่การเลี้ยงปศุสัตว์ เพราะมีพืชอาหารสัตว์ที่อุดมสมบูรณ์ตลอดทั้งปี</p>	<p>๑๖. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังยังคงเสื่อมโทรม</p> <p>๑๗. ลักษณะทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเป็นท้องกระทะ จึงมักเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยเฉพาะน้ำท่วม และน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน</p> <p>๑๘. ดินมีปัญหา (ดินเปรี้ยว ดินเค็ม ดินทรายจัด ดินเป็นกรด ดินพรุ) และขาดความอุดมสมบูรณ์</p>

ตารางที่ ๔-๘ วิเคราะห์ปัจจัยภายนอกโดยใช้ I - STEP Analysis

	Opportunities (โอกาส)	Threats (อุปสรรค)
ระดับสากล (International)	<p>๑. กระแสการพัฒนาตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) มุ่งเน้นที่จะแก้ปัญหาความยากจน สร้างความมั่นคงทางอาหาร สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำ และสุขอนามัยสำหรับทุกคน ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ยกระดับแรงงาน และการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการผลิต รวมทั้ง ปกป้องพื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบก และทางทะเลอย่างยั่งยืน</p>	<p>๑. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ทำให้หน่วยงานไม่สามารถดำเนินการตามแผนที่กำหนดได้</p> <p>๒. ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่คาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น ก่อให้เกิดภัยพิบัติ และมีขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ</p> <p>๓. ข้อกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ</p>
สังคม (Social)	<p>๒. ประชาชนและเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับหน่วยงาน</p> <p>๓. การใช้สื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์ เป็นที่นิยมในสังคมสามารถช่วยเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว</p> <p>๔. มีภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่หลากหลาย ศูนย์เรียนรู้ ศูนย์ปราชญ์ชาวบ้าน ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี แพลตฟอร์มที่ประสบความสำเร็จ กลุ่มต้นแบบ (กลุ่มมังคุดคุณภาพ อ.ชะอวด) แพลตฟอร์มเกษตรทฤษฎีใหม่ แพลตฟอร์มต่างๆ เป็นจำนวนมาก ที่พร้อมจะถ่ายทอดองค์ความรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์</p> <p>๕. การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ทำให้เกิดกระแสการดูแลสุขภาพ</p> <p>๖. รูปแบบการดำเนินชีวิตอย่างใหม่ที่แตกต่างจากอดีต (New Normal)</p>	<p>๔. ประชาชนบางส่วนขาดจิตสำนึกในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และยังมีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติยังไม่ถูกวิธี</p> <p>๕. ยังพบความขัดแย้งกับประชาชนในการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ที่ดินทำกิน</p> <p>๖. ขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร ทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก ขาดทายาทสืบทอดงานเกษตร คนรุ่นใหม่ไม่ทำการเกษตร ออกไปทำงานนอกพื้นที่</p> <p>๗. ปัญหาสังคมมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะคดียาเสพติด การพนัน ปัญหาของเด็ก เยาวชนและครอบครัว</p> <p>๘. การแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษ</p>

	Opportunities (โอกาส)	Threats (อุปสรรค)
เทคโนโลยี (Technology)	<p>๗. การพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>๘. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ต โลกไร้พรมแดน การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์ โดรน เทคโนโลยีพันธุกรรมสมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน</p>	<p>๙. ขาดองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ที่จะนำมาใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>๑๐. ประชาชนยังไม่สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่</p>
เศรษฐกิจ (Economy)	<p>๙. การส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ</p> <p>๑๐. การส่งเสริมเศรษฐกิจหมุนเวียน Circular Economy เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า</p> <p>๑๑. การเติบโตด้านการตลาดออนไลน์</p> <p>๑๒. มีความหลากหลายของระบบนิเวศ ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ ของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้กับชุมชน</p> <p>๑๓. กระแสการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทำให้การผลิตและส่งเสริมอุตสาหกรรมต้องให้ความสำคัญและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และกระแสอาหารปลอดภัย และมาตรฐานสินค้า</p> <p>๑๔. ความต้องการสินค้าเกษตรของตลาดต่างประเทศ โดยเฉพาะมาเลเซีย สิงคโปร์ และจีน ยังมีมาก</p>	<p>๑๑. การคัดแยกขยะที่ต้นทางเพื่อนำกลับไปรีไซเคิลยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร</p> <p>๑๒. ประชาชนขาดรายได้ ไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙)</p> <p>๑๓. กลุ่ม องค์กร และสถาบันเกษตรกรส่วนใหญ่ขาดความเข้มแข็ง หรือตั้งขึ้นเฉพาะกิจ การบริหารจัดการ เพื่อการพัฒนาเข้าสู่ระบบธุรกิจเกษตรแบบครบวงจรมีน้อย</p> <p>๑๔. การพัฒนาอาชีพนอกภาคเกษตรที่จะสร้างรายได้เพิ่มให้กับคนลุ่มน้ำปากพนังมีน้อย จึงทำให้คนลุ่มน้ำมีรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของจังหวัด</p> <p>๑๕. สินค้าเกษตรส่วนใหญ่ขาดการบริหารจัดการ ทั้งในเรื่องปริมาณ คุณภาพมาตรฐาน และตลาด ส่งผลให้ได้ราคาต่ำกว่าที่ควรจะเป็น</p> <p>๑๖. การสร้างมูลค่าเพิ่มจากความหลากหลายของระบบนิเวศ จากสินค้าเกษตร จากผลิตภัณฑ์ชุมชนมีน้อย</p> <p>๑๗. ระบบการผลิตที่ต้องพึ่งพาปัจจัยภายนอก การจ้างแรงงาน จ้างเหมาบริการเครื่องจักรกล การเกษตร และยังมีการใช้สารเคมี และปุ๋ยเคมีมาก ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>๑๘. ราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ขาดกลไกในการบริหารจัดการด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ (เกษตรกรผลิตได้ ขายไม่เป็น ต้องพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง)</p> <p>๑๙. เกษตรกรขาดข้อมูลเพื่อการตัดสินใจวางแผนการผลิต การคาดการณ์ และการตลาด จึงไม่สามารถทำการผลิตในลักษณะตลาดนำการผลิตได้ การผลิตเป็นแบบทำตามๆ กัน ไม่คำนึงถึงปริมาณความต้องการของตลาด จึงมักประสบปัญหาาราคาสินค้าตกต่ำ</p>

	Opportunities (โอกาส)	Threats (อุปสรรค)
		<p>๒๐. การดึงศักยภาพของความหลากหลายของระบบนิเวศ ประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชีวิต พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังมาพัฒนาเพื่อการท่องเที่ยวมีน้อย ทำให้ขาดโอกาสในการสร้างรายได้ให้กับชุมชน</p> <p>๒๑. การเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ ที่ส่งผลกระทบต่อในระดับเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) โรคระบาดในสัตว์ เช่น โรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร (African swine fever virus) โรคลัมปีสกิน” (Lumpy skin disease)</p>
การเมืองนโยบาย (Political Policy)	<p>๑๕. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ แผนยุทธศาสตร์กระทรวง แผนยุทธศาสตร์จังหวัด กลุ่มจังหวัด กำหนดทิศทางในการสร้างความสามารถในการแข่งขัน โดยเฉพาะด้านการเกษตร และให้ความสำคัญกับการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน</p> <p>๑๖. นโยบายรัฐบาลให้ความสำคัญในเรื่องเศรษฐกิจฐานราก</p>	<p>๒๒. การดำเนินงานตามนโยบายภาครัฐ บางเรื่องใช้ระยะเวลานาน ทำให้ยังไม่เกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การแก้ไขปัญหาเรื่องที่ดินทำกิน</p> <p>๒๓. ปัญหาความขัดแย้งในเชิงนโยบายภาครัฐ เช่น การจัดสรรน้ำเพื่อการเกษตรกับการรักษาสมดุลทางระบบนิเวศ</p>

ตารางที่ ๔-๙ การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง โดยใช้ TOWS Matrix

กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy)	กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST Strategy)
S๑-S๕ S๗ S๘ O๑ O๑๕	S๗ S๑๑ S๑๓ T๔ T๕
S๙ S๑๐ O๗	S๔ T๑
S๑๑ O๓	S๗ S๘ T๒
S๗ S๘ S๑๑ S๑๓ O๒	S๑๒ T๓ T๑๓-T๑๑
S๑๐ O๗ O๑๐	S๑๐ S๑๒ T๗ T๑๓ T๑๕
S๑๒ S๑๔-S๑๖ O๑๑ O๑๔	S๑๒ T๖ T๑๘
S๑๔ O๕ O๑๓ O๑๔ O๑๕	S๑๑ S๑๒ T๑๙
S๑๒ O๔ O๘ O๑๖	S๑๐ T๑๕ T๒๑
S๑๓ O๔ O๙ O๑๒ O๑๕	S๑๓-S๑๖ T๒๐
S๑๕ O๘	

กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO Strategy) มีแนวทางดำเนินการ ได้แก่	กลยุทธ์เชิงรับ (WT Strategy) มีแนวทางดำเนินการ ได้แก่
<p>W๑-W๔ W๑๑ W๑๔ W๑๖ O๗ O๑๐ O๑๕ ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานต่างๆ ให้มีการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ๆ ในการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม</p> <p>W๑ W๘ W๑๖ O๑ O๑๕ ผลักดันการดำเนินงานให้สอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ</p> <p>W๑๕ O๔ O๕ O๖ O๘ O๑๑ เพื่อให้เกิดการสนับสนุนด้านงบประมาณ เช่น การบรรจุแผนงานไว้ในแผนบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ</p> <p>W๑๘ O๑๕ พัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และชุมชน ให้เป็นนักการตลาด</p> <p>W๑๘ O๑๕ สร้างโอกาส และช่องทางในการขายสินค้าในรูปแบบใหม่ๆ</p> <p>W๑๘ O๑๕ เพื่อรองรับการดำเนินชีวิตแบบ New Normal และสังคมผู้สูงอายุ</p> <p>W๑๘ O๑๕ พัฒนา ปรับปรุง พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรดินให้เหมาะสมและสอดคล้องกับการทำการเกษตร พร้อมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน</p> <p>W๕ W๘ O๓ O๗ O๑๕ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล</p> <p>W๑๐ O๑๕ เพื่อให้ทราบความสำเร็จในการพัฒนา ซึ่งสะท้อนความสำเร็จต่อประชาชนที่เป็นรูปธรรมแสดงต่อสาธารณะ</p> <p>W๑๐ O๑๕ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเข้ามามีบทบาทในการกำหนดทิศทางการพัฒนา</p>	<p>W๓ W๔ W๖ W๑๒ W๑๔ W๑๖ T๔ T๕ พัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ทางสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้ความรู้กับประชาชนในการใช้ประโยชน์</p> <p>W๗ T๔ จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน</p> <p>W๗ T๔ พัฒนาและปรับปรุงฐานข้อมูลเพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ</p> <p>W๔ W๑๗ T๒ ขุดลอกเส้นทางน้ำ กำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำเพื่อ เร่งการระบายน้ำบรรเทาอุทกภัย และเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำสำหรับฤดูแล้ง</p> <p>W๔ T๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำชลประทาน</p> <p>พัฒนาแหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำในไร่นาเกษตรกร ธนาคารน้ำใต้ดิน เพื่อแก้ปัญหาคารขาดแคลนน้ำ ในช่วงฤดูแล้ง</p>

บทที่ ๕

แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

๕.๑ วิสัยทัศน์

“พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังเป็นแหล่งอาหารปลอดภัย อุดมสมบูรณ์ มีระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อมสมดุล สังคมมีความผาสุกอย่างพอเพียง ยั่งยืน”

๕.๒ พันธกิจ

๕.๒.๑ อนุรักษ์ พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับภูมิสังคม

๕.๒.๒ บริหารจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำ และเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบตลอดจนฟื้นฟูคุณภาพน้ำ

๕.๒.๓ เพื่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน โดยส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้การปรับปรุงดินให้เหมาะสมกับลักษณะการใช้ประโยชน์

๕.๒.๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพของประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอย่างเป็นระบบครบวงจรเพื่อให้เกิดความมั่นคง

๕.๒.๕ ขับเคลื่อนการบริหารดำเนินงานแบบองค์รวมอย่างบูรณาการให้เกิดเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

๕.๒.๖ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและสร้างความเข้มแข็งขององค์กรชุมชน

๕.๒.๗ ขยายผลองค์ความรู้ตามแนวพระราชดำริ พัฒนาต่อยอดต้นแบบความสำเร็จ และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๕.๓ เป้าประสงค์

๕.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟูให้มีความสมดุลเพิ่มมากขึ้น

๕.๓.๒ ความผาสุกของประชาชนเพิ่มขึ้น

๕.๓.๓ ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคง และมีรายได้ของครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น

๕.๔ มาตรการดำเนินงาน

แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ กำหนดมาตรการดำเนินงาน ประกอบด้วย ๖ มาตรการดังนี้

- มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
- มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
- มาตรการที่ ๕ เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพและเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง
- มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

ซึ่งแต่ละมาตรการ ได้กำหนดกลยุทธ์ในการดำเนินงาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๕.๔.๑ มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรป่าต้นน้ำ ป่าพรุ ป่าชายเลน เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศและปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิต รวมทั้งแก้ไขปัญหาการเกิดไฟป่าในพื้นที่ป่าพรุ และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้ง แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง โดยบูรณาการความร่วมมือกับทุกภาคส่วน

๑) เป้าประสงค์ของมาตรการ

- ๑.๑) ฟื้นฟูระบบนิเวศป่าให้มีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มมากขึ้น
- ๑.๒) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะเครือข่ายภาคประชาชน ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
- ๑.๓) แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งไม่ให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศและการดำรงชีวิตของประชาชน

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลปีฐาน (ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓)	ค่าเป้าหมาย					
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑) พื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้รับการดูแลรักษาและฟื้นฟูให้คงสภาพป่า	ร้อยละ ๕๓ ของพื้นที่ป่าอนุรักษ์ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	ร้อยละ ๕๓	ร้อยละ ๕๓	ร้อยละ ๕๔	ร้อยละ ๕๔	ร้อยละ ๕๔	ร้อยละ ๕๕
๑.๑) ป่าต้นน้ำ	ร้อยละ ๕๘	ร้อยละ ๕๙ <small>(ปลูกเพิ่ม ๖๐๐ ไร่)</small>	ร้อยละ ๕๙ <small>(ปลูกเพิ่ม ๖๐๐ ไร่)</small>	ร้อยละ ๕๙ <small>(ปลูกเพิ่ม ๖๐๐ ไร่)</small>	ร้อยละ ๖๐ <small>(ปลูกเพิ่ม ๖๐๐ ไร่)</small>	ร้อยละ ๖๐ <small>(ปลูกเพิ่ม ๖๐๐ ไร่)</small>	ร้อยละ ๖๑ <small>(ปลูกเพิ่ม ๖๐๐ ไร่)</small>
๑.๒) ป่าพรุ	ร้อยละ ๔๔	ร้อยละ ๔๔ <small>(ปลูกเพิ่ม ๓๐๐ ไร่)</small>	ร้อยละ ๔๔ <small>(ปลูกเพิ่ม ๓๐๐ ไร่)</small>	ร้อยละ ๔๕ <small>(ปลูกเพิ่ม ๓๐๐ ไร่)</small>	ร้อยละ ๔๕ <small>(ปลูกเพิ่ม ๓๐๐ ไร่)</small>	ร้อยละ ๔๕ <small>(ปลูกเพิ่ม ๓๐๐ ไร่)</small>	ร้อยละ ๔๖ <small>(ปลูกเพิ่ม ๓๐๐ ไร่)</small>
๑.๓) ป่าชายเลน	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑	ร้อยละ ๙๑
๒) แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง	พื้นที่ที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ/ยังไม่ดำเนินการ ระยะทาง ๗.๓๘๑ กม.	๓.๒๐๙ กม.	๑.๐๑๒ กม.	๓.๑๖ กม.			

๓) กลยุทธ์การดำเนินงาน

๓.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ

พื้นที่ป่าต้นน้ำเป็นแหล่งอำนวยน้ำเข้าสู่ลุ่มน้ำปากพนังให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยฟื้นฟูทรัพยากรป่าต้นน้ำ ป้องกันและปราบปรามการบุกรุกป่าและล่าสัตว์ เร่งรัดการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินให้กับราษฎรในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตลอดจนส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้อย่างมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน สนับสนุนการจัดการป่าชุมชนเพื่อเป็นแหล่งอาหารและสร้างรายได้ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ส่งเสริมให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในการเกษตร ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- ๑) ส่งเสริมการดำเนินงานในการปลูกฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ให้เป็นแหล่งอำนวยน้ำ และบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน ภาคเอกชน และภาคประชาชนในการปลูกฟื้นฟูป่าต้นน้ำ

๒) เร่งรัดการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินให้กับราษฎร ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ โดยเฉพาะขั้นตอนการอนุญาตตามกระบวนการของคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความชัดเจน ซึ่งจะช่วยลดปัญหาบุกรุกพื้นที่ป่าพื้นที่ใหม่ และทำให้การบริหารจัดการพื้นที่ป่าอนุรักษ์ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓) ส่งเสริมให้ประชาชนที่ครอบครองพื้นที่ทำกินในเขตป่าอนุรักษ์ ปลูกเสริมพันธุ์ไม้ป่า เพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของพื้นที่

๔) ตรวจสอบลาดตระเวน บังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันการบุกรุกป่า ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่เพื่อช่วยในการลาดตระเวน เช่น โดรน และนาระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol System) ซึ่งมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริมการทำงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕) บูรณาการความร่วมมือกับภาคประชาชนในการดูแลรักษาป่า เช่น การควบคุมไฟจากการหาของป่า การจัดทำแนวกันไฟ การสร้างฝายต้นน้ำเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้น เป็นต้น รวมทั้ง ใช้สื่อออนไลน์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชน

๖) ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนจากการให้บริการและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

๗) ก่อสร้างฝายต้นน้ำลำธารเพื่อเพิ่มความชุ่มชื้นให้กับระบบนิเวศต้นน้ำและเป็นแหล่งน้ำใช้เพื่ออุปโภคและการเกษตรกรรม

๓.๒ กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการป่าพุ่มชื้นแฉะ

ดูแลรักษา พื้นที่ป่าพุ่มชื้นแฉะให้มีความหลากหลายทางชีวภาพ รวมทั้งรักษาระดับน้ำป่าพุ่มชื้นแฉะให้อยู่ในระดับสมดุล เพื่อลดโอกาสในการเกิดไฟป่า ป้องกันการบุกรุกและทำลายป่า แก้ไขปัญหาพื้นที่ทับซ้อนป่าอนุรักษ์กับพื้นที่ทำกินของประชาชน ตลอดจนบริหารจัดการไฟป่าอย่างมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน รวมทั้ง สร้างจิตสำนึก ความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนในการดูแลรักษาป่า ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและภาครัฐในการบริหารจัดการป่าพุ่มชื้นแฉะ รวมทั้ง ส่งเสริมอาชีพที่ไม่ส่งผลกระทบต่อพื้นที่ป่าพุ่มชื้นแฉะให้กับประชาชน เพื่อลดการเผาเพื่อหาของป่า ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) ปลูกฟื้นฟูระบบนิเวศป่าพุ่มชื้นแฉะเพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพด้านชนิดพันธุ์พืช

๒) เร่งรัดการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินทับซ้อนกับพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ซึ่งจะต้องดำเนินการต่อเนื่องในการสำรวจจริงวัดแผนที่ และการขออนุญาตใช้พื้นที่ให้เป็นไปตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓) พัฒนาแหล่งสำรองน้ำ หรือจัดทำโครงสร้างเพื่อกักเก็บน้ำในป่าพุ่มชื้นแฉะในระดับที่เหมาะสมก่อนที่จะมีการระบายน้ำออกจากพุ่มในช่วงปลายฤดูฝน เพื่อป้องกันไฟไหม้และรักษาความสมบูรณ์ของระบบนิเวศป่าพุ่มชื้นแฉะ โดยการสร้างทำนบชั่วคราว อาคารปิดกั้นทางน้ำไหลออก อ่างพวง เป็นต้น

๔) เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและควบคุมไฟป่า ใช้เทคโนโลยีช่วยในการตรวจหาจุดความร้อน และบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายภาคประชาชน และทุกภาคส่วนในการจัดการไฟป่า

๕) บูรณาการความร่วมมือกับภาคประชาชนในการดูแลรักษาป่า เช่น การจัดทำแนวกันไฟ การจัดการเชื้อเพลิง เป็นต้น ตลอดจนส่งเสริมองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาอาชีพ การสร้างรายได้ให้กับประชาชนโดยไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศป่าพุ่มชื้นแฉะ เช่น การเลี้ยงผึ้ง และส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

๖) ตรวจสอบลาดตระเวน บังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และลักลอบล่าสัตว์ป่า รวมทั้ง ส่งเสริมการใช้ระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol System) โดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่เพื่อช่วยในการลาดตระเวน เช่น โดรน เพื่อช่วยเสริมกำลังเจ้าหน้าที่

๗) วางกฎระเบียบการใช้ประโยชน์จากพื้นที่ร่วมกันระหว่างหน่วยงานกับประชาชน
 ๘) พัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยในพื้นที่เมื่อเกิดเหตุไฟไหม้ป่าพรุ เพื่อให้เจ้าหน้าที่
 ดำเนินการควบคุมสถานการณ์ได้ทันเวลาที่ รวมทั้ง จัดทำแผนเผชิญเหตุเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไป
 ในทิศทางเดียวกัน

๓.๓) กลยุทธ์ที่ ๓ พื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์

พื้นฟูและดูแลป่าชายเลนเพื่อเป็นแหล่งอนุบาลแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำ ป้องกันการตัดไม้
 และการบุกรุกพื้นที่ป่าชายเลน เพิ่มบทบาทของชุมชนในการร่วมดูแล รักษาและใช้ประโยชน์ทรัพยากรชายฝั่ง
 ที่เหมาะสม แก้ไขปัญหาขยะสะสมในบริเวณชายฝั่งทะเล ตลอดจนเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำให้มีความอุดมสมบูรณ์
 ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- ๑) ปลูกพื้นฟูระบบนิเวศป่าชายเลนเพื่อเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๒) ตรวจสอบลาดตระเวน บังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันการบุกรุกป่า ประยุกต์ใช้เทคโนโลยี
 นวัตกรรมใหม่เพื่อช่วยในการลาดตระเวน เช่น โดรน และนำระบบลาดตระเวนเชิงคุณภาพ (Smart Patrol
 System) ซึ่งมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยเสริมการทำงานของเจ้าหน้าที่เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
- ๓) ขุดลอกพื้นที่/ร่องน้ำที่มีการทับถมของตะกอนดินและทรายหรือพื้นที่ที่ลำนํ้ามีความ
 ตื้นเขิน โดยพิจารณาวิธีการขุดลอกที่เหมาะสมและไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม
- ๔) รณรงค์ประชาสัมพันธ์สร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนในการดูแลรักษาป่าชายเลน
 และป้องกันการลักลอบตัดไม้ การจับปลาที่ผิดกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับผู้กระทำผิด
- ๕) บูรณาการความร่วมมือกับภาคประชาชนในการดูแลรักษาป่า เช่น แบ่งเขตพื้นที่
 การใช้ประโยชน์ชายฝั่งที่เหมาะสมโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากป่าชายเลน
- ๖) ปล่องพื้นที่สัตว์น้ำและดูแลรักษาแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ
- ๗) ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชายฝั่ง
 ทะเลและสัตว์น้ำ
- ๘) พัฒนาแหล่งเรียนรู้และท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

๓.๔) กลยุทธ์ที่ ๔ แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

แก้ไขและลดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งโดยใช้รูปแบบที่เหมาะสมเพื่อช่วยลดความรุนแรง
 ของคลื่น และไม่ส่งผลกระทบต่อการทำประมงชายฝั่ง ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- ๑) จัดทำแนวป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง
- ๒) ใช้โครงสร้างอ่อนเพื่อช่วยลดความรุนแรงของคลื่น
- ๓) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหา

๕.๔.๒ มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ควบคุม ป้องกัน และจัดการมลพิษจากแหล่งกำเนิด โดยส่งเสริมการบำบัดและกำจัดของเสีย ที่ต้นทาง จัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียให้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชน และส่งเสริมการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้ว กลับมาใช้ประโยชน์ รวมทั้ง เพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกัน กำกับ ดูแลและบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย และมาตรการสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพ่อง ตลอดจนเสริมสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและมลพิษน้ำให้มีประสิทธิภาพ ส่งเสริมการจัดการน้ำเสียและขยะที่ต้นทาง และสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) เป้าประสงค์ของมาตรการ

- ๑.๑) พื้นฟูคุณภาพน้ำแม่น้ำปากพ่องให้มีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด
- ๑.๒) ส่งเสริมให้เกิดการจัดการขยะที่ต้นทาง และมีการกำจัดที่เป็นไปตามหลักสุขาภิบาล
- ๑.๓) สร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะเครือข่ายภาคประชาชน ในการจัดการด้าน

สิ่งแวดล้อม

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลปีฐาน (ปี ๒๕๖๒/๒๕๖๓)	ค่าเป้าหมาย					
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑) แม่น้ำปากพ่องมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด (ประเภทที่ ๓ ใช้เพื่อการเกษตร)	แม่น้ำปากพ่องมีคุณภาพน้ำอยู่ในประเภทที่ ๔ ใช้เพื่อการอุตสาหกรรม (ไม่เป็นไปตามประเภทที่กำหนด)	แม่น้ำปากพ่องมีคุณภาพน้ำเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด					
๒) คุณภาพน้ำทะเลเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด (ประเภทที่ ๑ เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ)	คุณภาพน้ำทะเลเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด จำนวน ๑ จุด จากทั้งหมด ๒ จุด	คุณภาพน้ำทะเลเป็นไปตามประเภทการใช้ประโยชน์ที่กำหนด					
๓) ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง	ร้อยละ ๗๖	ร้อยละ ๘๔	ร้อยละ ๘๘	ร้อยละ ๙๒	ร้อยละ ๙๖	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐

๓) กลยุทธ์การดำเนินงาน

๓.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ เฝ้าระวังคุณภาพน้ำและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ติดตามสถานการณ์คุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนังและคลองสาขา รวมทั้งคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง เพื่อประเมินปัญหาคุณภาพน้ำและนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหา สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- ๑) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนังและคลองสาขา
- ๒) ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง
- ๓) ติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติ เพื่อเฝ้าระวังคุณภาพน้ำและใช้ประกอบการระบายน้ำ
- ๔) สร้างการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชนในการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนเมื่อเกิดปัญหาคุณภาพน้ำ โดยมีใช้แอปพลิเคชัน หรือโปรแกรมรับข้อมูลจากประชาชน เพื่อบูรณาการการดำเนินงานร่วมกัน

๓.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ ลดและควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดลงสู่แหล่งน้ำ

เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดการน้ำเสียและของเสีย ทั้งจากภาคชุมชน ภาคเกษตรกรรมและภาคอุตสาหกรรม โดยสนับสนุนให้มีการจัดการน้ำเสีย เร่งรัดการจัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสีย และสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเดินระบบบำบัดน้ำเสียได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์ รวมทั้ง กำกับ ดูแล และบังคับใช้มาตรการทางกฎหมาย ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- ๑) จัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียแห่งใหม่ โดยใช้นวัตกรรมใหม่ที่เป็นที่ยอมรับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาชน
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสียเดิม โดยขยายระบบที่รวบรวมน้ำเสียให้ครอบคลุม และเพิ่มขนาดระบบบำบัดน้ำเสียให้รองรับน้ำเสียได้มากขึ้น
- ๓) จัดทำฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษและกำกับ ดูแล และบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษ
- ๔) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการดูแลรักษาแหล่งน้ำและการจัดการน้ำเสียที่ต้นทางให้กับประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานประกอบการ โดยใช้สื่อออนไลน์เพื่อเผยแพร่ความรู้ให้ประชาชน
- ๕) ส่งเสริมให้ประชาชนติดตั้งถังดักไขมันและระบบบำบัดน้ำเสียในครัวเรือนและมีการกำหนดเป็นข้อบัญญัติท้องถิ่น
- ๖) ส่งเสริมการนำน้ำเสียที่ผ่านการบำบัดแล้วกลับมาใช้ประโยชน์

๓.๓) กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ

สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการระบบกำจัดขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายอย่างถูกสุขลักษณะ พร้อมทั้งสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางด้วยหลัก ๓ R (Reduce Reuse Recycle) มีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

- ๑) สนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายให้เป็นไปตามหลักสุขาภิบาลและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น รวมทั้ง สนับสนุนการขอรับการสนับสนุนด้านงบประมาณในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย

๒) ส่งเสริมการคัดแยกขยะในชุมชนและสถานศึกษาในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ และส่งเสริมการจัดการขยะตั้งแต่ต้นทางถึงปลายทางด้วยหลัก ๓R (Reduce Reuse Recycle) และพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ออนไลน์เพื่อให้เกิดการเผยแพร่ในวงกว้าง

๓) ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕.๔.๓ มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ

เป็นมาตรการที่มุ่งเน้นการบริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ ในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้เกิดความสมดุล ระหว่างการใช้ประโยชน์ และการอนุรักษ์ ภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากรที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้เกิดประสิทธิผล และมีประสิทธิภาพสูงสุด

๑) เป้าประสงค์ของมาตรการ

๑.๑) พื้นที่ดินมีปัญหา (ดินเปรี้ยว ดินกรด ดินเค็ม หรือดินที่เป็นปัญหา) ได้รับการแก้ไขให้สามารถทำการเกษตรได้เพิ่มขึ้น

๑.๒) สภาพพื้นที่ที่มีปัญหา ได้รับการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำให้สามารถทำการเกษตรได้เพิ่มขึ้น

๑.๓) พื้นที่การเกษตรมีน้ำเพียงพอในการทำการเกษตร

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลปีฐาน (ปี ๒๕๖๔)	ค่าเป้าหมาย					
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑) พื้นที่ ดินมีปัญหา ได้รับการปรับปรุง พื้นฟู และบริหารจัดการให้สามารถทำการเกษตรได้ เพิ่มขึ้น	พื้นที่ที่มีปัญหา ๘๓,๙๗๖ ไร่	ร้อยละ ๕	ร้อยละ ๑๐	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๒๕	ร้อยละ ๓๐
๒) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับการจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำเพิ่มขึ้น	พื้นที่ได้จัดทำ ๕๕,๒๙๑ ไร่	๑,๔๐๐ ไร่	๑,๔๐๐ ไร่	๑,๔๐๐ ไร่	๑,๔๐๐ ไร่	๑,๔๐๐ ไร่	๑,๔๐๐ ไร่
๓) จำนวนพื้นที่ที่ได้รับประโยชน์จากการปรับปรุง/การบริหารจัดการน้ำชลประทานเพิ่มขึ้น	พื้นที่ชลประทาน ๕๕๖,๖๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่	๑,๐๐๐ ไร่

๓) กลยุทธ์การดำเนินงาน

๓.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน

โดยการพัฒนา ปรับปรุง พื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรดินที่เหมาะสมและสอดคล้องกับการทำการเกษตร พร้อมทั้งการอนุรักษ์ทรัพยากรดิน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑) พัฒนา ปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว ดินกรด ดินเค็ม หรือดินที่เป็นปัญหา ให้มีความเหมาะสมต่อการทำเกษตรกรรม

๒) ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปุ๋ยพืชสด) ในการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และแก้ไขปัญหาดินขาดอินทรีย์วัตถุ

๓) สนับสนุนการตรวจวิเคราะห์ดิน และส่งเสริมการใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

๔) สนับสนุนองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับ ดิน ปุ๋ย การอนุรักษ์ดินและน้ำ และการปลูกพืชตามความเหมาะสมของดิน

๕) ปรับสภาพพื้นที่ ที่มีปัญหาให้สามารถทำการเกษตรได้ จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยการปรับปรุงแปลงนา ปรับปรุงพื้นที่บ่อกึ่งร้างให้สามารถใช้ประโยชน์ได้

๖) พัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถของหมอดินอาสา และสนับสนุนให้เป็นกลไกหลักในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในระดับพื้นที่

๗) สนับสนุนและรณรงค์การใช้หญ้าแฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ รวมทั้งลดการชะล้างพังทลายของดิน

๓.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

โดยการก่อสร้าง พัฒนา ปรับปรุง บำรุงรักษา พื้นฟูแหล่งน้ำ และบริหารจัดการน้ำอย่างบูรณาการให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อแก้ไขปัญหา ๔ น้ำ ๓ รส พร้อมทั้งจัดตั้งและสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มผู้ใช้น้ำ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำผิวดินและน้ำใต้ดิน ตามความจำเป็นและเหมาะสมเพื่อการอุปโภคและบริโภค เพื่อการเกษตร รวมทั้งเฝ้าระวังตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพน้ำใช้

๒) ปรับปรุง บำรุงรักษา ซ่อมแซมระบบชลประทานให้อยู่ในสภาพที่สมบูรณ์เพื่อลดการสูญเสียน้ำ เพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำและส่งน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

๓) ขุดลอกคู คลอง หนอง บึง และกำจัดวัชพืชน้ำและสิ่งกีดขวางทางน้ำ เพื่อเพิ่มพื้นที่กักเก็บน้ำ และการระบายน้ำ

๔) สนับสนุนให้เกษตรกรมีแหล่งเก็บกักน้ำของตนเอง โดยการขุดคู สระเก็บน้ำ ธาราคารน้ำใต้ดิน ทำโคกหนองนา

๕) เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำของภาคเกษตรกรรม โดยการก่อสร้างระบบการจัดรูปที่ดินเพื่อการเกษตรกรรม การจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำให้สอดคล้องกับแผนการผลิตในแต่ละพื้นที่

๖) เพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำและกระจายน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ขยายพื้นที่รับประโยชน์จากระบบชลประทาน พร้อมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพแหล่งน้ำในไร่นา

๗) พัฒนากลไกการบริหารจัดการน้ำที่ดีและมีประสิทธิภาพโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๘) จัดทำฝังน้ำ และข้อเสนอการใช้ประโยชน์ที่ดินในระบบทางน้ำ เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการระบายน้ำ และกีดขวางทางน้ำ

๙) สร้างระบบการแจ้งเตือนภัย เพื่อการป้องกัน และเตรียมรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น

๕.๔.๔ มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร

๑) เป้าประสงค์ของมาตรการ

๑.๑) รายได้ภาคเกษตรเพิ่มขึ้น

๑.๒) เกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้เกิดความมั่นคงในอาชีพเพิ่มขึ้น

๑.๓) เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง

๑.๔) เกษตรกรมีความผาสุกเพิ่มขึ้น

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลปีฐาน (ปี ๒๕๖๔)	ค่าเป้าหมาย					
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑) รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรของครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้น	๑๒๑,๒๘๙.๗๘ บาท/ครัวเรือน	ร้อยละ ๓		ร้อยละ ๙		ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๘
๒) จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาให้เกิดความมั่นคงในอาชีพไม่น้อยกว่า	๓,๘๔๖ ราย	๙๐๐ ราย	๙๐๐ ราย	๙๐๐ ราย	๙๐๐ ราย	๙๐๐ ราย	๙๐๐ ราย
๓) ร้อยละของกลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ ได้รับการพัฒนาให้มีความเข้มแข็งในระดับ ชั้น ๑ และ ชั้น ๒	กลุ่มเกษตรกร ๓๑ กลุ่ม	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๗๕	ร้อยละ ๗๖	ร้อยละ ๗๖	ร้อยละ ๗๗	ร้อยละ ๗๗
	สหกรณ์ ๒๖ สหกรณ์	ร้อยละ ๙๒	ร้อยละ ๙๒	ร้อยละ ๙๓	ร้อยละ ๙๓	ร้อยละ ๙๔	ร้อยละ ๙๔
๔) ดัชนีความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้น	ร้อยละ ๘๔.๕๓	ร้อยละ ๘๕	-	ร้อยละ ๘๕.๕	-	ร้อยละ ๘๖	ร้อยละ ๘๖

๓) กลยุทธ์การดำเนินงาน

๓.๑) กลยุทธ์ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขัน

- ๑) พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีปริมาณ คุณภาพ ตรงกับความต้องการของตลาด
- ๒) ใช้งานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการเพิ่มผลิตภาพ
- ๓) สร้างมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร โดยเป็นเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูปและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ เกษตรอุตสาหกรรม เกษตรอัจฉริยะ และการรับรองมาตรฐาน
- ๔) ส่งเสริมการผลิตสินค้าที่มีศักยภาพในการส่งออกไปตลาดต่างประเทศ

๓.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาอาชีพภาคเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

- ๑) ส่งเสริมการทำเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และเกษตรกรรมยั่งยืนรูปแบบต่าง ๆ เช่น เกษตรทฤษฎีใหม่เกษตรผสมผสาน วนเกษตร เกษตรอินทรีย์ และเกษตรธรรมชาติ เพื่อการพึ่งตนเองลดการใช้สารเคมีรักษาความสมดุลของธรรมชาติและควมยั่งยืนของระบบนิเวศ
- ๒) เสริมสร้างภูมิคุ้มกันในการดำรงชีวิตและสังคม โดยการสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างภูมิคุ้มกันอาชีพ และการดำรงชีวิต สอนแนะการจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพ
- ๓) สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจแก่เยาวชนหรือเกษตรกรรุ่นใหม่เข้าสู่อาชีพเกษตรกรรม
- ๔) เสริมสร้างการนำศักยภาพพลังงานหมุนเวียนและพลังงานทดแทนมาใช้ประโยชน์
- ๕) ส่งเสริมการเรียนรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น พัฒนาต้นแบบความสำเร็จ ในลักษณะศูนย์เรียนรู้ ศูนย์ถ่ายทอด พิพิธภัณฑวัฒนธรรมที่มีชีวิต ชุมชนต้นแบบ แปลงต้นแบบ ฯลฯ เพื่อเป็นตัวอย่างของความสำเร็จในการขยายผลสู่ชุมชน
- ๖) สนับสนุนการนำวัสดุเหลือใช้ หรือของเหลือจากการผลิตทางการเกษตร มาสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ๗) ส่งเสริม สนับสนุนการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิต

๓.๓) กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๑) ส่งเสริมการรวมกลุ่ม พัฒนา กลุ่ม องค์กร และสถาบันเกษตรกร ให้มีความเข้มแข็ง และเข้าสู่ระบบธุรกิจ

๒) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกร และสร้างความมั่นคงในอาชีพ

๓) สร้างโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงิน และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

๕.๔.๕ มาตรการที่ ๕ เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพและเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง

๑) เป้าประสงค์ของมาตรการ

๑.๑) คนในพื้นที่ได้รับการพัฒนาทักษะ/องค์ความรู้เพื่อการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น

๑.๒) บุคลากรด้านการท่องเที่ยวได้รับการพัฒนา

๑.๓) คริวเรือนยาจนตกเกณฑ์ จปฐ. ด้านรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. (๔๐,๐๐๐ บาท) ลดลง

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลปีฐาน (ปี ๒๕๖๔)	ค่าเป้าหมาย					
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑) จำนวนคนที่ได้รับการพัฒนาทักษะ/องค์ความรู้ เพื่อประกอบอาชีพไม่น้อยกว่า	๑,๔๗๗ คน	๓,๐๐๐ คน	๓,๐๐๐ คน	๓,๐๐๐ คน	๓,๐๐๐ คน	๓,๐๐๐ คน	๓,๐๐๐ คน
๒) จำนวนบุคลากรด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนา	๑๐๐ คน	๕๐ คน	๕๐ คน	๕๐ คน	๕๐ คน	๕๐ คน	๕๐ คน
๓) คริวเรือนยาจนตกเกณฑ์ จปฐ. ด้านรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. (๔๐,๐๐๐ บาท) ลดลง	๖๕๗ คริวเรือน	ร้อยละ ๓	ร้อยละ ๖	ร้อยละ ๙	ร้อยละ ๑๒	ร้อยละ ๑๕	ร้อยละ ๑๘

๓) กลยุทธ์การดำเนินงาน

๓.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาอาชีพนอกภาคเกษตร

พัฒนาและส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังให้เกิดความมั่นคง โดยการสนับสนุนองค์ความรู้ เพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เพิ่มช่องทางการตลาด ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑) สร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ การมีงานทำ และการประกอบอาชีพเสริมให้กับประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๒) สร้างและพัฒนาทักษะ องค์ความรู้รอบด้านที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ การทำธุรกิจยุคใหม่ที่มีการแข่งขันสูง ตลอดจนสนับสนุนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมมาใช้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการฝึกอบรมอาชีพแก่ประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๔) สนับสนุนการผลิตสินค้าและบริการที่คำนึงถึงความต้องการของตลาด (ตลาดนำการผลิต) โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมมาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และสร้างมูลค่าเพิ่ม ตลอดจนส่งเสริม

และสนับสนุนการรวมกลุ่มอาชีพเพื่อผลิตสินค้าชุมชน สร้างและพัฒนาแบรนด์หรืออัตลักษณ์ของสินค้าให้เป็น
ที่จดจำภายใต้ตราสินค้าของพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

๕) สร้างโอกาสการเข้าถึงตลาด และข้อมูลการตลาด ในทุกระดับ ในลักษณะตลาดนำ

การผลิต

๖) ขยายช่องทางการตลาดและการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตร สร้างตลาดออนไลน์
แอปพลิเคชันและช่องทางใหม่รองรับไลฟ์สไตล์ของคนในอนาคต

๗) พัฒนาให้เป็นนักรถตลาดมืออาชีพ

๘) สนับสนุนการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่และความต้องการของ
ชุมชนโดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมที่สมดุลและยั่งยืน

๓.๒) กลยุทธ์ ๒ สร้างมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยว

โดยการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชิงสร้างสรรค์
เชิงเกษตร และการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพและสร้างรายได้ให้แก่ราษฎรและ
ชุมชน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้

๑) พัฒนาและสนับสนุนพื้นที่ที่มีศักยภาพเป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งเรียนรู้ ทั้งในเชิง
นิเวศ เชิงสร้างสรรค์ เชิงเกษตร และการท่องเที่ยวชุมชน พร้อมทั้งสร้างเอกลักษณ์ชุมชนให้เป็นที่จดจำ

๒) สร้างและพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พัฒนาทักษะการเป็นผู้ให้บริการที่ดี
เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์การเป็นเจ้าบ้านที่ดี

๓) สนับสนุนการจัดการการท่องเที่ยว สร้างเส้นทางการท่องเที่ยวชุมชนและเชื่อมโยง
เครือข่ายการท่องเที่ยว พร้อมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้สอดคล้องกับการท่องเที่ยว

๓.๓) กลยุทธ์ ๓ การเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง

๑) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับครัวเรือนยากจนและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

๒) การแก้ไขปัญหาหนี้สินและที่ทำกิน

๓) เอกสารสิทธิในที่ทำกิน

๔) สร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมการออม พัฒนา
กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสัจจะ ให้เข้มแข็งเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนและสวัสดิการให้กับคนในชุมชน

๕) ส่งเสริมการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต

๖) เสริมสร้างศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม สืบสานประเพณี วัฒนธรรม พื้นที่
ให้เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มน้ำปากพนัง

๗) สำรวจ ค้นหา และพัฒนาต้นแบบความสำเร็จแต่ละอาชีพ เพื่อสร้างเป็นแหล่ง
เรียนรู้ของชุมชน สำหรับเป็นตัวอย่างของความสำเร็จในการขยายผลสู่ชุมชนอื่น

๘) ส่งเสริมชุมชนตัวอย่างความสำเร็จในการบริหารจัดการชุมชน การดูแลสิ่งแวดล้อม
เช่น การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการบริหารจัดการชุมชน การจัดการขยะ การดูแลแหล่งน้ำ ป่าชุมชน เป็นต้น

๙) ส่งเสริมการดูแลสุขภาพของคนในชุมชน

๑๐) สร้างความเข้มแข็งให้ให้กับสถาบันครอบครัว ส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีในครอบครัว
สร้างแบบอย่างที่ดีในการดำเนินชีวิต สร้างความเข้มแข็งของบุคคล การพึ่งพาตนเอง และการมีส่วนร่วมในการ
รับผิดชอบต่อชุมชน

๕.๔.๖ มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

เป็นมาตรการการพัฒนาที่มุ่งเน้น การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการพื้นที่ให้เกิดเอกภาพ มุ่งให้เกิดการปรับกระบวนการทัศน์ใหม่ทั้งประชาชน และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน บุคลากร ประสานและขับเคลื่อน การดำเนินงานโครงการในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พร้อมทั้งพัฒนาระบบการติดตาม ประเมินผลและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ตลอดจนการนำผลการปฏิบัติงาน ไปเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ โดยมีกลยุทธ์และแนวทางการดำเนินงาน

๑) เป้าประสงค์ของมาตรการ

๑.๑) เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการ เพื่อพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๑.๒) ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง และขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ให้มากขึ้น

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ข้อมูลปีฐาน (ปี ๒๕๖๔)	ค่าเป้าหมาย					
		๒๕๖๕	๒๕๖๖	๒๕๖๗	๒๕๖๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑) ผลการดำเนินงานโครงการ พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ร้อยละ ๗๘.๒๙	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐	ร้อยละ ๑๐๐
๒) ระดับความสำเร็จของการ เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมในการกำหนด ทิศทาง และขับเคลื่อนการ พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	ระดับ ๑	ระดับ ๒	ระดับ ๒	ระดับ ๓	ระดับ ๓	ระดับ ๔	ระดับ ๔

หมายเหตุ : ระดับความสำเร็จที่โครงการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง ระดับความสำเร็จ ๑ ร้อยละ ๕๐, ระดับความสำเร็จ ๒ ร้อยละ ๖๐, ระดับความสำเร็จ ๓ ร้อยละ ๗๕, ระดับความสำเร็จ ๔ ร้อยละ ๙๐, ระดับความสำเร็จ ๕ ร้อยละ ๑๐๐

๓) กลยุทธ์การดำเนินงาน

๓.๑) กลยุทธ์ที่ ๑ อำนาจการและประสานงาน

โดยการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารจัดการให้เกิดเอกภาพ มุ่งเน้นการปรับ กระบวนการทัศน์ใหม่ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหาร ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑) อำนาจการและประสานการดำเนินการ เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย การดำเนินงานตามแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐

๒) ดำเนินการในลักษณะองค์รวมอย่างบูรณาการ พัฒนาพร้อมกันทั้งคนและพื้นที่ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและใช้แผนเป็นเครื่องมือ ซึ่งมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง

๓.๒) กลยุทธ์ที่ ๒ : เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม

โดยเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมี แนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- ๑) สนับสนุนให้ทุกภาคส่วน เข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการกำหนดทิศทาง และขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังให้มากขึ้น
- ๒) เสริมสร้างกระบวนการในการพัฒนาให้สังคมชุมชนเข้มแข็งและชุมชนวิถีพอเพียง
- ๓) สร้างช่องทางและเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนความรู้และร่วมดำเนินการ เช่น ส่งเสริมสถาบันการศึกษาวิจัย การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ

๓.๓) กลยุทธ์ที่ ๓ : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและติดตามประเมินผลโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- ๑) ขับเคลื่อนการดำเนินงานของศูนย์บริการร่วมเพื่อการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้มีสถานที่ปฏิบัติงานร่วมกันของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่เป็นไปอย่างบูรณาการที่ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
- ๒) ปรับปรุงองค์กรบริหารงานให้มีเอกภาพและกำหนดหน้าที่ปฏิบัติให้ชัดเจน
- ๓) พัฒนาศักยภาพปฏิบัติงานให้เป็นมืออาชีพ พัฒนาระบบข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ และเป็นปัจจุบัน นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงาน และปรับปรุงเครื่องมือและกลไกการดำเนินงานให้สามารถสนองพระราชดำริได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- ๔) จัดทำรายงานประจำปีสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

๓.๔) กลยุทธ์ที่ ๔ : เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

โดยการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

- ๑) จัดทำข้อมูลสารสนเทศสรุปผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐
- ๒) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เชิงรุกผ่านสื่อต่างๆ

ทั้งนี้ ได้จัดทำรายละเอียดแผนงานโครงการเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ภายใต้ว ๖ มาตรการ รายละเอียดตามตารางที่ ๕-๑

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ที่ ๑ สงวน อนุรักษ์ และฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงานรับผิดชอบ	
			ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)		
๑	จัดทำฝ่ายต้นน้ำลำธาร อำเภอลานสกา อำเภอร่อนพิบูลย์																	
	๑.๑ ฝ่ายถาวร	แห่ง	๒๐	๑,๖๓๐,๐๐๐	๒๐	๑,๖๓๐,๐๐๐	๒๐	๑,๖๓๐,๐๐๐	๒๐	๑,๖๓๐,๐๐๐	๒๐	๑,๖๓๐,๐๐๐	๒๐	๑,๖๓๐,๐๐๐	๑๒๐	๙,๗๘๐,๐๐๐		อิส.
	๑.๒ ฝ่ายกึ่งถาวร	แห่ง	๔	๑๑๖,๐๐๐	๔	๑๑๖,๐๐๐	๔	๑๑๖,๐๐๐	๔	๑๑๖,๐๐๐	๔	๑๑๖,๐๐๐	๔	๑๑๖,๐๐๐	๒๔	๖๙๖,๐๐๐		อิส.
	๑.๓ ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ	แห่ง	๓	๒๔๓,๙๐๐	๓	๒๔๓,๙๐๐	๓	๒๔๓,๙๐๐	๓	๒๔๓,๙๐๐	๓	๒๔๓,๙๐๐	๓	๒๔๓,๙๐๐	๑๘	๑,๔๖๓,๕๐๐		อิส.
	๑.๔ จัดทำระบบป่าเปียกตามแนวพระราชดำริ	แห่ง	๒	๑๖๐,๐๐๐	๒	๑๖๐,๐๐๐	๒	๑๖๐,๐๐๐	๒	๑๖๐,๐๐๐	๒	๑๖๐,๐๐๐	๒	๑๖๐,๐๐๐	๑๒	๙๖๐,๐๐๐		อิส.
๒	ลาดตระเวนป้องกันการบุกรุกป่าร่วมกับอุทยานแห่งชาติตาดกโยางซึ่งเป็นเจ้าของพื้นที่อนุรักษ์ ในพื้นที่รับผิดชอบ และราษฎรในพื้นที่รับผิดชอบของหน่วยจัดการต้นน้ำปากพนัง ตำบลหินตก อำเภอร่อนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช	ครั้ง	๑๒	๒๐๐,๐๐๐	๑๒	๒๐๐,๐๐๐	๑๒	๒๐๐,๐๐๐	๑๒	๒๐๐,๐๐๐	๑๒	๒๐๐,๐๐๐	๑๒	๒๐๐,๐๐๐	๗๒	๑,๒๐๐,๐๐๐		อิส.
๓	กิจกรรมจัดทำแนวกันไฟ ตำบลหินตก อำเภอร่อนพิบูลย์	กิโลเมตร	๘๐	๔๑๑,๒๐๐	๘๐	๔๑๑,๒๐๐	๘๐	๔๑๑,๒๐๐	๘๐	๔๑๑,๒๐๐	๘๐	๔๑๑,๒๐๐	๘๐	๔๑๑,๒๐๐	๔๘๐	๒,๕๖๗,๒๐๐		อิส.
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๒,๗๖๑,๑๐๐		๒,๗๖๑,๑๐๐		๒,๗๖๑,๑๐๐		๒,๗๖๑,๑๐๐		๒,๗๖๑,๑๐๐		๒,๗๖๑,๑๐๐		๑๖,๕๖๖,๖๐๐		

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๑ สงวนอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการป่าพรุควนเคร็ง

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงานรับผิดชอบ			
			ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)				
๑	ปลูกฟื้นฟูระบบนิเวศป่าพรุให้มีความหลากหลายของชนิดพันธุ์ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อย และเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	ไร่	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๗๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๔,๒๐๐	๒๑,๐๐๐,๐๐๐	อิส.	
๒	รักษาระดับน้ำให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมเพื่อป้องกันไฟไหม้และรักษาความสมบูรณ์ ๒.๑ ตำบลเคร็ง อำเภอยะเอนก ๒.๒ ตำบลบ้านตุล อำเภอยะเอนก	แห่ง	๑	๒๐,๐๐๐,๐๐๐			๑	๒๐,๐๐๐,๐๐๐									๒	๔๐,๐๐๐,๐๐๐	ทน.สำนักงานทรัพยากรน้ำภาค ๘	
					๑	๓๐,๐๐๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐,๐๐๐										๒		๖๐,๐๐๐,๐๐๐
๓	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการบุกรุกและควบคุมไฟป่าในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อย เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อล้อย จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	เดือน/ปี	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๖๐๐,๐๐๐	๖	๓,๖๐๐,๐๐๐	อิส.	
๔	กิจกรรมโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันรักษาและควบคุมไฟป่าพรุควนเคร็ง กองอำนาจการ	แห่ง	๑.	๓,๖๘๖,๘๐๐	๑.	๓,๖๘๖,๘๐๐	๑.	๓,๖๘๖,๘๐๐	๑.	๓,๖๘๖,๘๐๐	๑.	๓,๖๘๖,๘๐๐	๑.	๓,๖๘๖,๘๐๐	๑.	๓,๖๘๖,๘๐๐	๑.	๓,๖๘๖,๘๐๐	๒๒,๑๒๐,๘๐๐	อิส.
			อำนาจการ กอ. ๑ แห่ง		อำนาจการ กอ. ๑ แห่ง		อำนาจการ กอ. ๑ แห่ง		อำนาจการ กอ. ๑ แห่ง		อำนาจการ กอ. ๑ แห่ง		อำนาจการ กอ. ๑ แห่ง		อำนาจการ กอ. ๑ แห่ง		อำนาจการ กอ. ๑ แห่ง			
		๓	๒. ป้องกันและควบคุมไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกันและควบคุมไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกันและควบคุมไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกันและควบคุมไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกันและควบคุมไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกันและควบคุมไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกันและควบคุมไฟป่า ๓ พื้นที่		๒. ป้องกันและควบคุมไฟป่า ๓ พื้นที่			

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๑ สงวนอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการป่าพรุควนเค็ง

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงานรับผิดชอบ	
			ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)		
		ไร่	๒.๑ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ ๖๒,๕๙๙ ไร่		๒.๑ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ ๖๒,๕๙๙ ไร่		๒.๑ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ ๖๒,๕๙๙ ไร่		๒.๑ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ ๖๒,๕๙๙ ไร่		๒.๑ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ ๖๒,๕๙๙ ไร่		๒.๑ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ ๖๒,๕๙๙ ไร่		๒.๑ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ ๖๒,๕๙๙ ไร่			
		ไร่	๒.๒ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		๒.๒ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		๒.๒ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		๒.๒ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		๒.๒ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		๒.๒ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		๒.๒ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่			
		ไร่	๒.๓ พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		๒.๓ พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		๒.๓ พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		๒.๓ พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		๒.๓ พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		๒.๓ พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		๒.๓ พื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่			
		หน่วยงาน	๓.อำนาจการหน่วยงานไฟฟ้า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		๓.อำนาจการหน่วยงานไฟฟ้า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		๓.อำนาจการหน่วยงานไฟฟ้า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		๓.อำนาจการหน่วยงานไฟฟ้า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		๓.อำนาจการหน่วยงานไฟฟ้า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		๓.อำนาจการหน่วยงานไฟฟ้า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน		๓.อำนาจการหน่วยงานไฟฟ้า จำนวน ๑๐ หน่วยงาน			
		เดือน	๓.๑ ประชาสัมพันธ์ป้องกันไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ป้องกันไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ป้องกันไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ป้องกันไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ป้องกันไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ป้องกันไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ป้องกันไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน			

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการป่าพรุควนเค็ง

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงานรับผิดชอบ
			ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	
		เดือน	๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกันไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกัน ไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกัน ไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกัน ไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกัน ไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกัน ไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		๓.๑ ประชาสัมพันธ์ ป้องกัน ไฟป่า (มกราคม - กันยายน) ๙ เดือน		
๕	กิจกรรมงานควบคุมไฟป่า บริเวณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลือ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย และพื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา	ไร่	เขตห้ามล่า สัตว์ป่าบ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๓,๑๕๖,๐๐๐	เขตห้าม ล่าสัตว์ป่า บ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๓,๑๕๖,๐๐๐	เขตห้าม ล่าสัตว์ ป่าบ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๓,๑๕๖,๐๐๐	เขตห้ามล่า สัตว์ป่า บ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๓,๑๕๖,๐๐๐	เขตห้าม ล่าสัตว์ ป่าบ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๓,๑๕๖,๐๐๐	เขตห้าม ล่าสัตว์ป่า บ่อลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๓,๑๕๖,๐๐๐	เขตห้ามล่า สัตว์ป่าบ่อ ลือ จำนวน ๖๒,๕๙๙ ไร่	๑๘,๙๓๖,๐๐๐	อส.
		ไร่	เขตห้ามล่า สัตว์ป่าทะเล น้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		เขตห้าม ล่าสัตว์ป่า ทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		เขตห้าม ล่าสัตว์ ป่าทะเล น้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		เขตห้ามล่า สัตว์ป่า ทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		เขตห้าม ล่าสัตว์ ป่าทะเล น้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		เขตห้าม ล่าสัตว์ป่า ทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		เขตห้ามล่า สัตว์ป่า ทะเลน้อย จำนวน ๑๕๘,๗๘๖ ไร่		
		ไร่	พื้นที่มูลนิธิ ชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		พื้นที่ มูลนิธิชัย พัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		พื้นที่ มูลนิธิชัย พัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		พื้นที่มูลนิธิ ชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		พื้นที่มูลนิธิ ชัยพัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		พื้นที่ มูลนิธิชัย พัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		พื้นที่ มูลนิธิชัย พัฒนา จำนวน ๑,๙๙๗ ไร่		
๖	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพลาดตระเวนป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า เขตห้าม	วัน	ลาดตระเวน ป่า จำนวน ๒๔๐ วัน	๖๐๐,๐๐๐	ลาดตระเว นป่า จำนวน	๖๐๐,๐๐๐	ลาดตระเว นป่า จำนวน	๖๐๐,๐๐๐	ลาดตระเวน ป่า จำนวน ๒๔๐ วัน	๖๐๐,๐๐๐	ลาดตระเว นป่า จำนวน	๖๐๐,๐๐๐	ลาดตระเว นป่า จำนวน	๖๐๐,๐๐๐	ลาดตระเวน ป่า จำนวน ๑,๕๔๐ วัน	๓,๖๐๐,๐๐๐	อส.
๗	งานสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย	วัน	ลาดตระเวน ป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเว นป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเว นป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวน ป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเว นป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเว นป่า จำนวน ๓๐๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวน ป่า จำนวน ๑,๘๐๐ วัน	๒๓,๑๑๘,๐๐๐	อส.

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการป่าพรุควนเคร็ง

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงานรับผิดชอบ
			ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	
๘	งานสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลื้อ	หน่วยงาน	๑	๒,๒๗๒,๕๐๐	๑	๒,๒๗๒,๕๐๐	๑	๒,๒๗๒,๕๐๐	๑	๒,๒๗๒,๕๐๐	๑	๒,๒๗๒,๕๐๐	๑	๒,๒๗๒,๕๐๐	๑	๑๓,๖๓๕,๐๐๐	อิส.
๙	คุ้มครองพื้นที่ป่าไม้และสัตว์ป่า จัดตั้งจุดสกัดเพื่อคุ้มครองพื้นที่ป่าไม้และสัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย จำนวน ๒๘๖,๓๙๓ ไร่	วัน	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑๘๐ วัน	๓,๘๕๓,๐๐๐	ลาดตระเวนป่า จำนวน ๑,๐๘๐ วัน	๒๓,๑๑๘,๐๐๐	อิส.
๑๐	โครงการส่งเสริมการปลูกป่าแบบวนเกษตรเพื่อฟื้นฟูนิเวศลุ่มน้ำปากพนัง บริเวณชุมชนในพื้นที่โดยรอบนอกพื้นที่ป่าพรุ	ราย	๒๐	๑๙๓,๐๐๐	๒๐	๑๙๓,๐๐๐	๒๐	๑๙๓,๐๐๐	๒๐	๑๙๓,๐๐๐	๒๐	๑๙๓,๐๐๐	๒๐	๑๙๓,๐๐๐	๑๒๐	๑,๑๕๘,๐๐๐	อิส.
๑๑	โครงการครูป่าไม้ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลื้อ พื้นที่โรงเรียน และชุมชน	แห่ง	๑๕	๓๐๐,๐๐๐	๑๕	๓๐๐,๐๐๐	๑๕	๓๐๐,๐๐๐	๑๕	๓๐๐,๐๐๐	๑๕	๓๐๐,๐๐๐	๑๕	๓๐๐,๐๐๐	๙๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	อิส.
๑๒	โครงการปลาดุกลำพันคืนถิ่น เขตห้ามล่าสัตว์ป่าบ่อลื้อ	ตัว/ปี	๕,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๕,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๑๓๒,๐๐๐	อิส.
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๔๒,๐๓๖,๓๐๐		๕๒,๐๓๖,๓๐๐		๗๒,๐๓๖,๓๐๐		๒๒,๐๓๖,๓๐๐		๒๒,๐๓๖,๓๐๐		๒๒,๐๓๖,๓๐๐		๒๓๒,๒๑๗,๘๐๐	

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

กลยุทธ์ที่ ๓ ฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งให้มีความอุดมสมบูรณ์

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงานรับผิดชอบ
			ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ปลูกฟื้นฟูพื้นที่ป่าชายเลนให้มีความอุดมสมบูรณ์ บริเวณ ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก	ไร่	๖๐๐	๓,๘๓๔,๐๐๐											๖๐๐	๓,๘๓๔,๐๐๐	ทช.
๒	บำรุงแปลงปลูกป่าชายเลน บริเวณ ตำบลปากพนัง ฝั่งตะวันออก และ ตำบลแหลมตะลุมพุก (งบประมาณเบิกจ่ายแทนจากกรมชลประทาน)	ไร่	๑,๐๐๐	๑,๑๖๐,๐๐๐	๑,๖๐๐	๑,๘๕๖,๐๐๐	๑,๑๐๐	๑,๒๗๖,๐๐๐	๖๐๐	๖๙๖,๐๐๐	๖๐๐	๖๙๖,๐๐๐	๖๐๐	๖๙๖,๐๐๐	๕,๕๐๐	๖,๓๘๐,๐๐๐	ทช.
๓	ป้องกันการลักลอบตัดไม้ การจับปลาที่ผิดกฎหมาย และบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังกับผู้กระทำผิด บริเวณ ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก และ ตำบลแหลมตะลุมพุก	ไร่	๑๓๘,๘๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๘,๘๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๘,๘๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๘,๘๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๘,๘๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๘,๘๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๓๘,๘๐๐	๙๐๐,๐๐๐	ศอปล.๕
๔	เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันการบุกรุกทำลายทรัพยากรในเขตห้ามล่าสัตว์	ไร่	๓๕,๖๕๔	๒๔๕,๘๐๐	๓๕,๖๕๔	๒๔๕,๘๐๐	๓๕,๖๕๔	๒๔๕,๘๐๐	๓๕,๖๕๔	๒๔๕,๘๐๐	๓๕,๖๕๔	๒๔๕,๘๐๐	๓๕,๖๕๔	๒๔๕,๘๐๐	๓๕,๖๕๔	๑,๔๗๔,๘๐๐	อสิ.
๕	ขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำชายฝั่งทะเลที่ร่องน้ำปากพนัง พื้นที่ อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	ลบ.ม.	๑,๔๐๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐,๐๐๐	๓,๕๐๐,๐๐๐	๓๐๔,๘๕๐,๐๐๐	๖๕๕,๐๐๐	๖๐,๘๙๐,๐๐๐	๖๕๕,๐๐๐	๖๐,๘๙๐,๐๐๐	๖๕๕,๐๐๐	๖๐,๘๙๐,๐๐๐	๖๕๕,๐๐๐	๖๐,๘๙๐,๐๐๐	๗,๕๒๐,๐๐๐	๖๖๘,๔๑๐,๐๐๐	จท.
รวมงบประมาณทั้งหมด				๑๒๕,๓๘๙,๘๐๐		๓๐๗,๑๐๑,๘๐๐		๖๒,๕๖๑,๘๐๐		๖๑,๙๘๑,๘๐๐		๖๑,๙๘๑,๘๐๐		๖๑,๙๘๑,๘๐๐		๖๘๐,๙๙๘,๘๐๐	

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
 กลยุทธ์ ๔ แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)		
๑	การแก้ไขปัญหากัดเซาะชายฝั่งตำบลหน้า สตน ม.๗ ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๑ งานรื้อถอนฝั้งกันคลื่น (ฝั้ง คอนกรีตเสริมเหล็ก) จำนวน ๓ จุด ๑.๒ งานถมทรายชายหาด ๑.๓ งานเรียงหินใหญ่	☐ ลบ.ม. ลบ.ม. ลบ.ม.	๓๑๕	๔,๑๕๔,๐๐๐												๓๑๕ ๓,๐๐๐ ๑,๐๕๐	๔,๑๕๔,๐๐๐	ทต. หน้าสตน
๒	โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมทะเล พื้นที่ชายฝั่ง หมู่ที่ ๑ ตำบลปากพนังฝั่ง ตะวันออก อำเภอปากพนัง จังหวัด นครศรีธรรมราช งบผูกพัน ๔ ปี รวมทั้งสิ้น ๑๑๘.๗๐๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๒๔.๒๐๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓๐.๐๙๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓๒.๒๘๖๔ ล้านบาท ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๓๒.๑๒๓๖ ล้านบาท	เมตร	๑,๘๒๙	๓๒,๑๒๓,๖๐๐												๑,๘๒๙	๓๒,๑๒๓,๖๐๐	ยธ.
๓	โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมทะเล พื้นที่ชายฝั่งทะเล บ้านป่ากระวะ (ระยะที่ ๓) หมู่ที่ ๕ ตำบลหน้าสตน อำเภอหัวไทร จังหวัด นครศรีธรรมราช ผูกพัน ๔ ปี รวมทั้งสิ้น ๓๐๒.๗๐๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๖๑.๒๐๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๗๑.๔๐๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๖๘.๖๑๒๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๐๑.๔๘๘๐ ล้านบาท	เมตร	๑,๓๘๐	๑๐๑,๔๘๘,๐๐๐												๑,๓๘๐	๑๐๑,๔๘๘,๐๐๐	ยธ.
๔	โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมทะเล พื้นที่ชายฝั่ง หมู่ที่ ๓ ตำบล.ปากพนังฝั่งตะวันออก อำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช งบผูกพัน ๓ ปี รวมทั้งสิ้น ๔๔.๔๘๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๙.๐๐๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๑.๘๗๓๑ ล้านบาท ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๒๓.๖๐๖๙ ล้านบาท	เมตร	๔๙๒	๒๓,๖๐๖,๙๐๐												๔๙๒	๒๓,๖๐๖,๙๐๐	ยธ.

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
 กลยุทธ์ ๔ แก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๕	โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันตลิ่งริมทะเล พื้นที่ชายฝั่งทะเล บ้านปากกระวะ (ระยะที่ ๔) หมู่ที่ ๕ ตำบลหน้าสตน อำเภอกว๊านพะเยา จังหวัด นครศรีธรรมราช งบผูกพัน ๓ ปี รวมทั้งสิ้น ๗๒.๗๓๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๔.๗๐๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๒๕.๗๗๗๕ ล้านบาท ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๓๒.๒๕๒๕ ล้านบาท	เมตร	๕๒๐	๒๕,๗๗๗,๕๐๐		๓๒,๒๕๒,๕๐๐									๕๒๐	๕๘,๐๓๐,๐๐๐	ยธ.
๖	โครงการก่อสร้างปรับปรุงเขื่อนป้องกัน การกัดเซาะชายฝั่งบ้านหน้าโกฏิ ถึงบ้าน หน้าสตน อำเภอกว๊านพะเยา จังหวัดนครศรีธรรมราช วงเงิน ๓๐๐.๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๔๕.๐๐๐๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๗๔.๕๐๕๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๕ จำนวน ๑๒๐.๘๒๕๐ ล้านบาท ปี ๒๕๖๖ จำนวน ๕๙.๖๗๐๐ ล้านบาท	ตัว	๑๓๑	๑๒๐,๘๒๕,๐๐๐											๑๓๑	๑๒๐,๘๒๕,๐๐๐	จท.
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๓๐๗,๙๗๕,๐๐๐		๓๒,๒๕๒,๕๐๐										๓๔๐,๒๒๗,๕๐๐	
	รวมมาตรการที่ ๑			๔๗๘,๑๖๒,๒๐๐		๓๙๔,๑๕๑,๗๐๐		๑๓๗,๓๕๙,๒๐๐		๘๖,๗๗๙,๒๐๐		๘๖,๗๗๙,๒๐๐		๘๖,๗๗๙,๒๐๐		๑,๒๒๗๐,๐๑๐,๗๐๐	

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๑ เฝ้าระวังคุณภาพน้ำและสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงานรับผิดชอบ
			ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในแม่น้ำปากพนัง จำนวน ๗ ครั้ง/ปี	ครั้ง/ปี	๔	๖๐,๗๐๐	๔	๗๐,๐๐๐	๔	๗๐,๐๐๐	๔	๗๐,๐๐๐	๔	๗๐,๐๐๐	๔	๗๐,๐๐๐	๔	๔๑๐,๗๐๐	คพ./สสจ.๑๔
	๑. ปากแม่น้ำปากพนัง ตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก อำเภอปากพนัง																
	๒. ท่าเรือข้ามฟาก ตำบลปากพนังฝั่งตะวันตก อำเภอปากพนัง																
	๓. เหนือประตูระบายน้ำอุทกวิภาชประสิทธิ์ ตำบลหุรือ อำเภอปากพนัง																
	๔. ศาลาสันติชัย ตำบลบ้านกลาง อำเภอเชียรใหญ่																
	๕. ต.ท่าเสม็ด อำเภอชะอวด																
	๖. ท้ายเขื่อนไม้เสียบ ตำบลเกาะจันทร์ อำเภอชะอวด																
	๗. เหนือเขื่อนไม้เสียบ ตำบลเกาะจันทร์ อำเภอชะอวด																
๒	ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง ๒ แห่ง ได้แก่ ปากแม่น้ำปากพนัง อ.ปากพนัง และบ้านปากคลอง อำเภอหัวไทร	ครั้ง/ปี	๒	๑๗,๓๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๑๑๗,๓๐๐	คพ./สสจ.๑๔
๓	ติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำในคลองสาขา จำนวน ๑๑ ค คลองหอยรอก คลองสุขุม คลองบางฉนก คลองว่า คลองวัดสองพี่น้อง คลองหัวไทร คลองร้อง คลองเชียรใหญ่ คลองบางไทร คลองชะอวด-แพรกเมือง คลองท่าพญา	ครั้ง/ปี			๒	๑๐๐,๐๐๐			๒	๑๐๐,๐๐๐			๒	๑๐๐,๐๐๐	๒	๓๐๐,๐๐๐	คพ.
๔	การติดตั้งสถานีตรวจวัดคุณภาพน้ำอัตโนมัติเพื่อแจ้งเตือน สถานการณ์ปัญหาคุณภาพน้ำและช่วยบริหารการระบายน้ำ บริเวณริมแม่น้ำ ปากพนังและคลองสาขา	แห่ง			๑	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑	๑,๕๐๐,๐๐๐							๒	๓,๐๐๐,๐๐๐	คพ.
๕	สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังคุณภาพน้ำโดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน บริเวณชุมชนริมน้ำ	กลุ่ม	๕	๑๕๐,๐๐๐										๕	๑๕๐,๐๐๐	คพ.	
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๒๒๘,๐๐๐		๑,๖๙๐,๐๐๐		๑,๕๙๐,๐๐๐		๑๙๐,๐๐๐		๙๐,๐๐๐		๑๙๐,๐๐๐		๓,๙๗๘,๐๐๐	

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ ๒ ลดและควบคุมการระบายมลพิษจากแหล่งกำเนิดลงสู่แหล่งน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงานรับผิดชอบ		
			ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)			
๑	จัดสร้าง ปรับปรุงและบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพ																		
	๑.๑ จัดสร้างระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน																		
	๑) บริเวณตำบลปากพนังฝั่งตะวันออก เทศบาล	แห่ง			๑	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐									๑	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	อจัน.		
	๒) บริเวณเทศบาลตำบลเชียรใหญ่	แห่ง					๑	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐							๑	๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐	อจัน.		
	๑.๒ ปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย																		
	๑) บริเวณวัดนาควารี เทศบาลเมืองปากพนัง	แห่ง			๑	๗๙,๐๐๐,๐๐๐									๑	๗๙,๐๐๐,๐๐๐	อจัน.		
	๒) บริเวณเทศบาลตำบลหัวไทร(เสียบถนนสุขาภิบาล/บางแค)	แห่ง			๑	๗๓,๐๐๐,๐๐๐									๑	๗๓,๐๐๐,๐๐๐	อจัน.		
	๓) บริเวณวัดศรีมาประสิทธิ์ เทศบาลตำบลชะอวด	แห่ง			๑	๗๕,๐๐๐,๐๐๐									๑	๗๕,๐๐๐,๐๐๐	อจัน.		
	๑.๓ บริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียให้มีประสิทธิภาพ	ส.บ.ม.	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๒๗๐,๑๐๐	๓,๘๑๓,๙๐๐	๑๖,๒๒๐,๖๐๐	๒๒,๘๘๓,๔๐๐	อจัน.
	๑) บริเวณหลังเรือนจำ เทศบาลเมืองปากพนัง	ส.บ.ม.	๑๘,๒๕๐	๓๕๔,๒๐๐	๑๘,๒๕๐	๓๕๔,๒๐๐	๑๘,๒๕๐	๓๕๔,๒๐๐	๑๘,๒๕๐	๓๕๔,๒๐๐	๑๘,๒๕๐	๓๕๔,๒๐๐	๑๘,๒๕๐	๓๕๔,๒๐๐	๑๘,๒๕๐	๓๕๔,๒๐๐	๑๐๙,๕๐๐	๒,๑๒๕,๒๐๐	อจัน.
	๒) บริเวณโรงเรียนเทศบาล วัดนาควารี เทศบาลเมืองปากพนัง	ส.บ.ม.	๔๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๔๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๔๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๔๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๔๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๔๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๔๓,๘๐๐	๘๖๗,๖๐๐	๒๒๒,๘๐๐	๕,๒๐๕,๖๐๐	อจัน.
	๓) บริเวณเสียบถนนสุขาภิบาล ๑ เทศบาลตำบลหัวไทร	ส.บ.ม.	๖๒,๐๕๐	๔๘๓,๐๐๐	๖๒,๐๕๐	๔๘๓,๐๐๐	๖๒,๐๕๐	๔๘๓,๐๐๐	๖๒,๐๕๐	๔๘๓,๐๐๐	๖๒,๐๕๐	๔๘๓,๐๐๐	๖๒,๐๕๐	๔๘๓,๐๐๐	๖๒,๐๕๐	๔๘๓,๐๐๐	๓๗๒,๓๐๐	๒,๘๘๘,๐๐๐	อจัน.
	๔) บริเวณหลังตลาดสด(บางแค) เทศบาลตำบลหัวไทร	ส.บ.ม.	๔๓,๘๐๐	๗๖๗,๔๐๐	๔๓,๘๐๐	๗๖๗,๔๐๐	๔๓,๘๐๐	๗๖๗,๔๐๐	๔๓,๘๐๐	๗๖๗,๔๐๐	๔๓,๘๐๐	๗๖๗,๔๐๐	๔๓,๘๐๐	๗๖๗,๔๐๐	๔๓,๘๐๐	๗๖๗,๔๐๐	๒๒๒,๘๐๐	๔,๖๐๔,๔๐๐	อจัน.
	๕) บริเวณวัดศรีมาประสิทธิ์ เทศบาลตำบลชะอวด	ส.บ.ม.	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๕๑,๑๐๐	๕๙๓,๓๐๐	๓๐๖,๖๐๐	๓,๕๕๙,๘๐๐	อจัน.
	๖) บริเวณชุมชนหอยรอก-ศรีสมบูรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบล	ส.บ.ม.	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๔๐๐	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๔๐๐	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๔๐๐	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๔๐๐	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๔๐๐	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๔๐๐	๕๑,๑๐๐	๗๔๘,๔๐๐	๓๐๖,๖๐๐	๔,๔๙๐,๔๐๐	อจัน.
๒	พัฒนาระบบการบำบัดน้ำเสียตามมาตรฐานฟาร์มที่ดีและพัฒนาสิ่งแวดล้อมด้านปศุสัตว์ บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	ฟาร์ม	๒๘		๒๘		๒๘		๒๘		๒๘		๒๘		๒๘				
๓	จัดทำฐานข้อมูลแหล่งกำเนิดมลพิษ กำกับ ดูแลและบังคับใช้มาตรการทางกฎหมายกับแหล่งกำเนิดมลพิษบริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	แห่ง		๔๐,๐๐๐	๑๐	๒๐,๐๐๐	๑๐	๒๐,๐๐๐			๑๐	๒๐,๐๐๐			๓๐	๑๐๐,๐๐๐	ส.ส.ก.๑๔/ค.พ.		
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๗,๖๖๗,๘๐๐		๓๓๔,๖๔๗,๘๐๐		๑๐๗,๖๔๗,๘๐๐		๗,๖๖๗,๘๐๐		๗,๖๔๗,๘๐๐		๗,๖๖๗,๘๐๐		๔๗๒,๘๖๖,๘๐๐			

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม
 กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะมูลฝอยให้มีประสิทธิภาพ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	เป้าหมาย ปี ๒๕๖๕		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๖		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๗		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๘		เป้าหมาย ปี ๒๕๖๙		เป้าหมาย ปี ๒๕๗๐		เป้าหมาย รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ตรวจแนะนำสถานที่กำจัดขยะพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ บริเวณพื้นที่กำจัดขยะ	แห่ง	๖	๖๐,๐๐๐	๖	๖๐,๐๐๐	๖	๖๐,๐๐๐	๖	๖๐,๐๐๐	๖	๖๐,๐๐๐	๖	๖๐,๐๐๐		๓๖๐,๐๐๐	สสภ.๑๔/ อบจ.นศ./ ทสจ.นศ.
๒	บริหารจัดการศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร	ตัน/วัน	๕๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	ทม.ปากพนัง
๓	รวบรวม ขนส่ง จัดเก็บ และกำจัดขยะของเสียอันตรายจากชุมชน จังหวัดนครศรีธรรมราช	ตัน/ปี	๑๕	๘๐๐,๐๐๐	๑๕	๘๐๐,๐๐๐	๑๕	๘๐๐,๐๐๐	๑๕	๘๐๐,๐๐๐	๑๕	๘๐๐,๐๐๐	๑๕	๘๐๐,๐๐๐	๑๕	๔,๘๐๐,๐๐๐	อบจ.นศ.
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๑,๓๖๐,๐๐๐		๑,๓๖๐,๐๐๐		๑,๓๖๐,๐๐๐		๑,๓๖๐,๐๐๐		๑,๓๖๐,๐๐๐		๑,๓๖๐,๐๐๐		๘,๑๖๐,๐๐๐	
	รวมมาตรการที่ ๒			๙,๒๕๕,๘๐๐		๓๓๗,๖๙๗,๘๐๐		๑๑๐,๕๙๗,๘๐๐		๙,๑๗๗,๘๐๐		๙,๐๙๗,๘๐๐		๙,๑๗๗,๘๐๐		๔๘๕,๐๐๔,๘๐๐	

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงานรับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยว ดินเค็มภาคใต้ (หินปูนฝุ่น)	ไร่	๑๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๐๐	๑๒,๐๐๐	๖๐๐	๗๒,๐๐๐	พต. สพด. สงขลา
๒	อบรมหมอดินอาสาประจำหมู่บ้าน	ราย	๖	๑,๘๐๐	๖	๑,๘๐๐	๖	๑,๘๐๐	๖	๑,๘๐๐	๖	๑,๘๐๐	๖	๑,๘๐๐	๓๖	๑๐,๘๐๐	พต.
		ราย	๓	๙๐๐	๓	๙๐๐	๓	๙๐๐	๓	๙๐๐	๓	๙๐๐	๓	๙๐๐	๑๘	๕,๔๐๐	สพด. สงขลา
๓	อบรมหมอดินอาสาประจำตำบล	ราย	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๖	๙,๖๐๐	พต.
		ราย	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๑	๑,๖๐๐	๖	๙,๖๐๐	สพด. สงขลา
๔	โครงการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร (พัฒนาต่อยอดกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง)	กลุ่ม	๓	๙,๙๖๐	๓	๙,๙๖๐	๓	๙,๙๖๐	๓	๙,๙๖๐	๓	๙,๙๖๐	๓	๙,๙๖๐	๑๘	๕๙,๗๖๐	พต. สพด. สงขลา
		กลุ่ม	๒	๓๐,๐๐๐	๒	๓๐,๐๐๐	๒	๓๐,๐๐๐	๒	๓๐,๐๐๐	๒	๓๐,๐๐๐	๒	๓๐,๐๐๐	๑๒	๑๘๐,๐๐๐	สทจ. พัทลุง
๕	ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตและใช้ปุ๋ย และการเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน และแก้ไขปัญหา ดินขาดอินทรีย์วัตถุ	ไร่	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๑๒,๒๐๐	๑,๙๘๐,๐๐๐	พต. สพด. นครศรีธรรมราช
		ไร่	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๑๒,๒๐๐	๑,๙๘๐,๐๐๐	พต. สพด. นครศรีธรรมราช
๖	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ๑) ดำเนินการในขอบเขตพื้นที่โครงการฯ ๑.๑ สำรองออกแบบส่วนน้ำ (จัดทำระบบอนุรักษ์ฯ ปีถัดไป)	ไร่	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๑๓,๕๕๐	๑,๙๘๐,๐๐๐	พต. สพด. นครศรีธรรมราช
		ไร่	๒,๒๐๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๒,๒๕๐	๓๓๐,๐๐๐	๑๓,๕๕๐	๑,๙๘๐,๐๐๐	พต. สพด. นครศรีธรรมราช
๑.๓	จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ - การพัฒนาโครงสร้างระบบเก็บกักน้ำ ในนาข้าว (การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑) - การปรับปรุงพื้นที่ร่อนนาข้าว เพื่อ ทางเลือกผลผลิตทางการเกษตร	ไร่	๑,๑๐๐	๗,๕๘๐,๐๐๐	๑,๕๐๐	๘,๑๙๒,๕๐๐	๑,๕๐๐	๘,๑๙๒,๕๐๐	๑,๕๐๐	๘,๑๙๒,๕๐๐	๑,๕๐๐	๘,๑๙๒,๕๐๐	๑,๕๐๐	๘,๑๙๒,๕๐๐	๖,๐๐๐	๕๗,๑๐๒,๕๐๐	พต. สพด. นครศรีธรรมราช
		ไร่	๓๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๓๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๓๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๓๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๓๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๓๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๑,๒๐๐	๔,๖๘๐,๐๐๐	พต. สพด. นครศรีธรรมราช
๑.๓	จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ - การพัฒนาโครงสร้างระบบเก็บกักน้ำ ในนาข้าว (การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๒) - การพัฒนาโครงสร้างระบบเก็บกักน้ำ ผสมผสานในพื้นที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง (การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓) - การพัฒนาพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อการปลูก ทับทิมสยาม GI ลุ่มน้ำปากพนัง (การปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๓)	ไร่	๕๕๐	๕,๓๗๐,๐๐๐	๕๕๐	๕,๓๗๐,๐๐๐	๕๕๐	๕,๓๗๐,๐๐๐	๕๕๐	๕,๓๗๐,๐๐๐	๕๕๐	๕,๓๗๐,๐๐๐	๕๕๐	๕,๓๗๐,๐๐๐	๒,๒๐๐	๑๑,๖๗๐,๐๐๐	พต. สพด. นครศรีธรรมราช
		ไร่	๕๐	๔๗๐,๐๐๐	๕๐	๕๑๗,๐๐๐	๕๐	๕๖๔,๗๐๐	๕๐	๖๒๕,๕๗๐	๕๐	๖๘๖,๔๔๐	๕๐	๗๔๗,๓๑๐	๒,๐๐๐	๑๑,๖๗๐,๐๐๐	พต. สพด. นครศรีธรรมราช
๑.๔	ปรับปรุงและพัฒนาพื้นที่ดินเปรี้ยว เพื่อปลูกข้าว	ไร่	๕๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐	๗,๗๐๐,๐๐๐	พต. สพด. นครศรีธรรมราช

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิผลการบริหารจัดการทรัพยากรดิน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงานรับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	
๑.๕	ปรับปรุงพื้นที่ดินเปรี้ยวเพื่อปลูก ปาล์มน้ำมัน	ไร่	๑๕๐	๑,๐๘๕,๐๐๐	๑๕๐	๑,๑๘๕,๐๐๐	๑๕๐	๑,๒๘๕,๐๐๐	๑๕๐	๑,๔๑๖,๐๐๐	๑๕๐	๑,๕๔๗,๐๐๐	๑๕๐	๑,๖๗๘,๐๐๐	๙๐๐	๘,๒๒๕,๖๐๐	
	- จัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	๑๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๑,๓๓๑,๐๐๐	๑๐๐	๑,๔๖๒,๐๐๐	๑๐๐	๑,๖๑๐,๕๐๐			
	- วัสดุปรับปรุงดิน (โดโลไมท์)	ไร่	๕๐	๘๕,๐๐๐	๕๐	๘๕,๐๐๐	๕๐	๘๕,๐๐๐	๕๐	๘๕,๐๐๐	๕๐	๘๕,๐๐๐	๕๐	๘๕,๐๐๐			
๑.๖	โครงการเพิ่มศักยภาพผลผลิตปาล์มน้ำมันโดยใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน ร่วมกับการใช้ปูนในพื้นที่ดินเปรี้ยว	ไร่	๕๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๕๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๕๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๕๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๕๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๕๐๐	๘๕๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๕,๑๐๐,๐๐๐	
๑.๗	มาตรการปรับปรุงพื้นที่บ่อทิ้งร้าง ในเขตน้ำเค็มเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศ และสิ่งแวดล้อม	ไร่	๑๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๑๕๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๕๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๕๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๕๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๕๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๘๕๐	๑๘,๗๐๐,๐๐๐	
๑.๘	มาตรการใช้ปุ๋ยพืชสดในนาข้าว	ไร่	๑,๕๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๑,๕๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๑,๕๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๑,๕๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๑,๕๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๑,๕๐๐	๙๗๕,๐๐๐	๙,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	
๑.๙	ส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน ด้วยปุ๋ยพืชสดเพื่อปลูกพืช	ไร่/ตัน	๑๐,๐๐๐	๓,๓๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๑๒,๓๐๐,๐๐๐	
	- เมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด (ปอเทือง)	ตัน	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐			
	- เมล็ดพันธุ์ปุ๋ยพืชสด (ปอเทือง)	ตัน	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๖๕๐,๐๐๐			
๑.๑๐	ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกา เพื่อปลูกพืช	ไร่/ตัน	๕,๐๐๐	๔,๓๒๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๔,๓๒๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๔,๓๒๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๔,๓๒๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๔,๓๒๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๔,๓๒๕,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๒๕,๙๕๐,๐๐๐	
	- จัดหาปูนโดโลไมท์	ตัน	๒,๕๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๔,๒๕๐,๐๐๐	/๑๕,๐๐๐		
	- ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐	๕,๐๐๐	๗๕,๐๐๐			
๑.๑๑	มาตรการทำปุ๋ยหมัก สูตรพระราชทาน	ไร่	๑,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	๖,๐๐๐	๒๐,๔๐๐,๐๐๐	
๑.๑๒	มาตรการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คัมภีร์	ไร่	๕๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐	๔,๕๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๒๗,๐๐๐,๐๐๐	
๑.๑๓	ค่าจ้างเหมาบริการ (บุคคล)	ราย	๓	๓๖๐,๐๐๐	๓	๓๖๐,๐๐๐	๓	๓๖๐,๐๐๐	๓	๓๖๐,๐๐๐	๓	๓๖๐,๐๐๐	๓	๓๖๐,๐๐๐	๑๘	๒,๑๖๐,๐๐๐	
	- เจ้าหน้าที่ (ในสำนักงาน)เจ้าหน้าที่	ราย	๒	๒๔๐,๐๐๐	๒	๒๔๐,๐๐๐	๒	๒๔๐,๐๐๐	๒	๒๔๐,๐๐๐	๒	๒๔๐,๐๐๐	๒	๒๔๐,๐๐๐			
	- พนักงานขับรถ	ราย	๑	๑๒๐,๐๐๐	๑	๑๒๐,๐๐๐	๑	๑๒๐,๐๐๐	๑	๑๒๐,๐๐๐	๑	๑๒๐,๐๐๐	๑	๑๒๐,๐๐๐			

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตราการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรดิน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงานรับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	
๗	๑.๑ จัดหาปูนเพื่อการเกษตร (โตไล)	ตัน	๘	๑๓,๖๐๐	๘	๑๓,๖๐๐	๘	๑๓,๖๐๐	๘	๑๓,๖๐๐	๘	๑๓,๖๐๐	๘	๑๓,๖๐๐	๔๘	๘๑,๖๐๐	พค.
	๑.๒ ส่งเสริมการปรับปรุงพื้นที่ดินกรด	ไร่	๑๖	๒๔๐	๑๖	๒๔๐	๑๖	๒๔๐	๑๖	๒๔๐	๑๖	๒๔๐	๑๖	๒๔๐	๙๖	๑,๔๔๐	สพค. พัทลุง
	๑.๓ จัดหาเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด	ตัน	๗๕๐	๒๔,๗๕๐	๗๕๐	๒๔,๗๕๐	๗๕๐	๒๔,๗๕๐	๗๕๐	๒๔,๗๕๐	๗๕๐	๒๔,๗๕๐	๗๕๐	๒๔,๗๕๐	๔,๕๐๐	๑๔๘,๕๐๐	
	๑.๔ ส่งเสริมการปลูกพืชปุ๋ยสด	ไร่	๑๕๐	๒,๒๕๐	๑๕๐	๒,๒๕๐	๑๕๐	๒,๒๕๐	๑๕๐	๒,๒๕๐	๑๕๐	๒,๒๕๐	๑๕๐	๒,๒๕๐	๙๐๐	๑๓,๕๐๐	
	๑.๕ ส่งเสริมการผลิตปุ๋ยหมัก พค.	ตัน	๒๐	๖๘,๐๐๐	๒๐	๖๘,๐๐๐	๒๐	๖๘,๐๐๐	๒๐	๖๘,๐๐๐	๒๐	๖๘,๐๐๐	๒๐	๖๘,๐๐๐	๑๒๐	๔๐๘,๐๐๐	
	๑.๖ พัฒนาเกษตรกรของกลุ่มเดิมเข้ม	กลุ่ม	๗	๑๗,๕๐๐	๗	๑๗,๕๐๐	๗	๑๗,๕๐๐	๗	๑๗,๕๐๐	๗	๑๗,๕๐๐	๗	๑๗,๕๐๐	๔๒	๑๐๕,๐๐๐	
	ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมี (ครัวไทยสู่ครัวโลก)																
	๑.๗ จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ	ไร่	๔๐	๔๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	๔๐	๔๐๐,๐๐๐	
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๓๐,๗๑๙,๒๐๐		๓๐,๘๓๒,๑๐๐		๓๑,๘๓๕,๙๓๙		๓๒,๙๓๙,๘๐๗		๓๔,๑๕๓,๗๐๔		๓๕,๔๘๘,๖๒๙		๑๙๕,๙๖๙,๓๗๙	

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ปรับปรุง บำรุงรักษา ซ่อมแซมระบบชลประทาน	รายการงาน	๓๙	๑๔๓,๗๑๕,๓๐๐	๗	๑๐๑,๒๐๐,๐๐๐	๕	๑๐๒,๐๐๐,๐๐๐	๓	๑๐๒,๐๐๐,๐๐๐	๒	๒๑,๐๐๐,๐๐๐			๕๖	๔๖๙,๙๑๕,๓๐๐	ชล.คบ.ปากพนังบน
๒	ขุดลอกคลอง และกำจัดวัชพืชน้ำและสิ่งกีดขวางทางน้ำ	รายการงาน	๗	๓๖,๒๖๐,๐๐๐											๗	๓๖,๒๖๐,๐๐๐	ชล.คบ.ปากพนังบน
๓	ปรับปรุงและซ่อมแซมท่อระบายน้ำ	แห่ง	๘	๗,๘๓๐,๐๐๐	๑	๗๕๐,๐๐๐									๙	๘,๕๘๐,๐๐๐	ชล.คบ.ปากพนังล่าง
๔	ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ	แห่ง	๓	๑๐,๘๕๐,๐๐๐							๑	๘๕๐,๐๐๐			๔	๑๑,๗๐๐,๐๐๐	ชล.คบ.ปากพนังล่าง
๕	ปรับปรุงอาคารบังคับน้ำ	แห่ง	๖	๙,๕๐๐,๐๐๐											๖	๙,๕๐๐,๐๐๐	ชล.คบ.ปากพนังล่าง
๖	ขุดลอกคลอง และกำจัดวัชพืชน้ำและสิ่งกีดขวางทางน้ำ	แห่ง	๒๗	๗๒,๓๓๙,๐๐๐	๒๐	๒๐,๒๑๗,๐๐๐									๔๗	๙๒,๕๕๖,๐๐๐	ชล.คบ.ปากพนังล่าง
๗	ซ่อมแซมที่นบชั่วคราว	แห่ง	๒๒	๘,๕๙๗,๐๐๐											๒๒	๘,๕๙๗,๐๐๐	ชล.คบ.ปากพนังล่าง
๘	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักระบายน้ำประตูลูกทิวภาพประสิทธิ ด้านท้าย โดยเรือขุดดำเนินการเอง ปริมาณดินขุด ๓๖๘,๓๒๙ ลูกบาศก์เมตร	ลูกบาศก์เมตร	๓๖๘,๓๒๙	๑๖,๐๐๐,๐๐๐											๓๖๘,๓๒๙	๑๖,๐๐๐,๐๐๐	ชล.คบ.ปากพนังล่าง
๙	ก่อสร้างสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำ	แห่ง			๒	๔๕,๐๐๐,๐๐๐									๒	๔๕,๐๐๐,๐๐๐	ชล.คบ.ปากพนังล่าง
๑๐	เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ	แห่ง			๑๗	๒๕,๑๕๐,๐๐๐	๑๐	๖,๓๕๐,๐๐๐	๑๒	๑๐,๒๕๐,๐๐๐	๑๖	๒๙,๘๕๐,๐๐๐	๑๒	๒๙,๓๐๐,๐๐๐	๖๗	๑๐๐,๙๐๐,๐๐๐	ชล.คบ.ปากพนังล่าง
๑๑	งานซ่อมแซมสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	แห่ง					๑	๕๐๐,๐๐๐							๑	๕๐๐,๐๐๐	ชล.คบ.ปากพนังล่าง
๑๒	การจัดการน้ำชลประทาน	แห่ง	๑๐	๙,๑๖๐,๓๐๐	๖	๒,๕๔๐,๓๐๐	๖	๒,๕๔๐,๓๐๐	๖	๒,๕๔๐,๓๐๐	๖	๒,๕๔๐,๓๐๐	๖	๒,๕๔๐,๓๐๐	๔๐	๒๑,๘๖๑,๘๐๐	ชล.คบ.นครศรีธรรมราช
๑๓	โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน	แห่ง	๔๙	๓๔,๖๓๒,๐๐๐											๔๙	๓๔,๖๓๒,๐๐๐	ชล.คบ.นครศรีธรรมราช
๑๔	โครงการปรับปรุงงานชลประทาน	แห่ง	๖	๓๔,๕๐๐,๐๐๐											๖	๓๔,๕๐๐,๐๐๐	ชล.คบ.นครศรีธรรมราช
๑๕	โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน	ไร่	๘๗๑	๓๒,๗๐๐,๐๐๐											๘๗๑	๓๒,๗๐๐,๐๐๐	ชล.คบ.นครศรีธรรมราช
๑๖	โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ	ไร่	๔,๘๖๐	๑๒๓,๖๐๘,๐๐๐											๔,๘๖๐	๑๒๓,๖๐๘,๐๐๐	ชล.คบ.นครศรีธรรมราช
๑๗	โครงการจัดการคุณภาพน้ำ	แห่ง	๓	๓,๘๐๐,๐๐๐											๓	๓,๘๐๐,๐๐๐	ชล.คบ.นครศรีธรรมราช

ตาราง ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เพิ่มปริมาณ คุณภาพ และประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑๘	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลส่งเสริมการค้าเนืองงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																ทป.
	๑.๑ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านเขาวัง หมู่ที่ ๕ ตำบลหินตก อำเภออรอนพิบูลย์ จังหวัดนครศรีธรรมราช	แห่ง	๑	๒,๑๑๓,๒๑๐											๑	๒,๑๑๓,๒๑๐	
	๑.๒ ศูนย์ศิลปาชีพบ้านเนินธัมมิ่ง ม.๕ ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช	แห่ง			๑	๑,๘๑๓,๖๐๐									๑	๑,๘๑๓,๖๐๐	
๑๙	โครงการพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลส่งเสริมการค้าเนืองงานมาจากพระราชดำริ	แห่ง					๑	๒,๑๑๓,๒๑๐	๑	๒,๑๑๓,๒๑๐	๑	๒,๑๑๓,๒๑๐	๑	๒,๑๑๓,๒๑๐	๔	๘,๔๕๒,๘๔๐	ทป.
๒๐	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพระบบกระจายน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรด้วยพลังงานแสงอาทิตย์เพื่อส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่	แห่ง	๓	๓๕,๓๗๐													ทป.
๒๑	โครงการจัดหาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรระบบพลังงานแสงอาทิตย์	แห่ง	๒	๕๓๑,๙๐๐													ทป.
๒๒	โครงการจัดหาแหล่งน้ำบาดาลระยะไกลเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่แล้งซ้ำซากหรือน้ำเค็ม รูปแบบที่ ๑	แห่ง	๑	๒,๗๖๒,๘๘๐													ทป.
๒๓	โครงการพัฒนาคุณภาพน้ำบาดาลเพื่อความมั่นคงระดับชุมชน	แห่ง	๓	๙๙๐,๐๓๑													ทป.
๒๔	โครงการฟื้นฟูสภาพบ่อน้ำบาดาลเพื่อป้องกันปัญหาอุทกภัย บรรเทาปัญหาภัยแล้ง	แห่ง	๑๘	๕๕,๘๐๐													ทป.
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๕๔๙,๘๘๐,๗๙๑		๑๙๖,๖๗๐,๙๐๐		๑๑๓,๕๐๓,๕๑๐		๑๑๖,๙๐๓,๕๑๐		๕๖,๓๕๓,๕๑๐		๓๓,๙๕๓,๕๑๐		๑,๐๖๒,๘๘๙,๗๕๐	
	รวมมาตรการที่ ๓			๕๘๐,๕๙๙,๙๙๑		๒๒๗,๕๐๓,๐๐๐		๑๔๕,๓๓๙,๔๔๙		๑๔๙,๘๐๗,๓๑๗		๙๐,๕๐๗,๒๑๔		๖๙,๔๔๒,๑๓๙		๑,๒๕๘,๘๕๙,๑๒๙	

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขัน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																กลไก
	๑.๑ ส่งเสริมการอนุรักษ์พันธุ์ข้าวพื้นเมืองลุ่มน้ำปากพนัง																สนง.กษจ.นศ
	- สนับสนุนเกษตรกรเพื่อเป็นเกษตรกรต้นแบบ	ราย	๕	๕,๐๐๐	๕	๕,๐๐๐	๕	๕,๐๐๐	๕	๕,๐๐๐	๕	๕,๐๐๐	๕	๕,๐๐๐	๓๐	๓๐,๐๐๐	
๒	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระ	ไร่	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๑๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๖๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	กรมการข้าว
	กิจกรรมส่งเสริมการปลูกข้าวอายุสั้น ผลผลิตสูง																ศวช.นศ
๓	โครงการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ข้าวชั้นพันธุ์ขยายแ	กิโลกรัม	๔๕๐,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๕,๘๕๐,๐๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๓๕,๑๐๐,๐๐๐	กรมการข้าว ศวช. ปน
๔	โครงการพัฒนาศักยภาพขบวนการผลิตสินค้าเกษตร																กรมการข้าว
	- กิจกรรมการผลิตและกระจายเมล็ดพันธุ์ขยายและจำ	ตัน	๒,๕๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐	๒,๗๐๐,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๖,๒๐๐,๐๐๐	ศวช. สฎ
๕	โครงการศึกษาการปลูกข้าวในพื้นที่ดินเค็ม	งาน	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๖	๑,๒๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๖	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ			๔๖๐,๐๐๐		๔๖๐,๐๐๐		๔๖๐,๐๐๐		๔๖๐,๐๐๐		๔๖๐,๐๐๐		๔๖๐,๐๐๐		๒,๗๖๐,๐๐๐	กรมวิชาการเกษตร
	- อบรมเกษตรกร	ราย/ไร่	๓๐๐/๗๒		๓๐๐/๗๒		๓๐๐/๗๒		๓๐๐/๗๒		๓๐๐/๗๒		๓๐๐/๗๒		๓๐๐/๗๒		สวพ.นศ
	- แปลงขยายผล	ราย/ไร่	๔๐/๑๒๐		๔๐/๑๒๐		๔๐/๑๒๐		๔๐/๑๒๐		๔๐/๑๒๐		๔๐/๑๒๐		๔๐/๑๒๐		
๗	โครงการอนุรักษ์พันธุ์ส้มโอทับทิมสยาม	ไร่	๑๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๐	๓๐๐,๐๐๐	๖๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	กรมวิชาการเกษตร สวพ.นศ
๘	ศึกษาการเจริญเติบโตของพืชในแปลงทดสอบสาธิต	งาน	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๖	๔,๒๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๙	ศึกษาการใช้น้ำของพืชในแปลงทดสอบสาธิต	งาน	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐									๒	๑,๔๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๐	ศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณภาพน้ำในแปลงทดสอบสาธิต	งาน	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๑	๘๐๐,๐๐๐	๖	๔,๘๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๑	โครงการอบรมการเพาะเห็ดนางฟ้าเห็ดหูหนู	แห่ง	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๖	๓,๐๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขัน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑๒	โครงการสาธิตการปลูกพืชอินทรีย์ต้นกั้นลมรอบแปลงสาธิต	งาน	๑	๔๕๐,๐๐๐											๑	๔๕๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๓	โครงการศึกษาพันธุ์กรรมหัวจุด เพื่อเป็นพืชทางเลือกใ	งาน	๑	๗๐๐,๐๐๐											๑	๗๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๔	โครงการศึกษาการเลี้ยงแมงดา	แห่ง	๑	๕๐๐,๐๐๐											๑	๕๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๕	โครงการศึกษาทดลองปลูกป่าจากลุ่มน้ำปากพนัง	ราย	๑๕๐	๒,๐๙๒,๔๔๐	๑๕๐	๒,๐๙๒,๔๔๐	๑๕๐	๒,๐๙๒,๔๔๐	๑๕๐	๒,๐๙๒,๔๔๐	๑๕๐	๒,๐๙๒,๔๔๐	๑๕๐	๒,๐๙๒,๔๔๐	๙๐๐	๑๒,๕๕๕,๖๔๐	อ.ส. สบอ.ที่ ๕
๑๗	ส่งเสริมองค์ความรู้การแปรรูปสินค้าเกษตรในพื้นที่	ราย	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๑๒๐	๘๔,๐๐๐	สปกษ. สนง.กษ.สข
๑๘	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																กยท
	๑. พัฒนาคุณภาพผลผลิตยางพารา	ราย	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๑๘๐	๓๙๒,๕๘๐	กยท.นศ
	๒. พัฒนาการสร้างมูลค่าเพิ่มจากอาชีพเกษตรกรชาวสวน	ราย	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๓๐	๖๕,๔๓๐	๑๘๐	๓๙๒,๕๘๐	กยท.นศ
๑๙	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																กยท
	- ผักอบรมช่างกรติยาง	ราย	๖๐	๑๓๐,๘๖๐	๖๐	๑๔๐,๐๐๐	๖๐	๑๔๐,๐๐๐	๖๐	๑๔๐,๐๐๐	๖๐	๑๔๐,๐๐๐	๖๐	๑๔๐,๐๐๐	๓๖๐	๘๙๐,๘๖๐	กยท.พท
๒๐	ส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจในพื้นที่	ราย	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๒๐	๑๔,๐๐๐	๑๒๐	๘๔,๐๐๐	สปกษ. สนง.กษ.สข
๒๑	ส่งเสริมการรวมกลุ่มการผลิตในพื้นที่	ราย	๔๐	๒๕,๐๐๐	๔๐	๒๕,๐๐๐	๔๐	๒๕,๐๐๐	๔๐	๒๕,๐๐๐	๔๐	๒๕,๐๐๐	๔๐	๒๕,๐๐๐	๒๔๐	๑๕๐,๐๐๐	สปกษ. สนง.กษ.สข
๒๒	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																กรมปศุสัตว์
	๑. บริการผสมเทียมโค	ตัว/ปี	๖๐๐	๔๒,๐๐๐			๖๐๐	๔๒,๐๐๐	๖๐๐	๔๒,๐๐๐	๖๐๐	๔๒,๐๐๐	๖๐๐	๔๒,๐๐๐	๓,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	สนง.ป.ศ.นศ
	๒. ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ สุขาตรกร	กลุ่ม	๕	๔๗,๕๐๐			๕	๔๗,๕๐๐	๕	๔๗,๕๐๐	๕	๔๗,๕๐๐	๕	๔๗,๕๐๐	๒๕	๒๓๗,๕๐๐	
	๓. ส่งเสริมการเลี้ยงแพะ สุขาตรกร	กลุ่ม	๕	๔๗,๕๐๐			๕	๔๗,๕๐๐	๕	๔๗,๕๐๐	๕	๔๗,๕๐๐	๕	๔๗,๕๐๐	๒๕	๒๓๗,๕๐๐	
	๔. ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก สุขาตรกร	กลุ่ม	๕	๗๕,๐๐๐			๕	๗๕,๐๐๐	๕	๗๕,๐๐๐	๕	๗๕,๐๐๐	๕	๗๕,๐๐๐	๒๕	๓๗๕,๐๐๐	
	๕. ส่งเสริมฟาร์มสาธิตการเลี้ยงสุกรชีวภาพ	ฟาร์ม	๑๐	๑๖,๐๐๐			๑๐	๑๖,๐๐๐	๑๐	๑๖,๐๐๐	๑๐	๑๖,๐๐๐	๑๐	๑๖,๐๐๐	๕๐	๘๐,๐๐๐	
๒๓	การเฝ้าระวังโรคและความผิดปกติทางห้องปฏิบัติการ	ตัวอย่าง	๓,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	กรมปศุสัตว์
	๑. การเฝ้าระวังโรคพยาธิภายใน																ศูนย์วิจัยและพัฒนาการ
	๑.๑ พยาธิตัวกลม/ตัวตืด/บิด วิธี simple sedimentation																สัตว์แพทย์ภาคใต้ตอนบน
	๑.๒ พยาธิใบไม้ตับ วิธี simple floatation																
	๒. การเฝ้าระวังโรคพยาธิในเลือด																

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พศ ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตราการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขัน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๒.๑	ค่านิยมเลือดแดงอัตโนมัติ Hematocrit technique																
๒.๒	พยาธิในเลือด วิธี stained blood smear technique																
๓.	การเฝ้าระวังโรคระบาด																
๔.	การเฝ้าระวังค่าเคมีในเลือด																
๔.๑	ค่า BUN																
๔.๒	ค่า creatinine																
๔.๓	ketone																
๒๔	เสริมสร้างความเข้มแข็งกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์																กรมปศุสัตว์
	- ส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ปีก	ราย/ตัว	๒๐/๒๔๐	๑๐๐,๐๐๐	๒๐/๒๔๐	๑๐๐,๐๐๐	๒๐/๒๔๐	๑๐๐,๐๐๐	๒๐/๒๔๐	๑๐๐,๐๐๐	๒๐/๒๔๐	๑๐๐,๐๐๐	๒๐/๒๔๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๒๐	๖๐๐,๐๐๐	สง.ปศ.สข
	- ส่งเสริมการเลี้ยงแพะ	ราย/ตัว	๒๐/๔๔	๒๐๐,๐๐๐	๒๐/๔๔	๒๐๐,๐๐๐	๒๐/๔๔	๒๐๐,๐๐๐	๒๐/๔๔	๒๐๐,๐๐๐	๒๐/๔๔	๒๐๐,๐๐๐	๒๐/๔๔	๒๐๐,๐๐๐	๑๒๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	
	- ส่งเสริมการเลี้ยงโค	ราย/ตัว	๔๐/๘๐	๖๐,๐๐๐	๔๐/๘๐	๖๐,๐๐๐	๔๐/๘๐	๖๐,๐๐๐	๔๐/๘๐	๖๐,๐๐๐	๔๐/๘๐	๖๐,๐๐๐	๔๐/๘๐	๖๐,๐๐๐	๒๔๐	๓๖๐,๐๐๐	
	- กลุ่มสัตว์ปีกเข้มแข็ง	กลุ่ม	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๖๐,๐๐๐	
	- กลุ่มแพะเข้มแข็ง	กลุ่ม	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๖๐,๐๐๐	
	- กลุ่มโคเข้มแข็ง	กลุ่ม	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๖๐,๐๐๐	
	- ปรับรูปผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ขึ้นพื้นฐาน	กลุ่ม	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๑๒	๑๒๐,๐๐๐	
๒๕	โครงการพัฒนาลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																กรมปศุสัตว์
	กิจกรรม ๑ ฝึกอบรมเกษตรกรปลูกพืชอาหารสัตว์	กลุ่ม/ราย	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐		๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๔/๔๐	๓๒,๐๐๐		สง.ปศ.พท
	กิจกรรม ๒ ฝึกอบรมพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์	กลุ่ม/ราย	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๖/๖๐	๔๘,๐๐๐	
	กิจกรรม ๓ ฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ	กลุ่ม/ราย	๑/๑๐	๘,๐๐๐			๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๔/๔๐	๓๒,๐๐๐	
	กิจกรรม ๔ ฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงแพะ	กลุ่ม/ราย	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐		๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๑/๑๐	๘,๐๐๐	๔/๔๐	๓๒,๐๐๐		
	กิจกรรม ๕ ฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ปีก	กลุ่ม/ราย			๑/๑๐	๘,๐๐๐	๒/๒๐	๑๖,๐๐๐					๑/๑๐	๘,๐๐๐	๔/๔๐	๓๒,๐๐๐	
	กิจกรรม ๖ ฝึกอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรชีวภาพ	กลุ่ม/ราย					๑/๑๐	๘,๐๐๐				๑/๑๐	๘,๐๐๐	๒/๒๐	๑๖,๐๐๐		
	- ค่าเบี้ยเลี้ยง	ราย		๒,๖๐๐		๒,๖๐๐		๒,๖๐๐		๒,๖๐๐		๒,๖๐๐		๒,๖๐๐	๑๕,๖๐๐		
	- ค่าวัสดุเวชภัณฑ์	กลุ่ม	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๑๒	๑๘,๐๐๐	
๒๖	สนับสนุนเสบียงสัตว์แห้ง	กิโลกรัม	๒๐,๐๐๐	๕๒,๔๐๐	๒๐,๐๐๐	๕๒,๔๐๐	๒๐,๐๐๐	๕๒,๔๐๐	๒๐,๐๐๐	๕๒,๔๐๐	๒๐,๐๐๐	๕๒,๔๐๐	๒๐,๐๐๐	๕๒,๔๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๓๑๔,๔๐๐	กรมปศุสัตว์
																	ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารนครศรีธรรมราช
๒๗	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแพะในเขตลุ่มน้ำปากพนัง																สภาเกษตรกรแห่งชาติ
	๑. การเลี้ยงแพะและการจัดการฟาร์มแม่พันธุ์เบื้องต้น	กลุ่ม	๒	๒๐,๑๗๕										๒	๒๐,๑๗๕		สภ.นค
	๒. การเลี้ยงแพะขุนเพื่อส่งออก	กลุ่ม			๑	๑๒,๒๒๕							๑	๑๒,๒๒๕			
	๓. การบันทึกวิเคราะห์ข้อมูลผลผลิตฟาร์มแพะ	กลุ่ม					๑	๑๒,๒๒๕					๑	๑๒,๒๒๕			
๒๘	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สภ.กษ.
	๑. กิจกรรมพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้สู่เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สง.กษ.นค
	- ส่งเสริมการเลี้ยงผึ้งโพรงไทยและชันโรง	กลุ่ม	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๖	๓๐๐,๐๐๐	
	๒. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขัน																
	- พัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ให้กับกลุ่มเกษตรกร	กลุ่ม	๕	๑๔๙,๘๗๕	๕	๒๕๐,๐๐๐	๕	๒๕๐,๐๐๐	๕	๒๕๐,๐๐๐	๕	๒๕๐,๐๐๐	๕	๒๕๐,๐๐๐	๓๐	๑,๓๙๙,๘๗๕	
	เพื่อความสามารถในการแข่งขันโดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม รวมถึงงานวิจัย																

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขัน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๒๙	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																กรมประมง
	- ผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำจืดในแหล่งน้ำธรรมชาติ	ล้านตัว	๓	๔๓๙,๕๐๐	๓	๔๓๙,๕๐๐	๓	๔๓๙,๕๐๐	๓	๔๓๙,๕๐๐	๓	๔๓๙,๕๐๐	๓	๔๓๙,๕๐๐	๓	๒,๖๓๗,๐๐๐	ศูนย์พัฒนาประมง พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ
		ล้านตัว	๕	๕๐๐,๐๐๐	๕	๕๐๐,๐๐๐	๕	๕๐๐,๐๐๐	๕	๕๐๐,๐๐๐	๕	๕๐๐,๐๐๐	๕	๕๐๐,๐๐๐	๕	๓,๐๐๐,๐๐๐	
๓๐	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																กรมประมง
	- กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ราย	๑๐๐	๑๒๒,๒๐๐	๑๐๐	๑๒๒,๒๐๐	๑๐๐	๑๒๒,๒๐๐	๑๐๐	๑๒๒,๒๐๐	๑๐๐	๑๒๒,๒๐๐	๑๐๐	๑๒๒,๒๐๐	๖๐๐	๗๓๓,๒๐๐	สงข.ป.ม.นศ.
๓๑	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																กรมประมง
	กิจกรรมสนับสนุนโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ			๕๗,๕๐๐		๕๗,๕๐๐		๕๗,๕๐๐		๕๗,๕๐๐		๕๗,๕๐๐		๕๗,๕๐๐		๓๔๕,๐๐๐	สงข.ป.ม.พท.
	๑. กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ																
	๑.๑ คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ	ราย	๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๑๒๐		
	๑.๒ ส่งเสริมและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ราย	๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๑๒๐		
	๒. ติดตามและแนะนำส่งเสริมเกษตรกร	ราย	๑๐		๑๐		๑๐		๑๐		๑๐		๑๐		๖๐		
๓๒	โครงการอบรมอาชีพเสริมการเลี้ยงกุ้งก้ามกราม	รุ่น	๑	๕๐๐,๐๐๐											๑	๕๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน คร.ปากพนัง
๓๓	เทคโนโลยีการจัดการพืชเศรษฐกิจ	ราย/ไร่	๘/๘	๖๒,๗๐๐	๘/๘	๖๒,๗๐๐	๘/๘	๖๒,๗๐๐	๘/๘	๖๒,๗๐๐	๘/๘	๖๒,๗๐๐	๘/๘	๖๒,๗๐๐	๔๘/๔๘	๓๗๖,๒๐๐	กรมวิชาการเกษตร ศวพ.พท.
	เพื่อขยายผลสู่เกษตรกรจัดทำแปลงต้นแบบ																
	- การขยายผลสู่เกษตรกร																
๓๔	กิจกรรม การพัฒนาองค์ความรู้ เทคนิค	พื้นที่	๒	๑๗,๐๐๐			๒	๑๗,๐๐๐			๒	๑๗,๐๐๐			๖	๕๑,๐๐๐	สปกษ.
	ด้านการตลาดนำการผลิตสินค้าเกษตร																สงข.กษ.พท.
	ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce)																
	ให้เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ																
๓๕	การอบรมการแปรรูปผลไม้ในพื้นที่หรือตามฤดูกาล ได้แก่	พื้นที่	๑	๑๗,๐๐๐			๑	๑๗,๐๐๐			๑	๑๗,๐๐๐			๓	๕๑,๐๐๐	สปกษ.
	- แปรรูปกล้วย ขนุน และมะม่วงเป็นเบอร์เกอร์/ไอศกรีม																สงข.กษ.พท.
	- การแปรรูปจากเนื้อสัตว์	ราย	๑๐	๒๐,๐๐๐			๑๐	๒๐,๐๐๐			๑๐	๒๐,๐๐๐	๑๐	๔๐	๖๐,๐๐๐		
๓๖	สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม งานวิจัยองค์ความรู้	กลุ่ม	๑	๑๐,๐๐๐											๑	๑๐,๐๐๐	สปกษ.
	และภูมิปัญญา เพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิตพืช สัตว์ ประมง																สงข.กษ.พท.
	ที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่																
๓๗	สนับสนุนการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม งานวิจัยองค์ความรู้	กลุ่ม	๑	๑๐,๐๐๐											๑	๑๐,๐๐๐	สภาเกษตรกรแห่งชาติ
	เพื่อเพิ่มผลิตภาพการผลิตพืช สัตว์ ประมง ที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่																สกก.พท.
๓๘	สนับสนุนการรวมกลุ่มและพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่ม	กลุ่ม	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๑๒	๑๒,๐๐๐	สภาเกษตรกรแห่งชาติ
	ต่อกัน																สกก.พท.

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและความสามารถในการแข่งขัน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณงาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๓๙	โครงการควีนครี สุ่ครัวโลก	คน	๑,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐												๕,๐๐๐,๐๐๐	องค์การบริหารส่วน จังหวัดนครศรีธรรมราช
๔๐	การพัฒนาผลิตภัณฑ์และส่งเสริมอาชีพภาคการเกษตร	ราย	๑๕	๑๐๐,๐๐๐	๑๕	๑๐๐,๐๐๐	๑๕	๑๐๐,๐๐๐	๑๕	๑๐๐,๐๐๐	๑๕	๑๐๐,๐๐๐	๑๕	๑๐๐,๐๐๐	๙๐	๖๐๐,๐๐๐	ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาคที่ ๑๐
๔๑	งานมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน	ราย	๖๐	๑๗๘,๐๐๐	๖๐	๑๗๘,๐๐๐	๖๐	๑๗๘,๐๐๐	๖๐	๑๗๘,๐๐๐	๖๐	๑๗๘,๐๐๐	๖๐	๑๗๘,๐๐๐	๓๖๐	๑,๐๖๘,๐๐๐	สปอก. สนง.อก.นศ
	๑. การให้การรับรอง มผช.																
	๒. ตรวจสอบติดตาม																
	๓. ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์																
๔๒	โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ราย			๑๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐									๑๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	สปอก. สนง.อก.นศ
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๒๕,๐๓๖,๑๑๐		๒๐,๒๒๕,๕๒๕		๑๗,๒๘๗,๕๒๕		๑๗,๒๒๑,๒๐๐		๑๗,๒๗๕,๒๐๐		๑๗,๒๒๑,๒๐๐		๑๑๔,๒๖๖,๕๖๐	

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาอาชีพภาคเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																กสภ
	๑. ส่งเสริมการอนุรักษ์พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง																สงข กษจ นศ.
	- สนับสนุนเกษตรกรเพื่อเป็นเกษตรกรต้นแบบ	ราย	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๓๐	๑๕๐,๐๐๐	
	๒. ส่งเสริมการอนุรักษ์และการเพิ่มมูลค่าพืชท้องถิ่น ลุ่มน้ำปากพนัง																
	- ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร หลักสูตร	ราย	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๓๒๐	๔๘,๐๐๐	
	การอนุรักษ์และการเพิ่มมูลค่าพืชท้องถิ่น																
	- สนับสนุนเกษตรกรเพื่อเป็นเกษตรกรต้นแบบ	ราย	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๓๐	๑๕๐,๐๐๐	
	๓. ส่งเสริมการปลูกพืชอายุสั้นเพื่อสร้างรายได้เสริม																
	- ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร หลักสูตร	ราย	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๓๒๐	๔๘,๐๐๐	
	พืชอายุสั้นที่เหมาะสมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง																
	- สนับสนุนเกษตรกรต้นแบบการผลิตพืชอายุสั้นเพื่อ	กลุ่ม	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๖	๓๐,๐๐๐	
	เป็นรายได้เสริม																
	๔. การพัฒนาคุณภาพไม้ผลเพื่อเป็นต้นแบบ เพื่อเป็นรายได้เสริม																
	- ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร หลักสูตรการ	ราย	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๓๒๐	๔๘,๐๐๐	
	ผลิตไม้ผลคุณภาพ																
	- สนับสนุนเกษตรกรเพื่อเป็นเกษตรกรต้นแบบ	กลุ่ม	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๒	๒๐,๐๐๐	๑๒	๑๒๐,๐๐๐	
	๕. เกษตรต้นแบบการผลิตไม้ผลคุณภาพ																
	เกษตรกร (ข้าว ไม้ผล ปาล์มน้ำมัน พืชผัก)																
	- ด้านโรงเรียนเกษตรกรข้าว	ราย	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๑๒๐	๔๘,๐๐๐	
	- ด้านโรงเรียนเกษตรกรผัก	ราย	๒๐	๔,๐๐๐	๒๐	๔,๐๐๐	๒๐	๔,๐๐๐	๒๐	๔,๐๐๐	๒๐	๔,๐๐๐	๒๐	๔,๐๐๐	๑๒๐	๒๔,๐๐๐	
	- ด้านโรงเรียนเกษตรกรปาล์มน้ำมัน	ราย	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๑๒๐	๔๘,๐๐๐	
	๖. การถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร หลักสูตร	ราย	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๓๒๐	๔๘,๐๐๐	
	การทำเกษตรแบบผสมผสาน																

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาอาชีพภาคเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)		
๒	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																	กสท
	๑. ส่งเสริมการอนุรักษ์พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง																	กสท
	- สนับสนุนเกษตรกรเพื่อเป็นเกษตรกรต้นแบบ	ราย	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๓๐	๑๕๐,๐๐๐		สนง กษจ สข
	๒. ส่งเสริมการอนุรักษ์และการเพิ่มมูลค่าพืชท้องถิ่นลุ่มน้ำปากพนัง (ตาลโตนด สมุนไพร กระเจ็ด)																	กสท
	- ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร หลักสูตร	ราย	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๓๒๐	๔๘,๐๐๐		สนง กษจ สข.
	- สนับสนุนเกษตรกรเพื่อเป็นเกษตรกรต้นแบบ	ราย	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๓๐	๑๕๐,๐๐๐		กสท
	๓. ส่งเสริมการปลูกพืชอายุสั้นเพื่อสร้างรายได้เสริม																	กสท
	- ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร หลักสูตรพืชอายุสั้นที่เหมาะสมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	ราย	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๓๒๐	๔๘,๐๐๐		สนง กษจ สข.
	- สนับสนุนเกษตรกรต้นแบบการผลิตพืชอายุสั้นเพื่อเป็นรายได้เสริม	กลุ่ม	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๖	๓๐,๐๐๐		กสท
	๔. กลุ่มเกษตรกรต้นแบบด้านการเกษตรตามกระบวนการเกษตรกร (ข้าว ไม้ผล ปาล์มน้ำมัน พืชผัก)																	กสท
	- ด้านโรงเรียนเกษตรกรข้าว	ราย	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๑๒๐	๔๘,๐๐๐		สนง กษจ สข.
	- ด้านโรงเรียนเกษตรกรผัก	ราย	๒๐	๔,๐๐๐	๒๐	๔,๐๐๐	๒๐	๔,๐๐๐	๒๐	๔,๐๐๐	๒๐	๔,๐๐๐	๒๐	๔,๐๐๐	๑๒๐	๒๔,๐๐๐		กสท
	- ด้านโรงเรียนเกษตรกรไม้ผล	ราย	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๑๒๐	๔๘,๐๐๐		กสท
	- ด้านโรงเรียนเกษตรกรปาล์มน้ำมัน	ราย	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๑๒๐	๔๘,๐๐๐		กสท
	๕. การถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร หลักสูตรการทำเกษตรแบบผสมผสาน	ราย	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๓๒๐	๔๘,๐๐๐		กรมส่งเสริมการเกษตร
																		สนง กษจ สข.
๓	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																	กสท
	๑. ส่งเสริมการอนุรักษ์พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง																	สนง กษจ พท
	- สนับสนุนเกษตรกรเพื่อเป็นเกษตรกรต้นแบบ	ราย	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๓๐	๑๕๐,๐๐๐		กสท
	๒. ส่งเสริมการอนุรักษ์และการเพิ่มมูลค่าพืชท้องถิ่นลุ่มน้ำปากพนัง																	กสท

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาอาชีพภาคเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
	- ถ่ายทอดความรู้เรื่องการอนุรักษ์และการเพิ่มมูลค่า พืชท้องถิ่น	ราย	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๓๒๐	๔๘,๐๐๐	
	- สนับสนุนเกษตรกรเพื่อเป็นเกษตรกรต้นแบบ	ราย	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๓๐	๑๕๐,๐๐๐	
	๓. ส่งเสริมการปลูกพืชอายุสั้นเพื่อ สร้างรายได้เสริม																
	- ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร หลักสูตรพืช อายุสั้นที่เหมาะสมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	ราย	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๓๒๐	๔๘,๐๐๐	
	- สนับสนุนเกษตรกรต้นแบบการผลิตพืชอายุสั้นเพื่อเป็น รายได้เสริม	กลุ่ม	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๑	๕,๐๐๐	๖	๓๐,๐๐๐	
	๔. กลุ่มเกษตรกรต้นแบบด้านการเกษตรตาม กระบวนการโรงเรียนเกษตรกร																
	- ด้านโรงเรียนเกษตรกรฝึก	ราย	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๒๕๐	๔๘,๐๐๐	
	- ด้านโรงเรียนเกษตรกรไม่ผล	ราย	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๒๐	๘,๐๐๐	๑๒๐	๔๘,๐๐๐	
	๕. การถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีด้านการเกษตร หลักสูตร การทำเกษตรแบบผสมผสาน	ราย	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๔๐	๘,๐๐๐	๓๒๐	๔๘,๐๐๐	
๔	โครงการอบรมอาชีพเสริมเพิ่มรายได้	งาน	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๖	๓,๐๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๕	โครงการสนับสนุนการทำนาข้าว แบบครบ วงจรศูนย์เรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ	งาน	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๖	๑,๒๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๖	โครงการสาธิตการทำนาข้าวแบบผสมผสาน	งาน	๑	๔๓๐,๐๐๐											๑	๔๓๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๗	สนับสนุนโครงการแปลงสาธิตเกษตรทฤษฎีใหม่ตาม แนวพระราชดำริ พอ...เพียงนี้ก็พอ	แห่ง	๑	๘๕๕,๐๐๐	๑	๑๕๐,๐๐๐	๑	๑๕๐,๐๐๐	๑	๑๕๐,๐๐๐	๑	๑๕๐,๐๐๐	๑	๑๕๐,๐๐๐	๖	๑,๕๙๕,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาอาชีพภาคเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๘	โครงการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาด้านการบำบัดน้ำเสีย กักกันขยะพัฒนา และการใช้ผักตบชวาบำบัด	งาน	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๑๘๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๙	โครงการสาธิตปลูกพืชใหม่ ๑ น้ำ ๓ ประโยชน์	โครงการ	๑	๔๐๕,๙๐๐											๑	๔๐๕,๙๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๐	โครงการสนับสนุนการปลูกพริกปลอดภัย แบบครบวงจรและยั่งยืน ศูนย์เรียนรู้ตาม แนวพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้ตำบลเกาะหวด	งาน	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๑	โครงการอบรมอาชีพเสริมเพิ่มรายได้เกษตรกรใน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	งาน	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๖	๓,๐๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๒	โครงการสาธิตนาอินทรีย์วิถีเศรษฐกิจพอเพียง	แห่ง	๑	๕๐๐,๐๐๐											๑	๕๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๓	โครงการอบรมชีพเสริมการเลี้ยงกระต่ายเนื้อ	รุ่น	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๔	โครงการอบรมอาชีพเสริมการเลี้ยงไก่วง	รุ่น	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๕	สนับสนุนโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในพื้นที่ เกษตรทฤษฎีใหม่โรงเรียนวัดประภา	แห่ง	๑	๑๕๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๓๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๖	โครงการอนุรักษ์มะนาวโชง๊วนถิ่นเมือง	แห่ง	๑	๓๕๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๖	๘๕๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาอาชีพภาคเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑๗	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่ลุ่มน้ำปากพนัง	งาน	๑	๓,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๖	๓,๕๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๘	งานรวบรวมและศึกษาพื้นที่ไม้หายากประจำถิ่น โดยศูนย์เรียนรู้ต้นแบบโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช ตามพระราชดำริ	งาน	๑	๒๔๔,๔๐๐											๑	๒๔๔,๔๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๑๙	โครงการแปลงทดลองข้าวอินทรีย์กับวิถีเศรษฐกิจพอเพียง	งาน	๑	๓๐๐,๐๐๐											๑	๓๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๒๐	โครงการเพิ่มสมรรถนะด้านการบริหารและจัดการพลังงาน ครบวงจรในชุมชน ระดับตำบลและเครือข่ายพลังงานชุมชน กิจกรรมที่ ๑ (ชุมชนสนธิ์ครุใหม่) อบรมบริหารจัดการ พลังงานสร้างเวทีเรียนรู้เรื่องพลังงานกับข้อมูลการใช้ พลังงานชุมชนสร้างครัวเรือนต้นแบบ กิจกรรมที่ ๒ (ชุมชนเก่า)สร้างความ เข้มแข็งความยั่งยืนและต่อยอดกิจกรรม ด้านพลังงาน กิจกรรมที่ ๓ โรงเรียนพลังงานชุมชนโดยการให้ความรู้ ด้านพลังงาน จัดเก็บข้อมูล การใช้พลังงาน จัดทำ แผนพลังงานและการนำการเรียนรู้การสอนด้านพลังงาน เข้าสู่โรงเรียน	แห่ง	๓	๘๐๙,๐๐๐	๓	๘๐๙,๐๐๐	๓	๘๐๙,๐๐๐	๓	๘๐๙,๐๐๐	๓	๘๐๙,๐๐๐	๓	๘๐๙,๐๐๐	๑๘	๔,๘๕๔,๐๐๐	สพท. สนง.พ.น.ศ
๒๑	โครงการส่งเสริมชุมชนสู่มืองแห่งพลังงาน ทดแทน และการประหยัดพลังงาน กิจกรรมที่ ๑ ส่งเสริมระบบอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ อัจฉริยะแบบเรือนกระจก ขนาด ๓*๖ เมตรแบบเคลื่อนที่ได้ กิจกรรมที่ ๒ ส่งเสริมระบบสูบน้ำพลังงานแสงอาทิตย์ แบบเคลื่อนที่ขนาด ๓,๐๐๐ วัตต์	แห่ง	๓	๔๕๐,๐๐๐	๓	๔๕๐,๐๐๐	๓	๔๕๐,๐๐๐	๓	๔๕๐,๐๐๐	๓	๔๕๐,๐๐๐	๓	๔๕๐,๐๐๐	๑๘	๒,๗๐๐,๐๐๐	สพท. สนง.พ.น.ศ
๒๒	โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการโรงอบแห้งพลังงาน แสงอาทิตย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร (โรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์ ขนาด ๓*๔ เมตร) กิจกรรมหลัก ติดตั้งโรงอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์	แห่ง	๒	๒๗๐,๐๐๐	๒	๒๗๐,๐๐๐	๒	๒๗๐,๐๐๐	๒	๒๗๐,๐๐๐	๒	๒๗๐,๐๐๐	๒	๒๗๐,๐๐๐	๑๒	๑,๐๘๐,๐๐๐	สพท. สนง.พ.น.ศ

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาอาชีพภาคเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๒๓	จัดตั้ง พัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการ ดำเนินการศูนย์เรียนรู้	ศูนย์							๑	๑๐,๐๐๐	๑	๑๐,๐๐๐	๑	๑๐,๐๐๐	๓	๓๐,๐๐๐	สภาเกษตรกรแห่งชาติ สภาก.พท
๒๔	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแปรรูปพริกแกงบ้านขอนแก่น	งาน	๑	๒๐๐,๐๐๐											๑	๒๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๒๕	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้ระบบนิเวศจากครบวงจรบ้านบางตะลุมพอง	งาน	๑	๒๐๐,๐๐๐											๑	๒๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๒๖	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านช้างซ้าย	งาน	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๒๗	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนว พระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้สวนส้มโอทับทิมสยาม	งาน	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๒๘	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเลี้ยงปลาในบ่อกึ่งร้าง	งาน	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๒๙	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนว พระราชดำริ ศูนย์เรียนรู้ผักและมะนาวไข่ พื้นที่เมืองปลอดภัยจากภัยจากสารพิษ	งาน	๑	๑๕๐,๐๐๐											๑	๑๕๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๓๐	โครงการสนับสนุนศูนย์การเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริ	งาน	๑	๒๐๐,๐๐๐											๑	๒๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาอาชีพภาคเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๓๑	โครงการเก็บรวบรวม ขยายผลการปลูกข้าวพันธุ์พื้นเมืองลุ่มน้ำปากพนัง แปลงไร่นาสวนผสม	แห่ง	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๕๐๐,๐๐๐	๑	๓๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๖	๑,๙๐๐,๐๐๐	กรมชลประทาน ศร.ปากพนัง
๓๒	อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนประกอบอาชีพและสอนแนะนำการวิเคราะห์บัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ	ราย	๑๕	๕,๗๐๐	๑๕	๕,๗๐๐	๑๕	๕,๗๐๐	๑๕	๕,๗๐๐	๑๕	๕,๗๐๐	๑๕	๕,๗๐๐	๙๐	๓๔,๒๐๐	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สศส.สข
๓๓	กลุ่มที่ ๑ จัดทำบัญชีไม่ได้ สอนแนะนำ/อบรมการจัดทำบัญชีรับ - จ่ายในครัวเรือน/ต้นทุนอาชีพ - กำกับแนะนำการจัดทำบัญชี		๔๐	๑๒,๐๐๐	๔๐	๑๒,๐๐๐	๔๐	๑๒,๐๐๐	๔๐	๑๒,๐๐๐	๔๐	๑๒,๐๐๐	๔๐	๑๒,๐๐๐	๒๔๐	๗๒,๐๐๐	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สศส.พท
	กลุ่มที่ ๒ ทำบัญชีได้ สอนแนะนำการวิเคราะห์บัญชีต้นทุนประกอบอาชีพ - กำกับแนะนำการจัดทำบัญชี		๑๐	๓,๐๐๐	๑๐	๓,๐๐๐	๑๐	๓,๐๐๐	๑๐	๓,๐๐๐	๑๐	๓,๐๐๐	๑๐	๓,๐๐๐	๖๐	๑๘,๐๐๐	
๓๔	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สศท.๘
	๑.๑ อบรมครูบัญชี เพื่อถ่ายทอดความรู้ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนและบัญชีต้นทุนอาชีพ	ราย	๓๘	๓๘,๐๐๐	๓๘	๓๘,๐๐๐	๓๘	๓๘,๐๐๐	๓๘	๓๘,๐๐๐	๓๘	๓๘,๐๐๐	๓๘	๓๘,๐๐๐	๒๒๘	๒๒๘,๐๐๐	
๓๕	กลุ่มที่ ๑ จัดทำบัญชีไม่ได้ - อบรมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพ - กำกับแนะนำการจัดทำบัญชี - ติดตามการจัดทำบัญชี	ราย	๑,๖๐๗	๔๙๗,๐๑๐	๑,๖๕๗	๕๑๗,๒๓๐.๐๐	๑,๗๐๗	๕๒๗,๑๓๐.๐๐	๑,๗๕๗	๕๔๗,๖๓๐.๐๐	๑,๘๐๗	๕๖๗,๑๓๐.๐๐	๑,๘๕๗	๕๘๗,๖๓๐.๐๐	๑๐,๓๙๒	๓,๒๒๓,๗๖๐	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สศส.นครศรีธรรมราช
	กลุ่มที่ ๒ ทำบัญชีได้ - สอนแนะนำการวิเคราะห์บัญชีต้นทุนอาชีพ - กำกับแนะนำการจัดทำบัญชี - ติดตามการจัดทำบัญชี	ราย	๘๘๘	๓๒,๗๒๐	๙๓๘	๓๓,๓๖๐.๐๐	๙๘๘	๓๔,๑๖๐.๐๐	๑๐๓๘	๓๕,๑๖๐.๐๐	๑๐๘๘	๓๖,๑๖๐.๐๐	๑๑๓๘	๓๗,๑๖๐.๐๐	๕,๑๖๘	๒๐๖,๗๒๐	
	กลุ่มที่ ๒ ทำบัญชีได้ - สอนแนะนำการวิเคราะห์บัญชีต้นทุนอาชีพ - กำกับแนะนำการจัดทำบัญชี - ติดตามการจัดทำบัญชี	ราย	๒๒๐	๖๕,๑๐๐	๒๒๐	๖๘,๒๐๐.๐๐	๒๓๐	๗๑,๓๐๐.๐๐	๒๔๐	๗๔,๔๐๐.๐๐	๒๕๐	๗๗,๕๐๐.๐๐	๒๖๐	๘๐,๖๐๐.๐๐	๑,๔๒๐	๕๘๗,๑๐๐	
	กลุ่มที่ ๒ ทำบัญชีได้ - สอนแนะนำการวิเคราะห์บัญชีต้นทุนอาชีพ - กำกับแนะนำการจัดทำบัญชี - ติดตามการจัดทำบัญชี	ราย	๑๐๕	๔,๒๐๐	๑๑๐	๔,๔๐๐.๐๐	๑๑๕	๔,๖๐๐.๐๐	๑๒๐	๔,๘๐๐.๐๐	๑๒๕	๕,๐๐๐.๐๐	๑๓๐	๕,๒๐๐.๐๐	๕๐๕	๒๘,๒๐๐	
	กลุ่มที่ ๒ ทำบัญชีได้ - สอนแนะนำการวิเคราะห์บัญชีต้นทุนอาชีพ - กำกับแนะนำการจัดทำบัญชี - ติดตามการจัดทำบัญชี	ราย	๑๐๕	๔,๒๐๐	๑๑๐	๔,๔๐๐.๐๐	๑๑๕	๔,๖๐๐.๐๐	๑๒๐	๔,๘๐๐.๐๐	๑๒๕	๕,๐๐๐.๐๐	๑๓๐	๕,๒๐๐.๐๐	๕๐๕	๒๘,๒๐๐	

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาอาชีพภาคเกษตรสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๓๖	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สปกช
	กิจกรรม จัดอาสา ปลูกต้นไม้เพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้																สนง.กษ.นศ
	- กิจกรรมย่อย วันต้นไม้แห่งชาติ	ครั้ง	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๖	๑๒๐,๐๐๐	
	- พัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเชิงเดี่ยวเพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพ	รุ่น	๕	๕๘,๒๕๐๐												๕๘,๒๕๐	
๓๗	การพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มเกษตรกรที่ประกอบอาชีพเชิงเดี่ยวเพื่อสร้างความมั่นคงในอาชีพ	พื้นที่	๑	๔๑,๓๐๐	๑	๔๐,๐๐๐			๑	๔๐,๐๐๐			๑	๔๐,๐๐๐	๔	๑๖๑,๓๐๐	สปกช สนง.กษ.นศ
๓๘	การค้นหาและสร้างแรงจูงใจให้เยาวชนเข้าสู่อาชีพเกษตรกรรมในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	พื้นที่			๒	๖,๐๐๐	๒	๖,๐๐๐	๒	๗,๐๐๐	๒	๗,๐๐๐			๘	๒๖,๐๐๐	สปกช สนง.กษ.พท
๓๙	การสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้จากการผลิตทางการเกษตร	พื้นที่			๒	๗,๕๐๐			๒	๗,๕๐๐			๒	๗,๕๐๐	๖	๒๒,๕๐๐	สปกช สนง.กษ.พท
๔๐	การสำรวจและค้นหาเกษตรกรที่เป็นต้นแบบด้านอาชีพเกษตรกรรม	พื้นที่	๒	๕,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๒	๓,๐๐๐	๑๒	๒๐,๐๐๐	สปกช สนง.กษ.พท
๔๑	การรวมกลุ่มการปลูกพืชยกแคร่	ราย/พื้นที่	๑๐/๒	๒๐,๐๐๐			๑๐/๒	๒๐,๐๐๐			๑๐/๒	๒๐,๐๐๐			๓๐/๒	๖๐,๐๐๐	สปกช สนง.กษ.พท
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๑๒,๙๓๘,๕๐๐		๕,๓๙๖,๑๕๐		๕,๑๘๙,๖๕๐		๕,๑๘๙,๖๕๐		๕,๑๘๒,๖๕๐		๕,๑๘๔,๑๕๐		๓๙,๐๐๐,๒๕๐	

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ส่งเสริมความรู้ด้านการสหกรณ์แก่กลุ่มชาวบ้าน ในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กลุ่ม/ราย	๑/๓๐	๑๔,๓๐๐	๑/๓๐	๑๔,๓๐๐	๑/๓๐	๑๔,๓๐๐	๑/๓๐	๑๔,๓๐๐	๑/๓๐	๑๔,๓๐๐	๑/๓๐	๑๔,๓๐๐	๖/๑๘๐	๘๕,๘๐๐	กรมส่งเสริมสหกรณ์ สสจ.นศ
๒	ส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินธุรกิจของกลุ่มเกษตรกร โรงสีข้าวชุมชนตำบลป่าระเกะ	กลุ่ม	๑	๗,๗๐๐	๑	๗,๗๐๐	๑	๗,๗๐๐	๑	๗,๗๐๐	๑	๗,๗๐๐	๑	๗,๗๐๐	๖	๔๖,๒๐๐	กรมส่งเสริมสหกรณ์ สสจ.นศ
๓	โครงการส่งเสริมการออมจัดอบรมให้ความรู้แก่สมาชิก ที่เข้าร่วมโครงการ	ราย/แห่ง	๒๗๐/๕		๒๗๐/๕		๒๗๐/๕		๒๗๐/๕		๒๗๐/๕		๒๗๐/๕		๑,๖๒๐/๕		กรมส่งเสริมสหกรณ์ สสจ.นศ
	๑. สหกรณ์การเกษตรปากพนัง จำกัด	ราย	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๓๐๐	๙๖,๖๐๐	
	๒. สหกรณ์การเกษตรหัวไทร จำกัด	ราย	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๓๐๐	๙๖,๖๐๐	
	๓. สหกรณ์ปาล์มควนชะลิ้ง จำกัด	ราย	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๓๐๐	๙๖,๖๐๐	
	๔. สหกรณ์การเกษตรพระพรหม จำกัด	ราย	๑๐๐	๒๘,๖๐๐	๑๐๐	๒๘,๖๐๐	๑๐๐	๒๘,๖๐๐	๑๐๐	๒๘,๖๐๐	๑๐๐	๒๘,๖๐๐	๑๐๐	๒๘,๖๐๐	๖๐๐	๑๗๑,๖๐๐	
	๕. สหกรณ์การเกษตรบ้านเนินบ้านกลาง จำกัด	ราย	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๑๒๐	๕๑,๖๐๐	
๔	โครงการรวมรวมผลผลิตทางการเกษตร																กรมส่งเสริมสหกรณ์ สสจ.นศ
	๑.๑ จัดอบรมให้ความรู้และศึกษาดูงานแก่สมาชิกที่ เข้าร่วมโครงการ																
	๑. สหกรณ์การเกษตรปากพนัง จำกัด																
	- ศึกษาดูงาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เรื่อง ปาล์มน้ำมัน	ราย	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๓๐๐	๒๓๗,๖๐๐	
	๒. สหกรณ์การเกษตรหัวไทร จำกัด																
	- จัดอบรมให้ความรู้ เรื่อง ข้าว	ราย	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๕๐	๑๖,๑๐๐	๓๐๐	๙๖,๖๐๐	
	๓. สหกรณ์ปาล์มควนชะลิ้ง จำกัด																
	- ศึกษาดูงาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เรื่อง ปาล์มน้ำมัน	ราย	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๓๐๐	๒๓๗,๖๐๐	
	- จัดอบรมให้ความรู้ เรื่อง ข้าว	ราย	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๑๒๐	๕๑,๖๐๐	
	- จัดอบรมให้ความรู้ เรื่อง พริก	ราย	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๒๐	๘,๖๐๐	๑๒๐	๕๑,๖๐๐	
	๔. สหกรณ์การเกษตรบ้านเนินบ้านกลาง จำกัด																
	- ศึกษาดูงาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เรื่อง ปาล์มน้ำมัน	ราย	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๑๒๐	๑๒๓,๖๐๐	
	- ศึกษาดูงาน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เรื่อง มะพร้าว	ราย	๓๐	๒๙,๖๐๐	๓๐	๒๙,๖๐๐	๓๐	๒๙,๖๐๐	๓๐	๒๙,๖๐๐	๓๐	๒๙,๖๐๐	๓๐	๒๙,๖๐๐	๑๘๐	๑๗๗,๖๐๐	
	๕. สหกรณ์นิคมประมงนครศรีธรรมราช จำกัด																
	- จัดอบรมให้ความรู้ เรื่อง กุ้ง, ปู	ราย	๕๐	๑๖,๑๐๐											๕๐	๑๖,๑๐๐	

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ	
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)		
๑.๒	จัดหาอุปกรณ์การตลาด																	
	๑. สหกรณ์การเกษตรบ้านเนินบ้านกลาง จำกัด																	
	- รถบรรทุกกระบะพริ้ว	คัน	๑	๘๐๐,๐๐๐											๑	๘๐๐,๐๐๐		
	- รถบรรทุกปาล์ม	คัน	๑	๘๐๐,๐๐๐											๑	๘๐๐,๐๐๐		
	๒. สหกรณ์การเกษตรเชียรใหญ่ จำกัด																	
	- รถดีเกิ้ลอย่าง ๑๐๐ VA	คัน			๑	๔,๒๐๐,๐๐๐									๑	๔,๒๐๐,๐๐๐		
	๓. สหกรณ์การเกษตรหัวไทร จำกัด																	
	- รถบรรทุกคันหนึ่ง	คัน					๑	๘๐๐,๐๐๐							๑	๘๐๐,๐๐๐		
	- จัดหาถุง (บรรจุข้าว ๕ กิโลกรัม)	ใบ					๘,๐๐๐	๔๐,๐๐๐							๘,๐๐๐	๔๐,๐๐๐		
	๔. สหกรณ์นิคมประมงนครศรีธรรมราช จำกัด																	
	- จัดหาพันธุ์ปลา	ตัว	๑ แสน	๘๐๐,๐๐๐	๑ แสน	๘๐๐,๐๐๐	๑ แสน	๘๐๐,๐๐๐	๑ แสน	๘๐๐,๐๐๐	๑ แสน	๘๐๐,๐๐๐	๑ แสน	๘๐๐,๐๐๐	๖ แสน	๔,๘๐๐,๐๐๐		
	- จัดหาพันธุ์กุ้งทะเล	ตัว	๑ ล้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ล้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ล้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ล้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ล้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑ ล้าน	๑,๐๐๐,๐๐๐	๖ ล้าน	๖,๐๐๐,๐๐๐		
๕	โครงการลดต้นทุนการผลิต																	กรมส่งเสริมสหกรณ์
	- จัดอบรมให้ความรู้และศึกษาดูงานแก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ																	สสจ.นศ.
	๑. สหกรณ์การเกษตรคูคามิตตะชะอวดพัฒนา จำกัด	ราย	๕	๙,๖๐๐	๕	๙,๖๐๐	๕	๙,๖๐๐	๕	๙,๖๐๐	๕	๙,๖๐๐	๕	๙,๖๐๐	๓๐	๕๗,๖๐๐		
	๒. สหกรณ์การเกษตรหัวไทร จำกัด	ราย	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๕๐	๓๙,๖๐๐	๓๐๐	๒๓๗,๖๐๐		
	๓. สหกรณ์ปาล์มควนชะลิ้ง จำกัด	ราย	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๒๐	๒๐,๖๐๐	๑๒๐	๑๒๓,๖๐๐		
๖	กองทุนพัฒนาผลิตภัณฑ์สัตว์	กลุ่ม	๕	๑๑๕,๐๐๐			๕	๑๑๕,๐๐๐	๕	๑๑๕,๐๐๐	๕	๑๑๕,๐๐๐	๕	๑๑๕,๐๐๐	๒๕	๕๗๕,๐๐๐		กรมปศุสัตว์
																		สนง.ปศจ.นศ.
๗	สนับสนุนการรวมกลุ่มและพัฒนาความเข้มแข็งของกลุ่มเพื่อการช่วยเหลือต่อกัน	กลุ่ม	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๒	๒,๐๐๐	๑๒	๑๒,๐๐๐		สภาเกษตรกรแห่งชาติ
																		สภก.พท.
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๓,๘๗๓,๑๐๐		๖,๓๔๒,๐๐๐		๓,๐๙๗,๐๐๐		๒,๒๕๗,๐๐๐		๒,๒๕๗,๐๐๐		๒,๒๕๗,๐๐๐		๒๐,๐๘๓,๑๐๐		
	รวมมาตรการที่ ๔			๔๑,๘๔๗,๗๑๐		๓๑,๙๖๓,๕๗๕		๒๕,๕๗๔,๐๗๕		๒๔,๖๒๗,๓๕๐		๒๔,๖๗๔,๘๕๐		๒๔,๖๖๒,๓๕๐		๑๗๓,๓๔๙,๙๑๐		

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

มาตรการที่ ๕ เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพและเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาอาชีพนอกภาคเกษตร

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	โครงการด้านการพัฒนาเศรษฐกิจองค์กรบริการส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช	จำนวน	ประชากร	๕,๐๐๐,๐๐๐												๕,๐๐๐,๐๐๐	อบจ.นศ.
๒	โครงการฝึกอบรมส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน จังหวัดนครศรีธรรมราช	จำนวน	ประชาชน	๒,๕๐๐,๐๐๐												๒,๕๐๐,๐๐๐	อบจ.นศ.
๓	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																อบจ.นศ.
	๑.๑ พัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้	ราย	๒๐๐	๗๒,๑๐๐	๒๐๐	๗๔๗,๘๐๐	๒๐๐	๗๘๕,๐๐๐	๒๐๐	๘๒๔,๕๐๐	๒๐๐	๘๖๕,๕๐๐	๒๐๐	๙๐๘,๙๐๐	๑,๒๐๐	๔,๘๔๓,๘๐๐	
๔	โครงการฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ	รุ่น	๑	๓๕,๐๐๐	๑	๓๕,๐๐๐	๑	๓๕,๐๐๐	๑	๓๕,๐๐๐	๑	๓๕,๐๐๐	๑	๓๕,๐๐๐	๖	๒๑๐,๐๐๐	กพร.
	กิจกรรม ฝึกอบรมแรงงานกลุ่มเป้าหมายเฉพาะเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ (แรงงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ)	คน	๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๒๐		๑๒๐		สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน จังหวัดนครศรีธรรมราช
	หลักสูตร การฝึกอาชีพเสริม(พัฒนาอาชีพเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ และพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเทคนิคด้านการตลาดด้วยการผลิตสื่อโฆษณาผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ให้ประชาชนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ																
๕	โครงการทุนยืมฝึกอาชีพชุมชน																กศน.นศ.
	๑.๑ รูปแบบ ๑ อำเภอ ๑ อาชีพ	คน	๖๙	๖๒,๓๙๔	๗๑	๖๓,๖๔๒	๗๒	๖๔,๙๑๕	๗๔	๖๖,๒๑๓	๗๕	๖๗,๕๓๗	๗๗	๖๘,๘๘๘	๔๓๘	๓๙๓,๕๘๙	
	๑.๒ รูปแบบขียนเรียนวิชาชีพ ๓๑ ชม.	คน	๔,๒๒๔	๓,๘๐๑,๓๐๕	๔,๓๐๘	๓,๘๗๗,๓๓๑	๔,๓๙๔	๓,๙๔๕,๘๗๘	๔,๔๘๒	๔,๐๓๓,๙๗๕	๔,๕๗๒	๔,๑๑๔,๖๕๕	๔,๖๖๓	๔,๑๙๖,๙๔๘	๒๖,๖๕๓	๒๓,๙๗๙,๐๙๒	
	๑.๓ รูปแบบพัฒนาอาชีพระยะสั้นไม่เกิน ๓๐	คน	๔,๖๓๕	๓,๒๔๔,๒๖๒	๔,๗๒๗	๓,๓๐๙,๑๔๘	๔,๘๒๒	๓,๓๗๕,๓๓๑	๔,๙๑๘	๓,๔๔๒,๘๓๗	๕,๐๑๗	๓,๕๑๑,๖๙๔	๕,๑๑๗	๓,๕๘๑,๙๒๘	๒๙,๒๓๖	๒๐,๔๖๕,๒๐๐	
๖	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สภษ. สนง.ภษ.นศ.
	๑. กิจกรรมพัฒนาอาชีพเสริมรายได้	กลุ่ม	๑	๔๐,๐๐๐	๑	๔๐,๐๐๐	๑	๔๐,๐๐๐	๑	๔๐,๐๐๐	๑	๔๐,๐๐๐	๑	๔๐,๐๐๐	๖	๒๔๐,๐๐๐	
	๒. พัฒนางค์ความรู้ เทคนิคด้านการตลาดนี้	รุ่น	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๑	๕๐,๐๐๐	๖	๓๐๐,๐๐๐	
	การผลิตสินค้าเกษตร ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) ให้เกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ																
๗	โครงการพัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังให้เป็นนักการตลาดมืออาชีพ	ราย/พื้นที่	๖๐	๖๔,๐๐๐	๓๐/๒	๓๐,๐๐๐	๖๐	๖๔,๐๐๐					๓๐/๒	๓๐,๐๐๐	๖๐/๒	๖๐,๐๐๐	กสสส.
		ราย/พื้นที่	๖๐	๖๔,๐๐๐	๓๐/๒	๒๕,๐๐๐	๖๐	๖๔,๐๐๐					๓๐/๒	๒๕,๐๐๐	๖๐/๒	๒๕,๐๐๐	สสจ.พท

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตราการที่ ๕ เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพและเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง
 กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาอาชีพนอกภาคเกษตร

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๘	การบริหารจัดการเกษตรและอุตสาหกรรมและการ สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรด้วยเทคโนโลยีและ นวัตกรรม																พณ. สง.พณ.นศ.
	๑. จัดอบรมความรู้ด้านการเชื่อมโยง ตลาดOnline (จำนวน ๒ รุ่น)	ราย	๑๐๐	๘๕๐,๓๐๐											๑๐๐	๘๕๐,๓๐๐	
	๒. จัดทำกิจกรรมการกระตุ้นการขายบนหน้า แพลตฟอร์มออนไลน์ ไปรษณีย์ ไปรษณีย์โพส สร้างการรับรู้และการตอบสนองของผู้บริโภค สนใจเข้ามาซื้อสินค้า	ร้านค้า	๒๐	๑,๔๐๐,๐๐๐											๒๐	๑,๔๐๐,๐๐๐	
	๓. จัดงานแสดงและจำหน่ายสินค้า สินค้าเกษตร และสินค้าเกษตรแปรรูป/สมุนไพรและผลิตภัณฑ์ สมุนไพรแปรรูป/สินค้า GI/ผลิตภัณฑ์ชุมชน/OTOP/ SMEs/สินค้าวิสาหกิจชุมชนจังหวัดนครศรีธรรมราช พร้อมจัดจรรยาธุรกิจ (Business Matching)	ครั้ง	๑	๕,๓๒๕,๖๐๐											๑	๕,๓๒๕,๖๐๐	
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๒๓,๐๘๔,๙๖๑		๘,๑๗๖,๙๒๑		๘,๓๖๙,๑๒๔		๘,๔๙๒,๕๒๕		๘,๗๔๘,๓๘๖		๘,๙๓๕,๖๖๔		๖๕,๘๐๗,๕๘๑	

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๕ เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพและเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง
 กลยุทธ์ ๒ สร้างมูลค่าเพิ่มจากการท่องเที่ยว

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	การสร้างมูลค่าเพิ่มจากการทำการเกษตร	๒ พื้นที่															สปกษ
	๑.๑ การพัฒนาและสนับสนุนพื้นที่ของเกษตรกร ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว/แหล่งเรียนรู้เชิงเกษตร	แห่ง	๑	๒๐,๐๐๐			๑	๒๐,๐๐๐			๑	๒๐,๐๐๐			๓	๖๐,๐๐๐	สนง.กษ.พท
	๑.๒ การพัฒนาทักษะเกษตรกรด้านการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตร	ราย	๑๐	๑๐,๐๐๐			๑๐	๑๐,๐๐๐			๑๐	๑๐,๐๐๐			๓๐	๓๐,๐๐๐	
๒	การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานบริการ นักท่องเที่ยว เพื่อยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานในการให้บริการนักท่องเที่ยว	โครงการ	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๖	๑๕๐,๐๐๐	อิส. สำนักบริหาร พื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕
๓	การพัฒนาขีดความสามารถด้านการบริการ นักท่องเที่ยวให้แก่ผู้ประกอบการ	โครงการ	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๑๘๐,๐๐๐	อิส. สำนักบริหาร พื้นที่อนุรักษ์ที่ ๕
๔	โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรเครือข่ายชุมชน ท่องเที่ยวกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย																สปก สนง.กก.นศ
	๑) การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานบริการ นักท่องเที่ยว เพื่อยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานในการให้บริการนักท่องเที่ยว	ราย			๑๕๐	๒,๘๗๕,๐๐๐									๑๕๐	๒,๘๗๕,๐๐๐	
๕	โครงการ : Happiness and Fun in Nakhonsithammarat (สุข สนุก ที่ นครศรีธรรมราช)																สปก สนง.กก.นศ
	กิจกรรม งานประเพณีลากพระและแข่งเรือเพ็ญ ประจำปี ๒๕๖๕																
	๑) เสริมสร้างศีลธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม สืบสานประเพณี วัฒนธรรม พื้นถิ่นให้เป็น อัตลักษณ์ของลุ่มน้ำปากพนัง	กิจกรรม	๑	๓,๓๑๐,๒๐๐											๑	๓,๓๑๐,๒๐๐	
๖	โครงการกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างสรรค์ “การแข่งขันเรือเพ็ญ																สปก สนง.กก.นศ
	๑) กิจกรรมงานแข่งขันเรือเพ็ญ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ อำเภอปากพนัง	กิจกรรม	๑			๓,๓๑๐,๒๐๐									๑	๓,๓๑๐,๒๐๐	
	๒) กิจกรรมส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น แข่งขันเรือเพ็ญ อำเภอเชียรใหญ่	กิจกรรม	๑			๓,๐๐๐,๐๐๐									๑	๓,๐๐๐,๐๐๐	
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๓,๓๙๕,๒๐๐		๙,๒๔๐,๒๐๐		๘๕,๐๐๐		๕๕,๐๐๐		๘๕,๐๐๐		๕๕,๐๐๐	๑๒,๙๑๕,๔๐๐		

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตราการที่ ๕ เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพและเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง
 กลยุทธ์ ๓ การเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วยนับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	โครงการทรมธรรมวัฒนธรรมนคร แห่งอารยธรรมฟิงเมืองลิกอร์																สพวธ. สง.วธ.นศ
	๑. สืบสานมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม	กิจกรรม	๓	๓,๐๐๐,๐๐๐											๓	๓,๐๐๐,๐๐๐	
	๒. สืบสานเอกลักษณ์วัฒนธรรม	กิจกรรม	๑	๔๙๕,๐๐๐											๑	๔๙๕,๐๐๐	
	ท้องถิ่น : ชับร้องเพลงประจำจังหวัด																
๒	โครงการส่งเสริมสนับสนุนการอนุรักษ์ฟื้นฟู ชนบทธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น	กิจกรรม	๔	๑๘๐,๐๐๐	๔	๒๐๐,๐๐๐	๔	๒๒๐,๐๐๐	๔	๒๔๐,๐๐๐	๔	๒๖๐,๐๐๐	๔	๒๘๐,๐๐๐	๒๔	๑,๓๘๐,๐๐๐	สพวธ. สง.วธ.นศ
๓	โครงการบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณรและบวชศีลจารีณภาคฤดูร้อน	รูป คน	๒๕๐ ๑๕๐	๕๐๐,๐๐๐ ๒๐๐	๓๐๐ ๒๐๐	๕๐๐,๐๐๐ ๒๐๐	๓๕๐ ๒๕๐	๕๒๐,๐๐๐ ๒๕๐	๔๐๐ ๓๐๐	๕๓๐,๐๐๐ ๓๐๐	๔๕๐ ๓๕๐	๕๔๐,๐๐๐ ๔๐๐	๕๐๐ ๔๐๐	๕๕๐,๐๐๐ ๑,๖๕๐	๒,๒๕๐ ๑,๖๕๐	๓,๑๕๐,๐๐๐ ๑,๖๕๐	สพวธ. สง.วธ.นศ
๔	โครงการชุมชนคนธรรมน้อมนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	ชุมชน	๒๙	๒๐๐,๐๐๐	๒๙	๒๒๐,๐๐๐	๒๙	๒๔๐,๐๐๐	๒๙	๒๖๐,๐๐๐	๒๙	๒๘๐,๐๐๐	๒๙	๓๐๐,๐๐๐	๑๗๔	๑,๕๐๐,๐๐๐	สพวธ. สง.วธ.นศ
๕	โครงการศูนย์อบรมศาสนาอิสลาม และจริยธรรมประจำมัสยิด	แห่ง	๑๕	๑๕๐,๐๐๐	๑๕	๑๗๐,๐๐๐	๑๕	๑๙๐,๐๐๐	๑๕	๒๑๐,๐๐๐	๑๕	๒๓๐,๐๐๐	๑๕	๒๕๐,๐๐๐	๙๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	สพวธ. สง.วธ.นศ
๖	การจัดทำฐานข้อมูลสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อมภายใต้ แผนอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม	๒ อำเภอ ๑๐ ตำบล	๑ ๑๐	๒๐๐,๐๐๐ ๒๐๐	๑ ๑๐	๒๐๐,๐๐๐ ๒๐๐	๑ ๑๐	๒๐๐,๐๐๐ ๒๐๐	๑ ๑๐	๒๐๐,๐๐๐ ๒๐๐	๑ ๑๐	๒๐๐,๐๐๐ ๒๐๐	๑ ๑๐	๒๐๐,๐๐๐ ๒๐๐	๖	๑,๒๐๐,๐๐๐	สสจ. นครศรีธรรมราช
๗	โครงการส่งเสริมความรักและความ อบอุ่นในครอบครัว จนศรศรีธรรมราช	จำนวน ประชาชน	ประชาชน	๑,๐๐๐,๐๐๐											๑,๐๐๐,๐๐๐		อบจ.นศ
๘	งานพัฒนาระบบสารสนเทศโครงการ ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ	โครงการ	๑	๖๒๐,๐๐๐										๑	๖๒๐,๐๐๐		ศร.ปากพนัง
๙	การส่งเสริมและจัดระเบียบชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็ง และความ ร่วมมือกับชุมชนท้องถิ่น	แห่ง	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๕	๒๕,๐๐๐	๓๐	๑๕๐,๐๐๐	พช. สง.พช.นศ
๑๐	โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจ พอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	หมู่บ้าน	๕๐	๘๑๐,๐๐๐	๕๐	๘๑๐,๐๐๐	๕๐	๘๑๐,๐๐๐	๕๐	๘๑๐,๐๐๐	๕๐	๘๑๐,๐๐๐	๕๐	๘๑๐,๐๐๐	๓๐๐	๔,๘๖๐,๐๐๐	พช. สง.พช.นศ
๑๑	โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพ และรายได้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	หมู่บ้าน	๕๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๕๐	๑,๒๕๐,๐๐๐	๓๐๐	๗,๕๐๐,๐๐๐	พช. สง.พช.นศ
๑๒	การแก้ไขปัญหาหนี้สินและที่กักเงินผ่าน กองทุนหมุนเวียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร และผู้ยากจน	ราย	๑๐	๒๒๐,๐๐๐	๑๐	๒๒๐,๐๐๐	๑๐	๒๒๐,๐๐๐	๑๐	๒๒๐,๐๐๐	๑๐	๒๒๐,๐๐๐	๑๐	๒๒๐,๐๐๐	๖๐	๑,๓๒๐,๐๐๐	สปกษ. สง.กษ.นศ
๑๓	สำรวจ ค้นหา และพัฒนาต้นแบบความ สำเร็จในอาชีพเกษตรกรและสร้างเป็น แหล่งเรียนรู้ในชุมชน	พื้นที่	๒	๑๐๐๐	๒	๑๐๐๐	๒	๑๐๐๐	๒	๑๐๐๐	๒	๑๐๐๐	๒	๑๐๐๐	๑๐	๕๐๐๐	สปกษ. สง.กษ.พท
๑๔	สำรวจและส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้กับ เกษตรกรที่ยากจนในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	พื้นที่	๒	๑๐๐๐	๒	๑๐๐๐	๒	๑๐๐๐	๒	๑๐๐๐	๒	๑๐๐๐	๒	๑๐๐๐	๑๐	๕๐๐๐	สปกษ. สง.กษ.พท
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๘,๖๕๐,๐๐๐		๓,๖๒๕,๐๐๐		๓,๗๑๕,๐๐๐		๓,๗๘๕,๐๐๐		๓,๘๕๕,๐๐๐		๓,๙๒๕,๐๐๐		๒๗,๕๕๕,๐๐๐	
	รวมมาตรการที่ ๕			๓๕,๑๓๐,๑๖๑		๒๑,๐๔๒,๑๒๑		๑๒,๑๖๙,๑๒๔		๑๒,๓๒๖,๕๒๕		๑๒,๖๘๘,๓๘๖		๑๒,๙๑๕,๖๖๔		๑๐๖,๒๗๗,๙๘๑	

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
 กลยุทธ์ที่ ๑ อำนวยการและประสานงาน

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	อำนวยการบริหารจัดการ ประสานงาน บูรณาการ	ครั้ง	๑๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๑๐,๐๐๐	๑๒	๑๐,๐๐๐	๗๒	๖๐,๐๐๐	สปกษ สนง.กษ.สท
๒	โครงการเสริมสร้างการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนกับเกษตรกรในพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนัง	พื้นที่	๑	๓๐,๐๐๐									๑	๓๐,๐๐๐	๒	๖๐,๐๐๐	สปกษ สนง.กษ.พท
๓	กิจกรรมการอำนวยการและประสานงาน - การประชุม/การประสานงาน กิจกรรมและการดำเนินงาน	พื้นที่	๒	๑๔,๗๐๐	๒	๑๕,๐๐๐	๒	๑๕,๐๐๐	๒	๑๕,๐๐๐	๒	๑๕,๐๐๐	๒	๑๕,๐๐๐	๑๐	๙๐,๗๐๐	สปกษ สนง.กษ.พท
๔	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๑. จัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อขับเคลื่อนแผน พัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ (การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้)	แผน	๑	๑๔,๐๐๐	๑	๑๔,๐๐๐	๑	๑๔,๐๐๐	๑	๑๔,๐๐๐	๑	๑๔,๐๐๐	๑	๑๔,๐๐๐	๖	๘๔,๐๐๐	สปกษ สนง.กษ.นศ
	๒. ประสานงาน/บูรณาการ ขับเคลื่อน กิจกรรมภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ ปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ด้านการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้	ครั้ง	๔	๓๕,๐๐๐	๔	๓๕,๐๐๐	๔	๓๕,๐๐๐	๔	๓๕,๐๐๐	๔	๓๕,๐๐๐	๔	๓๕,๐๐๐	๒๔	๒๑๐,๐๐๐	
๕	ประสานงาน/บูรณาการ ขับเคลื่อน กิจกรรมภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ ปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ด้านสิ่งแวดล้อม	ครั้ง	๔	๓๑๘,๐๐๐	๔	๒๖๐,๐๐๐	๔	๒๖๐,๐๐๐	๔	๒๖๐,๐๐๐	๔	๒๖๐,๐๐๐	๔	๒๖๐,๐๐๐	๒๔	๑,๖๑๘,๐๐๐	กฟ.
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๔๒๑,๗๐๐		๓๓๔,๐๐๐		๓๓๔,๐๐๐		๓๓๔,๐๐๐		๓๓๔,๐๐๐		๓๖๔,๐๐๐		๒,๑๒๒,๗๐๐	

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	สนับสนุนการดำเนินงานเครือข่าย การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๘ แห่ง	แห่ง	๘	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑๓	๖,๐๐๐,๐๐๐	ขป. คร.ปากพนัง
๒	การประสานงานและเตรียมชุมชน	งาน	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๑	๗๐๐,๐๐๐	๖	๔,๒๐๐,๐๐๐	ขป. คร.ปากพนัง
๓	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็ง เกษตรกรเศรษฐกิจฐานราก โดยกระบวนการมีส่วนร่วม	ตำบล	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๑๘๐,๐๐๐	สภ.ช. สภ.จ. นครศรีธรรมราช
๔	โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็ง เกษตรกรเศรษฐกิจฐานราก โดยกระบวนการมีส่วนร่วม	ตำบล	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๑๘๐,๐๐๐	สภ.ช. สภ.จ. นครศรีธรรมราช
๕	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สภ.ช. สนง.กษ.นท
	๑. พัฒนาระบบฐานข้อมูลการพัฒนา อาชีพและส่งเสริมรายได้ ภายใต้ แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่อง มาจากพระราชดำริ ประจำปี	ระบบ	๑	๒๗,๕๕๐	๑	๒๗,๕๕๐	๑	๒๗,๕๕๐	๑	๒๗,๕๕๐	๑	๒๗,๕๕๐	๑	๒๗,๕๕๐	๖	๑๖๕,๓๐๐	
	๒. จัดประชุมสัมมนาสร้างความ ความเข้าใจเพื่อพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติงาน และผู้เกี่ยวข้องในการ ดำเนินงานเพื่อสนองพระราชดำริ	ครั้ง	๑	๖๘,๐๐๐	๑	๖๘,๐๐๐	๑	๖๘,๐๐๐	๑	๖๘,๐๐๐	๑	๖๘,๐๐๐	๑	๖๘,๐๐๐	๖	๔๐๘,๐๐๐	
	๓. ประสานงาน และเตรียมการ เพื่อรับการตรวจติดตามผู้บริหาร เพื่อรับการตรวจติดตามของผู้บริหาร ภายใต้โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำ ปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ครั้ง	๑	๑๓,๐๐๐	๑	๑๓,๐๐๐	๑	๑๓,๐๐๐	๑	๑๓,๐๐๐	๑	๑๓,๐๐๐	๑	๑๓,๐๐๐	๖	๗๘,๐๐๐	
	๔. ร่วมประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนา อาชีพโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปีงบประมาณ	ครั้ง	๓	๒๐,๓๙๔	๓	๒๐,๓๙๔	๓	๒๐,๓๙๔	๓	๒๐,๓๙๔	๓	๒๐,๓๙๔	๓	๒๐,๓๙๔	๑๘	๑๒๒,๓๖๔	
	๕. ค่าจ้างเหมาเจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงาน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี	เดือน	๑๒	๑๖๙,๘๓๙	๑๒	๑๖๙,๘๓๙	๑๒	๑๖๙,๘๓๙	๑๒	๑๖๙,๘๓๙	๑๒	๑๖๙,๘๓๙	๑๒	๑๖๙,๘๓๙	๗๒	๑,๐๑๙,๐๓๔	

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
 กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
	๖. ติดตามการดำเนินงานการพัฒนา อาชีพและส่งเสริมรายได้ในพื้นที่ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	เดือน	๑๒	๔๔,๐๐๐	๑๒	๔๔,๐๐๐	๑๒	๔๔,๐๐๐	๑๒	๔๔,๐๐๐	๑๒	๔๔,๐๐๐	๑๒	๔๔,๐๐๐	๗๒	๒๖๔,๐๐๐	
๖	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ กิจกรรม สร้างช่องทางและเครือข่ายในการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และร่วมดำเนินการ - จัดประชุมสัมมนาเพื่อขับเคลื่อน การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประจำปี ภายใต้แผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ ลุ่มน้ำปากพนังฯ ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐	ครั้ง	๑	๑๕๑,๗๙๙	๑	๑๕๑,๗๙๙	๑	๑๕๑,๗๙๙	๑	๑๕๑,๗๙๙	๑	๑๕๑,๗๙๙	๑	๑๕๑,๗๙๙	๖	๙๐๖,๗๙๔	สปกษ สนง.กษ.นศ
๗	โครงการค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและ พัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมในภูมิภาค	ครั้ง	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๖	๔๒๐,๐๐๐	สปอก สนง.อก.พท
๘	การจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น	๒ พื้นที่			๒	๔,๐๐๐			๒	๔,๐๐๐			๒	๔,๐๐๐	๖	๑๒,๐๐๐	สปกษ สนง.กษ.พท
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๒,๓๒๔,๕๘๒		๒,๓๒๔,๕๘๒		๒,๓๒๔,๕๘๒		๒,๓๒๔,๕๘๒		๒,๓๒๔,๕๘๒		๒,๓๒๔,๕๘๒		๑๓,๙๕๙,๔๙๒	

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	ประเมินผลโครงการในภาครวมในพื้นที่	เล่ม	๑	๑๙,๐๐๐	๑	๑๙,๐๐๐	๑	๑๙,๐๐๐	๑	๑๙,๐๐๐	๑	๑๙,๐๐๐	๑	๑๙,๐๐๐	๖	๑๑๕,๐๐๐	สปกษ สนง.กษ.พท
๒	การติดตามและประเมินผล	๒ พื้นที่															สปกษ
	- ติดตามการดำเนินงานโครงการ	วัน	๓๐	๑๘,๖๐๐	๓๐	๑๘,๖๐๐	๓๐	๑๘,๖๐๐	๓๐	๑๘,๖๐๐	๓๐	๑๘,๖๐๐	๓๐	๑๘,๖๐๐	๑๘๐	๑๑๑,๖๐๐	สนง.กษ.พท
	- ประเมินผลโครงการ	เล่ม	๑๒	๒,๔๐๐	๑๒	๒,๔๐๐	๑๒	๒,๔๐๐	๑๒	๒,๔๐๐	๑๒	๒,๔๐๐	๑๒	๒,๔๐๐	๗๒	๑๔,๔๐๐	
๓	โครงการแปลงสาธิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง	๑ แห่ง	มีกิจกรรม ตัวอย่าง ๕ ประเภท	๒๐,๐๐๐	มีกิจกรรม ตัวอย่าง ๕ ประเภท	๒๐,๐๐๐	มีกิจกรรม ตัวอย่าง ๕ ประเภท	๒๐,๐๐๐	มีกิจกรรม ตัวอย่าง ๕ ประเภท	๒๐,๐๐๐	มีกิจกรรม ตัวอย่าง ๕ ประเภท	๒๐,๐๐๐	มีกิจกรรม ตัวอย่าง ๕ ประเภท	๒๐,๐๐๐	มีกิจกรรม ตัวอย่าง ๕ ประเภท	๑๒๐,๐๐๐	กสภ สนง กษจ พท
๔	โครงการวิถีสวนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	๑ ครั้ง	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๖	๑๒๐,๐๐๐	กสภ สนง กษจ พท
	- มีสถานที่แสดงผล มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้																
๕	โครงการอนุรักษ์และพัฒนาสมุนไพรในท้องถิ่นอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	แห่ง	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๒๐,๐๐๐	๑	๑๒๐,๐๐๐	กสภ สนง กษจ พท
	ของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนสุดาฯ สยาม บรมราชกุมารี																
	- รวบรวมสมุนไพรในท้องถิ่น อย่างน้อย ๕๐ ชนิด																
๖	โครงการค่าใช้จ่ายในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมในภูมิภาค	ครั้ง	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๑	๗๐,๐๐๐	๖	๔๒๐,๐๐๐	สปอก สนง.อก.นศ
๗	โครงการจัดทำฐานข้อมูลเชิงพื้นที่เพื่อบูรณาการพัฒนาดินในพื้นที่	งาน	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑	๑,๐๐๐,๐๐๐	๖	๖,๐๐๐,๐๐๐	ชป. ศร.ปากพนัง
๘	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๑.๑	๑๗๖	๕๒,๘๐๐	๑๗๖	๕๒,๘๐๐	๑๗๖	๕๒,๘๐๐	๑๗๖	๕๒,๘๐๐	๑๗๖	๕๒,๘๐๐	๑๗๖	๕๒,๘๐๐	๑,๐๕๖	๓๑๖,๘๐๐	กตส. สศท ๘
	๑.๑.๑ ติดตามประเมินผลการจัดทำบัญชีครัวเรือน บัญชีต้นทุนอาชีพ และจัดทำรายงานประจำปีสรุปผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ.๒๕๖๕-๒๕๗๐	ราย															
๙	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	ฉบับ	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๑๘๐,๐๐๐	สปกษ สนง.กษ.นศ
	๑) จัดทำรายงานประจำปีสรุปผลการดำเนินงานพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ประจำปี																

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ ๓ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑๐	ศึกษาภาวะเศรษฐกิจและสังคม ของครัวเรือน และดัชนีความผาสุก ของเกษตรกร ในพื้นที่ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ	เรื่อง	๑	๓๔๖,๐๐๐			๑	๓๔๖,๐๐๐			๑	๓๔๖,๐๐๐	๑	๓๔๖,๐๐๐	๕	๑,๓๘๔,๐๐๐	สตึก
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๑,๕๙๘,๘๐๐		๑,๒๕๒,๘๐๐		๑,๕๙๘,๘๐๐		๑,๒๕๒,๘๐๐		๑,๕๙๘,๘๐๐		๑,๕๙๘,๘๐๐		๘,๙๐๐,๘๐๐	

ตารางที่ ๕-๑ แผนปฏิบัติการภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐
 มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
 กลยุทธ์ที่ ๔ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ที่	งาน/โครงการ/กิจกรรม	หน่วย นับ	ปี ๒๕๖๕		ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		รวม ๖ ปี		หน่วยงาน รับผิดชอบ
			ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	ปริมาณ งาน	งบประมาณ (บาท)	
๑	โครงการส่งเสริมและพัฒนา การมาตรฐานเพื่อเพิ่มขีด ความสามารถในการแข่งขัน (มผช.)	ผลิตภัณฑ์	๒	๑,๐๐๐	๒	๑,๐๐๐	๒	๑,๐๐๐	๒	๑,๐๐๐	๒	๑,๐๐๐	๒	๑,๐๐๐	๑๒	๖,๐๐๐	สปอก สนง.อก.พท
๒	การประชาสัมพันธ์โครงการพัฒนา พื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ	พื้นที่											๒	๓๐,๐๐๐	๒	๓๐,๐๐๐	สปกษ สนง.กษ.พท
๓	โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ																สปกษ สนง.กษ.นศ
	๑. จัดนิทรรศการเผยแพร่การดำเนินงาน การพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้	ครั้ง	๒	๕๐,๐๐๐	๒	๕๐,๐๐๐	๒	๕๐,๐๐๐	๒	๕๐,๐๐๐	๒	๕๐,๐๐๐	๒	๕๐,๐๐๐	๑๒	๓๐๐,๐๐๐	
	๒. จัดกิจกรรม/นิทรรศการเทิดพระ เกียรติ	ครั้ง	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๑	๒๕,๐๐๐	๖	๑๕๐,๐๐๐	
	๓. ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์โครงการ	เรื่อง	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๑	๓๐,๐๐๐	๖	๑๘๐,๐๐๐	
๔	การจัดทำรายงานประจำปี	เล่ม	๑๕	๕,๐๐๐	๑๕	๕,๐๐๐	๑๕	๕,๐๐๐	๑๕	๕,๐๐๐	๑๕	๕,๐๐๐	๑๕	๕,๐๐๐	๙๐	๓๐,๐๐๐	สปกษ สนง.กษ.พท
	รวมงบประมาณทั้งหมด			๑๑๑,๐๐๐		๑๑๑,๐๐๐		๑๑๑,๐๐๐		๑๑๑,๐๐๐		๑๑๑,๐๐๐		๑๔๑,๐๐๐		๖๙๖,๐๐๐	
	รวมมาตรการที่ ๖			๔,๔๕๖,๐๘๒		๔,๐๒๖,๓๘๒		๔,๓๖๘,๓๘๒		๔,๐๒๖,๓๘๒		๔,๓๖๘,๓๘๒		๔,๔๓๒,๓๘๒		๒๕,๖๗๘,๙๔๒	
	รวมทั้งสิ้น (๖ มาตรการ)			๑,๑๔๙,๔๕๑,๙๔๔		๑,๐๑๖,๓๘๔,๕๗๘		๔,๓๕๔,๘๐๘,๐๓๐		๒,๘๖๖,๗๘๖,๕๗๔		๒,๒๒๘,๑๑๕,๘๓๒		๒,๐๗๔,๘๐๙,๕๓๕		๓,๓๑๙,๑๘๑,๕๑๒	

บทที่ ๖

แนวทางการขับเคลื่อนแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐

๖.๑ การถ่ายทอดแผนลงสู่การปฏิบัติ

แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ เป็นแผนระดับที่ ๓ ซึ่งมีลักษณะเป็นแผนปฏิบัติ ซึ่งจะเป็นกลไกสำคัญในการแสดงให้เห็นถึงการดำเนินงานโครงการต่างๆ ของหน่วยงาน ในแต่ละปีงบประมาณ และทุกๆ ห้วงในระยะเวลา ๕ ปี ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และแผนอื่นๆ นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาตามที่กำหนด

แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ ได้มีการกำหนดรายละเอียดแผนงานโครงการ กรอบวงเงินงบประมาณ ซึ่งหน่วยงานสามารถขอจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการได้หลายช่องทาง ดังนี้

๖.๑.๑ งบประมาณของหน่วยงาน หรือแผนงานตามภารกิจพื้นฐาน (FUNCTION)

๖.๑.๒ แผนงานตามภารกิจยุทธศาสตร์ นโยบายเร่งด่วน แนวทางปฏิรูปภาครัฐ งบประมาณบูรณาการ (AGENDA) เช่น แผนงานบูรณาการการบริหารทรัพยากรน้ำ โดยเสนอผ่านอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด นครศรีธรรมราช คณะกรรมการลุ่มน้ำ และคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๖.๑.๓ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณผ่านแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

๖.๑.๔ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณผ่านสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๖.๒ กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงาน

๖.๒.๑ องค์กรการบริหารในปัจจุบัน

คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อบริหารจัดการการดำเนินงานในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง จำนวน ๓ คณะ ได้แก่

๑) คณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานอนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่กรมควบคุมมลพิษ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๒) คณะอนุกรรมการพัฒนาอาชีพโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานอนุกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

๓) คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประกอบด้วย แม่ทัพภาคที่ ๔ เป็นที่ปรึกษา ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานอนุกรรมการ และผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

โดยทั้ง ๓ คณะมีหน้าที่ ดังนี้

- ๑) ดำเนินโครงการ และจัดทำแผนพัฒนาพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๒) กำกับ ประสาน และติดตามการดำเนินงาน โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้
- ๓) จัดทำรายงาน เอกสารวิชาการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๔) แต่งตั้งคณะทำงานหรือบุคคลเพื่อช่วยเหลือการทำงานได้ตามความจำเป็น

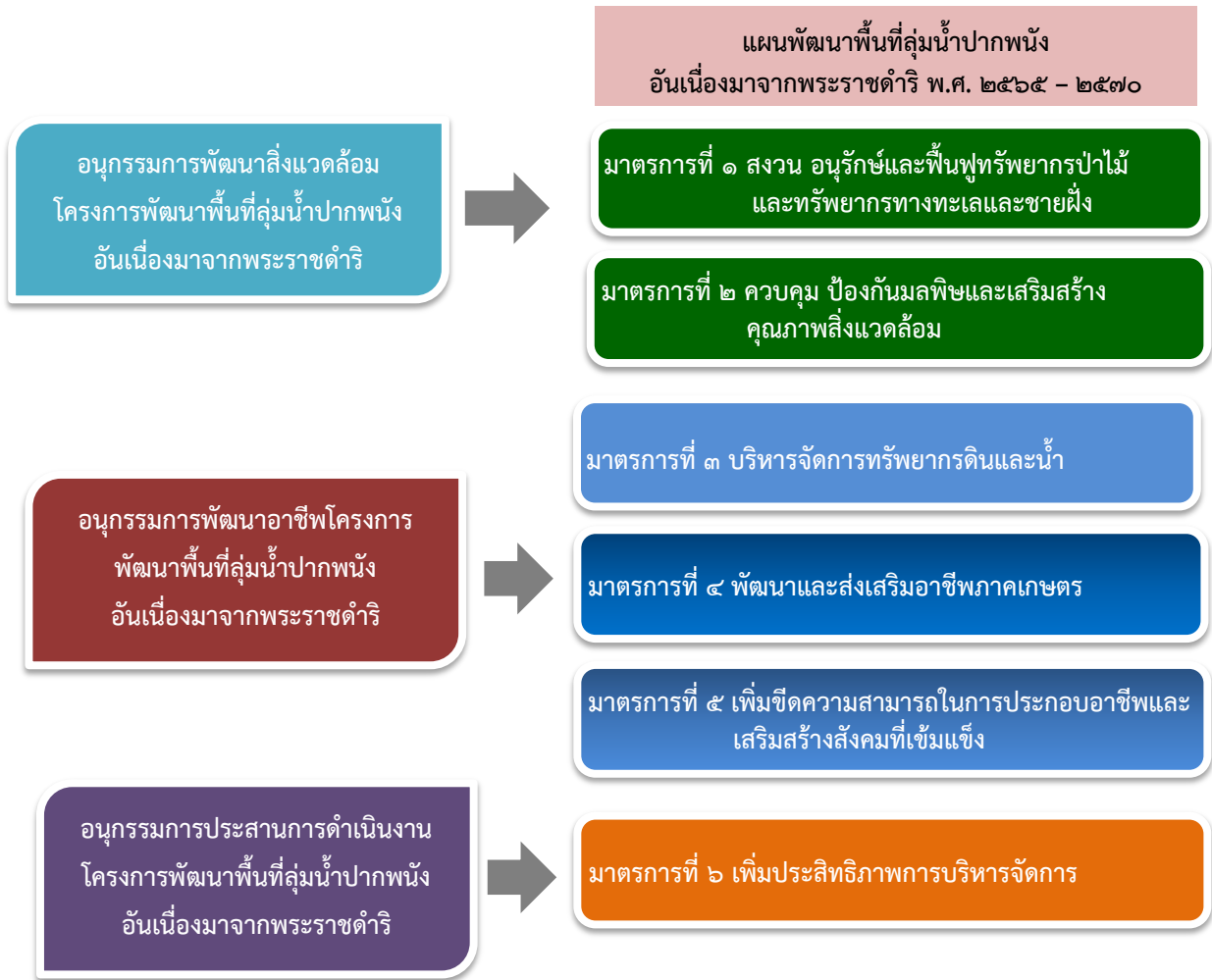
โดยมีศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นศูนย์กลางในการขับเคลื่อนอำนวยการดำเนินงานในรูปแบบ One Stop Service มีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงาน ดังนี้

- ๑) จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี (operation plan)
- ๒) ติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี
- ๓) จัดทำรายงานประจำปี

๖.๒.๒ การกำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

การกำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

- ๑) คณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รับผิดชอบ กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน จำนวน ๒ มาตรการ ดังนี้
 - ๑.๑) มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
 - ๑.๒) มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม
- ๒) คณะอนุกรรมการพัฒนาอาชีพโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รับผิดชอบ กำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน จำนวน ๓ มาตรการ ดังนี้
 - ๒.๑) มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ
 - ๒.๒) มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร
 - ๒.๓) มาตรการที่ ๕ เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพและเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง
- ๓) คณะอนุกรรมการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รับผิดชอบมาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
 - ๔) ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นผู้รับผิดชอบในภาพรวมนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

รูปที่ ๖-๑ การกำกับ ติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

๖.๒.๓ กลไกการขับเคลื่อน และหน่วยปฏิบัติ

๑) คณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมฯ ได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแผนและติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมีหน้าที่จัดทำแผนงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้สอดคล้องกับงบประมาณและกรอบระยะเวลาดำเนินการ รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด และนำเสนอต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมฯ โดยการดำเนินงานภายใต้แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังตารางที่ ๖-๑

๒) คณะอนุกรรมการพัฒนาอาชีพฯ ได้แต่งตั้งคณะทำงานพัฒนาอาชีพและส่งเสริมรายได้ เป็นกลไกในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน และการนำแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังฯ ปี ๒๕๖๕-๒๕๗๐ ไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังตารางที่ ๖-๑

๓) คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง มีผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นประธานคณะอนุกรรมการ และมีหน่วยงานในระดับพื้นที่เป็นคณะกรรมการ มีหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน การรายงาน ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังตารางที่ ๖-๑

ตารางที่ ๖-๑ ประเด็นการขับเคลื่อนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แผนพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง	หน่วยงานอำนวยความสะดวก	หน่วยงานปฏิบัติ
มาตรการที่ ๑ สงวน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง	คณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมฯ ฝ่ายเลขานุการ: คพ.	อส./ปม./ทช./ทพ./ยผ./จท./ อบจ.นศ./อปท./ม.วลัยลักษณ์
มาตรการที่ ๒ ควบคุม ป้องกันมลพิษและเสริมสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อม	คณะอนุกรรมการพัฒนาสิ่งแวดล้อมฯ ฝ่ายเลขานุการ: คพ.	คพ./อจน./ปศ./สสภ.๑๔/ อบจ.นศ./อปท.
มาตรการที่ ๓ บริหารจัดการทรัพยากรดินและน้ำ	คณะอนุกรรมการพัฒนาอาชีพฯ ฝ่ายเลขานุการ: สปกษ.	พด./ชป./อปท.
มาตรการที่ ๔ พัฒนาและส่งเสริมอาชีพภาคเกษตร	คณะอนุกรรมการพัฒนาอาชีพฯ ฝ่ายเลขานุการ: สปกษ.	กสก./สปกษ./ปศ./ปม./กข./ กวก./สปก./ตส./กสส./ อบจ.นศ./อปท.
มาตรการที่ ๕ เพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพและเสริมสร้างสังคมที่เข้มแข็ง	คณะอนุกรรมการพัฒนาอาชีพฯ ฝ่ายเลขานุการ: สปกษ.	พณ./กศน./สปกษ./สปก./ อบจ.นศ./พช./ชป./สธ./วธ./
มาตรการที่ ๖ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ	คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงานฯ ฝ่ายเลขานุการ: สปกษ.	คร.ปากพนัง/ชป./สปกษ./สภ./ อส./สศก./ตส./กสก./คพ.

หมายเหตุ :

คพ. กรมควบคุมมลพิษ	อส. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช
อจน. องค์การบริหารน้ำเสีย	ทช. กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
ปม. กรมป่าไม้	อบจ.นศ. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช
ยผ. กรมโยธาธิการและผังเมือง	ม.วลัยลักษณ์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
จท. กรมเจ้าท่า	สสภ.๑๔ สำนักงานสิ่งแวดล้อมภาคที่ ๑๔
ปศ. กรมปศุสัตว์	อปท. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
ปศ. กรมปศุสัตว์	สปกษ. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ปม. กรมประมง	สปก. สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
กสก. กรมส่งเสริมการเกษตร	สปอส. สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม
กข. กรมการข้าว	สอ. กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม
กวก. กรมวิชาการเกษตร	สภ. สภาเกษตรกรแห่งชาติ
กสส. กรมส่งเสริมสหกรณ์	สปพณ. สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
กยท. การยางแห่งประเทศไทย	กศน. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
พณ. กรมพลังงาน	สปวธ. สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
ตส. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	คร.ปากพนัง ศูนย์อำนวยการและประสานการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง
พช. กรมพัฒนาชุมชน	อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
สปสธ. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	วธ. กรมวัฒนธรรม
ชป. กรมชลประทาน	สศก. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

๔) จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานการขับเคลื่อนและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด นครศรีธรรมราช ประกอบด้วย

๔.๑) คณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด นครศรีธรรมราช มีหน้าที่ในการอำนวยการ กำหนดแนวทาง และประสานงานกับทุกภาคส่วนในจังหวัดเพื่อขับเคลื่อนและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๔.๒) คณะกรรมการประสานงานการขับเคลื่อนและขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจังหวัด นครศรีธรรมราช ซึ่งประกอบด้วย

- (๑) คณะทำงานด้านสิ่งแวดล้อม
- (๒) คณะทำงานด้านคุณภาพชีวิต
- (๓) คณะทำงานด้านการเกษตร
- (๔) คณะทำงานด้านวิถีชีวิต
- (๕) คณะทำงานด้านข้อมูลและติดตามประเมินผล
- (๖) คณะทำงานด้านประสานและจัดทำแผนปฏิบัติการ
- (๗) คณะทำงานด้านประชาสัมพันธ์

มีหน้าที่ในการเสนอความเห็น รวบรวมข้อมูล ปัญหา กำหนดพื้นที่เป้าหมายที่จะดำเนินการขับเคลื่อนและทำแผนปฏิบัติ/โครงการ พระราชดำริ ประสานความร่วมมือกับส่วนราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานและกำหนดแผนงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ภาคผนวก

ชุดดินในพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนัง

จากการสำรวจดินพบว่าในจังหวัดนครศรีธรรมราชสามารถจำแนกดินออกเป็น ๒๕ กลุ่มชุดดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๒๑๕,๐๔๙ ไร่ หรือร้อยละ ๙๘.๓๒ ของเนื้อที่ทั้งหมด และเป็นหน่วยพื้นที่เบ็ดเตล็ด ๔ หน่วย ชายหาด (BEACH), ที่ดินดัดแปลง (ML), บ่อขุด (P), และพื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ประมาณ ๒๘,๓/๑๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๒๘ ของเนื้อที่ทั้งหมด ได้แก่

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๓

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมระหว่างตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ราบลุ่มหรือที่ราบเรียบ บริเวณชายฝั่งทะเลหรือห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อดินเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแวงเป็นร่องในฤดูแล้ง และมีรอยอุกในดิน ดินบนมีสีดำหรือสีเทาแก่ ส่วนดินล่างมีสีเทาแก่ มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาล บางบริเวณอาจพบจุดประสีแดงปะปนหรือพบเปลือกหอยปน ปฏิกริยาดินเป็นปานกลางถึงต่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นต่างประมาณ ๓.๐-๘.๕ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ชุดดินที่พบได้แก่ชุดดินสมุทรปรการ (Sm) และชุดดินปากพนัง (Ppn) ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา หรือยกร่องปลูกพืชผักและผลไม้ ซึ่งไม่ค่อยจะมีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน แต่ถ้าเป็นที่ลุ่มมากๆ จะมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมในฤดูฝน หรือถ้าหากอยู่ในบริเวณที่มีอิทธิพลของน้ำทะเลขึ้นลงอยู่ในรอบปี อาจพบปัญหาดินเค็มบ้าง มีเนื้อที่ประมาณ ๘๑๐,๐๙๑ ไร่ หรือร้อยละ ๓๖.๑๐ ของพื้นที่

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๕

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณที่ราบลุ่ม มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแป้ง สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน มักพบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีส ปะปนอยู่ และในชั้นดินล่างลึกๆ อาจพบก้อนปูน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นต่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นต่างประมาณ ๖.๐-๘.๐ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินละงู (Lgu) ปัจจุบัน

บริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา ในบริเวณที่มีแหล่งน้ำใช้ปลูกพืชไร่ พืชผัก ในช่วงฤดูแล้ง ข้าวที่ปลูก โดยมากให้ผลผลิตค่อนข้างสูง มีเนื้อที่ประมาณ ๑๓,๐๕๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๕๘ ของพื้นที่

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๖

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า ในบริเวณที่ราบลุ่ม มีน้ำแช่ขัง ในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวหรือดินเหนียว สีเทาแก่ ดินล่างเป็นดินเหนียว สีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดชั้นดิน บางแห่งมีศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กแมงกานีสปะปนอยู่ด้วย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ได้แก่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินบางนรา (Ba), ชุดดินพัทลุง (Ptl), ชุดดินวังตง (Wat), ชุดดินท่าศาลา (Tsl) สภาพพื้นที่ พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงราบลุ่ม ในช่วงฤดูฝนจะมีน้ำขังอยู่ที่ผิวดิน ระหว่าง ๓-๕ เดือน จึงมีศักยภาพเหมาะสมที่จะใช้ทำนาในช่วงฤดูฝน และในช่วงฤดูแล้งสามารถปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือพืชอื่นที่มีอายุสั้นได้ สำหรับในบริเวณพื้นที่ที่มีน้ำชลประทานเข้าถึงหรือมีแหล่งน้ำธรรมชาติ สามารถใช้ปลูกไม้ยืนต้น ไม้ผล หรือปลูกพืชไร่ และพืชผัก ตลอดทั้งปีจะต้องทำคันดินล้อมรอบพื้นที่เพาะปลูกและยกร่องปลูก เพื่อช่วยการระบายน้ำของดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๗๕,๕๐๘ ไร่ หรือร้อยละ ๗.๘๒ ของพื้นที่

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๗

เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว มีสีน้ำตาล หรือสีน้ำตาลปนเทา พบจุดประสีน้ำตาล สีแดงปนเหลือง สีน้ำตาลปนแดง หรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน กลุ่มดินนี้เกิดจากพวกตะกอนลำนํ้า เป็นดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างเลว พบตามพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ฤดูฝนขังน้ำลึก ๓๐-๕๐ ซม. นาน ๓ - ๔ เดือน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง pH๖.๐-๗.๐ ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ได้แก่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ลักษณะเนื้อดินและการระบายน้ำของดิน กลุ่มชุดดินที่ ๗ มีความเหมาะสมในการทำนามากกว่าปลูกไร่ ไม้ผล และพืชผัก ซึ่งเกษตรกรได้ใช้ทำนาอยู่แล้วในช่วงฤดูฝน อย่างไรก็ตามกลุ่มชุดดินนี้ยังสามารถปลูกพืชไร่และพืชผักต่าง ๆ ได้ในช่วงฤดูแล้งถ้ามีแหล่งน้ำธรรมชาติหรือแหล่งน้ำชลประทานช่วยเสริม จะต้องทำคันดินล้อมรอบพื้นที่เพาะปลูกและยกร่องปลูก เพื่อช่วยการระบายน้ำของดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๔,๕๖๘ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๒๐ ของพื้นที่

๕. กลุ่มชุดดินที่ ๑๐

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ราบลุ่มที่ห่างจากทะเลไม่มากนัก มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลว เนื้อดินเป็นดินเหนียว หรือดินเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทาแก่ ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีแดง ปะปนตลอดชั้นดิน และพบจุดประสีเหลือง ฟางข้าวของสารจากรไรโซต์ภายในระดับความลึก ๕๐ เซนติเมตร จากผิวดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และเป็นกรดรุนแรงมากถึงกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดิน เซียร์ใหญ่ (Cyi) และ ชุดดินมูโนะ (Mu) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ได้แก่ ดินเป็นกรดจัดมาก มักขาดธาตุอาหารพืช พวกไนโตรเจนและฟอสฟอรัส ในขณะเดียวกันจะมีสารละลายพวกอะลูมิเนียมและเหล็กเป็นปริมาณมากจนเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก ดินกลุ่มนี้จัดเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา บางแห่งมีการยกทรงปลูกพืชผัก ส้มเขียวหวาน และสนประดิพัทธ์ หากไม่มีการใช้ปูนเพื่อแก้ไขความเป็นกรดของดิน มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑๕,๓๖๘ ไร่ หรือร้อยละ ๙.๖๐ ของพื้นที่

๖. กลุ่มชุดดินที่ ๑๒

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำทะเล ในบริเวณที่ราบน้ำทะเลท่วมถึงและบริเวณชะวากทะเล เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวมาก เป็นดินเลนละเอียด ที่มีเนื้อดินดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง และพบเศษรากพืชปะปนในดินเป็นจำนวนมาก ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทาปนน้ำเงิน มีจุดประสีน้ำตาลเล็กน้อย ส่วนดินล่างเป็นดินเลนสีเทาแก่หรือสีเทาปนน้ำเงิน สีเทาปนเขียวของตะกอนของน้ำทะเล มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงสูง ปฏิกริยาดินเป็นกลาง ถึงต่างปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๗.๐-๘.๕ ชุดดินที่พบได้แก่ชุดดินท่าจีน (Tc) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยแผนที่นี้ได้แก่ เป็นดินเลนมีโครงสร้างเลวและเป็นดินเค็มไม่เหมาะที่จะนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร นอกจากนั้นบริเวณดังกล่าวยังคงมีน้ำทะเลท่วมถึงอยู่เป็นประจำในช่วงน้ำทะเลขึ้นพื้นที่ดังกล่าวจึงเป็นป่าชายเลน มีทั้งที่เป็นป่าเสื่อมโทรมและป่าสมบูรณ์ บางแห่งเปลี่ยนสภาพมาเป็นบ่อเลี้ยงปลากระพง เลี้ยงกุ้งหรือทำนาเกลือ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๙,๒๗๓ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๒๐ ของพื้นที่

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๑๔

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำและตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย ในบริเวณที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเล หรือบริเวณพื้นที่พรุ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทาปนดำ ซึ่งมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลปะปนอยู่เล็กน้อย ดินช่วงล่างลึกกว่า ๘๐ เซนติเมตร มีลักษณะเป็นดินเลนสีเทาปนเขียวที่มีสารประกอบกำมะถันมาก ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำถึงปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินระเงาะ (Ra), ชุดดินต้นไทร (Ts) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัด อีกทั้งจะเป็นกรดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าหากมีการทำให้ดินแห้งเป็นระยะเวลานานๆ ติดต่อกันหลายๆปี นอกจากนี้ในช่วงฤดูเพาะปลูกมักมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมเกิดขึ้นเสมอๆ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ด มีวัชพืชต่างๆ เช่น กก กระจูด และหญ้าชันกาศ เป็นพืชพื้นล่าง บางแห่งใช้ทำนาแต่ผลผลิตต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๙๐,๗๘๙ ไร่ หรือร้อยละ ๑๓.๖๕ ของพื้นที่

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๑๖

เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนทรายแป้ง สีดินมีสีน้ำตาลอ่อน หรือสีน้ำตาลปนเทา และมีจุดประสีน้ำตาลเข้ม สีเหลือง หรือสีแดง ในดินชั้นล่างอาจพบพวกเหล็กและแมงกานีสปะปน กลุ่มดินนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ ตามลานตะพักลำน้ำระดับต่ำ มีน้ำแช่ขังลึกน้อยกว่า ๓๐ ซม. นาน ๔ - ๕ เดือน เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำเลว มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำหรือค่อนข้างต่ำ pH ๕.๐-๖.๐ ได้แก่พานทอง และเกาะใหญ่ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนาปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัด อีกทั้งจะเป็นกรดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าหากมีการทำให้ดินแห้งเป็นระยะเวลานานๆ ติดต่อกันหลายๆปี นอกจากนี้ในช่วงฤดูเพาะปลูกมักมีปัญหาเรื่องน้ำท่วมเกิดขึ้นเสมอๆ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินเกาะใหญ่ (Koy) ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ด มีวัชพืชต่างๆ เช่น กก กระจูด และ หญ้าชันกาศ เป็นพืชพื้นล่าง บางแห่งใช้ทำนาแต่ผลผลิตต่ำ มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๑๖๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๕ ของพื้นที่

๙. กลุ่มชุดดินที่ ๑๓

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ และ/หรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไมไกลนักของหินเนื้อหยาบ ในบริเวณที่ราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนทราย ดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีน้ำตาลอ่อนถึงสีเทา พบจุดประพอกสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปะปน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง ดินมีความสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินสายบุรี (Bu), ชุดดินโคกเคียน (Ko), ชุดดินสงขลา (Sng) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีเนื้อดินบนค่อนข้างเป็นทราย ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่ หรือไม้ยืนต้น แต่มีปัญหาเรื่องการแช่ขังของน้ำในฤดูฝน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๒๒,๕๔๒ ไร่ หรือร้อยละ ๕.๔๗ ของพื้นที่

๑๐. กลุ่มชุดดินที่ ๒๓

เป็นกลุ่มดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนน้ำทะเล หรือวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำที่ได้รับอิทธิพลของน้ำทะเล ในบริเวณที่ลุ่มระหว่างสันหาดหรือเนินชายฝั่งทะเล บริเวณที่ค่อนข้างราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วน สีดินเป็นสีเทา พบจุดประพอกสีน้ำตาล สีเหลือง บางแห่งมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐-๗.๐ แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนอยู่ ค่าความเป็นกรดเป็นด่างจะอยู่ประมาณ ๗.๐-๘.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินวังเปரியง (Wp) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ได้แก่ เป็นดินทรายจัด มีความสามารถในการอุ้มน้ำต่ำ มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีน้ำท่วมอยู่เสมอๆ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นที่ลุ่ม ส่วนใหญ่ใช้ทำนา บางแห่งทิ้งให้กร้างว่างเปล่า มีวัชพืชต่างๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๒๐๐ ไร่ หรือ ร้อยละ ๐.๐๕ ของพื้นที่

๑๑. กลุ่มชุดดินที่ ๒๖

เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินต้นกำเนิดชนิดต่างๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไมไกลนักของหินเนื้อละเอียด ซึ่งมีทั้งหินอัคนี หินตะกอนหรือหินแปร หรือเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ ในบริเวณพื้นที่ดอน มีลักษณะค่อนข้าง

ราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วน ดินร่วนปนดินเหนียว หรือ ดินเหนียว ส่วนดินล่างเป็นพวกดินเหนียว สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินอ่าวลึก (Ak), ชุดดินกระบี่ (Kbi), ชุดดินลำภูรา (Li), ชุดดินปากจั่น (Pac), ชุดดินพังงา (Pga), ชุดดินภูเก็ต (Pk), ชุดดินท้ายเหมือง (Tim) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ ส่วนบริเวณที่หน้าดินมีทรายปน และมีความลาดชันสูงมีอัตราเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดินมากหากมีการจัดการดินไม่เหมาะสม ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผลต่างๆ และพืชไร่บางชนิด บางแห่งยังคงสภาพป่าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๘๓,๓๗๔๓ ไร่ หรือ หรือร้อยละ ๓.๙๑ ของพื้นที่

๑๒. กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการทับถมของตะกอนลำนํ้าบริเวณสันดินริมน้ำ บนพื้นที่ดอนที่มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนลาด เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วน หรือดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง บางแห่งอาจมีชั้นดินทรายละเอียดสลับชั้นอยู่ และมักมีแรมไค้ป่าปะปนในเนื้อดิน สีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเหลืองปนน้ำตาล อาจพบจุดประสีเหลืองหรือน้ำตาลปนเหลือง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินลำแก่น (Lam), ชุดดินรือเสาะ (Ro) ดินกลุ่มนี้ส่วนใหญ่มีปัญหาในการใช้ประโยชน์ที่ดิน คือ เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา กาแฟ และผลไม้ชนิดต่างๆ มีเนื้อที่ประมาณ ๔๑,๙๖๙ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๘๓ ของพื้นที่

๑๓. กลุ่มชุดดินที่ ๓๔

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินต้นกำเนิดชนิดต่าง ๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ ทั้งหินอัคนี หรือหินตะกอนหรือมาจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า บริเวณพื้นที่ดอน ที่มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเนินเขา เป็นกลุ่มดินลึกมากที่มีการระบายดีปานกลางถึงดี มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทราย ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีแดง อาจพบจุดประสีเหลืองหรือน้ำตาล

ปนเหลือง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินฝิ่งแดง (Fd), ชุดดินคลองท่อม (Km), ชุดดินควนกาหลง (Kkl), ชุดดินท่าแซะ (Te), ชุดดินคลองนกระทุง (Knk) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ในบริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับชะล้างพังทลายของหน้าดิน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าว ไม้ผลต่างๆ และพืชไร่ชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๔๐,๙๗๕ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๘๓ ของพื้นที่

๑๔. กลุ่มชุดดินที่ ๓๙

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ของหินต้นกำเนิดชนิดต่าง ๆ แล้วถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ ทั้งหินอัคนี หรือหินตะกอนหรือมาจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า บริเวณพื้นที่ดอน ที่มีพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินลึก ที่มีการระบายน้ำดีปานกลางถึงดี เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย สีดินเป็นสีน้ำตาลสีน้ำตาลเข้ม หรือสีน้ำตาลปนเหลือง บางบริเวณพบชั้นศิลาแลงอ่อนภายในความลึก ๑๕๐ เซนติเมตร ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินคองหยัง (Kh), ชุดดินทุ่งหว้า (Tg), ชุดดินสะเดา (Sd), ชุดดินนาทวี (Nat) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินโดยเฉพาะบริเวณที่มีความลาดชันสูง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล มะพร้าวและปาล์มน้ำมัน มีเนื้อที่ประมาณ ๑๖,๕๙๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๗๕ ของพื้นที่

๑๕. กลุ่มชุดดินที่ ๔๒

เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณหาดทรายเก่าหรือสันทรายชายทะเล เกิดจากการตะกอนทรายชายทะเล บนพื้นที่ดอนที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบ เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดีปานกลาง เนื้อดินเป็นทรายจัด สีดินปนเป็นสีเทาแก่ ไต่ลงไปเป็นชั้นทรายสีขาว ดินล่างเป็นชั้นสะสมของพวกอินทรีย์วัตถุ เหล็กหรือฮิวมัส สีน้ำตาล สีแดง ชั้นเหล่านี้มีการอัดตัวแน่นเป็นชั้นดาน มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๖.๐ ชุดดินที่พบคือชุดดินบ้านทอน (Bh) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่

เนื้อดินค่อนข้างเป็นทรายจัด และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก พืชมักแสดงอาการขาดธาตุอาหารให้เห็น ในช่วงฤดูแล้งชั้นดานจะแห้งและแข็งมาก รากพืชไม่สามารถไชซอนผ่านไปได้ ส่วนในช่วงฤดูฝนจะเปียกแฉะและมีน้ำแช่ขัง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าเสม็ด ป่าชายหาดป่าละเมาะ บางแห่งใช้ปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ และพืชไร่บางชนิด เช่นมันสำปะหลัง อ้อย สับปะรด มีเนื้อที่ประมาณ ๔๖,๐๒๙ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๐๕ ของพื้นที่

๑๖. กลุ่มชุดดินที่ ๔๓

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก หรือบริเวณชายฝั่งทะเล เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากตะกอนทรายชายทะเล บนพื้นที่ดอน บริเวณหาดทราย ลันทรายชายทะเลหรือบริเวณที่ลาดเชิงเขา ที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เป็นกลุ่มดินลึก มีการระบายน้ำค่อนข้างมากเกินไป เนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนหรือดินทราย ดินมีสีเทา สีน้ำตาลอ่อน สีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดง ถ้าพบบริเวณลันทรายชายทะเลจะมีเปลือกหอยปะปนอยู่ในเนื้อดิน ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๗.๐ แต่ถ้ามีเปลือกหอยปะปนจะมีปฏิกริยาเป็นด่างปานกลาง ชุดดินที่พบคือชุดดินบาเจาะ (Bc) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เนื้อดินเป็นทรายจัด ทำให้มีความสามารถในการอุ้มน้ำได้น้อย พืชจะแสดงอาการขาดน้ำอยู่เสมอ นอกจากนี้ดินยังมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำมาก ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ สับปะรด ส่วนไม้ยืนต้น ได้แก่ มะพร้าว และมะม่วงหิมพานต์ บางแห่งเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๘,๙๕๙ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๘๔ ของพื้นที่

๑๗. กลุ่มชุดดินที่ ๔๕

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อละเอียด หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บนพื้นที่ดอน ที่มีลักษณะค่อนข้างราบเรียบจนถึงลูกคลื่นลอนชัน เป็นกลุ่มดินตื้นมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีกรวดหรือลูกรังปะปนเป็นปริมาณมาก กรวดส่วนใหญ่เป็นพวกหินกลมมน หรือเศษหินที่มีเหล็กเคลือบ สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลือง สีแดง หรือสีแดงปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินซุมพร (Cp), ชุดดินคลองซาก (Kc), ชุดดินเขาขาด (Kkt)

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ได้แก่ เป็นดินปนกรวดลูกรังมาก มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา มะพร้าวหรือผลไม้บางชนิด บางแห่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่าหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ มีเนื้อที่ประมาณ ๑๔,๐๒๒ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๖๒ ของพื้นที่

๑๘. กลุ่มชุดดินที่ ๕๐

เป็นกลุ่มดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของหินเนื้อหยาบ หรือจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ บนพื้นที่ดอน มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยจนถึงเนินเขา เป็นกลุ่มดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินช่วง ๕๐ เซนติเมตร ดอนบนเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย ในระดับความลึกประมาณ ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตร จะพบชั้นดินปนเศษหินหรือลูกรัง สีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินพะโต๊ะ (Pto), ชุดดินสวี (Sw) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปฏิกริยาดินค่อนข้างเป็นทราย ถ้าพบบริเวณที่มีความลาดชันสูงเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล สับปะรด กล้วยและแตงโม มีเนื้อที่ประมาณ ๑๑,๐๑๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๔๙ ของพื้นที่

๑๙. กลุ่มชุดดินที่ ๕๑

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินเนื้อหยาบ บนบริเวณพื้นที่ดอน บริเวณที่ลาดเชิงเขาต่างๆ มีลักษณะเป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นกลุ่มดินตื้นหรือตื้นมาก มีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนเศษหิน เศษหินส่วนใหญ่เป็นพวกเศษหินทรายและควอตซ์ หรือหินดินดาน สีดินเป็นสีน้ำตาล หรือน้ำตาลปนเหลือง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินห้วยยอด (Ho), ชุดดินคลองเต็ง (Klt), ชุดดินระนอง (Rg) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ เป็นดินตื้น มีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นปริมาณมาก และดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าดิบชื้น บางแห่งใช้ปลูกยางพารา หรือปล่อยทิ้งเป็นป่าละเมาะ มีเนื้อที่ประมาณ ๓๗,๓๖๓ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๖๗ ของพื้นที่

๒๐. กลุ่มชุดดินที่ ๕๓

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบในเขตฝนตกชุก เกิดจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือถูกเคลื่อนย้ายมาในระยะทางไม่ไกลนักของวัตถุต้นกำเนิดดินที่มาจากหินเนื้อละเอียด บนบริเวณพื้นที่ดอนที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเนินเขา เป็นกลุ่มดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดี เนื้อดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว ส่วนดินล่างในระดับความลึกระหว่าง ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตร เป็นดินลูกรังหรือดินปนเศษหินผุ ซึ่งเป็นพวกหินตะกอนเอละเอียด สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง หรือสีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๐-๕.๕ ชุดดินที่พบเช่นชุดดินนาทอน (Ntn) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินชั้นล่างมีลูกรังหรือเศษหินปะปนอยู่เป็นปริมาณมากทำให้การปลูกพืชรากลึกอาจมีปัญหาและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงอาจเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล กาแฟ และพืชไร่บางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๒๑,๔๕๙ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๙๖ ของพื้นที่

๒๑. กลุ่มชุดดินที่ ๕๔

เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว โดยปกติจะมีก้อนปูนหรือเศษหินที่กำลังผุพัง สลายตัวปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย ดินสีเทาเข้มหรือสีน้ำตาล หรือน้ำตาลปนแดง ชั้นดินล่างอาจมีจุดประสีเหลืองและสีแดง พบบริเวณพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดถึงลูกคลื่นลอนชัน มีความลาดชันประมาณ ๖ - ๒๐ % เป็นดินลึกปานกลาง มีการระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกกว่า ๑ เมตร มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง pH ๖.๕-๘.๐ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกพืชไร่ หรือปลูกไม้ผล ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินลึกปานกลาง มีชั้นที่มีก้อนปูนหรือเศษหินปะปนมีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่น ยากแก่การเก็บกักน้ำ และมีการกัดกร่อนของดินที่ความลาดชันน้อยสูง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ไม้ผล กาแฟ และพืชไร่บางชนิด มีเนื้อที่ประมาณ ๑๐,๐๑๒ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๔๔ ของพื้นที่

๒๒. กลุ่มชุดดินที่ ๕๗

เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่พรุ ที่อยู่ไม่ไกลจากทะเลมากนัก มีน้ำแช่ขังอยู่เป็นเวลานานหรือตลอดปี เป็นดินลึก การระบายน้ำเร็วมาก มีเนื้อดินเป็นพวกวัสดุอินทรีย์ ปกติเป็นชั้นอินทรีย์วัตถุหนามากกว่า ๔๐ เซนติเมตร แต่ไม่เกิน ๑๐๐ เซนติเมตร บางแห่งเป็นชั้นอินทรีย์วัตถุ

สลับกับพวกดินอินทรีย์ สีดินเป็นสีน้ำตาลในชั้นดินอินทรีย์ ส่วนดินอินทรีย์ที่เกิดเป็นชั้นสลับอยู่ มีสีเป็นสีเทา ใต้ลงไปจะเป็นดินเลนตะกอนน้ำทะเล ซึ่งมักพบอยู่ในระดับความลึกน้อยกว่า ๑๐๐ เซนติเมตร มีสีเทาหรือสีเทาปนเขียว และมีสารประกอบกำมะถัน (ไฟโรต์) อยู่มาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ ชุดดินที่พบได้แก่ ชุดดินกาบแดง (Kd) ตามสภาพธรรมชาติพื้นที่เหล่านี้จะปกคลุมไปด้วยป่าพรุ แต่ได้มีการหักล้างถางพงเพื่อนำมาใช้ปลูกข้าว แต่ไม่ค่อยได้ผล เนื่องจากมีปัญหาในเรื่องคุณภาพของดิน ดังนั้นในปัจจุบันจึงปล่อยให้ทิ้งให้กร้างว่างเปล่า มีหญ้า เสม็ด และไม้พุ่มเล็กๆ ขึ้นอยู่ทั่วไป มีเนื้อที่ประมาณ ๖๓,๐๕๑ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๙๙ ของพื้นที่

๒๓. กลุ่มชุดดินที่ ๕๘

เป็นกลุ่มดินที่พบบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่พรุ ที่อยู่ไม่ไกลจากทะเลมากนัก มีน้ำแช่ขังอยู่เป็นเวลานานหรือตลอดปี เป็นดินลึก การระบายน้ำเลวมาก มีเนื้อดินเป็นพวกวัสดุอินทรีย์ แต่ชั้นดินอินทรีย์ที่พบหนากว่า ๑๐๐ เซนติเมตร และมีเนื้อหยาบกว่า อีกทั้งมีเศษพืชขนาดเล็กและขนาดใหญ่ปะปนอยู่ทั่วไป สีดินเป็นสีดินหรือสีน้ำตาล ที่ความลึกมากกว่า ๒๐๐ เซนติเมตร อาจพบดินเลนตะกอนน้ำทะเลสีเทาหรือสีเทาปนเขียว และมีสารประกอบกำมะถัน (ไฟโรต์) อยู่มาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างน้อยกว่า ๔.๕ ชุดดินที่พบได้แก่ชุดดินนราธิวาส (Nw) ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มชุดดินนี้ได้แก่ เป็นดินอินทรีย์ที่มีคุณภาพต่ำ เป็นกรดจัดมาก ขาดธาตุอาหารพืชต่างๆ อย่างรุนแรง และยากต่อการใช้เครื่องมือทางการเกษตรเนื่องจากเป็นที่ลุ่มต่ำและดินยุบตัว หากมีการระบายน้ำออกเมื่อดินแห้งจะติดไฟได้ง่าย ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ยังคงสภาพป่าพรุ บริเวณขอบๆ พรุบางแห่ง ใช้ปลูกพืชล้มลุกและพืชผักสวนครัว แต่ไม่ค่อยได้ผล เมื่อป่าพรุถูกทำลายไปจะมีพืชต่างๆ เช่น กระจูด เฟิร์น และเสม็ดขึ้นแทนที่ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๒,๐๑๑ ไร่ หรือร้อยละ ๒.๓๒ ของพื้นที่

๒๔. กลุ่มชุดดินที่ ๕๙

กลุ่มดินนี้พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นล่างของเนิน หรือหุบเขา ที่มีสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน มีการผสมกันของตะกอนหลายชนิด ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาดิน ตลอดจนความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับชนิด

ของวัตถุต้นกำเนิดดินในบริเวณนั้นๆ ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ประโยชน์ในการทำนา ส่วนในฤดูแล้ง ถ้ามีแหล่งน้ำ นิยมใช้ปลูกพืชผักหรือพืชไร่อายุสั้น เช่น ถั่วเขียว ถั่วเหลือง เนื่องจากกลุ่มชุดดินนี้เป็นหน่วยผสมของดินหลายชนิด ดังนั้นในแผนที่ดินระดับจังหวัด จึงเรียกว่าเป็นพวกดินตะกอนลำนํ้าที่มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อที่ประมาณ ๗๖๑ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๓ ของพื้นที่

๒๕. กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ (SC : Slope complex)

กลุ่มดินนี้อยู่บริเวณพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่าร้อยละ ๓๕ ดินที่พบบริเวณดังกล่าวมีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้น มักมีเศษหิน ก้อนหินหรือพื้นโผล่กระจายทั่วไป ส่วนใหญ่ยังปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ เช่น ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าดงดิบชื้น กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร มีเนื้อที่ประมาณ ๒๓๕,๔๓๘ ไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๔๙ ของพื้นที่

๒๖. ชายหาด (BEACH) มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๖๒๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๓ ของพื้นที่

๒๗. ที่ดินดัดแปลง (ML) มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๐๘๔ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๙ ของพื้นที่

๒๘. บ่อขุด (P) มีเนื้อที่ประมาณ ๑,๐๑๕ ไร่ หรือร้อยละ ๐.๐๕ ของพื้นที่

๒๙. พื้นที่น้ำ (W) มีเนื้อที่ประมาณ ๒๓,๙๙๒ ไร่ หรือร้อยละ ๑.๐๓ ของพื้นที่

